

ФИЛИАЛ АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»
ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
РАБОТНИКОВ ПО АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Методики дошкольного образования
ЭЛЕКТРОННАЯ СРЕДА

Актобе
2022

ФИЛИАЛ АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»
ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
РАБОТНИКОВ ПО АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Методики дошкольного образования
ЭЛЕКТРОННАЯ СРЕДА

Актобе
2022

Составитель:

Шуйншалина А.К. – заведующая ГККП «ДО «Бөбек»
ГУ Айтекебийского района Актюбинской области

Рецензенты:

Каплиева А.К. – заведующая кафедрой АО НЦПК
«Өрлеу», к.п.н., доцент

Кенжегалиева Д.К. – старший преподаватель
кафедры АО НЦПК «Өрлеу»

Составитель:

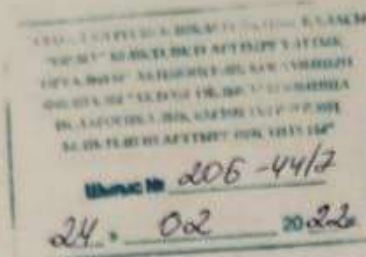
Шуйншалина А.К. – заведующая ГККП «ДО «Бөбек»
ГУ Айтекебийского района Актюбинской области

Рецензенты:

Каплиева А.К. – заведующая кафедрой АО НЦПК
«Өрлеу», к.п.н., доцент

Кенжегалиева Д.К. – старший преподаватель
кафедры АО НЦПК «Өрлеу»

РЕЦЕНЗИЯ

На методическое пособие «Методическая разработка по теме «Использование игровых технологий в образовательном процессе ДО»»
А.К.Шуйишалиной заведующий ГККП «ДО
«Бобек» ГУ Айтекебийского района
Актюбинской области

Игровые технологии в образовательном процессе ДО

Зарождение идеи технологии педагогического процесса связано прежде всего с внедрением достижений научно-технического прогресса в различные области теоретической и практической деятельности.

Слово «технология» происходит от греческого слова: «*techne*» - искусство, мастерство, умение и «*logos*» - наука, закон. Дословно «технология» - наука о мастерстве.

Какая технология расцветает в детские годы и сопровождает человека на протяжении всей его жизни? (ИГРОВАЯ)

Игровая технология – это организация педагогического процесса в форме различных педагогических игр. Это последовательная деятельность педагога.

Игровые технологии являются составной частью педагогических технологий. Проблема применения игровых технологий в образовательном процессе в педагогической теории и практики не нова. Разработкой теории игры, ее методологических основ, выяснением ее социальной природы, значения для развития обучаемого в отечественной педагогике занимались Л. С. Выготский, А. Н. Леонтьев, Д. Б. Эльконин и др.

Игровые технологии имеют огромный потенциал с точки зрения приоритетной образовательной задачи: формирования субъектной позиции ребёнка в отношении собственной деятельности, общения и самого себя.

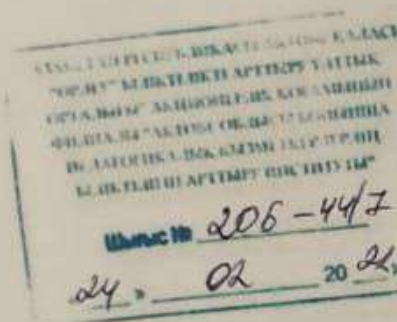
Развитие современного общества требует обобщения и систематизации опыта педагогических инноваций, результатов психолого-педагогических исследований. Одним из способов решения этих проблем является технологический подход к организации образовательной работы с детьми.

В дошкольном образовании педагогическая технология представляет совокупность психолого-педагогических подходов, определяющих комплекс форм, методов, способов, приёмов обучения, воспитательных средств для реализации образовательного процесса в ДО.

к.п.н., доцент, заведующая кафедрой
ФАО «НЦПК «Өрлеу»
«ИПК ПР по Актюбинской области»

Каплиева А.К.

РЕЦЕНЗИЯ

На электронную среду «Методики дошкольного образования» А.К.Шуйншалиной заведующий ГKKП «ДО «Бөбек» ГУ Айтекебийского района Актюбинской области

В электронной среде подробно рассмотрена методика обучения и воспитания дошкольников. Представлены нормативно-правовые и управленческие аспекты оказания образовательной услуги в детском саду, основные подходы к образованию детей раннего и дошкольного возраста, методы организации педагогического процесса в детском саду, методические основы обучения и воспитания дошкольников. Студенты могут обобщить и систематизировать опыт своей учебной и самостоятельной работы по всем изучаемым дисциплинам, соотнести его со своей практической работой в ДООУ или опытно-экспериментальной деятельностью на практике, в процессе написания курсовой и дипломной работ. Соответствует актуальным требованиям РК образовательного стандарта высшего образования. Все методики ориентированы на средовой подход: ребенок находится в специально организованной среде как максимально удовлетворяющей потребности ребенка.

к.п.н., доцент, заведующая кафедрой
ФАО «НЦПК «Өрлеу»
«ИПК ПР по Актюбинской области»

Каплиева А.К.

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

ФИЛИАЛ АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

ИНСТИТУТ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
РАБОТНИКОВ ПО АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ

**МЕТОДИЧЕСКАЯ РАЗРАБОТКА
«ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ
ПРОЦЕССЕ ДО»**

АКТОБЕ
2022

Профессиональное мастерство педагога ДОУ

А.К. Шуйншалина, заведующая ДО «Бобеко»
с. Ушкатты Айтекебийского района Актобинской области

АННОТАЦИЯ. В современных условиях развития образования особое внимание уделяется высокопрофессиональному педагогу, владеющему творческим потенциалом, способному к саморазвитию и самосовершенствованию, созданию и передаче ценности. Профессиональное мастерство – это искусство обучения и воспитания, доступное каждому педагогу (воспитателю), но требующее постоянного совершенствования. Педагог становится мастером своего дела, профессионалом по мере того, как он осваивает и развивает педагогическую деятельность, признавая педагогические ценности. Одна из главных задач современной системы дошкольного образования – повышение качества воспитательно-образовательной работы, создание условий для творческой самореализации личности каждого ребёнка. Повышение качества дошкольного образования находится в прямой зависимости от кадров. К работе дошкольных учреждений сегодня предъявляются все более высокие требования. Эти требования преломляются в систему задач, стоящих перед педагогами ДОУ, так как уровень и характер достижений ребёнка зависят, прежде всего, от профессиональной компетентности педагога, его умения работать над собой, постоянно совершенствоваться профессионально. Воспитатель – это не только профессия. Это высокая миссия, предназначение которой – формирование личности маленького человека.

«Мастерство – это то, чего можно добиться, и как могут быть известны мастер – токарь, прекрасный мастер – врач, так должен и может быть прекрасным мастером педагог» (А.С. Макаренко).

Профессия воспитателя известна с давних времён. Сегодня это одна из самых нужных и значимых профессий, ведь занятые родители не всегда могут посвятить достаточное количество времени своему малышу, а тем более – сформировать у него важные умения и навыки, подготовить к школе. Именно воспитатель научит кроху самостоятельности, правилам поведения, необходимым дошкольным знаниям.

Воспитатель детского образовательного учреждения – это даже не профессия, а настоящее призвание, а ещё – ежедневный нелёгкий труд. Чтобы стать воспитателем надолго и всерьёз, нужно почувствовать, что педагогика – дело всей вашей жизни, и работать на совесть, передавая детям всё лучшее, что в вас есть, отдавая всю душу.

Дошкольный период в жизни человека является очень важным, и воспитатель несёт весьма немалую ответственность за воспитание подрастающего поколения. Воспитатель – это самый первый учитель, которого встречает ребёнок после мамы и папы. Хороший воспитатель будет отдавать детям только самые лучшие знания и умения, вкладывать в них свою душу. Это весьма нелёгкий труд, отнимающий массу не только душевных, но и физических сил. А главной наградой для воспитателя является результат его трудов, счастливые дети и довольные родители.

Современное дошкольное образование довольно быстро развивается и совершенствуется, в связи с чем, и воспитатель обязан постоянно поддерживать свои профессиональные навыки, развивая педагогическое мастерство.

Педагогическое мастерство – это самый высокий уровень педагогической деятельности, который проявляет себя в творчестве воспитателя, в его постоянном совершенствовании искусства обучения, воспитания и развития человека.

Каждый педагог ищет свои способы воздействия на детей в той или иной ситуации. В работе с детьми не может быть шаблоном и однообразия. Творческий характер педагогической деятельности побуждает педагога к изучению и заимствованию передового опыта коллег, делает его чувствительным к иннова-

циям в области образования. Отсутствие творчества воспитателя негативно сказывается на развитии детей.

«Умение воспитывать – это всё-таки искусство, такое же искусство, как хорошо играть на скрипке или рояле, хорошо писать картины. Беда искусства воспитания в том, что научить воспитывать можно только в практике на примере. Как бы человек успешно ни кончил педагогический вуз, как бы он ни был талантлив, а если не будет учиться на опыте, никогда не будет хорошим педагогом» (А. С. Макаренко).

А что необходимо иметь, чтобы стать хорошим воспитателем? Требования, предъявляемые к воспитателю, очень высокие. Он должен быть мудрым, всезнающим наставником и артистом одновременно, владеть всеми развивающими и воспитывающими малышами знаниями и уметь профессионально использовать их на занятиях с детьми в детском саду. Воспитатель должен обладать такими качествами, как *терпеливость, доброжелательность, справедливость, толерантность, начитанность, эрудированность, развитое чувство юмора*, ведь воспитателю приходится работать не только с детьми, но и с родителями. Необходимо научиться уважать родителей, считаться с их мнением, даже если оно расходится с представлениями воспитателя о педагогике.

А.С. Макаренко, рассматривая работу воспитателя, говорил, что деятельность воспитателя есть, в сущности, деятельность организатора. И мастерство воспитателя не что иное, как мастерство организатора жизни детей.

Мастерство – это умение создавать педагогические ситуации, стимулирующие эффективное развитие детей. Педагогическое мастерство – это высокое искусство воспитания и обучения детей. Знания и основанные на них умения – это основа содержания мастерства воспитателя.

Воспитатель обязан быть внимателен к окружающей обстановке, предвидеть любую мелочь, которая может быть опасна для жизни и здоровья детей. Педагог должен быть тактичным, соблюдать меры приличия, уметь держать себя подобающим образом, не ввязываться в ссоры с родителями, следить за своей речью, так как дети способны подражанию, не ущемлять детей, их родителей. Воспитатель должен уметь видеть, слушать, чувствовать детей, понимать их психическое состояние, переключать с одного вида деятельности на другую. Оптимизм весьма важен в работе воспитателем. Столкнувшись с трудностями педагогического процесса, он не опускает руки, а ищет способы их решения. Никогда не следует плохо отзываться о ребёнке, жаловаться родителям, чтобы они принимали необходимые меры, а наоборот, верить в возможности каждого воспитанника, подбадривать и поощрять ребёнка в его стремлении быть хорошим. В этом мудрость воспитания.

Педагогическая деятельность воспитателя является достаточно многогранной и интересной, а для развития своего мастерства требуется постоянное совершенствование различных умений и навыков в работе с детьми. Многогранно развитый воспитатель всегда вызывает только восхищение как у детей, так и у родителей.

Каждый педагог должен обладать уникальными умениями передачи своих знаний детям. Какие же личностные качества должны быть присущи хорошему воспитателю детского образовательного учреждения? Рассмотрим их.

Доброта и терпение. А ещё *справедливость, милосердие, понимание и главное – любовь к детям.* Высокие нравственные качества. Педагог ДОУ должен следить за своими поступками, быть честным с собой и детьми, отвечать за свои слова, быть открытым перед детьми, уважительно относиться к ним.

Бүгінгі мектепке дейінгі тәрбие және білім мәселелері Проблемы современного дошкольного воспитания и образования

Организаторские способности. Умение планировать, выполнять всё последовательно и чётко. Трудлюбие ведь важно работать с радостью, всем сердцем любить свою профессию.

Позитивный настрой. Дети, которых воспитывают в атмосфере доброжелательности и спокойствия, быстрее развиваются, растут уверенными в себе, общительными, эмоционально открытыми.

Способность к творчеству. Очень важно уважать личность ребёнка, уметь с ним общаться, выслушивать и понимать его потребности, не раздражаться при непослушании, находить способы тактичного и настойчивого педагогического воздействия, видеть лучшее в ребёнке. Педагог должен иметь ряд профессиональных знаний, навыков и умений, важных для успешного проведения образовательной деятельности в детском образовательном учреждении; профессиональное мастерство и терпение.

Воспитатель должен заниматься самообразованием, интеллектуально развиваться, постоянно использовать новые технологии в своей работе с детьми. Мастерство воспитателя в каждом

отдельном случае есть творчество. Педагог ищет и находит творческие решения в подходе к детям, в выборе средств воздействия на воспитанников.

Педагогическое мастерство педагога проявляется в постоянном поиске творческих подходов к детям, а также в выборе средств воздействия на детей и родителей. Помимо этого, воспитатель должен быть мудрым, всезнающим, артистичным, владеющим профессиональными знаниями, умениями при обучении и развитии дошкольников.

Список использованной литературы:

1. Андреев В.И. Педагогическая этика: инновационный курс для нравственного саморазвития. – Центр инновационных технологий, 2012.
2. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1991.
3. Леонтьев А.А. Научите человека фантазии... (творчество и развивающее образование) // Вопросы психологии. – 2001.

«Биоэнергопластика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ»: мастер-класс

А.М. Маткаримова, воспитатель ГККП «Детский сад № 2» ГУ «Отдел образования
по г. Текели управления образования Алматинской области»

Цель: ознакомление педагогов с инновационными методами развития речи детей дошкольного возраста в рамках организации воспитательно-образовательного процесса.

Задачи: 1. Познакомить участников мастер-класса с технологией применения упражнений биоэнергопластики и кинезиологическими упражнениями в работе с дошкольниками. 2. Способствовать повышению уровня мотивации и профессиональной компетентности педагогов в области применения инновационных методов.

Методы: методики биоэнергопластики, кинезиологии.

Ход мастер-класса

– Прежде, чем начать свой мастер-класс, я предлагаю зарядиться положительными эмоциями, а для этого мы отправимся в лес. Ведь где как не в лесу можно прекрасно отдохнуть (*Звучит музыка леса*). Сядьте, пожалуйста, удобно и закройте глаза. Представьте себе, что вы в лесу, где много деревьев, кустарников и цветов. В самой чаще у реки стоит скамейка, присядьте на неё. Прислушайтесь к звукам. Вы слышите пение птиц, шорохи трав. Почувствуйте запахи: прошёл дождь, ветер доносит запах сосен. Запомните свои ощущения и чувства, захватите их с собой, возвращаясь из путешествия. Пусть они будут с вами на протяжении всего мастер-класса. А сейчас хорошо отдохнувшие, с прекрасным настроением и позитивными эмоциями мы начинаем мастер-класс.

«Биоэнергопластика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ». Самый благоприятный период для развития интеллектуальных, речевых, творческих возможностей человека – от 3 до 9 лет, когда кора больших полушарий ещё окончательно не сформирована. Именно в этом

возрасте необходимо развивать память, восприятие, мышление, и, особенно, речь.

Хорошая речь – важнейшее условие всестороннего полноценного развития детей. Чем богаче и правильнее у ребёнка речь, тем легче ему высказать свои мысли, тем шире его возможности в познании окружающей действительности, содержательнее и полноценнее отношения со сверстниками и взрослыми, тем активнее осуществляется его психическое развитие. Развитие речи – её звуковой стороны, словарного состава, грамматического строя – одна из важнейших задач обучения детей в начальной школе. Вместе с тем, работа по развитию речи – это составная часть логопедической работы, которая направлена на коррекцию речи детей.

Уровень развития речи детей находится в прямой зависимости от степени сформированности тонких движений рук. Формирование словесной речи ребёнка начинается, когда движения пальцев рук достигают достаточной точности. Развитие пальцевой моторики подготавливает почву для последующего формирования речи. Многие авторы отмечают взаимосвязь и взаимозависимость речевой и моторной деятельности, поэтому при наличии речевого дефекта у детей особое внимание необходимо обратить на стимулирующую роль тренировки тонких движений пальцев. Для достижения лучших результатов в работе по постановке звуков, чтобы процесс был более занимательным, применяю на занятиях такой метод как биоэнергопластика – это содружественное взаимодействие руки и языка. По данным Ястребова А.В. и Лазаренко О.И., движения тела, совместные движения руки и артикуляционного аппарата, если они пластичны, раскрепощены и свободны, помогают активизировать естественное распределение биоэнергии в организме. Это оказывает чрезвычайно благотворное влияние на активизацию интеллектуальной деятельности детей, развивает координацию движений и мелкую моторику.

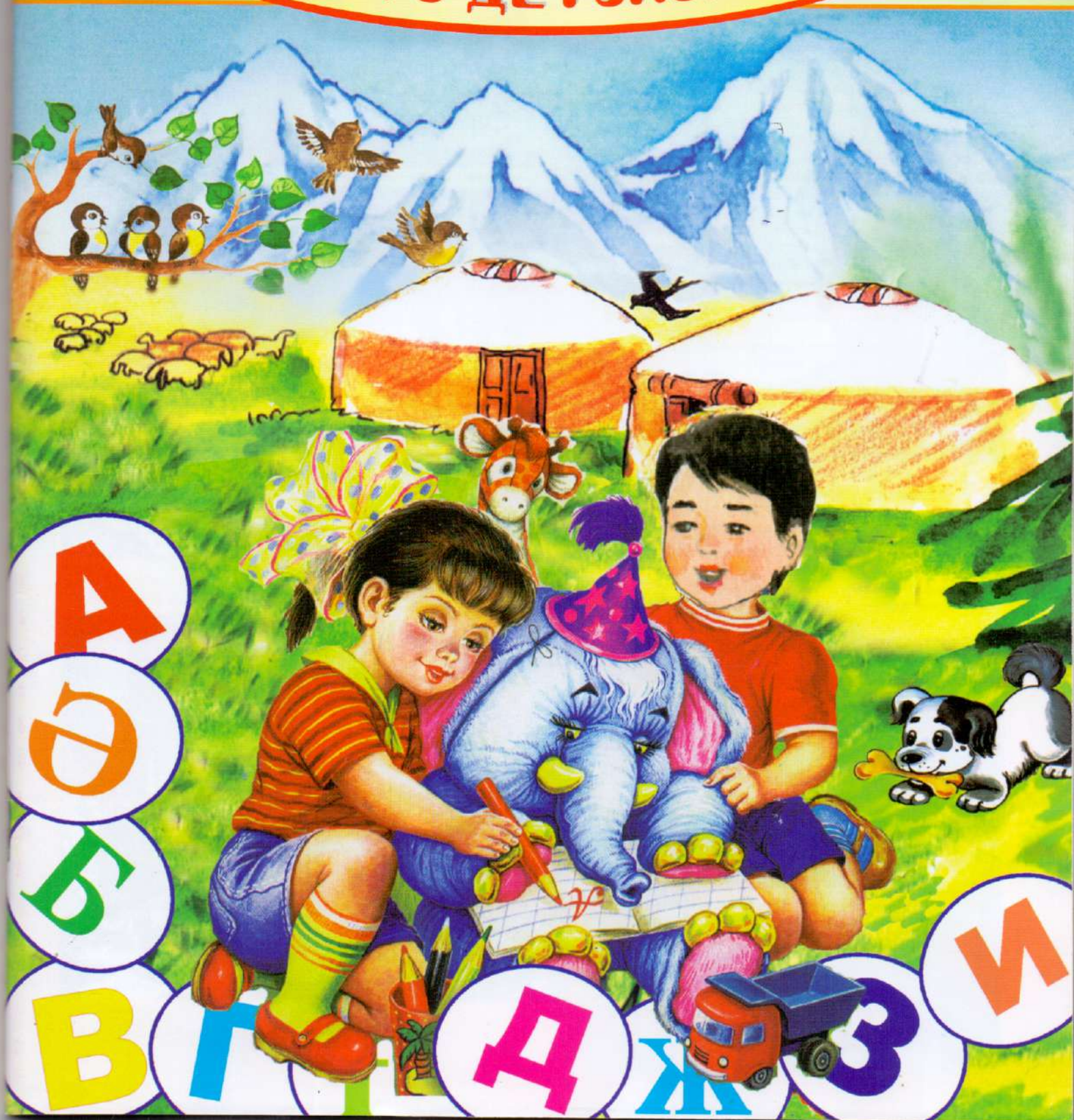
БАЛА МЕН БАЛАБАКША

Республикалық педагогикалық журнал

№5, 2022

Республиканский педагогический журнал

РЕБЕНОК В ДЕТСКОМ САДУ

Бүгінгі мектепке дейінгі тәрбие және білім мәселелері Проблемы современного дошкольного воспитания и образования

Организаторские способности. Умение планировать, выполнять всё последовательно и чётко. Трудолюбие ведь важно работать с радостью, всем сердцем любить свою профессию.

Позитивный настрой. Дети, которых воспитывают в атмосфере доброжелательности и спокойствия, быстрее развиваются, растут уверенными в себе, общительными, эмоционально открытыми.

Способность к творчеству. Очень важно уважать личность ребёнка, уметь с ним общаться, выслушивать и понимать его потребности, не раздражаться при непослушании, находить способы тактичного и настойчивого педагогического воздействия, видеть лучшее в ребёнке. Педагог должен иметь ряд профессиональных знаний, навыков и умений, важных для успешного проведения образовательной деятельности в детском образовательном учреждении; профессиональное мастерство и терпение.

Воспитатель должен заниматься самообразованием, интеллектуально развиваться, постоянно использовать новые технологии в своей работе с детьми. Мастерство воспитателя в каждом

отдельном случае есть творчество. Педагог ищет и находит творческие решения в подходе к детям, в выборе средств воздействия на воспитанников.

Педагогическое мастерство педагога проявляется в постоянном поиске творческих подходов к детям, а также в выборе средств воздействия на детей и родителей. Помимо этого, воспитатель должен быть мудрым, всезнающим, артистичным, владеющим профессиональными знаниями, умениями при обучении и развитии дошкольников.

Список использованной литературы:

1. Андреев В.И. Педагогическая этика: инновационный курс для нравственного саморазвития. – Центр инновационных технологий, 2012.
2. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1991.
3. Леонтьев А.А. Научите человека фантазии... (творчество и развивающее образование) // Вопросы психологии. – 2001.

«Биоэнергопластика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ»: мастер-класс

А.М. Маткаримова, воспитатель ГККП «Детский сад № 2» ГУ «Отдел образования по г. Текели управления образования Алматинской области»

Цель: ознакомление педагогов с инновационными методами развития речи детей дошкольного возраста в рамках организации воспитательно-образовательного процесса.

Задачи: 1. Познакомить участников мастер-класса с технологией применения упражнений биоэнергопластики и кинезиологическими упражнениями в работе с дошкольниками. 2. Способствовать повышению уровня мотивации и профессиональной компетентности педагогов в области применения инновационных методов.

Методы: методики биоэнергопластики, кинезиологии.

Ход мастер-класса

– Прежде, чем начать свой мастер-класс, я предлагаю зарядиться положительными эмоциями, а для этого мы отправимся в лес. Ведь где как не в лесу можно прекрасно отдохнуть (*Звучит музыка леса*). Сядьте, пожалуйста, удобно и закройте глаза. Представьте себе, что вы в лесу, где много деревьев, кустарников и цветов. В самой чаще у реки стоит скамейка, присядьте на неё. Прислушайтесь к звукам. Вы слышите пение птиц, шорохи трав. Почувствуйте запахи: прошёл дождь, ветер доносит запах сосен. Запомните свои ощущения и чувства, захватите их с собой, возвращаясь из путешествия. Пусть они будут с вами на протяжении всего мастер-класса. А сейчас хорошо отдохнувшие, с прекрасным настроением и позитивными эмоциями мы начинаем мастер-класс.

«Биоэнергопластика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ». Самый благоприятный период для развития интеллектуальных, речевых, творческих возможностей человека – от 3 до 9 лет, когда кора больших полушарий ещё окончательно не сформирована. Именно в этом

возрасте необходимо развивать память, восприятие, мышление, и, особенно, речь.

Хорошая речь – важнейшее условие всестороннего полноценного развития детей. Чем богаче и правильнее у ребёнка речь, тем легче ему высказать свои мысли, тем шире его возможности в познании окружающей действительности, содержательнее и полноценнее отношения со сверстниками и взрослыми, тем активнее осуществляется его психическое развитие. Развитие речи – её звуковой стороны, словарного состава, грамматического строя – одна из важнейших задач обучения детей в начальной школе. Вместе с тем, работа по развитию речи – это составная часть логопедической работы, которая направлена на коррекцию речи детей.

Уровень развития речи детей находится в прямой зависимости от степени сформированности тонких движений рук. Формирование словесной речи ребёнка начинается, когда движения пальцев рук достигают достаточной точности. Развитие пальцевой моторики подготавливает почву для последующего формирования речи. Многие авторы отмечают взаимосвязь и взаимозависимость речевой и моторной деятельности, поэтому при наличии речевого дефекта у детей особое внимание необходимо обратить на стимулирующую роль тренировки тонких движений пальцев. Для достижения лучших результатов в работе по постановке звуков, чтобы процесс был более занимательным, применяю на занятиях такой метод как биоэнергопластика – это содружественное взаимодействие руки и языка. По данным Ястребовой А.В. и Лазаренко О.И., движения тела, совместные движения руки и артикуляционного аппарата, если они пластичны, раскрепощены и свободны, помогают активизировать естественное распределение биоэнергии в организме. Это оказывает чрезвычайно благотворное влияние на активизацию интеллектуальной деятельности детей, развивает координацию движений и мелкую моторику.

Педагогикалық шолу

№1(1), 2022 (40)

арнайы шығарылым

ғылыми-әдістемелік журнал / научно-методический журнал

ӘЛЕМ ӨЗГЕРУШЕН - БІЗ ДЕ ӨЗГЕРЕЛІЗ

Халықова Нұрсәуле Жақсыбекқызы
Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, «Зерде» жеке мектебі

*«Сіз өзгеруіңіз қажет, себебі әлемдегі
барлық адамдардың ішінен мұғалімдер ғана
үзіліссіз оқудың бағасын түсінеді. Оқу бір жерде
тұрмайтынын, өзгерістің болмауы өсудің
тоқтағанын білдіретінін түсінгендіктен, сіз өзгересіз»
(С.Бич)*

Өзгеріс не үшін қажет? Әлемдегі болып жатқан өзгерістердің мұғалімге қандай қатысы бар? Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасына сәйкес еліміз дамыған 30-елдің қатарына ену үшін әрине, бізге өзгеріс қажет. Дамыған 30-елдің қатарына кіру үшін ең алдымен білім, функционалдық сауаттылық, іскерлік, әлемдегі өзгерістерді қабылдай алу сияқты қасиеттер әрбір өсіп келе жатқан жас ұрпақтың бойынан табылуы тиіс. Аталған қасиеттерді оқушы бойына сіңіретін кім? Әрине, мұғалім.

Мұғалім әрдайым ізденісте жүріп, әлемде болып жатқан жаңа өзгерістерден хабардар болып, үздіксіз білім беруді ұйымдастыра алуы тиіс. Осы ретте еліміздің білім және ғылым министрі Асхат Аймағамбетовтың мұғалімнің өзгеруі жайлы берген сұхбатына тоқталғым келіп тұр:

Өзгеріс керек пе, жоқ па деп жиі айтады. Өзгеріс жай ғана өзгеріс үшін емес, белгілі бір проблеманы шешу мақсатымен жасалуы тиіс. Бүгінгі заман талабына сай қазір бізде барлығы - әлеуметтік институттар да, мемлекет те, адамдардың қарым-қатынасы да, технологиялар да өзгеріп жатыр. 21 ғасырда мектептің, білім мен ғылымның өзгермеуі мүмкін емес. Бірақ сол өзгеріс заманға сай, мұғалім мен ата-анаға түсінікті болуы керек. Сондықтан өзгерісті белден басып емес, ең алдымен түсіндіре отырып жүргізу керек. Менің ойымша, 2016 жылдан бастап енгізіліп жатқан өзгерістер – мектептегі жаңартылған бағдарлама, жаңа бағалау жүйесі, оның бәрі қажет. Бірақ оны ең әуелі мұғалімдердің өздері түсініп, қабылдауы керек. Сабақ барысында шәкіртке тек ақпарат берумен шектелмей, сабақты өзгеше жүргізу, оқушыларды білімді өздігінен ізденіп табуына, оларды сыни тұрғыдан ойлауға баулып, көмектесу міндеті қойылып отыр. Әрине, функционалдық сауаттылықты дамыту оңай шаруа емес, сондықтан өзгерістерді қабылдауда қиындықтардың болғаны түсінікті де. Қорыта келе, жаңашыл мұғалім өзгерістерді қабылдап, сапалы білім беруге ұмтылу керек дегім келеді.

Шуйншалина Айнамкоз Капановна
ГККП «Дошкольная организация
«Бөбек», заведующая

Современный мир меняется очень быстро и педагог должен меняться вместе с миром, чтобы соответствовать этим изменениям. В этот стремительный век нам просто надо стремиться не отставать от времени и потребностей этих детей, быть находчивыми оптимистами с лукавым взглядом и богатой фантазией. Научиться, наконец, быть сценаристом и режиссёром своей жизни, научиться общаться с яркими творческими людьми (пусть они и младше нас), научиться у них внутреннему ощущению свободы.

В нашей жизни невозможно раз и навсегда получить ответы на все вопросы – меняемся мы, меняется мир, но неизменным остаётся стремление к постижению истины.

Мир- какое маленькое слово, а сколько в нём всего... Окружающая нас природа, человечество, космос, даже мысли, желания, чувства. И всё это меняется у нас на глазах каждый день, каждую минуту, каждую секунду. Процесс этот непрерывен и в этом его прелесть. С наступлением нового тысячелетия мы вступили в эпоху нанотехнологий, компьютерной грамотности, в век, где многими вещами управляют роботы. Разве могли мы мечтать об этом ещё несколько лет назад?

Наш современный мир – это поезд, который несётся по рельсам времени без остановок. Приходится запрыгивать в него на полном ходу – если, конечно, есть желание не отстать от жизни, её нынешних требований, жить насыщенно и интересно. Смотришь в открытое окно вагона, не отрывая глаз, боясь упустить момент: поезд исчезнет, оставив нас на перроне в облаке старой печальной пыли с жалобно пищущим телефоном без всякой полифонии.

Ещё вчера мы слушали музыку на кассетном магнитофоне, а сегодня слово «аудиокассета» удалили из ведущих словарей, сделав его архаизмом. Мы не замечаем, как меняется мир вокруг нас. Мы не замечаем, как меняемся мы сами. Мы не замечаем, как кто-то меняет нас. Всё происходит настолько постепенно, и в то же время парадоксально быстро, что мы не успеваем задуматься и испугаться – что же на самом деле происходит?

Мир меняется так быстро, что каждому из нас необходимо меняться самому, чтобы успеть за семимильной шагающей современной жизнью. Наш мир захлёстывает поток неограниченных возможностей самовыражения. Сегодня необходимо самосовершенствоваться, обновляться, чтобы всегда быть на гребне стремительной волны.

Наши дети – это будущее государства, а престиж педагога – инвестиции, которые окупятся сторицей. Время прогресса неумолимо предоставляет возможность для самосовершенствования, осваивать инновационные технологии и нетрадиционные методы. Чтобы удовлетворить любознательность современного ребёнка, необходимы знания современных методик и технологий. Работая с дошколятами, не перестаёшь удивляться – какие они удивительные, смешные, заботливые, прекрасные. Любопытные. Каждый ребёнок по своему уникален, со своим характером и настроением, талантом и непредсказуемостью. От того, что знает и умеет делать взрослый, зависит будущее малыша, чему он их научит.

Тилеуберди Айжан
Ақтөбе облысы, Алға ауданы,
«№ 1 Алға мектеп-бақшасы» КММ
қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі

Қазір әлем күн сайын емес, сағат сайын өзгеріп жатыр. Барлық салада жаңа міндеттер мен тың талаптар қойылып жатқанын да білеміз. Соңғы жылдары еліміздегі білім беру саласында түрлі өзгерістер орын алып, білім беру мазмұны жаңа бағытта дамып келеді. Өзгерістердің басты мақсаты – әлемдік білім кеңістігімен ықпалдаса отырып, бәсекеге қабілетті, жан-жақты дамыған, рухани бай тұлға тәрбиелеу. Аталған мақсатқа жету ұстаздар қауымынан жаңалықты жатсынбай қабылдап, өзгеруге дайын болуды талап етіп отыр. Шынымен де, заманды өзгертетін адам екенін ескерсек, өзіміз өзгерген жағдайда ғана қоғамды ілгері жылжыта аламыз. Ендеше, өзгерістерді неден бастағанымыз жөн?

Ең әуелі, оқушының қажеттілігі мен қызығушылығына көңіл аударып, жеке тұлғалық қасиеттерін ашуға мүмкін болатын жағдайды жасау қажет. Бұлай дейтін себебім қазіргі таңда «цифрлы балалар», яғни Z ұрпақтары өсіп келе жатыр. Біраз уақыттан соң Қазақстанның тізгінін «Z ұрпақ» қолға алады. Олар отандық телеарналарды көрмейді, газет-журнал оқымайды. Негізінен, әлеуметтік желіде, әсіресе Instagram, TikTok-та өзін ілгерілетуге көбірек алаңдайды,

Бала мен балабақша Ребенок в детском саду

Республикалық педагогикалық журнал
Республиканский педагогический журнал
Издаётся с 2007 г.

Ай сайын шығады
Выходит 12 раз в год

МАЗМҰНЫ СОДЕРЖАНИЕ

Мамыр-Май №5 (168) 2022

Бүгінгі мектепке дейінгі тәрбие және білім мәселелері

Проблемы современного дошкольного воспитания и образования

Мирова Ж. Балабақша – барлық тәрбие мен білімнің ең алғашқы баспалдағы.....	2
Сиражиева А. «Ойын арқылы баланың ой-өрісін дамыту».....	2
Шуйшалдина А.К. Профессиональное мастерство педагога ДОУ.....	3
Маткаримова А.М. «Биоэнергетика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ»: мастер-класс.....	4
Костенко О.В. Создание инновационного развивающего пространства в формировании музыкальных компетенций дошкольников.....	6

Мангыстау облысы, Ақтау қаласындағы "Айзере & Айсулу" жекеміншік балабақшасынан

Частный детский сад «Айзере & Айсулу» г. Ақтау Мангыстауской области

Шолахова Г. «Мектепке дейінгі балалардың күздіреттілігін дамытуға бағытталған жаңа педагогикалық технологияларды балабақшада қолдану».....	8
Сағындықова Г. «Балабақшадағы бейнелеу өнерінде дәстүрден тыс әдіс-тәсілдерді қолдану».....	9
Қылышбайқызы Г. «Би өнері – әлемнің рухани елшісі».....	11
Камалова Ж. Асық ойыны.....	11
Нәзірбекова Р. «Ғажайып математика».....	13
Тайтөліева А. «Тұздың кереметі».....	14
Қылышбайқызы Б. «Каспий теңізінің балықтары».....	15
Аргенова Р.К. Шахматы в детском саду: играем и развиваем интеллект.....	16
Баймуханова Д.Н. Занятие на тему «Мир шахмат».....	18
Аранбасарова З.Ю. Занятие на тему «Занимательная математика».....	19
Байтанова А.Т. Занятие по обучению грамоте в подготовительной группе.....	20

Тараз қаласы білім бөлімінің МКҚК-нің №10 "Наурыз" бөбекжай-бақшасынан «Ясли-сад №10 „Наурыз“ отдела образования города Тараз управления образования акимата Жамбылской области»

Ибрагимова Г. Мектепке дейінгі білім берудегі менеджмент.....	22
Ақилбекова Г. Мектеп жасына дейінгі балалардың креативті ойлауын дамыту.....	22
Сундиқова Л. «Мен көңілді, керемет тұлғамын».....	23
Щагинбаева И. «Қимыл-қозғалыстар арқылы ертегі әлеміне ену».....	24
Аманбаева Ш. «Наурыз думан».....	25
Байболова Б. «Сықырлы табиғат әлемі».....	26
Батанова С. «Сықырлы алақандар».....	28
Бексезенова И. «Ауа туралы барін білгім келеді».....	29
Бекназарова Қ. «Білгірлер сайысы: «Монополия».....	30
Джунусова Г. Ы.Алтынсарин. «Әке мен бала» әңгімесі.....	31
Есимова Г. «Ғажайып табиғат».....	33
Кубенова Н. Терездегі қысқы өрнек.....	33
Қалдыбай К. Қызықты математика.....	34
Сайрамбаева Р. «Жер-Ана» – табиғатты аялайық!.....	35
Тамшыбаева М. «Тұздың таңғажайып қасиеттері» – зертханалық жұмыс.....	37
Утегенова А. «Қош келдің, Өз-Наурыз!».....	38
Халықова А. «Дұрыс тамақтану».....	39
Атқашева А. «Денсаулық жолдары – Денсаулық еліне саяхат».....	41
Сейдахметова А. «Денсаулық еліне саяхат».....	42
Абирова Л.К. Викторина «Хочу всё знать!».....	43

Тәрбиелі оқытайық Воспитание и обучение

Құспанова А. «Н» дыбысымен және әрпімен таныстыру.....	44
Умбетова А. «Робот Ботлимен саяхат» (STEAM-технологиясы бойынша).....	45
Балабаева М., Есболова А. «Жемістер әлеміне саяхат».....	46
Байғұшикова К. «Менің елім».....	46
Кубасова Б. Төрт түлігім – ырысым.....	47
Узақова Б. «Тәулік бөліктері».....	48
Заманова Г., Есболова А. «Су тіршілік көзі».....	49
Шаутова А. «Ғажайып ғарыш».....	50
Айдаш А., Мукашева А. «Құстар – біздің досымыз».....	51
Рысқалиева А. «Бір шаңырақ астында».....	52
Айтқымова З., Есболова А. «Аналар асыл қазынама».....	53
Бакатова А. «Наурыз келді алақай!».....	54
Айнаш Г. Алтын балық.....	55
Кордабаева Р. «Ауылдағы адам еңбегі».....	56
Аян Н. «Қоян, қонжық».....	57
Сайтбекова Ж. «Ғажайып жолмен келеміз, ертегі әлемін сүйеміз!».....	58
Жұмағалиева А., Есболова А. «Жаса, жайна, Қазақстан!».....	59
Тлегенова С. «Көңілді қыс».....	60
Бондаренко Т.Ф., Баяхметова А.Д. «Формирование познавательной деятельности у дошкольников с помощью мелкой моторики: консультация для родителей».....	61
Уразбекова М.М., Тайшева Ж.К. «Лесная математика»: занятие по математике в средней группе.....	62
Кобец В.А. «Медведь и зайчик»: ОУД в средней группе.....	63
Уразбекова М.М., Джауметова Р.Н. «Насекомые»: занятие по русскому языку в старшей группе.....	64
Бактыбаева А.Ж. «Я – исследователь»: опыты с солёным тестом.....	65
Ходырева С.А. «Калейдоскоп народных игр»: спортивное развлечение в старшей группе.....	66
Уразбекова М.М., Абдикеримова Б.Ж. «Скольжение на груди»: комбинированное занятие по плаванию в старшей группе.....	67
Уразбекова М.М., Нурболтаева А.Н. Сценарий праздника «Наурыз-мейрамы» в группе дошкольной подготовки.....	67

Меншік несі: ЖШС «Тал-Сар плюс»

Бас редактор: Юрова С.Н.

Редактор: Бөлекбаева Ж.С.

Редакция алқасы

Еденбаева З.Д.	Алматы қалалық мектепке дейінгі мекеменің әдіскері
Заурбекова С.О.	КМҚК №132 бөбекжай-бақшасының меңгерушісі
Искакова Р.А.	Алматы №9 мектепке дейінгі мекеменің қазақ тілі пәні мұғалімі
Сарсембаева А.О.	Алматы №60 мектепке дейінгі мекеменің меңгерушісі
Култаева Л.А.	АОКБА ҚДИ мектепке дейінгі тәрбие және бастауыш білімді дамыту әдіскері
Алипкалиева Г.Б.	ОПКБА және ҚДИ әдіскері

Көркемдеуші редактор

Укенова Л.Н.

Техникалық редактор

Галиева Р.Т.

Редакция мекен-жайы: Бөгенбай батыр
көшесі, 86, 101 б.
050010, Алматы қ.,
а/ж 46

Телефоны: 8 (727) 291-71-92
8 775 856 21 20

e-mail: rus-lit@mail.ru

«Бала мен балабақша – Ребенок в детском саду» журналы редакциясына келіп түскен қолжазбалар әдеби өңделеді. Редакция жолданған материалдар сапасына жауап бермейді, қолжазба авторларға қайтарылмайды. Материалдар көшіріліп басылған не пайдаланылған жағдайда осы журналға сілтеме жасалады.

Теруге 25.03.2022 жіберілді.
Басуға 21.04.2022 жылы қол қойылды.
Көлемі 84 x 108/16. Офсетті басылым.
Таралымы 6000.

Отпечатано в типографии

ООО «Верена»

г. Алматы, ул. Гоголя 86.

8 (727) 250 34 16

Журнал Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат министрлігінде 11.06.2012 жылы тіркеліп, №12824-Ж куәлігі берілді.

Балабақша – барлық тәрбие мен білімнің ең алғашқы баспалдағы

Мирова Жұмакуль, Жамбыл облысы әкімдігі білім басқармасының
Жамбыл ауданы білім бөлімінің мектепке дейінгі
тәрбие мен оқыту жұмысының әдіскері

*Білім берудің қай түрі болмасын —
тәрбие.*
Лев Толстой

Қазіргі таңда үздіксіз білім беру еліміздің ертеңі өсіп келе жатқан жас ұрпақтың білімінің тереңдігімен өлшенеді. Білімді, жан-жақты қабілетті ұрпақ – ұлтымыздың баға жетпес қазынасы.

Білім беру балабақша табалдырығынан басталады десек ешқашан қателеспейміз. Барлық білімнің бастауы – балабақшада.

Мектепке дейінгі мекемелерде тәрбие мен білім саласында заманауи педагогикалық технологиялар қаншалықты маңызды болса, мектеп жасына дейінгі балаларды оқыту мен тәрбиелеуде де педагогикалық технологиялар ұғымы кеңінен қолданылатын ұғымның біріне айналды. Ендеше мектепке дейінгі білім беру саласының басты міндеттерінің бірі – өскелең ұрпақты оқыту мен тәрбие беру үрдісіне заманауи әдістерін енгізу. Әрине бұл үшін мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде балалардың жеке басының қалыптасуы мен дамуына педагогтардың заманауи инновациялық технологияларды қолдана білу сауаттылығына да байланысты.

Тәрбие мен білім – егіз. Ежелгі Грецияның философы **Платон**, кезінде былай айтқан еді: «*Бала тәрбиесі — мемлекеттің маңызды міндеті*».

Мектеп жасына дейінгі балаларды дамыту мәселесі мемлекеттік саясаттың ажырамас бөлігі болып отыр. Егемен еліміздің талабына сай мектепке дейінгі тәрбие мен білім беру, қазіргі заманға сай білімді де тәрбиелі ұрпақ тәрбиелеу – білімді, жан-жақты тәрбиешілердің еншісінде. Заман өзгерген сайын әдіс-тәсілдер көбейіп, жаңарып, толығып жатыр. Балалардың тілін дамытуды, қызықты үйрету үшін жаңа әдістер мен технологияларды өз тәжірибемізде қолдануға ізденеміз. Жаңа технологияны, әдіс-тәсілдерді тиімді қолдану үздіксіз тәрбие беру мен білім сапасын арттырады.

Жаңа заман баласы – ертеңгі еліміздің болашағы. Жаңа заман баласын қалыптастырып, дамыту үшін тұлғаның ішкі дүниесі мен оның қыр-сырын анықтап, мүмкіншіліктері мен қабілетінің дамуына жағдай жасау қажет.

Балабақша – барлық тәрбие мен білімнің ең алғашқы баспалдағы іспеттес. Мұндағы тәрбие мен білім балалардың табиғи мінезін, қабілетін ерте жастан дамытады. Мектепке дейінгі шақ адам өміріндегі ең маңызды кезең болып келеді. Өйткені осы кезде баланың бойындағы табиғи бар дарындылық жан-жақты дами бастайды. Сондықтан осы шақта балалармен анағұрлым жан-жақты дамытушылық әрекеттер жүйелі жүргізілсе, жұмыс соншалықты нәтижелі болады. Тәрбиелі, білімді ұрпақ балабақшадан мектепке дайын шәкірт болып шығады.

Бала – болашағымыз, бала – қуанышымыз. Ендеше мектепке дейінгі үздіксіз тәрбиемен, біліммен қамту өзімнің басты мақсаттарымның бірі екенін қуана айта аламын.

«Ойын арқылы баланың ой-өрісін дамыту»

Сиражиева Акмарал, “Жұлдыз-ай” бөбекжайы МКҚК-нің тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Бәйтерек ауданы

«Ойын баланың алдынан өмір есігін ашып оның шығармашылық қабілетін дамытады. Ойынсыз ақыл ойдың қалыптасуы мүмкін емес». (**В. А. Сухомлинский**). Мектепке дейінгі балалардың жан-жақты дамуы үшін ойынның рөлі өте ерекше. Ойын - жалпы адамзаттың қайнар көзі мен шыңы. Ұлы педагог **В.Сухомлинский** «*Ойынсыз, музыкасыз, ертегісіз, шығармашылықсыз, қиялсыз толық мәніндегі ақыл-ой тәрбиесі болмайды*» дейді,

Егер тәрбиеші ойынды ақылмен ұйымдастырса, ол балаларға ықпал жасауға мүмкіндік алады. **А.П.Усова** былай деп атап көрсетті: «*Балалардың өмірі мен іс-әрекетін дұрыс ұйымдастыру – оларды тәрбиелеу деген сөз. Тәрбиенің тиімді процесі ойын және ойынның өзара қарым-қатынастары формаларында жүзеге асырылатын себебі сол, бала мұнда өмір сүруді үйренбейді, өз өмірімен тіршілік етеді*». Ойын мектепке дейінгі балалардың негізгі іс - әрекетінің бір түрі. Ойын барысында баланың жеке басының қасиеттері қалыптасады. Ойын барысында балалар дү-

ниені тани бастайды, өзінің күш-жігерін жұмсап, сезініп білдіруге мүмкіндік алады, адамдармен араласуға үйренеді. Бүгінгі күн талабы – баланың ақыл - ойын парасаттылығын дамыту, ойлау қабілетін жетілдіру, өзіндік іскерлік қасиеттерін қалыптастыру, заман талабына сай ойы жүйрік етіп тәрбиелеу. Сондықтан да баланың танымын алғашқы күннен бастап дамытудың, бойында оқыту мен тәрбиелеудің негізін қалыптастырудың құралы – ойын әрекеті, яғни, ойын – баланың жетекші әрекеті. Бірақ, ойын тек қана балаларды қызықтырып, уақыт өткізудің құралы болмай, балаға берілетін білім мен тәрбиенің құнды негізі болуы керек. Яғни, оқыту-тәрбиелеу жұмысын бағдарлама талаптарына сәйкес ойын түрінде ұйымдастыра отырып, баланың логикалық ойлау қабілетін арттыруға жағдай жасау мектепке дейінгі мекеме педагогтарының негізгі міндеті «Суреттерді есте сақта», «Керекті фигуралар тап», «Қызықты геометрия», «Лабиринт ойындары» және т.б.. «Ойы саяздың, тілі саяз» деген ұлғатты сөз бекер айтылмаған. Ойлау негізі баланың сөйлеу тілін де қалыптастырады. Қорытып айтқанда, балаларды интеллектуалды дамыту тәрбиесі білімді тереңдетуге, бекітуге, оның тәжірибелік мәнін түсінуге септігін тигізеді.

Профессиональное мастерство педагога ДОУ

А.К. Шуйншалина, заведующая ДО «Бобек»

с. Ушкатты Айтекебийского района Актюбинской области

АННОТАЦИЯ. В современных условиях развития образования особое внимание уделяется высокопрофессиональному педагогу, владеющему творческим потенциалом, способному к саморазвитию и самосовершенствованию, созданию и передаче ценности. Профессиональное мастерство – это искусство обучения и воспитания, доступное каждому педагогу (воспитателю), но требующее постоянного совершенствования. Педагог становится мастером своего дела, профессионалом по мере того, как он осваивает и развивает педагогическую деятельность, призывая педагогические ценности. Одна из главных задач современной системы дошкольного образования – повышение качества воспитательно-образовательной работы, создание условий для творческой самореализации личности каждого ребёнка. Повышение качества дошкольного образования находится в прямой зависимости от кадров. К работе дошкольных учреждений сегодня предъявляются все более высокие требования. Эти требования преломляются в систему задач, стоящих перед педагогами ДОУ, так как уровень и характер достижений ребёнка зависят, прежде всего, от профессиональной компетентности педагога, его умения работать над собой, постоянно совершенствоваться профессионально. Воспитатель – это не только профессия. Это высокая миссия, предназначение которой – формирование личности маленького человека.

«Мастерство – это то, чего можно добиться, и как могут быть известны мастер – токарь, прекрасный мастер – врач, так должен и может быть прекрасным мастером педагог» (А.С. Макаренко).

Профессия воспитателя известна с давних времён. Сегодня это одна из самых нужных и значимых профессий, ведь занятые родители не всегда могут посвятить достаточное количество времени своему малышу, а тем более – сформировать у него важные умения и навыки, подготовить к школе. Именно воспитатель научит кроху самостоятельности, правилам поведения, необходимым дошкольнику знаниям.

Воспитатель детского образовательного учреждения – это даже не профессия, а настоящее призвание, а ещё – ежедневный нелёгкий труд. Чтобы стать воспитателем надолго и всерьёз, нужно почувствовать, что педагогика – дело всей вашей жизни, и работать на совесть, передавая детям всё лучшее, что в вас есть, отдавая всю душу.

Дошкольный период в жизни человека является очень важным, и воспитатель несёт весьма немалую ответственность за воспитание подрастающего поколения. Воспитатель – это самый первый учитель, которого встречает ребёнок после мамы и папы. Хороший воспитатель будет отдавать детям только самые лучшие знания и умения, вкладывать в них свою душу. Это весьма нелёгкий труд, отнимающий массу не только душевных, но и физических сил. А главной наградой для воспитателя является результат его трудов, счастливые дети и довольные родители.

Современное дошкольное образование довольно быстро развивается и совершенствуется, в связи с чем, и воспитатель обязан постоянно поддерживать свои профессиональные навыки, развивая педагогическое мастерство.

Педагогическое мастерство – это самый высокий уровень педагогической деятельности, который проявляет себя в творчестве воспитателя, в его постоянном совершенствовании искусстве обучения, воспитания и развития человека.

Каждый педагог ищет свои способы воздействия на детей в той или иной ситуации. В работе с детьми не может быть шаблоном и однообразием. Творческий характер педагогической деятельности побуждает педагога к изучению и заимствованию передового опыта коллег, делает его чувствительным к иннова-

циям в области образования. Отсутствие творчества воспитателя негативно сказывается на развитии детей.

«Умение воспитывать – это всё-таки искусство, такое же искусство, как хорошо играть на скрипке или рояле, хорошо писать картины. Беда искусства воспитания в том, что научить воспитывать можно только в практике на примере. Как бы человек успешно ни кончил педагогический вуз, как бы он ни был талантлив, а если не будет учиться на опыте, никогда не будет хорошим педагогом» (А. С. Макаренко).

А что необходимо иметь, чтобы стать хорошим воспитателем? Требования, предъявляемые к воспитателю, очень высокие. Он должен быть мудрым, всезнающим наставником и артистом одновременно, владеть всеми развивающими и воспитывающими малышами знаниями и уметь профессионально использовать их на занятиях с детьми в детском саду. Воспитатель должен обладать такими качествами, как *терпеливость, доброжелательность, справедливость, толерантность, начитанность, эрудированность, развитое чувство эмпатии*, ведь воспитателю приходится работать не только с детьми, но и с родителями. Необходимо научиться уважать родителей, считаться с их мнением, даже если оно расходится с представлениями воспитателя о педагогике.

А.С. Макаренко, рассматривая работу воспитателя, говорил, что деятельность воспитателя есть, в сущности, деятельность организатора. И мастерство воспитателя не что иное, как мастерство организатора жизни детей.

Мастерство – это умение создавать педагогические ситуации, стимулирующие эффективное развитие детей. Педагогическое мастерство – это высокое искусство воспитания и обучения детей. Знания и основанные на них умения – это основа содержания мастерства воспитателя.

Воспитатель обязан быть внимателен к окружающей обстановке, предвидеть любую мелочь, которая может быть опасна для жизни и здоровья детей. Педагог должен быть тактичным, соблюдать меры приличия, уметь держать себя подобающим образом, не ввязываться в ссоры с родителями, следить за своей речью, так как дети способны подражанию, не ущемлять детей, их родителей. Воспитатель должен уметь видеть, слушать, чувствовать детей, понимать их психическое состояние, переключать с одного вида деятельности на другую. Оптимизм весьма важен в работе воспитателем. Столкнувшись с трудностями педагогического процесса, он не опускает руки, а ищет способы их решения. Никогда не следует плохо отзываться о ребёнке, жаловаться родителям, чтобы они принимали необходимые меры, а наоборот, верить в возможности каждого воспитанника, подбадривать и поощрять ребёнка в его стремлении быть хорошим. В этом мудрость воспитания.

Педагогическая деятельность воспитателя является достаточно многогранной и интересной, а для развития своего мастерства требуется постоянное совершенствование различных умений и навыков в работе с детьми. Многогранно развитый воспитатель всегда вызывает только восхищение как у детей, так и у родителей.

Каждый педагог должен обладать уникальными умениями передачи своих знаний детям. Какие же личностные качества должны быть присущи хорошему воспитателю детского образовательного учреждения? Рассмотрим их.

Доброта и терпение. А ещё *справедливость, милосердие, понимание и главное – любовь к детям*. Высокие нравственные качества. Педагог ДОУ должен следить за своими поступками, быть честным с собой и детьми, отвечать за свои слова, быть открытым перед детьми, уважительно относиться к ним.

Бүгінгі мектепке дейінгі тәрбие және білім мәселелері Проблемы современного дошкольного воспитания и образования

Организаторские способности. Умение планировать, выполнять всё последовательно и чётко. Трудолюбие ведь важно работать с радостью, всем сердцем любить свою профессию.

Позитивный настрой. Дети, которых воспитывают в атмосфере доброжелательности и спокойствия, быстрее развиваются, растут уверенными в себе, общительными, эмоционально открытыми.

Способность к творчеству. Очень важно уважать личность ребёнка, уметь с ним общаться, выслушивать и понимать его потребности, не раздражаться при непослушании, находить способы тактичного и настойчивого педагогического воздействия, видеть лучшее в ребёнке. Педагог должен иметь ряд профессиональных знаний, навыков и умений, важных для успешного проведения образовательной деятельности в детском образовательном учреждении; профессиональное мастерство и терпение.

Воспитатель должен заниматься самообразованием, интеллектуально развиваться, постоянно использовать новые технологии в своей работе с детьми. Мастерство воспитателя в каждом

отдельном случае есть творчество. Педагог ищет и находит творческие решения в подходе к детям, в выборе средств воздействия на воспитанников.

Педагогическое мастерство педагога проявляется в постоянном поиске творческих подходов к детям, а также в выборе средств воздействия на детей и родителей. Помимо этого, воспитатель должен быть мудрым, всезнающим, артистичным, владеющим профессиональными знаниями, умениями при обучении и развитии дошкольников.

Список использованной литературы:

1. Андреев В.И. Педагогическая этика: инновационный курс для нравственного саморазвития. – Центр инновационных технологий, 2012.
2. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. – М.: Просвещение, 1991.
3. Леонтьев А.А. Научите человека фантазии... (творчество и развивающее образование) // Вопросы психологии. – 2001.

«Биоэнергопластика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ»: мастер-класс

А.М. Маткаримова, воспитатель ГККП «Детский сад № 2» ГУ «Отдел образования по г. Текели управления образования Алматинской области»

Цель: ознакомление педагогов с инновационными методами развития речи детей дошкольного возраста в рамках организации воспитательно-образовательного процесса.

Задачи: 1. Познакомить участников мастер-класса с технологией применения упражнений биоэнергопластики и кинезиологическими упражнениями в работе с дошкольниками. 2. Способствовать повышению уровня мотивации и профессиональной компетентности педагогов в области применения инновационных методов.

Методы: методики биоэнергопластики, кинезиологии.

Ход мастер-класса

– Прежде, чем начать свой мастер-класс, я предлагаю зарядиться положительными эмоциями, а для этого мы отправимся в лес. Ведь где как не в лесу можно прекрасно отдохнуть (*Звучит музыка леса*). Сядьте, пожалуйста, удобно и закройте глаза. Представьте себе, что вы в лесу, где много деревьев, кустарников и цветов. В самой чаще у реки стоит скамейка, присядьте на неё. Прислушайтесь к звукам. Вы слышите пение птиц, шорохи трав. Почувствуйте запахи: прошёл дождь, ветер доносит запах сосен. Запомните свои ощущения и чувства, захватите их с собой, возвращаясь из путешествия. Пусть они будут с вами на протяжении всего мастер-класса. А сейчас хорошо отдохнувшие, с прекрасным настроением и позитивными эмоциями мы начинаем мастер-класс.

«Биоэнергопластика и кинезиологические упражнения в работе с воспитанниками ДОУ». Самый благоприятный период для развития интеллектуальных, речевых, творческих возможностей человека – от 3 до 9 лет, когда кора больших полушарий ещё окончательно не сформирована. Именно в этом

возрасте необходимо развивать память, восприятие, мышление, и, особенно, речь.

Хорошая речь – важнейшее условие всестороннего полноценного развития детей. Чем богаче и правильнее у ребёнка речь, тем легче ему высказать свои мысли, тем шире его возможности в познании окружающей действительности, содержательнее и полнее отношения со сверстниками и взрослыми, тем активнее осуществляется его психическое развитие. Развитие речи – её звуковой стороны, словарного состава, грамматического строя – одна из важнейших задач обучения детей в начальной школе. Вместе с тем, работа по развитию речи – это составная часть логопедической работы, которая направлена на коррекцию речи детей.

Уровень развития речи детей находится в прямой зависимости от степени сформированности тонких движений рук. Формирование словесной речи ребёнка начинается, когда движения пальцев рук достигают достаточной точности. Развитие пальцевой моторики подготавливает почву для последующего формирования речи. Многие авторы отмечают взаимосвязь и взаимозависимость речевой и моторной деятельности, поэтому при наличии речевого дефекта у детей особое внимание необходимо обратить на стимулирующую роль тренировки тонких движений пальцев. Для достижения лучших результатов в работе по постановке звуков, чтобы процесс был более занимательным, применяю на занятиях такой метод как биоэнергопластика – это содружественное взаимодействие руки и языка. По данным Ястребовой А.В. и Лазаренко О.И., движения тела, совместные движения руки и артикуляционного аппарата, если они пластичны, раскрепощены и свободны, помогают активизировать естественное распределение биоэнергии в организме. Это оказывает чрезвычайно благотворное влияние на активизацию интеллектуальной деятельности детей, развивает координацию движений и мелкую моторику.

Бүгінгі мектепке дейінгі тәрбие және білім мәселелері Проблемы современного дошкольного воспитания и образования

Предлагаю выполнить упражнения биоэнергопластики.

Упражнение «Часики»:

– Тик-так, тик-так – язычок качался так, словно маятник часов. Ты в часы играть готов? (*Сжатая и опущенная вниз ладонь, которая движется под счёт влево – вправо*).

Упражнение «Качели»:

– Сели дети на качели и взлетели выше ели, даже солнышка коснулись, а потом назад вернулись. (*Движения ладони с сомкнутыми пальцами вверх – вниз*).

Упражнение «Лягушка»:

– Подражаем мы лягушкам: тянем губы прямо к ушкам. Вы сейчас тяните губки – я увижу ваши зубки. Мы потянем – перестанем. И нисколько не устанем. (*Пальчики расставлены в стороны, как лучики солнышка. Под счёт 1 – пальчики расправляются и удерживаются одновременно с улыбкой 5 сек, на счёт 2 – ладонь сворачивается в кулак*).

Упражнение «Слонёнок»:

– Я водичку набираю и ребяток поливаю! Буду подражать слону! Губы «хоботом» тяну. А теперь их отпускаю и на место возвращаю. (*Ладонь собрана в щепоть, большой палец прижат к среднему*).

Упражнение «Блинчики»:

– Испекли блинов немножко, остудили на окошке. Есть их будем со сметаной, пригласим к обеду маму. (*Ладони с сомкнутыми пальцами соединяем дуг с другом*).

Упражнение «Чашечка»:

– Вкусных мы блинов поели, выпить чаю захотели. Язычок мы к носу тянем, чашку с чаем представляем. (*Пальцы прижаты друг к другу, имитируя положение «чашечки»*).

Упражнение «Лошадка»:

– Я – весёлая лошадка, тёмная как шоколадка. Язычком пощёлкой громко, стук копыт услышишь звонкий. (*Рука в горизонтальном положении лежит на столе. Ладонь с сомкнутыми пальцами согнута. Под счёт поочерёдно касаются стола кончики пальцев и запястье*).

– Уважаемые коллеги, а сейчас я предлагаю вам самостоятельно придумать и выполнить упражнения биоэнергопластики, используя речевое сопровождение. (*Педагоги разделены на 3 группы. У каждого на столах задание*).

Группа 1: Два цыплёнка, два мышонка учат бегать лягушонка. Расшумелась мелкота – видно, близко нет кота!

Группа 2: Ходит по двору индюк среди уток и подруг. Вдруг увидел он грача, рассердился сгоряча.

Группа 3: Кот Тимошка жил на крыше. Ниже, в доме, жили мыши. По стене взбирались мыши, не боясь кота на крыше.

– Коллеги! Предлагаю вам объединиться группами и рассказать сказку с использованием биоэнергопластики. Упражнения биоэнергопластики придумайте самостоятельно. На подготовку пять минут.

Сказка «У Солнышка в гостях».

Однажды большая туча занавесила небо. Заскучали Цыплята без солнечного света.

– Куда это Солнышко подевалось? – говорят. – Нужно его поскорее на небо вернуть.

– Разве вы знаете, где оно живёт? – закудахтала Наседка.

– Мы не знаем, а кого встретим, того спросим, – ответили Цыплята.

Собрала их Наседка в дорогу. Положила вкусные зёрнышки. Отправились Цыплята. Шли-шли и увидели Индюка.

Спрашивают:

– Индюк, ты не знаешь, где Солнышко живёт?

– Знать не знаю, давайте вместе искать.

Идут они мимо леса, видят, Дятел на дереве сидит и дупло долбит. Спросили они у Дятла про Солнышко, но Дятел тоже не

знает, где Солнышко живёт. Пошли все вместе искать.

Мимо скакала Лошадка и тоже отправилась с ними Солнышко искать. Долго шли они. Увидели Ёжика. Он сидел под деревом и играл на гармошке.

– Ёжик, Ёжик, ты не знаешь, где Солнышко живёт? – спрашивают Цыплята.

– Три дня его не было на небе, уж не заболело оно?

– Как не знать. Знаю, вон там, за большой горой, – ответил Ёж.

Взял Ёж палку, нанизал на иголки грибы и зашагал впереди всех дорогу показывать.

Забрались Цыплята, Индюк, Дятел, Лошадь и Ёж на гору и увидели Солнцев дом. А в доме темно, света нет, заспалось, видно Солнышко и просыпаться не хочет. Тут Цыплята запищали, Индюк заболтал, Дятел застучал, Лошадь заржала, Ёж зафыркал.

– Кто под моим окошком кричит? – спросило Солнышко. – Кто мне спать не мешает?

– Это мы. Пришли тебя будить. Утро настало.

– Да как мне на небо выплывать? Три дня меня туча прятала, три дня собой заслоняла. Я теперь и заблестеть не смогу...

Лошадь взяла ведро, стала воду таскать. Дятел – Солнце водой умыть. Индюк – полотенцем вытирать. Ёж – давай колючей щетинкой начищать. А Цыплята – те стали с Солнышка соринки смахивать.

Выглянуло Солнышко на небо, чистое, ясное и золотое. И всюду стало весело, светло и тепло.

Кинезиология – это наука о развитии головного мозга через движения, или по-другому «Гимнастика мозга». Состоит из определённых упражнений для крупной и мелкой моторики, которые синхронизируют работу одновременно двух полушарий головного мозга, улучшают память, внимание, развивают моторику, речь. Сейчас я предлагаю вам выполнить пальчиковую гимнастику с элементами кинезиологии.

Кинезиологическая физминутка «Колечко» (*Поочерёдно и как можно быстрее перебирайте пальцами рук, соединяя в кольцо с большим пальцем последовательно указательный, средний и т.д. Проба выполняется в прямом и обратном порядке. Сначала каждой рукой отдельно, затем двумя руками сразу*).

Упражнение «Кошечка»: Кулачок – ладошка. Я иду как кошка. (*Две ладошки одновременно сжать в кулачки и поставить на стол, затем одновременно выпрямить пальчики и прижать ладони к столу. Повторить 3-5 раз*).

Упражнение «Фонарик»: Фонарик погас! Фонарик зажётся! (*Пальцы одной руки сжаты, пальцы другой руки выпрямлены*).

Упражнение «Флажок – рыбка – лодочка» («Флажок» – ладонь ребром, большой палец вытянут вверх. «Рыбка» – пальцы вытянуты и прижаты друг к другу. Указательный палец опирается на большой палец. «Лодочка» – обе ладони поставлены на ребро и соединены «ковшиком», большие пальцы прижаты к ладони. Три положения последовательно сменяют друг друга. Повторите 6-8 раз).

Кинезиологическая физминутка «Кулак – ребро – ладонь» (*Три положения на плоскости стола последовательно сменяют друг друга. Ладонь на плоскости, сжатая в кулак ладонь, ладонь ребром на плоскости стола, распрямлённая ладонь на плоскости стола. Выполняется сначала правой рукой, потом – левой, затем двумя руками вместе по 8-10 раз*).

Кинезиологическая физминутка «Лезгинка» (*Левую руку сложите в кулак, большой палец отставьте в сторону, кулак разверните пальцами к себе. Правой рукой прямой ладонью в горизонтальном положении прикоснитесь к мизинцу левой. После этого одновременно смените положение правой и левой рук. Повторите 6-8 раз*).

Бүгінгі мектепке дейінгі тәрбие және білім мәселелері Проблемы современного дошкольного воспитания и образования

– Предлагаю вам, уважаемые коллеги, самостоятельно выполнить несколько упражнений *для рук, используя речевое сопровождение*.

Группа 1.

Кинезиологическое упражнение «Лягушка» (Поочередно одна рука сжимается в кулак, а другая – ладонью на столе).

Речевое сопровождение: Лягушка хочет в пруд, лягушке скучно тут, а пруд зарос травой, зелёной и густой.

Группа 2.

Кинезиологическое упражнение «Здравствуй» (Пальцами правой руки по очереди «здороваться» с пальцами левой руки, похлопывая друг друга кончиками).

Речевое сопровождение: Здравствуй, солнце золотое! Здравствуй, небо голубое! Здравствуй, вольный ветерок, Здравствуй, маленький дубок! Мы живём в одном краю – всех я вас приветствую!

Группа 3.

Кинезиологическое упражнение «Ухо – нос» (Левой рукой возьмитесь за кончик носа, а правой рукой – за противоположное ухо. Одновременно отпустите ухо и нос, поменяйте положение рук «с точностью до наоборот»).

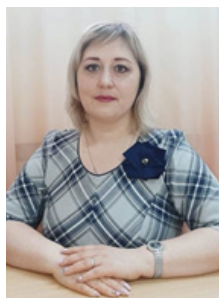
Речевое сопровождение: Села на нос мне, на правое ухо – лезет назойливо чёрная муха. Снова на нос, но на левое ухо – кыш, улетай от меня, Цокотуха!

– В завершение мастер - класса, коллеги, улыбнёмся и подарим друг другу хорошее настроение. А сейчас мысленно положите на левую руку всё то, с чем вы пришли сегодня на мастер-класс: свой багаж мыслей, знаний, опыта. А на правую руку – то, что получили на мастер-классе нового. Давайте одновременно хлопнем в ладоши и скажем спасибо! Благодарю вас за работу и предлагаю буклеты с рекомендациями по выполнению упражнений биоэнергетики и кинезиологических упражнений.

Создание инновационного развивающего пространства в формировании музыкальных компетентностей дошкольников

О.В. Костенко, музыкальный руководитель КГКП «Детский сад № 12 отдела образования города Рудный управления образования акимата Костанайской области»

Современные тенденции обновления содержания дошкольного образования, новые подходы к реализации задач воспитания и обучения детей дошкольного возраста требуют от музыкального руководителя, как специалиста в вопросах формирования творческих компетентностей дошкольников, поиска наиболее эффективных методов для развития творческого потенциала ребёнка. Шагая

в ногу с современным образовательным процессом, музыкальному руководителю необходимо уметь ориентироваться в многообразии интегративных подходов к развитию детей, в широком спектре современных технологий.

Включение **информационно-коммуникативных технологий** в организованную учебную деятельность позволяет музыкальному руководителю активизировать внимание дошкольников, усилить познавательную мотивацию, оживить образовательное пространство, разнообразить методы преподавания музыкального материала. Структура организованной учебной деятельности в разделе «Музыка» становится более содержательной и гармоничной, позволяет музыкальному руководителю расширить спектр решаемых задач в различных видах музыкальной деятельности: слушания музыки, пения, музыкально-ритмических движений, музыкально-дидактических игр, игры на детских музыкальных инструментах.

В разделе «Слушание музыки» – используются презентации и короткие видеоролики, позволяющие обогатить эмоционально-образное восприятие музыкальных произведений. Содержание презентации составляется с учётом возрастных особенностей (так в группах дошкольной подготовки дети знакомятся с композитором, названием произведения, учатся определять характер исполнения, подбирать настроение пьесы, соотносить с цветом, эмоцией; в средней группе – материал, позволяющий детям запомнить название пьесы и использование характерного образа передающего содержание музыкальной пьесы).

Развитие певческих навыков, с помощью компьютерной презентации к песне, отвечающей тематике, помогает повысить интерес детей к разучиванию песен.

В разделе «Музыкально - ритмические упражнения» формирование танцевальных навыков с использованием видеороликов мотивирует детей и помогает сделать процесс разучивания танцев увлекательным. Использование ИКТ увеличивает плотность занятия, так как занимает меньше времени, чем при объяснении словами движений танца или упражнения.

Озвученные презентации и видео при проведении музыкально-дидактических игр помогают ребёнку выполнив задание узнать правильный ответ, что вызывает эмоциональную реакцию и повышает интерес к выполнению заданий.

Одной из эффективных инновационных музыкально-педагогических технологий в формировании музыкальных способностей дошкольников является **технология «Хор рук»** (автор Т. А. Боровик). Введение технологии в образовательное пространство помогает развить у дошкольников координационную свободу движений, чувство ритма, умение работать в ансамбле, способность к двигательной импровизации. В основе технологии лежит понимание двигательного двухголосия. Группа детей условно делится на хор из двух голосов, для показа выбирают-

ся два ведущих-дирижёра. Первую «двигательную партию» исполняют руками одна группа детей (сидящая в ряд на стульях), зеркально отражая движения сидящего ведущего – «дирижёра», «вторую» – другая (стоящая позади них), соответственно копируя движения стоящего ведущего – «дирижёра».

Для более глубокого восприятия музыки и развития креативного, творческого мышления помимо двигательных движений используются дополнительные атрибуты – тематические перчатки, которые крепятся на запястьях. Тематические перчатки подбираются в соответствии с задачами, поставленными музыкальным руководителем, определяются музыкальным материалом, временем года, сюжетом организованной учебной деятельности или досуга, в связи с этим получаются разнообразными по настроянию и по содержанию композиции.

Одним из современных приёмов интеграции деятельности, способствующей развитию творческой личности ребёнка является **технология дизайн-мышление**. Данная технология позволяет создать условия для развития креативных способностей и творческого потенциала, формирует исследовательские навыки и познавательный интерес детей дошкольного возраста. Дизайн-мышление реализуется посредством работы над тематическим проектом в формате дизайн-сессии в соответствии с этапами дизайн-мышления: эмпатия, фокусировка, генерация идей, прототипирование, тестирование, презентация. Работа над проектами музыкально-эстетического направления органично вписывается в педагогический процесс детского сада и на практике показывает своё преимущество и эффективность.

Рассмотрим работу над тематическим проектом в формате дизайн-сессии по теме «В мире музыкальных инструментов» в соответствии с этапами технологии дизайн-мышления.

На этапе эмпатия важно заинтересовать детей, создать заинтересованность к решению проблемной ситуации дизайн-сессии. Для успешной реализации дизайн-сессии важно погрузить детей в содержание работы, для этого использовали различную наглядную информацию, вызывающую интерес детей: познавательные видео и мультфильмы, энциклопедии, журналы, книги, презентации о различных музыкальных инструментах, о профессии – музыкант. Дети рассматривали различные музыкальные инструменты, сравнивали, выделяли основные составляющие, учились группировать. Представляли себя музыкантами и рассказывали, на каком музыкальном инструменте играют и почему. В процессе интервью выбирали интересные наблюдения детей и размещали на «Карте эмпатии». Проводили беседы о том, как появились первые музыкальные инструменты, как и для чего люди используют музыку в повседневной жизни.

На этапе «Фокусировка» систематизировали полученную информацию, дошкольники оформляли свои наблюдения в виде символов и картинок. Для работы предлагали детям картинки, фото, вырезки из газет и журналов. Дети выбирали те, где изображены различные виды музыкальных инструментов, самые интересные их части, (клавиши, корпуса, струны, рифы и т.д.), слушали их звучание.

«Генерация идей» – это обсуждение идей по выделенной теме, отбор самых интересных находок. В формате «Мозгового штурма» обсуждали идеи по созданию собственного музыкального инструмента, отбирали самые интересные находки. Перед переходом в мастерские отвечали на вопросы: Какие материалы будут использованы при создании нового музыкального инструмента? Каким он будет? Обсуждали назначение каждой части. Выбирали оптимально подходящие части для своего идеального музыкального инструмента.

Самый увлекательный для дошкольников этап – «Прототипирование» проводится – в групповой работе, в мастерских: бодисторминг, сторителлинг, стоп-моушн, сториборд, макетирование.

Бодисторминг – вид прототипирования с помощью людей. Дети разыгрывали сценки в виде сюжетно-ролевых игр, создавали «Музыкальный магазин», фантазировали и расширяли знания по теме дизайн-сессии в процессе игры с созданным прототипом, ощущая себя настоящими музыкантами.

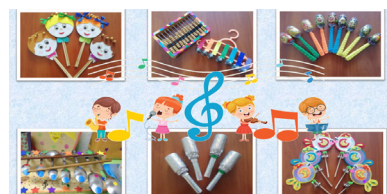

Стоп-моушн – вид прототипирования – заключался в создании ролика, чтобы передать атмосферу, условия, в которых продукт будет работать. Так как дети дошкольного возраста не могут сами создавать видеоролики, то придумали волшебный компьютер, который показывает фильмы, сочинённые детьми. Последовательные кадры из картинок, помогли дошкольникам представить и рассказать, как будет работать прототип – музыкальный инструмент – на практике. Дети придумали мультфильм «Путешествие песенки».

Сторителлинг – дети рассказывали, какой будет музыкальный инструмент, с чего начнётся, как продолжится и чем закончится создание нового музыкального инструмента, какие материалы будут использоваться в работе.

Сториборд – для данного вида прототипирования использовали разрезанные части от различных видов музыкальных инструментов – национальных, современных, детских. Дети на коврографах составляли придуманные музыкальные инструменты из различных деталей, придумывали названия, трансформируя идеи.

Макетирование – в данной мастерской детям для осуществления деятельности предлагался различный бросовый материал для создания собственного музыкального инструмента. Дети конструировали модели, применяя знания о музыкальных инструментах на практике на практике.

На этапе «Тестирование» дети представляли и защищали свои музыкальные инструменты, исполняли музыкальные композиции в «Необычном оркестре».

Таким образом, использование данных инновационных технологий и методических форм в практике музыкального руководителя позволило добиться следующих результатов в музыкальном воспитании дошкольников:

- формирование музыкальных компетентностей дошкольников осуществляется в инновационном игровом образовательном пространстве;
- дети активно, с интересом вступают в различные виды музыкальной деятельности, эффективно осваивают элементарные музыкальные знания, развивают музыкально-творческие способности;
- на музыкальных занятиях и праздниках создаётся эмоционально комфортная атмосфера взаимодействия и сотрудничества;
- музыкальный руководитель находится в постоянном творческом поиске, повышая свою профессиональную компетентность.

«Мектепке дейінгі балалардың күзiреттiлiгiн дамытуға бағытталған жаңа педагогикалық технологияларды балабақшада қолдану»

Шолахова Гуля, «Айзере & Айсауле» жекеменшік балабақшасының директоры
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

XXI ғасыр – білім мен біліктіліктің ғасыры. Қоғамда болып жатқан әлеуметтік-экономикалық өзгерістер мен еліміздің білім беру саласының әлемдік білім кеңістігіне өтуі білім беру саласында, соның ішінде мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуға уақыт талабына сай өзгерістер енгізуді талап етіп отыр. Балабақша педагогтері

өздерін үздіксіз жетілдіріп, жаңа технологияларды игеріп, үнемі заман ағымына бейімделу арқылы ғана еліміздің болашағы - жас бүлдіршінді бәсекеге қабілетті, жан-жақты дамыған тұлға қылып қалыптастыруға үлесін қосып жатса нұр үстіне нұр болары сөзсіз.

«Айзере & Айсауле» балабақшасының педагогикалық ұжымы ашылғанынан бастап осы күнге дейін жаңа инновациялық технологияны дамытуға көптеп күш жұмсап келеді. Осы орайда педагогтардың негізгі міндеті: әдіс-тәсілдерді дұрыс таңдау, жаңаша педагогикалық технологияларды жүйелі қолдана білу, жеке тұлғаның дұрыс дамып қалыптасуы үшін ыңғайлы жағдай жасау.

Біздің балабақшамызда қолданып жүрген технологиялардың түрлерімен таныстырып өтейін.

«Шахмат». Шахмат ойнауды кез келген адам және кез келген жасында үйрене алады. Мысалы әлем чемпиондарының бірі Анатолий Карпов шахмат ойнауды 4 жасында үйренген. Ал небары 13 жасында осы Карповты жеңген қазақ шахматшы қызы Жансая Әбдімәлік 8 жасында-ақ әлем чемпионы атанып үлгерген еді. Қазіргі кезде көптеген бала жеті-сегіз, кейде бес жасынан бастап шахматпен әуестене бастайды. Осы аталған деректерге сүйене отырып, баланы жастайынан ақыл-ойды дамытар дағдыға баулу мақсатында ересек және МАД топтарының оқу процесіне шахмат қосылды. Шахмат:

- Математикалық қабілетті дамытады
- Логикалық тұрғыда ойлауға үйретеді
- Мінез-құлықты тәрбиелейді
- Жауапкершілікті сезіндіреді
- Есте сақтауды қабілетін арттырады
- Мақсатқа жетуге талпындырады

Сонымен қатар бұл ойын баланың біршама тұлғалық қырын жетілдіреді. Әрине, әр баланың қабылдауы әртүрлі. Бірі тез түсініп, есте сақтап алатын болса, енді бірі ақырын жүріп анық басады. Алайда, бала бойындағы жеткіліксіз қасиеттерді осы ойын арқылы сіңіруге болатынына бүгінгі күнгі нәтижелер айқын дәлел бола алады.

«Аспаздық» бүлдіршіндердің еңбекке қызығушылығы мен ой-өрісін кеңейтіп, талғам деңгейін жоғарылату барысында «Кішкентай аспазшылар» оқу тәрбие процесінің орны ерекше. Балаларды аспаздық мамандықтың нәтижесіне үйрету, осы қызмет түрімен, құрал-жабдықтарымен таныстыру, мамандыққа деген қызығушылығын, сүйіспеншілігін арттырумен қатар еңбекті бағалауға тәрбиелеу басты мақсаттарымыздың бірі болып табылады. Әр бала өз қолымен бір тағам түрін жасау кезінде олардың қиялы дамып, эстетикалық талғамдары да

жоғарылап келе жатқанын айқын көруге болады.

«Эбру» Қазіргі кезеңде жаңа адамды қалыптастыру, оның шығармашылық белсенділігін дамыту басты назарға алынған. Сондықтан, сұлулықты сезіну, жоғары эстетикалық талғам қалыптастыру, өнер туындысын, туған табиғаттың сұлулығын түсіну және бағалауды жетілдіру қажет. Балалардың мүмкіндіктерін ескеріп, заманға сай білім беру, сурет салудың техникалық дағдыларын қалыптастыру, сонымен қатар сурет салудың әртүрлі дәстүрден тыс тәсілдерімен таныстыру міндеттерін алға қойып «Эбру» әдісін қолдануды бастадық.

Мақсатымыз - оқыту үрдісінде бейнелеу өнері жұмыстарында жаңа технологияларды тиімді қолдану, балалардың шығармашылық қабілеттерін одан әрі жетілдіру. Нәтижесінде, бүлдіршіндер суретті ерекше ықыласпен салады. Бұл әдіс оларды айналадағы қоршаған дүние әлемі өз қызығымен еліктіріп әкетті. Балаларға көркемдік және эстетикалық шығармашылық арқылы өздерінің әсерлерін білдіруге, олардың дәстүрлі сурет техникасының көмегі мен зияткерлік және шығармашылық қабілеттерін жақсартуға әсерін тигізді. «Эбру» әдісінің ерекше түрі, түсі, ырғағы, композициясы, шығармашылық қызметі, сурет салуды қалайтын әр баланың эстетикалық сезімдерін дамытты.

«Ағылшын тілі». *Бүгінгідей жаһандану заманында көп тіл білетін адамның қоғамдағы алар орны да ерекше.* Балалардың ағылшын тілінде қарым-қатынас жасай алу негіздерін меңгерту балабақшамыздың мақсаттарының бірі. Тіл үйрету балалардың коммуникативті даму біліктілігін арттырады, қызығушылығын оятуға мүмкіндік береді. Ал, әлемдік тіл ретінде бейресми түрде орныққан ағылшын тілін меңгеру ұлттың бәсекеге қабілеттілігін шындай түседі.

Баланың шет тіліндегі сөздерді қабылдауына оң жағдай жасаудың бірден-бір тәсілі ойын болғандықтан ағылшын тілінің маманы Эндрю мырза осы әдісті тиімді пайдаланып келеді. Ойын – баланың білім – білік дағдысын қалыптастыратын тәрбие құралы. Мектепке дейінгі жаста ойын ерекеті жетекші әрекет екенін ескере отырып, балалар өзінің жеткен нәтижесін ертерек көру үшін ол ұйымдастырылған оқу қызметтерінде көбіне сөйлеу қабілетін дамытуға бағытталған ойын формасында өткізу өте тиімді деп есептейді.

«Құм терапиясы». Танымдық сезімдерін дамыту, интеллектуалдық ортаны қалыптастыру, эмоционалдық және коммуникативтік ортаны дамыту мақсатында балабақшамызда құм терапиясы жүйелі түрде пайдаланылып келеді. Бұл әдісті қолдану арқылы біз балалардың өздерін жайлы, қорғалған күйде сезініп, шығармашылық белсенділік танытатын табиғи стимулдық орта қалыптастырдық. Танымдық және психикалық процестерді дамытып, түйсікті, есті, зейінді, қиялды, кеңістіктік түсінікті, қолдардың ұсақ моторикаларын дамытуға ықпал жасадық.

«Монтессори әдісі». Бұл әдісті қолданудағы мақсатымыз балаларды еркін тәрбиелеп, өмірге бейімдеу, өмірде өз мақсаты бар тұлғаның негізін қалау, балалардың өзінің үйреніп, өзін дамытуына жаңа мүмкіндіктер беру.

Сонымен қатар, балаға өз жұмысын басқаруға көмектесу, негізгі түстерді айыра білуге үйрету, ұсақ моториканы дамытуда

Ақтау қаласындағы «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасынан Частный детский сад «Айзере & Айсәуле» г. Ақтау

Монтессори әдісінің ықпалы зор. Бұл әдісті қолдануымыздың нәтижесінде балалардың алғашқы математикалық, ғарыштық түсініктерді қалыптасты және де зейінін тұрақтандыруға үйренді.

Қорыта келіп айтатын болсам, аталған педагогикалық технологиялар мен инновациялық құралдар балабақшада балалардың жас ерекшеліктерін ескеріп, әр сатыға балалардың

қабылдау мүмкіндіктеріне сай пайдалануға болады. Мектепке дейінгі балалардың есте сақтау қабілеті дамуы үшін, қабылдау процестерін тұрақтандыру мақсатында олар затты қолмен ұстап, көзімен көргенді маңызды. Осыған сәйкес, балалардың оқу қызметтеріне жоғарыда аталған әдіс-тәсілдерді кеңінен қолдануды ұсынамын.

«Балабақшадағы бейнелеу өнерінде дәстүрден тыс әдіс-тәсілдерді қолдану»

Сағындыкова Гүлдана, «Айзере & Айсәуле» жекеменшік
балабақшасының бейнелеу өнері жетекшісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Қазіргі уақытта еліміздің білім саласында бала бойында шығармашылық икемділік, ерекше ойлау, шексіз қиялдау және күтпеген ерекше шешімдер қабылдау сияқты қасиеттерді тәрбиелеуге негізгі көңіл бөлініп отыр. Аталған қасиеттерді дамытуға бейнелеу өнері де өз ықпалын тигізетіні сөзсіз. Әр педагогтың

жұмысында бастысы оқу іс-әрекет балаға жағымды әсер қалдыруы керек. Сондай үрдістің бірі балаларды дәстүрден тыс әдіс-тәсілдер арқылы бейнелеуге үйрету. Оқу іс-әрекет жүйесіне енгізілген дәстүрден тыс әдіс-тәсілдер балалардың бойында шығармашылық ізденіске деген құштарлықты арттырып өзіндік образ, өзіндік іс-әрекет жобасын құрауға мүмкіндік жасайды. Ал шығармашылық әрекет баланың тұлғалық қалыптасуына зор ықпал етеді.

Балабақша табалдырығын жаңа атаған баланың нәзік саусақтары бірден икемге көніп кетпейді, қылқаламмен дәл, нақты сызықты бірден түсіре алмайды. Сурет салудағы алғашқы сәтсіздік баланың көңілін түсіреді. Баланың өз күшіне сенімін арттырып, кішкентай суретшілер болып қағазда түрлі туындылар салатынына сендірудің бірден бір жолы бейнелеудің дәстүрден тыс әдіс-тәсілдері. Бала дәстүрден тыс әдіспен сурет салған 1-2 сабақтан соң келесі сабаққа келгенде «Бүгін немен сурет саламыз?»-деген сұрақпен, қызығушылықпен келеді.

Бейнелеу өнерінің дәстүрден тыс әдіс түрлерінің ішінде кляксография, жіп графикасы, түтікшемен үрлеу арқылы, құммен сурет салу, эбру техникасында сурет салу сияқты сиқырлы әдіспен сурет салу ұнайды. Мұндай сабақтарда олар «әрекет етеді», жаңа нәрсені туындатады, өз әректінің нәтижесін көреді. Баланың аталмыш әдістерімен жасаған жұмыстарының қай-бірі де ерекше, бір-біріне ұқсамайтын әдемі, кез келген жоғары мақтау мен мадақтауға лайықты. Баланың қол жеткізген табысы туралы ата-анасына мақтаныш, сүйіспеншілікпен айту. Осының бәрі бала бойында табыстылық, жетістік сезімінің, өз-өзіне сенімділік пен сезімталдықтың дамуына әсер етеді және көркемдік-шығармашылық әрекетінің маңыздылығын айқындайды.

Бейнелеу өнері сабақтарында жұмыс екі негізгі бағытпен жүргізіледі. Бірінші бағыт балаларды бейнелеу өнерінің құралдарымен жұмыс істеудің жаңа әдістерін үйретуге байланысты. Екінші бағыт балалардың қиялын, елестетуін, тілін дамытуға байланысты. Бейнелеу өнерінің дәстүрден тыс әдістеріне байланысты әрекет екі бағыттың мазмұнын қамтиды. Біріншіден, мұн-

дай сабақтардағы көркем шығармашылық іс-әрекет қуанышты көтеріңкі көңіл-күй тудырады, жағымды эмоциялық жағдайды қамтамасыз етеді.

Қорыта айтқанда, көркем-шығармашылық әрекеті, бейнелеу өнерінің дәстүрден тыс түрлері сурет салу мүмкіндігін арттырумен бірге баланың шығармашылық қабілеттілігін, қиялдауы мен ойлауын, жауапкершілігін, өз пікірін ашық айтуын, дербестігін – барлық қасиеттерінің ашылуы мен дамуына септігін тигізеді. Дәл осы қасиеттер бүлдіршін балалардың өмірдегі жетістік формаларының негізі болып табылады.

Балабақшадағы әр бейнелеу өнері оқу қызметіне дәстүрден тыс әдіс-тәсілдерді үнемі қолданып келеміз. Солардың бір қатарын таныстырып өтуді жөн көрдім.

Дәстүрден тыс әдіс тәсілдер

Балауызбен сурет салу

Парафинмен сурет салу әдісі өте қызықты жұмыс. Балабақшада парафиннің орнына күнделікті тұрмыстағы балауызды қолдану тиімді. Балалардың қызығушылығы артып, сурет салып, нәтижесін көруге асығады. Бұл әдіс баланың шығармашылығын дамытады.

Қажетті құралдар: балауыз, акварель бояуы, қылқалам және қағаз.

Жұмыстың барысы: қағазға балауызбен сурет саламыз. Содан кейін қағазды бір сілкіп, қиқымын түсіреміз де акварель бояуымен бір келкі етіп бояймыз. Боялғаннан кейін балауызбен салынған сурет ерекшеленіп көрініп тұрады.

Кляксография

Кляксография әдісі қағазды екіге бүктеу арқылы салынатын сурет. Балаларға симметрия мен ассиметрия ұғымын кляксография әдісімен түсіндіру оңай.

Қажетті құралдар: қағаз, гуашь бояуы

Жұмыстың барысы: альбомның тығыз қағазын екіге бүктеп, бір бетіне қылқаламмен бояуды тамызып немесе жарты суретін салып, лезде парактың екінші бөлігін жабамыз. Сәлден соң ашқанда қағаздың екінші бөлігінде бояу сіңіп сурет шығады.

Ақтау қаласындағы «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасынан Частный детский сад «Айзере & Айсәуле» г. Ақтау

Міне, осы кезде балалар өз қиялдарымен суретті қосымша толтырады. Мысалы: көз, құлақ, құйрық, мұртша сияқты ұсақ бөліктерін салуға болады.

Түтікшемен сурет салу

Шырын ішуге арналған түтікшемен сурет салу әдісі кляксография әдісінің екінші бір түрі. Акварель бояуын пайдалана отырып, түтікшемен жануарларды, өсімдіктерді салуға болады. Бұл әдіспен сурет салғанда балалардың қуанышында шек болмайды. Бала да, педагог та үлкен әсер алады.

Қажетті құралдар: шырын ішуге арналған түтікше, акварель бояуы, қағаз, қылқалам.

Жұмыстың барысы: қағазға қылқаламмен акварель бояуын тамызып, шырын ішуге арналған түтікшемен үрлеу арқылы өзіміздің мақсатымызға жете аламыз.

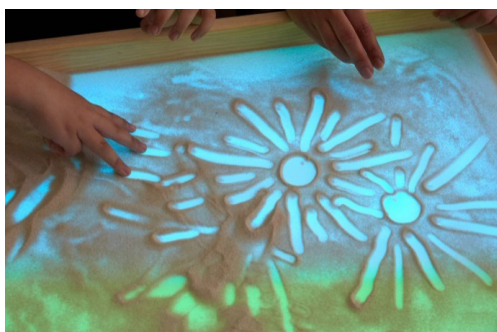

Құммен сурет салу

Бұл әдіспен сурет салу үшін таза құм, шам, шыны қажет. Қазіргі кезде құммен сурет салу үшін арнайы құралдарын жасатуға болады. Бұл әдіспен сурет салу әлде қайда икемдірек. Себебі, бір салған суретті алып тастап, орнына шексіз сурет сала беруге болады. Бұл сурет салу әдісі баланың ой-өрісін, қиялын, саусақ-қол моторикасын, шығармашылықпен айналысуға қызығушылығын арттырады.

Қажетті құралдар: таза құм, шам, органикалық әйнек немесе құммен сурет салуға арналған құрылғы, сүлгілер.

Жұмыс барысы: Мысалы балаларға күннің суретін салдыру. Саусақпен дөңгелек сызып, жан-жағына ысыру арқылы күннің сәулелерін саламыз. Түртіп көздерін, сызып ернін саламыз.

Эбру техникасында сурет салу

Бұл әдіспен сурет салу сабырлықты, ұқыптылықты аса қажет етеді. Эбру техникасында сурет салуды суда сурет салу деп те атайды. Ол үшін арнайы су қоюлатқыш пен арнайы бояулары керек. Қалған құралдарының орнына тұрмыстағы бұйымдарды пайдалануға болады.

Қажетті құралдар: таза су, су қоюлатқыш, ыдыс, қылқалам, таяқша, эбру бояулары, сүлгі.

Жұмыстың барысы: Алдын ала суға қоюлатқышты араластырып дайындау керек. Суды ыдысқа құйып, таяқшамен әртүрлі бояуды тамызамыз да тарақшамен тарап фон жасаймыз. Таяқшаны әр бояуға батырған сайын сүлгімен сүртіп отыруымыз керек. Содан кейін бояуды тамшылатып, таяқшаның көмегімен қажетті пішінге келтіреміз. Суретіміз дайын болған соң қағазды суға салып аламыз. Судан шығарған кезде суретіміз қағаздың бетіне түскенін байқауға болады.

«Би өнері – әлемнің рухани елшісі»

Қылышбайқызы Гүлзия, «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасының хореографі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

«Өнер – өнегелі, ақылды адамдарды тәрбиелейтін құрал» – деп Кеңес педагогы В.А.Сухомлинский айтып кеткендей, тәрбие үрдісінде өнерге аса көңіл аудару қажеттілігін атап көрсеткен болатын. Сол өнердің бірі – би өнері. Би бір сәттік қана, билеу кезінде ғана өмір сүретін уақытша, өткінші өнер болғандықтан, би шығармашылығының тарихи қалыптасуын зерттеу өте күрделі. Өйткені ол өзінен кейін материалдық – заттай ескерткіш қалдырмайды.

Өр өнер адамзаттың қайғы-қасіретін, ойын, сезімін, неше түрлі бүгінгі, кешегі, тарихи немесе фантастикалық оқиғаларды адамдарға өзіне тән құралдармен, амал-тәсілдермен жеткізуге тырысады. Және әр өнер шартты болып келеді. Сол өнерлердің ішінде хореография өнері ерекше. Өйткені хореография ол – сөзсіз өнер. Оның негізі – би.

Хореография – ой мен мазмұнды музыкалық-хореографиялық бейне арқылы ашатын сахналық өнердің бір түрі. Оның қайнар көзі – халық билерінде. Жалпы би – психиканың эмоциялық аясының жемісі.

Би сөзсіз, тек бишінің дене қимылымен, бет-әлпетімен әңгімелейді. Әңгімені би тілімен жүргізу үшін бишінің ерекше табиғи қасиеті, дарындалығы болуы қажет. Бидегі ырғақтық сезіну қимылдың бір уақытта бірдей қайталануы, үзіліс пен екпін түсіруі әрі алмасуы нәтижесінде жетеді. Бидегі музыкалық, ырғақтық үзілістер би үзілістерінің эмоциялық-динамикалық қалпына сәйкес келеді. Би билеу орындаушыға мамыражай, жан жадыратар рахат бір күй әкеледі. Бидің негізі – адам бойындағы көркемдік талаптардың тууы секілді биге деген психологиялық қажеттілікті анықтайтын шығармашылықтың қоғамдық бастамасы.

Би сөзсіз, тек бишінің дене қимылымен, бет-әлпетімен әңгімелейді. Әңгімені би тілімен жүргізу үшін бишінің ерекше табиғи қасиеті, дарындалығы болуы қажет. Бидегі ырғақтық сезіну қимылдың бір уақытта бірдей қайталануы, үзіліс пен екпін түсіруі әрі алмасуы нәтижесінде жетеді. Бидегі музыкалық, ырғақтық үзілістер би үзілістерінің эмоциялық-динамикалық қалпына сәйкес келеді. Би билеу орындаушыға мамыражай, жан жадыратар рахат бір күй әкеледі. Бидің негізі – адам бойындағы көркемдік талаптардың тууы секілді биге деген психологиялық қажеттілікті анықтайтын шығармашылықтың қоғамдық бастамасы.

Би өнерін үйрету – бұл тарихымызды, салт-дәстүрімізді, ұлттық сазымызды таныта отырып тәрбиелеу. Сонымен қатар баланың дене бітімін әдемі қалыптасуына үлесі зор, нағыз денсаулықты шындайтын пән. Би өнерінің сабақтары сапалы болуы үшін дидактиканың негізгі принциптеріне бағыну керек, бұлар саналы-эмоциялы тұжырымдамалық және сарамандық, бірізділік, көрнекілік, оқылатын материалдарға шығармашылық ықпал жасай білу.

Эмоциялық және логикалық ықпал ету – сабақ жүргізудің дайындық қойылым жұмыстарының негізгі алғы шарттары болып табылады. Қимылды жаттап алу – ырықсыз рефлекстен сезіну мен түсінісу кезеңін өткен кезде осындайдан бұлшық еттің сезінуі арқылы меңгеріледі.

Осындай жолмен жатталған қимыл әрекет естерінде ұзақ сақталады. Бұлшық ет-есту анализаторлары түсіндіру қайталап көрсетулерді- би өнері сабақтарының педагогикалық процессін негізгі әдісі деп есептеуге болады.

Би өнері туралы қысқаша түсінік – тұтастай алғанда, тек шығармашылық ықпал ету, мүмкіндігі мен қызығушылығын ескерту. Биде тәрбиеленген балалардың жүріс-тұрысы, дауыс ырғағына дейін, ішкі-сезімінің дамуы ерекше келеді. Би – бұл өнер, әрі спорт, ал бимен әрдайым шұғылданатын болса, ол денсаулыққа, әрі өзін жақсы сезінуге пайдалы.

Бидің денсаулыққа пайдасы өте зор. Біріншіден, түрлі жаттығулар жасаған кезде денеден көп мөлшерде көмірқышқыл газы бөлінеді, бұл жүректегі қан айналымын жақсартады. Екіншіден, қан айналымын қалыпты ұстауға әсер етеді және қан қысымының көтерілуін тежейді. Би тек қана сырт келбетті емес, сонымен қатар ішкі дүниенің, сана сезімін артады және түрлі зиянды заттардан аулақ болуға баулиды. Би өнері ішкі рухани әлемді ашады, адамды сұлулыққа тәрбиелейді, игі қасиеттерді оятады, адамгершілік идеяларды насихаттайды.

Асық ойыны

Камалова Жұлдыз, «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Асық ойыны – баланың жастайынан ой-қабілетін шыңдап, дәлдікке, ептілікке, ширақтылыққа, ұстамдылыққа, алғырлыққа, сыйластыққа тәрбиелейді. Бұл ойын ертеден мал шаруашылығымен айналысқан ата-бабаларымыздың қолданысында келе жатқан көне ойын түрі. Ендеше көнеден келе жатқан ұлттық ойынның бүгінгі таңдағы өрісі қандай, асық ойындарының түрлері жайында аз-кем сөз етіп көрсек. Ерте де ата-бабаларымыз асық ойынын балаларына жас кезінен бастап үйрете бастаған. Асық ойындарының тәрбиелік мәні зор. Асық ойыны ептілікке, мергендікке, шапшаңдыққа, сергектікке баулиды. Асық – төрт түлік малдың тілерсегінде болатын, қызметі аса күрделі, буынға біткен шымыр сүйек. Қой, ешкі, сиыр, түйе асығы үлкен-кішілігіне қарамастан бір пішіндес, мүсіндес келеді. Ал жылқы асығы басқа пішінде болады.

Асық ойыны – баланың жастайынан ой-қабілетін шыңдап, дәлдікке, ептілікке, ширақтылыққа, ұстамдылыққа, алғырлыққа, сыйластыққа тәрбиелейді. Бұл ойын ертеден мал шаруашылығымен айналысқан ата-бабаларымыздың қолданысында келе жатқан көне ойын түрі. Ендеше көнеден келе жатқан ұлттық ойынның бүгінгі таңдағы өрісі қандай, асық ойындарының түрлері жайында аз-кем сөз етіп көрсек. Ерте де ата-бабаларымыз асық ойынын балаларына жас кезінен бастап үйрете бастаған. Асық ойындарының тәрбиелік мәні зор. Асық ойыны ептілікке, мергендікке, шапшаңдыққа, сергектікке баулиды. Асық – төрт түлік малдың тілерсегінде болатын, қызметі аса күрделі, буынға біткен шымыр сүйек. Қой, ешкі, сиыр, түйе асығы үлкен-кішілігіне қарамастан бір пішіндес, мүсіндес келеді. Ал жылқы асығы басқа пішінде болады.

Алшы – асықтың иірілгенде тегіс табаны жерге тиіп, тұрық түсуі. Ойын кезінде оған бірінші дәрежелі мән беріледі. Тәйке – асықтың иірілгенде табаны үстіне қарап, тұрық түсуі. Ол – екінші дәрежелі асық. Бүге – асықтың иірілгенде дөңес жоны үстіне қарап, етпетінен жатық түсуі. Ол үшінші дәрежелі мәнге ие. Шік – асықтың иірілгенде шұңқыр құрсақ жағы үстіне қарап, шалқасынан жатық түсуі. Ол төртінші дәрежелі мәнге ие. Тұрық – асықтың алшы не тәйке түсуі. Сомпы – асық тұмсығымен көкке қарап, тік шанышылып шоңқая түсуі. Табан – асықтың тәйке жағы. Онқай – асықтың бүтесі алақанға қарап, тәйкесі оң қол бас бармағына басылып ыңғайлы ұсталуы. Онқай асық малдың сол жақ аяғының тілерсегінде болады. Солақай – асықтың шігесі сыртқа қарап, алшысы оң қол бас бармағына басылып ыңғайлы ұсталуы. Солақай асық малдың оң жақ аяғының тілерсегінде болады. Сақа – қолдағы бар асықтың үлкенінен, ірісінен, салмақтысынан, онқайынан белгіленеді. Сақа деп арқардың асығын атайды. Құлжа – арқардың аталығының асығы Жабайт – еліктің асығы. Шүкімайт – қозы мен лақтың асығы.

Ақтау қаласындағы «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасынан Частный детский сад «Айзере & Айсәуле» г. Ақтау

Асық ойынының түрлері: «Омпа», «Көп», «Ханталапа» «Атқапыл». «Омпа» ойынын көбінесе бозбалалар ойнайды. Оны таза ауада алаңда, не үлкен бөлмелерде ойнауға болады. Ойнаушылардың санына шек қойылмайды. Ойынның мақсаты – асық ұту. Ойнаушылар арасы 20 қадам екі көн сызады да, біріншісіне төрт бұрыш жасайды. Дәл ортасындағы сызыққа әрбір ойыншы өздерінің асықтарын тігеді. Тігілген асықтардың ортасына бір асық мұртынан «Омпа» тұрғызады. «Көп» ойыны асықты тігіп ойнау. Бір топ бала жиылып келіп, тегіс жерді тандап алады да оны тазартып, ортадан төрт бұрышты сызық сызады. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады. Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны көнбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Көндегі асық біткен соң, ойынға қатысушылар бір-бірінен көнге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді.

Ханталапай - асықпен ойналатын ойынның тағы бір түрі. Бұл ойынды үлкендердің басшылығымен ойнайды. Ойынға қатысушы балалардың санына шек қойылмайды. Олар ойын жүргізушінің айналасына жарты шеңбер құрып отырады. Ойын жүргізуші қолындағы асықты «Ханталапай» деп ортаға қарай шашып жібереді. Отырғандар тез-тез жинап алулары керек. Кім аз жинап алса, сол жеңілген болып есептеледі. Ойынның мақсаты – балалардың жылдамдығын жеделдету. Жүйке жүйелерін шыңдау, тілін дамытып, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру.

Сонымен қатар асықты пайдалана отырып санау, құрастыру, асық үстінен жүру, математикалық логикалық тапсырмаларды шешу сияқты әртүрлі оқиғаларды ойлап тауып, біз бала үшін әлдеқайда қызықты түрде өзіміздің біліміміз бен өмірлік тәжірибемізді, қоршаған әлемнің заңдылықтары мен оқиғаларын көрсете аламыз. Асықтан құрастырылған инновациялық тактайшалар мен массажды қолғаптар арқылы бала денсаулығын шыңдаймыз.

Асық терапиясы Ф.Фребель, М.Монтессори технологияларын негізге ала отырылып жасалынды, ол балалардың жас ерекшеліктері ескеріліп, көп функционалдылығымен, көп нұсқалылығымен ерекшеленеді.

«Асықты жіпке тізу» (Асық арқылы балалардың сенсорлық моторикасын дамытатын жаттығулар). Балалар боялып, тесілген асықтарды жіпке бір түстен соң екінші түске тізбектеп тізеді. Бұл тізбекті тізу арқылы бала түстермен танысып, бір – бірінен ажырата алады. Қолмен жұмыс жасау барысында баланың ұсақ моторикасы дамиды. Саусақтарымен жұмыс жасауда баланың саусақтары иілгіш болып, жұмыс жасауға жаттығады.

«Асықпен із салу». Балалар түрлі – түсті бояуларды асықты қолдану арқылы пайдаланады. Бұл жерде балалар санына байланысты төрт – төрттен бірнеше топқа бөлінеді, әр топқа тиесілі түс пен шеңбер сызылған парақшалар беріледі. Балалар парақшада берілген шеңбердің ішіне асықты бояуға малу арқылы парақша бетіне нүктелер түсірулері тиіс. Бұл әрекет осылайша бірнеше рет қайталанатын. Нәтижесінде парақ бетінде әр балада әртүрлі бейне пайда болады. Балалар үшін бұл жасырын пайда болған бейне, қызықты әрі сиқырлы сәт болады. Мұндай әдісті қолдану балалардың саусақ моторикасын дамытумен қатар,

баланы берілген тапсырманы таза әрі ұқыпты орындауға баулиды.

«Қағазда қанша тор, сонша асық». Бұл әдіс асық және фетр қағазын қолдану арқылы жасалынады. Фетр қағазы торкөз дәптер беттері сияқты шаршыларға теңдей бөлінген. Балалар фетр қағазында қанша дөңгелек, шаршы немесе үшбұрыш тізілсе сонша асықты тізе білуі тиіс. Тапсырмаға мұқият мән бере отырып, ойланып орындайды. Тапсырма бойынша фетр қағазындағы әр шаршының ішіне асықты дұрыс орналастыра білуі шарт.

«Асықпен құмда сурет салу». Балалар құмның үстіне асықпен түрлі мазмұнды суреттер сала отырып, нені бейнелегендерін айтып береді. Ойнай отырып құмға асықпен сурет салу бала үшін қызықты, әрі пайдалы. Баланың ұсақ моторикасымен қатар бейнелеуге деген қызығушылығы артады, қиялы дамиды және өзінің ойымен салынған бейнені өз сөзімен түсіндіру барысында сөздік қоры молаяды, өз ойын еркін жеткізуге дағдыланады.

«Мозайка». Балалар жеке – жеке отырғызылады. Оларға асықтан жасалған белгілі бір бейнеленген пішін беріледі. Пішінді балалар дәл сондай қалыпта боялған асықтармен құрастырып шығулары тиіс. Бұл тапсырма балалардан ұқыптылық пен мұқияттылықты талап етеді. Тапсырманы орындау барысында балалар пішіннің көлемімен қатар, оның ішінде берілген түстерден жаңылмауы тиіс. Балалар үшін тапсырма қызықты әрі өте пайдалы. Баланың логикалық ойлауы, көзбен көру арқылы есте сақтау қабілеттері артады және бір-бірімен бәсекелесіп орындау барысында шапшаңдылыққа тәрбиеленеді.

«Тактайшаны әсемдеу». Балаларды үш-үштен топқа бөліп отырғызып, мозайка тактайшасына әр түрлі түске боялған пішіндер, ал қасына түрлі түсті бояулардағы асықтар беріледі. Балалар осы берілген пішіндерге боялған асықтардың ішінен пішінді ашатындай түс тандап, көлеміне сәйкес тізіп шығуы тиіс. Тапсырманы орындау барысында баланың эстетикалық талғамы мен шығармашылық қабілеті дамиды. Балалар үшін бұл оңай тапсырма болмағанымен, олар бұл тапсырманы қызыға орындайды.

«Асықты тактайшамен жүру». «Денсаулық» білім беру саласында да асық терапиясын пайдалануға болады. Дене шынықтыру оқу қызметінде тактайшалармен жүру арқылы балалардың аяқ, қол еттері қатаяды, жұмысқа қабілеттілігі артады. Қимыл-қозғалыс координациясы артып, қол мен аяқтың бірлескен қимылы дамиды. Табандағы жүйке нүктелері арқылы ойлау қабілеті дамып, психикалық процестердің дамуына әсерін тигізеді. Жалпақ табанның алды алынып, ең бастысы балалардың дұрыс жүру дене бітімі артады.

Қорыта айтқанда, асық терапиясының мектепке дейінгі балалардың дене, психологиялық және әлеуметтік дамуында орны ерекше, сонымен қатар оның көп функционалдық рөл атқаратынына көзіміз жетті. Сондықтан барлық балабақшаларда асық қолданысқа енсе, ұлттық құндылықтарымызды білетін, ақыл – ойы дамыған, болашаққа нық сеніммен қарайтын бүлдіршіндер тәрбиеленетіні сөзсіз.

«Ғажайып математика»

Нәдірбекова Рыскүл, «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Мақсаты: 20 көлемінде сандық есептеуге үйрету. Сандарды тура және кері санау, балалардың тілін дамыту жұмыстарын жалғастыру, іс-әрекет дағдыларын меңгерту, әлемнің тұтас бейнесін түсініп, ойлауға ауызша қосып-алу және геометриялық пішіндер туралы ұғымдарын тиянақтап, түстерді ажыратуға, қарым-қатынас, көмек көрсету, сыйластықты қалыптастыру. Балаларды тапқырлыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу.

Әдіс тәсілі: Түсіндіру, сұрақ-жауап, сергіту сәті, «Қай сан жоғалды?» дидактикалық ойыны, жұмбақтар.

Құрал жабдықтар: Суреттер, кілем, шар, геометриялық пішіндер, үшбұрыш, төртбұрыш, сандар, үлестірмелі материалдар пайдаланылады

Оқу қызметінің барасы:

Шаттық шеңбері:

Армысыз, қайырымды Аспан ата!

Армысыз, қайырымды Жер ана!

Армысыз, шұғылалы Алтын күн!

Қайырлы таң. Қайырлы күн!

(тәрбиеші Білгірдің киімінде)

Оқу қызметінің жүрісі:

Балалар, мен алыста орналасқан «Білім» атты елден келдім, сендерге менімен бірге сол керемет елге аттануға ұсынамын. *(балалардың жауабы)*

Әрине, кез келген саяхаттағы сияқты бізді әртүрлі сынақтар күтіп тұр. Бірақ сендер оларды тапқырлығыңызбен жеңе аласыңдар деп ойлаймын, өз білімдеріңді көрсетсеңдер, сендер міндетті түрде «Білім» аралындағы сыйлықты аласыңдар. Сұрақтарға дұрыс жауап бере отырып, сендер жұлдызша ала аласыңдар. Жолға шығар алдында біз қазіргі мерзімді анықтап алайық.

Қазір жылдың қай айы?

Бүгін аптаның қай күні? *(доппен ойын)*

Ертең аптаның қай күні болады?

Кеше аптаның қай күні болды?

Айтыңызшы, қазір тәуліктің қай кезеңі?

Сонымен, біз мерзімді анықтап алдық. Балалар, сендер қалай ойлайсыңдар, қандай көлікпен саяхатқа шыққан жақсы және жылдам болады? *(балалардың жауабы)*. Қане, саяхатқа арналған көлікті таңдап алайық. *(ватман іліп қоямын)*. «Білім» еліне қандай көлікпен баратынымызды анықтау үшін сендер мына нүктелерді өзара рет-ретімен қосуларың керек. *(балалар тапсырманы тақтада кезекпен орындайды)*. Ал, қарайық бізде не шықты?

Кеме *(толқынның дыбысы ойнайды)*.

Міне, осы кемемен біз «Білім» еліне жүзіп барамыз. *(тақтаға аралдар бейнеленген суреттерді ілемін)*.

«Білім» аралына бару үшін, біз бірнеше сұрақтарға жауап беруіміз керек. Сонымен, бірінші аралға келу үшін барлық жоқ сандарды рет-ретімен кішісінен үлкеніне қарай табуымыз керек. *(тақтаға арасында сандары қойылмай кеткен 20-ға дейін сандарды ілемін, балалар кезекпен тапсырманы орындайды)*.

1.....3.....6.....8.....12.....15.....18.....20.

Жарайсыңдар, балалар, сендер бірінші тапсырманы дұрыс орындадыңыз *(жұлдызшаларды таратамын)*.

Екінші жүзіп өтетін аралымыз – бұл салыстыру аралы. Қандай математикалық белгілерді білесіңдер? *(балалардың жауабы: +; -; >; <; =)*. Сендердің алдарыңда тапсырмалар бар, бұл тапсырмада сіз >; <; = белгілерін дұрыс қоюларың керек. *(балалар тапсырманы орындайды)*.

Жарайсыңдар, балалар, сендер бұл тапсырманы да дұрыс орындадыңдар, сондықтан біздің кеме үшінші аралға жақындады.

Үшінші жүзіп өтетін арал – бұл геометриялық таулар аралы. Мына ғажайып қалташықта геометриялық фигуралар бар, сендер бұл фигураларды бір-бірден шығарып, оны атауларың және неге ұқсайтынын табуларың керек. *(балалар қалташықтан бір-бірден көлемді геометриялық фигураларды шығарып, оларды атайды)*.

Сергіту сәті.

Жүректі қуантуға да болады,

Бір, екі, үш, төрт, бес

(бір орында жүгіреді)

Күн шығатын келді кез.

(қолдарын жоғары көтереді)

Күн сәулесі төгілді

(қолдарын екі жаққа созады)

Балалар тұрды көңілді.

(бір орында секіреді)

Алты, жеті, сегіз, тоғыз, он

(бір орында жүгіреді)

Қарайды күн бізге оң.

(бір орында секіреді)

Біз ер жетіп ертерек

(тізе бүгіп отырады)

Бақшаға келдік ертелеп.

(бір орында жүреді)

Балалар, сендер қалай ойлайсыңдар, қонаққа құр қол баруға бола ма? Әрқайсының алдарында торт бар, барлығыңа жету үшін сол тортты бірнеше бөліктерге бөлу керек. *(балалар тортты бірнеше бөліктерге бөледі)*.

Керемет, сіз бұл тапсырманы да дұрыс орындадыңдар, сондықтан бұл аралды жүзіп өтуімізге болады.

Біз жақындаған төртінші арал – бұл сандар аралы. Бұл аралды жүзіп өту үшін, біз кемеге жемістерді жүктеуіміз керек. *(пальма ағашына тапсырмалары бар ананастарды ілемін, балалар есептерді есеп таяқшалары көмегімен шығарады, балаларды мадақтаймын)*.

Балалар, біздің кемеміз келесі аралға келіп жетті. Бұл тапсырмалар аралы. Бұл аралды тапсырмаларды орындағаннан кейін жүзіп өте аламыз.

Тапсырма *(суретті ілемін)*.

Есептер.

Соңғы тапсырма:

Суретті сызықшалармен толтыру.

Суретті толықтырып салу.

Тапсырманы орындаған кейін чунга-чанга балаларға сыйлықтарды үлестіреді. *(банандар)*

Талдау:

Балалар, айтыңдаршы, біз бүгін саяхатқа қайда шығып келдік? *(балалардың жауабы)*.

Қандай көлікпен бардық? *(балалардың жауабы)*.

«Білім» еліне бару үшін біз қандай тапсырмаларды орындадық? *(балалардың жауабы)*.

Менің кішкентай саяхатшыларым, сендер барлық тапсырмаларды орындау арқылы «Білім» еліне оңай жеттіңдер. Сендерді құттықтаймын.

«Тұздың кереметі»

Тайтелиева Адам, «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Максаты: Балаларға тұздың пайдалы қазбаларға жататыны туралы мағлұматтар беру. Қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын қалыптастыру, білуге құштарлықтарын дамыту. Тәжірибе өткізу, ойлау, талқылау, дәлеледеу дағдыларын дамыту. Тұздың күнделікті қолданыста, медицина саласында, құрылыста, тамақ өнеркәсібі туралы білімдерін бекіту.

Қолданылатын құралдар: Тұз сауыты, су құйылған 2 стақан, қағаз майлықтар, ұлғайтқыш әйнек, тұз, әр балаға арналған ыдыстар, 2 жұмыртқа, мұз, түрлі ыдыстар, бояулар

Алдын ала жүргізілген тәжірибе нәтижелерінің үлгісі, фото материалдар.

Алдын-ала жұмыс:

1. «Тұзды кен орындар» тақырыбында ұйымдастырылған оқу қызметі.

2. Тұздың кей қасиеттеріне тәжірибе жасау, нәтижесін бақылау.

3. Тұзды бояу жұмыстары.

4. Тұздың қолдану аймағы жайында әңгімелеу.

Барысы:

Тәрбиеші: Балалар бүгінгі күніміз көңілді, қызықты өтсін дей отыра сендерді шаттық шеңберіне шақырамын.

Шаттық шеңбері:

Табиғат біздің - анамыз,

Табиғатқа баламыз.

Іліп сәлем береміз,

Біз әдепті баламыз!

Тәрбиеші: Балалар бүгін сендерге мына сиқырлы қабымды ала келдім. Ал оның ішіндегі қандай зат екенін білу үшін мына бір жұмбақты шешуге тура келеді. Мен жұмбақ жасырамын сендер жауабын тауып көріңдерші:

1. Судан шығады,

Судан қорқады. (Тұз)

2. Ақ киыршық еритін,

Ас жоқ одан жеритін. (Тұз)

Балалар: Ол тұз.

Тәрбиеші: Өте дұрыс балалар, айтыңдаршы тұз адамдарға не үшін керек?

Балалар: Ас дайындау үшін керек.

Тәрбиеші: Балалар, біздер түрлі сүтоғайларда тұздардың қалай пайда болатынымен танысып көрдік. Сондай ақ тұздың қасиеттерімен танысып, білу үшін тәжірибе жүргіздік пе?

Балалар: Ия!

Тәрбиеші: Олай болса еске түсіре отырып, тұзға сипаттама бере отырайық.

Балалар: Өздері жүргізген жұмыстары туралы сұрақтарға жауап береді, нәтижемен таныстырады.

Тәрбиеші: Балалар, тұздың біз білмейтін кереметі әлі де көп екен. Тәжірибеге кіріспес бұрын, түзбен жұмыс істеуде сақтауға тиіс қауіпсіздік ережелерін еске түсіріп өтелік.

Балалар: Көзді қолмен ұстамау керек. Егерде денеде жара болса, тұзды жараға тигізбеу керек.

Тәрбиеші: Жарайсыңдар, балалар! Сендерде қауіпсіздік ережелерін біледі екенсіңдер. Тәжірибеге кірісейік!

Дидактикалық ойын: «Ғажайып зат».

Шарты: Көру, иіс сезу, дәм сезу арқылы тұзды анықтау, тұз салынған ыдысты табуды ұсыну.

Балалар: Тұзға сипаттама береді (Тұздың түсі ақкиыршық қатты зат. Тұз қант, ұн, қарға ұқсайды. Тұздың дәмі ащы. Иісі шықпайды. Тұздың иісі жоқ.)

Тәрбиеші: Балалар, сендер тұз қорқақ дегенге сенесіңдер ме?

Балалар: Жоқ, сенбейміз!

Тәрбиеші: Біздер қазір тұздың неге судан қорқатынын білетін боламыз.

№1 Тәжірибе: «Тұзды суда ерітеміз».

Тәрбиеші: Тәжірибеге 2 стақан су қажет: салқын және жылы. Қай стақанда қандай су барын анықтау үшін екі саусақпен стақанды ұстап көріңдер. (Қай стақанда қандай су барын анықтайды).

Тәрбиеші: -Балалар, көк сызығы бар стақандағы су қандай? Ал, қызыл сызығы бар стақандағы су қандай?

Балалар: Көк сызығы бар стақандағы су- салқын, ал қызыл сызығы бар стақандағы су-жылы су.

Тәрбиеші: Әр стақандағы суға бір қасық тұз салып араластырыңдар. (Тұзды салып араластырады, қай стақандағы тұздың тез еріп кеткенін бақылайды)

Балалар: Жылы судағы тұз тез еріп кетті.

Қорытынды: Салқын суда тұз жай ериді, ал жылы суда тұз тез ериді.

Тәрбиеші: Сендер қалай ойлайсыңдар, тұзды суда жұмыртқа батып кетеді ме екен? Қане, біздер оны бақылап көрелік

№2 Тәжірибе: «Батады-батпайды».

Тәрбиеші: Үстел үстінде екі стақан бар. Көк сызығы бар стақандағы суға 3 қасық тұз салып араластырып, тұзды су дайындайық. (Балалар 3 қасық тұз салып араластырады)

- Ал, қызыл сызығы бар стақандағы су тұщы су. Қолымызға жұмыртқаны алып, тұзды суға салайық.

Тәрбиеші: Қай стақанда тұзды су бар?

Балалар: Көк сызығы бар стақанда тұзды су бар.

Тәрбиеші: Балалар, жұмыртқаға не болды?

Балалар: Жұмыртқа судың бетінде жүзіп жүр.

Тәрбиеші: Қане, балалар жұмыртқаны тұщы суы бар стақанға салып көрелік. Нені байқадыңдар?

Балалар: Жұмыртқа суға батып кетті.

Тәрбиеші: Балалар, біздер тұщы суға тұзды суды құйып араластырып көрелік. Нені байқауға болады екен. Ол үшін суды аздап және жаймен құйыңдар. Жұмыртқаға не болды?

Балалар: Жұмыртқа суға батпады, ол стақанның ортасында жүзіп жүр және үлкен, болып көрінеді.

Қорытынды: Тұщы суда жұмыртқа батып кетеді, ал тұзды суда батпайды.

Музыкалық үзіліс:

(Балалар төбелеріне тұз салынған дорбаны қойып тәрбиешімен бірге әуен ырғағымен қимылдар жасайды)

№3 Тәжірибе: «Ерітемін, тоңдырамын».

Тәрбиеші: Балалар келесі зерттеуімізге мұз қажет. Мұзға тұз себеміз, не байқадық?

Балалар: Мұз ериді.

Тәрбиеші: Мұздың еріген тұсына жіптің ұшын тигізіп қоямыз, аздап күтіп жіптен ұстап көтереміз. Не болды?

Балалар: Жіптің ұшынан жоғары көтереді. Жіп мұзға жабысып қалды.

Қорытынды: Тұз мұзды ерітеді және қатырады.

«Гүл Көктем!».

Тәрбиеші: Балалар, шаршаған боларсыңдар. Орнымыздан тұрып шығармашылық бұрышына өтейік. Көктемнің әсем гүлдер бейнесін біз түзбен салып көрейік.

Балалар: Ия, Алақай!

Тәрбиеші: Балалар сендер тұзға қатысты мақал-мәтел білесіңдер ме?

Балалар: Ия.

1. Қыз ауыр ма, тұз ауыр ма?!

Ақтау қаласындағы «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасынан Частный детский сад «Айзере & Айсәуле» г. Ақтау

2. Қызды сөкпе,
Тұзды төкпе.
3. Астың дәмін тұз келтірер,
Ауылдың сәнін қыз келтірер.
4. Тату болсаң балдай бол,
Ащы болсаң тұздай бол.
5. Астың тұзын татқан біледі.
6. Тұзсыз нан – күшсіз.
7. Шаш – бастың көркі
Тұз – астың көркі.

Тыйым сөздер: Тұзды төкпе.
Тұзды баспа.

Тәрбиеші: Балалар, біздің қонақтарымызбен қоштасатын уақытта болыпты, ойын қызығымен уақыттың қалай өткенін байқамай қалыппыз. (*Балалар қонақтармен қоштасады*).

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Тұздың адам өміріндегі рөлі туралы түсініктің болуы.

Игерді: Құралдармен мұқият жұмыс істеуді, тұздан кәдесый дайындаудың жолдарын игеру.

Менгерді: Сұрақтарға толық жауап беру, өз ойларын жеткізе білу, тәжірибеге белсенді қатысуы.

«Каспий теңізінің балықтары»

Қылышбайқызы Баян, «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасының бейнелеу өнері жетекшісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Көрнекіліктер: Эбрумен салынған суреттер, слайдтар, құрал-жабдықтар т.б.

Қажетті құрал-жабдықтар: Эбрудың арнайы суы, эбру бояулары, таяқшалар, тарақтар, ақ бет қағаздар, сүлгілер т.б.

Мақсаты: Балаларға дәстүрден тыс Эбру техникасында жаңа тәсілдермен сурет салуға үйрету. Түрлі-түсті бояуларды пайдаланып, жылы және салқын түстерді біріктіріп, балықтың суретін салуға дағдыландыру. Жұмыс барысында шыдамдылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. Суретке деген қызығушылықтарын арттыру.

Кіріспе бөлімі

Бейнелеу өнері жетекшісі: - Балалар, қараңдаршы, біздерге көп қонақтар келіп қалған екен, қане барлығымыз амандасып, шаттық шеңберіне жиналайық.

Шаттық шеңбер

*Білгеніме қарашы,
Сәлем сөздің анасы,
Алдымыздан кезіккен,
Көп қонақты қарашы.
Сәлем деймін Күнге мен
Сәлем деймін Жерге мен
Сәлем деймін достарға,
Қонақтарға, құстарға!*

(Балаларды жинап, қонақтармен амандастырып, бір-біріне жылы лебіздерін білдіру).

Сұрақ-жауап:

Бейнелеу өнері жетекшісі: Ал, енді араларыңызда кім ең тапқыр, кім ең білгір екен? Соны байқап көрейік. Ендеше менің сұрақтарыма жауап беріңіздер.

- Құстар бізге қай мезгілде ұшып келеді?

Балалар: Көктем.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Қазір көктемнің қай айы?

Балалар: Наурыз.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Наурыз айында қандай мереке-лер бар?

Балалар: 8-наурыз, 14-наурыз, 22-наурыз.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Жарайсыңдар! Біз қандай Республикада өмір сүріп жатырмыз?

Балалар: Қазақстан Республикасында.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Керемет. Тәуелсіз елдің қай қаласында тұрамыз?

Балалар: Ақтау қаласында.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Ақтау қаласы басқа қалаларда несімен ерекшеленеді?

Балалар: Теңізімен, кең жерімен.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Теңізіміз қалай аталады?

Балалар: Каспий теңізі.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Каспийде қандай тіршілік иелері өмір сүреді?

Балалар: Балықтар, балдырлар, итбалықтар, құстар, су маңында мекендейтін жануарлар.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Сендер қандай балықтарды білесіңдер?

Балалар: Сазан, бекіре, шабақ т.б.

Дидактикалық ойын: «Су асты жануарлары».

Ойынның шарты: Каспий теңізінде мекендейтін су асты тіршілік иелерін тауып, орындарына орналастыру.

Ойынның мақсаты: Каспий теңізінде мекендейтін тіршілік иелерін, балықтарын танып білуге үйрету. Олардың аттарын дұрыс атап, есте сақтауға баулу. (Балалар Каспий теңізінде өмір сүретін су асты тіршілік иелерін тауып орналастырады.) (Есік соғылады, адасқан турист кіреді)

Бейнелеу өнері жетекшісі: Сәлеметсіз бе? Қош келдіңіз! Сіз кімсіз?

Турист: Сәлеметсіз ба? Кешіресіздер, мен адасып қалдым. Мен келген туристпін, атым – Дженефер. Сіздің өлкеңіз маған ұнайды. Мен Каспий теңізі туралы білгім келеді. Әсіресе мені балықтар қызықтырады.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Қош келдіңіз! Бізде қазір оқу қызметі сурет салу. Біз сол балықтардың суретін саламыз. Сіз жақсы келдіңіз, бізбен бірге сізде сурет салыңыз.

Турист: Қандай керемет. Маған нағыз керемет осы еді...

(*Машинаның сигналы естіледі*)

Турист: Кешірім сұраймын. Менімен келген туристтер елімізге қайтқалы жатыр, менің де билетім алулы еді. (*сағатына қарайды, билетін көрсетеді*)

Менің кетуім керек. Сендермен соңына дейін бола алмайтыным өкінішті.

Мен сіздерге өз электронды поштамды берсем, сіздер соған салған суреттеріңді салып жіберсеңдер жақсы болар еді. Мен достарыма көрсеткім келеді.

(*миссис Дженефер балалармен қоштасып шығып кетеді*).

Бейнелеу өнері жетекшісі: -Балалар, бүгін ерекше күн болды. Ойламаған жерден турист келді. Ендеше миссис Дженефердың өтінішін орындап, суреттерімізді салып, оның поштасына жіберейік. Ол үшін біз дәтүрден тыс сурет салу әдісі Эбру

Ақтау қаласындағы «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасынан Частный детский сад «Айзере & Айсәуле» г. Ақтау

техникасын қолданамыз. Алдымен Эбру техникасы туралы сіздерге қысқаша айтып кетейін.

ЭБРУДЫҢ ШЫҒУ ТАРИХЫ

Бейнелеу өнері жетекшісі: Балалар, Эбру Орта Азияда орта ғасырларда пайда болды. Бұхарада және Самарқандта бұл «эбре» деп аталды, яғни, жыртылған. Содан кейін ол Иранға көшіп келді, мұнда ол «еурри» деп аталды. Парсы оны түріктерден қабылдады. XVII ғасырдан бастап бұл техника түрік қағазы ретінде Еуропада белгілі болды. Ежелгі ең ескі жұмысы XI ғасырда құрылды. Суға қарап, мұндай керемет адам, дәл солай болғанда не істеу керектігін білмейді. Этикет Азияда туылды. «Людмила Восток» Евфратқа «толқынды қағаз» немесе «қағаздармен» қағаздар, алайда «қағаз өлшеу», «бибилері», «жалындарды жыртып тастау», «көпіршігі және жел» деп аталады. Эбру парсы тілінен аударылғанда «об» су, «ру» бетінде, судың бетінде деген мағына береді. Бұл таңғажайып сурет өнері XI ғасырда ежелгі түріктерден бастау алған.

(Балалар сурет салатын орындарына орналасады)

Практикалық жұмыс.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Балалар, алдарыңызда көріп тұрғандай қажет құралдарды естеріңізге сала кетейін.

Қоюлатқыш - Бұл судың ерекшелігі ол қою болады, өйткені оны сурет салудан бір күн бұрын арнайы қоюлатқышпен суды араластырып, тұндырып дайындаймыз.

Эбру бояуы - Бұл бояулардың ерекшелігі, ол еш химикат қосылмаған, таза табиғи бояулардан жасалынған. (көк, қызыл, сары түстер)

Қылқалам - Арнайы қыл қалам, аттың жалынынан жасалынған, қатты болады. Бояуды шашыратуға ыңғайлы болу үшін.

Тарақ – қажетті суретті салудың алдында фонжасауға пайдаланамыз. Судың бетіндегі бояулардан әртүрлі өрнектер

жасауға қажет.

Біз – Бізді бояумен салынған суретімізге сызықтар мен пішіндерді жасауға қолданатын боламыз.

Қағаз – жәй қағазды су бетіне салынған суретімізді бастырып алуға қолданатын боламыз.

Сүлгі – бізімізді әртүрлі бояуға батырғанда сұртуге керек болады.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Барлығы түсінікі болса, балықтың суретін саламыз. Ең бірінші оң қолымызға қыл қаламды алып көк түске малып, сол қолымызға ұру арқылы көк бояуды судың бетіне фон жасап шашыратып аламыз, сосын бояуымызды тарақпен тарап өрнектер жасаймыз. Енді, бізді алып қызыл түске барып фонның қақ ортасына бояуды тамызамыз, бізді сүлгіле сұртіп алып, сары түсті қызыл дөңгелегіміздің ортасына тамызамыз. Осылайша тағыда қызыл және сары түстерді кезектестіреп тамызамыз. Ендігі кезек балықтың желбезектеріне, құйрығына және аузына келдік, ол үшін бізбен аздап бояу алып балықтың денесінің төрт жағына нүктелер қойып шығамыз. Бізді сұртіп алып құйрығы мен басқа да жерлеріне қажетті сызықтармен суретін салып шығамыз. Шыққан балықтың суретін қағазға бастырып, ақырын бір жақ шетінен ұстап латокқа суын сұртіп, суретін бастырып шығарамыз.

Балалар: Балалар суретті жетекшімен бірге салып шықты.

Бейнелеу өнері жетекшісі: Балалар, енді суреттеріміз кепкенше оны фотоға түсіріп, миссис Дженеферге жіберейік. Ол күтіп отырған шығар. (Есік қағып, поштадан жолдама келеді)

Бейнелеу өнері жетекшісі: Бізге миссис Дженефердің сәлемдемесі келіп жетті. Қане бәріміз ашып көрейік.

(Ішінде балаларға және қонақтарға арналған сыйлықтар шығады.)

Шахматы в детском саду: играем и развиваем интеллект

Р.К. Аргенова, методист частного детского сада «Айзере & Айсәуле»
г. Ақтау Мангистауской области

Дошкольное детство – небольшой период в жизни человека. Но именно в это время ребёнок овладевает речью, мышлением, воображением. В детском саду закладывается прочный фундамент для обучения в школе. Придя в школу, многие дети не могут сосредоточиться, усидеть на одном месте и сформировать внутренний план действий. Чтобы помочь нашим выпускникам, будущим первоклассникам, мы решили познакомить

их с шахматами.

Шахматы – это не только игра, доставляющая детям много радости, удовольствия, но и действенное, эффективное средство их умственного развития. Неоценимая роль шахмат в формировании внутреннего плана действий – способности действовать в уме.

Игра в шахматы развивает наглядно - образное мышление дошкольника, способствует зарождению логического мышления, воспитывает усидчивость, внимательность, вдумчивость, целеустремлённость. Ребёнок, обучающийся этой игре, становится собранным, самокритичнее, привыкает самостоятельно думать, принимать решения, бороться до конца, не унывать при неудачах. Удивительная любознательность малышей позволяет

увлечь их игрой в фигуры. Шахматная игра дарит ребёнку радость творчества и обогащает духовный мир.

Знакомство с шахматами в раннем возрасте способствует развитию у детей воображения и логического мышления, укрепляет память, учит сравнивать и планировать свою деятельность. Дети учатся быть внимательными, познают дух соперничества и соревнования. Эта удивительная игра стала средством воспитания и обучения.

Существует множество разнообразных приёмов, которые позволяют дошкольникам освоить правила шахматной игры. Начать обучение необходимо с игры, но не в шахматы, а в знакомство с историей шахмат и с шахматными фигурами.

Именно в игровой форме предлагаем вводить детей в мир шахмат: знакомить с историей появления шахмат. В простой доходчивой форме рассказать о шахматных фигурах и о шахматной доске.

Эффект игрового метода знакомства с шахматами велик. Сказки, истории, загадки о шахматах могут придумывать и педагог, и родители совместно с детьми. Пусть не всегда складные, но зато яркие и понятные они дают гораздо больше результата в знакомстве с игрой. Ребёнок в игре не замечает, что его обучают, и постепенно заинтересуется шахматами и в обучении наступит уже новый этап – основы теории.

На основании вышеизложенного мы решили в нашем детском саду реализовать проект на тему «Дети играют в шахматы».

Полезна игра в шахматы в детском саду. Шахматы – это не просто интересная игра, позволяющая увлекательно провести свободное время. Она способна принести дошкольникам разностороннюю пользу:

- Совершенствует логическое и абстрактное мышление. Ребёнок учится просчитывать свои будущие действия, предугадывать реакцию противника, в уме проигрывает различные комбинации.

- Развивает память и пространственное воображение.

- Выбатывает усидчивость, собранность, развивает внимание, помогает гиперактивным детям стать более спокойными, сосредоточенными, уравновешенными.

- Игра в шахматы всегда подразумевает соревнование, своего рода борьбу, каждую партию неизбежно сопровождает определённое волнение. Всё это закаляет детский характер и психику.

- Ребёнок привыкает адекватно относиться к неудачам, не расстраиваться, а анализировать их причины.

- Воспитывает самостоятельность в принятии решений.

- Предполагает совместную детскую деятельность, поэтому способствует социализации, развитию навыков общения, приучает дошкольников доброжелательно относиться друг к другу.

Игра в шахматы решает сразу несколько задач:

1. Познавательную: расширяет кругозор, учит думать, запоминать, сравнивать, обобщать, предвидеть результаты своей деятельности, ориентироваться на плоскости (*что крайне важно для будущих школьников*); развивает изобретательность и логическое мышление.

2. Воспитательную: вырабатывает целеустремлённость, выдержку, волю, усидчивость, а также внимательность и собранность. Ребёнок, обучающийся этой игре, становится самокритичнее, привыкает самостоятельно думать, принимать решения, бороться до конца, не унывать при неудачах.

3. Эстетическую: обогащает внутренний мир, развивает фантазию, учит радоваться красивым комбинациям.

4. Физическую: побуждает уделять время физкультуре, чтобы хватало сил и выносливости сидеть за шахматной доской.

5. Коррекционную: помогает гиперактивным детям стать спокойнее, уравновешеннее, учит непосредственно сосредотачиваться на одном виде деятельности.

Цель: расширение кругозора детей, знакомство с древней игрой «шахматы», в процессе обучения игре в шахматы способствовать концентрации внимания, развитию логического мышления, памяти, внимания, наблюдательности, интереса к игре в шахматы.

Рекомендации к проведению занятий по игре в шахматы в детском саду.

Оптимальный возраст для приобщения дошкольников к шахматам – 5-6 лет (*то есть старшие, подготовительные группы*). Внимание детей на этом этапе становится уже довольно устойчивым, начинает формироваться наглядно-образное мышление, умение прогнозировать ситуацию. Ребёнок обретает способность решать достаточно сложные задачи.

Несмотря на возросшую усидчивость старших дошкольников, играть в указанные настольные игры не рекомендуется более 25-30 минут. Иначе наступит неизбежное утомление, и ребё-

нок потеряет интерес к шахматам. По этой же причине не стоит проводить такие занятия ежедневно — одного-двух раз в течение недели будет вполне достаточно. Когда же дети, действительно, увлекутся игрой, они могут играть в шахматы чаще по своему желанию.

Процесс обучения непременно должен проходить в интересной, ненавязчивой форме. Всё должно быть предельно доступно. К примеру, правила игры можно донести до ребят в виде сказки или стихотворения, которое легко заучить.

Когда ребята освоят необходимые правила, и больше времени можно будет уделять практике, воспитатель должен продумывать, как именно разбивать детей на пары. Каждый ребёнок должен играть и с более сильными игроками, и с более слабыми. Ведь если у малыша будут одни только победы, он не научится самоанализу, принятию неудач. После лёгких побед неудача может восприниматься очень болезненно. Частые же проигрыши, в свою очередь, могут снизить самооценку ребёнка и негативно повлиять на стремление заниматься шахматами в дальнейшем.

Участники проекта: воспитатель, дети старшего дошкольного возраста, родители.

Этапы реализации проекта:

1. Подготовительный. Изучение литературы по данной теме и определение основных направлений работы над проектом; планирование мероприятий на тему проекта.

2. Знакомство с шахматной доской: Знакомство с фигурами. Обучение правилам шахматной игры. Решение шахматных задач и этюдов. Игра в шахматы.

3. Заключительный. Анализ работы всех участников проекта. Проведение презентации проекта, анализ его эффективности.

Работа по знакомству детей с шахматами была начата с детьми пяти – шести лет в октябре 2018 года. На начальном этапе знакомства с шахматной игрой, учитывая возрастные особенности детей, была определена цель: познакомить ребят с шахматной доской и с названиями шахматных фигур. Начиная давать шахматные такие термины, как *диагональ, горизонталь, вертикаль, белое и чёрное поле, центр, начальное положение, белые, чёрные, ход, противник*.

Затем мы начали учить названия фигур (*ладья, слон, ферзь, конь, пешка, король*) и где они располагаются на шахматной доске. Дома остаётся закрепить полученные знания, потренироваться – это задача родителей. У родителей возникают положительные эмоции: дети не сидят за компьютером, не носятся по квартире, а просят родителей сыграть в шахматы.

Подходя к концу этого этапа, дети: знают названия фигур и их ходы; пользуются основными терминами; исправляют ошибки друзей.

На следующем этапе планируем начинать играть самостоятельно, со сверстниками, со взрослыми; подсказывать и исправлять друг друга; продолжать тренироваться и дома, и в саду, и в свободное время; организовывать турниры; радоваться своим успехам.

Таким образом, я думаю, мы достигнем такого результата, к которому стремимся, и в дальнейшем наши воспитанники продолжат играть в шахматы в школе.

Занятие на тему «Мир шахмат»

Д.Н. Баймуханова, тренер по шахматам частного детского сада
«Айзере & Айсәуле» г. Ақтау Мангистауской области

Образовательная область: «Познание».

Цели: Закрепить и систематизировать знания и навыки детей в шахматной игре. Повторить и закрепить знания детей о шахматной доске, шахматных фигурах, движении фигур, линейном мате, рокировке, записи адресов шахматных фигур, активизировать

мыслительную деятельность. Развивать творческое мышление, логическое мышление, память, внимание, пространственные представления, способствовать умению доказывать правильность своего решения, развивать интеллект. Воспитывать чувство личной ответственности за самостоятельно принятое решение, вырабатывать настойчивость, выдержку, уверенность в своих силах, получение навыков общения детей в команде, способность к соперничеству.

Оборудование: Интерактивная доска, шахматный баннер, демонстративная шахматная доска, шахматная эмблема.

Предварительная работа: Изучение шахматной доски, ходов фигур, как бьют шахматные фигуры, основные правила игры, что такое шах, мат, пат, длинная и короткая рокировка, шахматная нотация, линейный мат.

Ход занятия

Организационный момент.

Разминка детей.

Тренер: Ребята, посмотрите, у нас много гостей, давайте с ними поздороваемся.

– Сәлеметсіз бе!

– Здравствуйте!

– Мы вас приветствуем у нас в детском саду. *(Дети здороваются с гостями).*

– Сегодня мы с вами собрались, чтобы рассказать нашим гостям, как мы учимся играть в шахматы.

– Ребята, посмотрите у нас большое шахматное поле, но его здесь не хватает. Как вы думаете, чего не хватает?

Дети: Шахматных фигур.

Тренер: Правильно шахматных фигур. В какой стране произшли шахматы?

Дети: В Индии. Это очень тёплая страна, там много слонов, а самое главное – это родина шахмат.

– Ребята, что такое шахматы?

Дети: Это настольная игра.

Тренер: Сколько человек участвует в игре?

Дети: В игре участвуют два человека, один за белые фигуры, другой за чёрные.

Тренер: А сколько всего шахматных фигур?

Дети: 32 фигуры.

Тренер: Как называется начало игры?

Дети: Дебют.

Тренер: Сколько частей в партии?

Дети: В партии 3 части. 1 партия – «Дебют», 2 партия – «Мигельшпиль», 3 партия – «Эппшпиль».

Тренер: Какую фигуру нельзя убрать с доски?

Дети: Короля.

– Какая фигура ходит буквой Г?

Дети: Конь.

– Какая фигура самая маленькая по размеру?

Дети: Пешка.

Тренер: Что такое шах?

Дети: Это нападение на короля.

Тренер: Сколько раз можно делать рокировку?

Дети: 1 раз.

Тренер: Сколько рук участвуют в рокировке?

Дети: Одна рука участвует в рокировке.

Тренер: Для чего нужна рокировка?

Дети: Чтобы защищать короля.

Рассказ об истории шахмат.

Легенда о шахматах.

– Давным-давно, более 1500 лет назад, в Индии правил жадный и жестокий властелин – раджа. Он был гордый и не слушал советы приближённых людей, он довёл своё государство до разорения. Тогда придворный мудрец, осторожно, чтобы не рассердить правителя, придумал игру.

Это была игра в шахматы. Индийскому правителю понравилась играть в шахматы, что все дни и ночи он проводил за ней. С тех пор прислушивался к советам своих приближённых. Потом постепенно шахматы перенесли в Европу, Азию, все стали играть в шахматы. Почти все великие шахматисты начинали играть в шахматы с малых лет (с 4-6 лет).

В шахматы играют взрослые и дети, эта игра стала одним из видов соревнований республики, Европы, мира, где шахматисты становятся победителями. Вот их имена Анатолий Карпов, Гарри Каспаров. Казахстанцы Петр Костенко, Рамазан Жалмаханов, Гулихан Нахбаева стала чемпионкой Казахстана по шахматам, школьница Жансая Абдумалик стала чемпионкой мира.

– Мы дошкольники, тоже учимся азам шахмат, и у нас это получается, мы играем маленькими шагами, и к концу учебного года мы будем хорошо играть в шахматы. В будущем в школе мы обязательно продолжим эту увлекательную игру. У нас группе есть уголок для шахмат, во вторую половину дня мы играем, это доставляет нам много радости, удовольствия. Учитесь и играйте в шахматы: это очень полезно для умственного развития детей и взрослых.

Дидактическая игра «Угадай фигуру на ощупь?».

(Дети отгадывают на ощупь шахматные фигуры).

Стихотворение:

На свете есть чудесная страна,

И зовётся шахматной она.

Который век, наперекор столетьям,

Живёт и здоровствует мудрейшая игра.

Каждую фигуру ты запомни,

Это твои верные друзья.

В шахматы играть вы научитесь:

Это ведь гимнастика ума!

Загадки (слайды):

• У него большая роль, а зовут его ... *(Король).*

• Я бываю деревянный, из пластмассы – я литой. Я скачу в игре всемирной. Догадались, кто такой? *(Шахматный конь).*

• Кто не любит прыг да скок? Кто ходить привык неспешно и берёт наискосок? Ну конечно, это... *(пешка).*

• Это правило известно, короля нам есть нельзя, но свободно можешь, есть ты вместо этого... *(ферзь).*

• Мы могли на ней бы плыть с русским князем по воде, но позволено ходить и по клеточкам ... *(ладье).*

• Он наискосок идёт, только прикажи. В плен противник пойдёт, вставший на пути... *(слона).*

Ақтау қаласындағы «Айзере & Айсәуле» жекеменшік балабақшасынан Частный детский сад «Айзере & Айсәуле» г. Ақтау

• Это есть не поражение, не фиаско, и не крах, а всего лишь нападение – королю объявлен... (*шах*).

• Нет пути теперь назад! Я уверен – это ... (*мат*).

• Иногда король с ладьёй ходят вместе очень ловко. Шахматисты ход такой называют... (*рокировкой*).

Игра в шахматы (*Дети садятся за шахматные столики и начинают играть шахматную партию*).

Тренер: Ребята, я надеюсь, что вам понравилось наше увлекательное и интересное занятие. Вы, сегодня показали свои знания в шахматах. Молодцы! Мне очень понравилось, как вы отвечали на вопросы, играли в дидактическую игру, рассказывали о шахматах. На это наше увлекательное занятие закончилось. Теперь прощаемся с нашими гостями.

Дети: Сау болыңыз! До свидания!

Занятие на тему «Занимательная математика»

З.Ю. Аранбасарова, воспитатель частного детского сада «Айзере & Айсәуле»
г. Ақтау Мангистауской области

Образовательная область: «Познание».

Цели: Создать условия для развития логического мышления, сообразительности, внимания и продемонстрировать навыки комплексного применения **математических представлений**, знаний и способов действий; умение практически их использовать посредством игры - путешествия. Продолжать учить решать простые задачи. Упражнять

в счёте от 10 до 1 в обратном порядке. Учить определять количество предметов. Закрепить знания о последовательности дней недели, времён года, месяцев года. Развивать смекалку, зрительную память, воображение. Способствовать формированию мыслительных операций, развитию речи, умению аргументировать свои высказывания. Воспитывать самостоятельность, умение понимать учебную задачу и выполнять её самостоятельно.

Предварительная работа с детьми: Отгадывание загадок, решение логических задач, решение простых арифметических задач, индивидуальные занятия.

Методические приёмы: Игровой (использование сюрпризных моментов). Наглядный (использование иллюстраций). Словесный (художественное слово, напоминание, указание, вопросы, индивидуальные ответы детей). Поощрение, анализ занятия.

Оборудование и материал: Карточки с разными заданиями, набор Танграм геометрические фигуры разных цветов и размеров, мяч.

Методы: Словесные, наглядные, практические.

Ход занятия

Организационный момент.

Воспитатель: Ребята, сегодня к нам пришли гости, давайте с ними поздороваемся. (*Дети здороваются с гостями*).

Круг радости:

Посмотри скорей вокруг,

Я твой друг, и ты мой друг.

Вместе за руки возьмёмся,

И друг другу улыбнёмся. (*Воспитатель предлагает детям взять в руки геометрические фигуры*).

Воспитатель: Ребята, у вас в руках геометрические фигуры, посмотрите на свои фигуры, они будут обозначениями

ваших мест за столом. Найдите их и садитесь. (*Дети находят свои места, садятся*).

Дидактическая игра «Назови дни недели?» (с мячом).

Воспитатель: Дети, какое сейчас время года?

– Назовите месяцы.

– Сколько дней в неделе?

– Какой сегодня по счёту день недели?

– Назовите время суток.

(*Дети отвечают на вопросы воспитателя*).

Воспитатель: Ребята, в какой республике мы живём? В каком городе мы живём? (*Дети отвечают на вопросы воспитателя*).

Звучит сообщение (запись): Здравствуйте, ребята! Я Повелитель планеты геометрических фигур! Вот услышал, что вы любите заниматься математикой. Поэтому я приготовил для вас сюрприз, но, чтобы его получить, вам необходимо совершить путешествие и выполнить мои задания. Если вы согласны, то отправляйтесь в путь!

Воспитатель: Ребята, хотите отправиться в путешествие и выполнять задания? (*Ответы детей*).

Воспитатель: Раз это планета Геометрические фигуры, то, как вы думаете на чём нам надо отправиться туда? (*На Ракете!*).

Воспитатель: Дети, первое наше задание, которое мы должны выполнить: «Соединить по точкам прямыми линиями». (*Дети выполняют задание*).

Воспитатель: Что у вас получилось? (*Ракета*).

Воспитатель: Для того чтобы наша ракета отправилась на планету Геометрические фигуры, надо выполнить ещё одно задание. Перед вами картинка с изображением ракеты. Возьмите её. Вам надо выложить на ракете числовой ряд от 10 до 1, и тогда наша ракета отправится в путь. (*Дети выполняют задание. Воспитатель поощряет детей*).

Все вместе: На ракете, на ракете мы летим к другой планете. (*Звучит космическая музыка*).

Воспитатель: Наша ракета заблудилась и не может найти планету Геометрические фигуры, потому что планет очень много. Какие планеты вы знаете? (*Дети отвечают на вопрос воспитателя*).

Воспитатель: Чтобы найти планету, надо помочь нашей ракете выполнить следующее задание: «Помогите ракете добраться до звезды, передвигаясь только по кружочкам».

Воспитатель: Давайте, возьмём следующее задание, здесь вы видите цифры от 1 до 10, соедините их. Что у вас получилось?

Дети: Звезда.

Воспитатель: Вот ребята, рядом с большой сияющей звездой наша планета Геометрические фигуры. Ребята, мы с вами прилетели на планету Геометрические фигуры, но на нашем пути снова препятствие, не так просто туда попасть, надо открыть огромный замок, который висит на воротах. Посмотрите на замок. Какие геометрические фигуры вы видите? Назовите их? Что у них общего? Какая фигура лишняя? Почему? *(Ответы детей).*

Воспитатель: Молодцы ребята, замок открыт, и мы наконец попали на планету Геометрические фигуры.

Физминутка:

Сколько точек в круге, столько раз полним руки.

Сколько ёлочек зелёных, столько выполним поклонов.

Сколько шариков у нас, столько приседаем раз.

Сколько раз ударю в бубен, столько раз дрова нарубим. (Дети выполняют физминутку).

Воспитатель: Следующее задание: «Ориентировка на листе бумаги». Положите круг на середину бумаги, положите квадрат в верхний левый угол, прямоугольник в нижний левый угол, квадрат в верхний правый угол, треугольник в нижний левый угол.

Воспитатель: Следующее задание: «Назовите фигуры и посчитайте, сколько у них треугольников». *(Дети выполняют задание).*

Воспитатель: У вас на столах запечатаны коробки с геометрическими фигурами, они называются «Танграм». Эта игра была придумана очень давно, она состоит из 7 фигурок. Давайте их назовём. *(Дети называют фигуры).*

Воспитатель: Я предлагаю вам построить ракету. *(Дети выкладывают из 7 фигур ракету).*

– Ребята, вы постарались и выполнили задание. Молодцы! А, теперь на этой ракете мы отправимся обратно в детский сад, все задания мы выполнили. Вам понравилось наше путешествие? *(Ответы детей).*

– Кому понравилось, как вы сегодня выполняли задания – покажите красную звёздочку, если вы довольны своими ответами, а если вы думаете, что могли бы ответить лучше, то жёлтую звёздочку покажите. *(Дети оценивают свою работу).*

Воспитатель: Ну, что же, задания все выполнены, тогда отправляемся в детский сад. *(Дети считают 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 – старт ...).*

– Ребята, вот мы и оказались в нашем родном детском саду, как и обещал нам Повелитель планеты Геометрические фигуры. Он прислал нам сюрприз. *(Дети открывают коробки, достают пряники из геометрических фигур).*

Воспитатель: Молодцы, ребята, вы сегодня активно отвечали на вопросы, выполняли задания, внимательно слушали меня. Замечательно! Теперь давайте попрощаемся с нашими гостями. До свидания.

Занятие по обучению грамоте в подготовительной группе

А.Т. Байтанова, воспитатель частного детского сада
«Айзере & Айсәуле» г. Ақтау Мангистауской области

Образовательная область: «Коммуникация».

Цели: Учить детей проводить звуковой анализ слов, дифференцируя звуки по их качественной характеристике *(согласные и гласные, согласные твёрдые и мягкие)*. Совершенствовать фонематический слух: учить выделять звук в слове, определять его место в слове. Упражнять в составлении предложений, членении простых предложений

на слова с указанием их последовательности. Формировать умение делить двусложные и трёхсложные слова на слоги. Развивать логическое мышление, произвольное внимание, интерес к учебной деятельности. Упражнять в проставлении ударений в словах. Обучать чтению слогов, составлению слов из предложенных слогов.

Дидактическое обеспечение занятия (наглядность):

Наглядный материал (конверт с письмом). **Раздаточный материал** (конверты с заданиями: буквы – ш, к, о, л, а, кар-

точки зелёного, синего и красного цвета на каждого ребёнка, карточки с цифрами 1,2,3, схемы предложения на каждого ребёнка, простые карандаши.

Организационный момент.

Ход занятия

Воспитатель: Ребята, подойдите ко мне. Какое у вас сегодня настроение?

Дети: Хорошее, радостное, весёлое.

Воспитатель: Замечательно! Давайте возьмёмся за руки и передадим друг другу свое хорошее настроение. *(Дети становятся в круг).*

Воспитатель: Прозвенел звонок весёлый. Все готовы? Всё готово? Мы сейчас не отдыхаем. Мы работать начинаем.

Воспитатель: Ребята, сегодня утром в группе я обнаружила вот такой конверт. Я без вас читать не стала. Предлагаю вскрыть конверт и прочитать письмо, а вдруг оно для нас. Согласны?

Воспитатель *(открывает конверт, достаёт письмо, читает):* «Дорогие ребята, скоро вы идёте в школу, поэтому

должны много знать и уметь. Я посылаю вам свой волшебный конверт с заданиями. Если вы справитесь со всеми моими заданиями, – это значит, что вы готовы к школе. Тогда я поздравляю вас заранее. А если какие-то задания вам покажутся очень сложными, и вы будете затрудняться в их выполнении, то не беда. У вас ещё есть время до начала учёбы в школе, и вы успеете позаниматься и устранить свои пробелы в знаниях. Я желаю вам удачи! В добрый час! Пиши – читай».

Воспитатель: Вот так сюрприз. Пиши-читай прислал нам свои задания. Ну что, постараемся выполнить эти задания? (Да). А заодно и нашим гостям покажем, чему мы научились, и узнаем также, чему ещё стоит поучиться до начала учёбы в школе, чтобы и учителя и родители могли нами гордиться. Итак, открываем первый конверт и читаем, что же за задание в нем находится.

Задание: «Буквы и звуки».

– Давайте вспомним, чем буквы отличаются от звуков? (*Буквы мы видим и пишем, а звуки слышим и говорим*).

– Правильно, ребята. А из чего состоит наша речь? (*Наша речь состоит из слов, слова состоят из звуков*).

– Какими бывают звуки? (*Звуки бывают согласными и гласными*).

– Какие звуки мы называем гласными? (*Звуки, которые тянутся, поются голосом*).

– Назовите гласные звуки (*а, о, у, и, ы, э*)

– Какими бывают согласные звуки? (*Согласные звуки бывают твёрдыми и мягкими*).

– Каким цветом обозначается твёрдый согласный звук? (*Синим*).

– Каким цветом обозначается мягкий согласный звук? (*Зелёным*).

– Каким цветом обозначаются все гласные звуки? (*Красным*).

Воспитатель: Молодцы, с первым заданием вы справились. Открываем второй конверт и читаем следующее задание.

«Отгадай загадку»: Стоит дом. Кто в него войдёт, тот ум приобретёт.

– Отгадка – зашифрованное слово, а для этого нам нужно составить буквы по порядку в соответствии с цифрами.

О Л Ш А К
3 4 1 5 2

Дети составляют буквы по цифрам и получают слово. Затем составляют схему слова и проводят звуко-буквенный анализ. Перепутанные буквы записаны на доске, дети работают за столами. Один ребёнок работает у доски.

– В слове *школа* два слога, ударный слог первый. В этом слове пять звуков:

Первый звук – Ш – согласный, твёрдый; обозначаем синим квадратом;

Второй звук – К – согласный, твёрдый; обозначаем синим квадратом;

Третий звук – О – гласный, ударный, обозначаем красным квадратом;

Четвёртый звук – Л – согласный, твёрдый; обозначаем синим квадратом;

Пятый звук – А – гласный, безударный, обозначаем красным квадратом.

Воспитатель: Да, так и называется дом, где все приобретают знания: Школа. Загадку мы отгадали и с первым заданием справились. Открываем второй конверт и читаем следующее задание.

«Подели слова на слоги и определи их количество».

Воспитатель: В конверте таблички с цифрами 1,2,3. Сейчас я буду показывать картинки. Ваша задача – назвать слово и определить, сколько слогов в данном слове. Если 1 слог, вы поднимаете табличку с цифрой 1, если 2 слога – табличку с цифрой 2, а если 3 слога – с цифрой 3. Задание понятно? Начали. (*Дети выполняют задание*). Молодцы! Вы справились ещё с одним заданием Пиши-читая.

Воспитатель: Открываем следующий конверт.

Дидактическая игра «Подбери слова к предложенному началу слогу».

Детям предлагается начальный слог, по которому придумываются слова.

«МА»: мама, машина, масло, макароны, малина, малыш, март.

«ЛИ»: лимон, лимонад, лиана, листья, линейка, лилипут

«КУ»: курица, кукла, курорт, кулич, куст, кузнец, куница.

Воспитатель. Хорошо. А нас ждёт следующий конверт «Составьте и запишите схему предложения».

Воспитатель предлагает послушать предложение, сказать, сколько в нём слов, и назвать слова по порядку. Предложение для разбора: *Мы идём в парк*.

Воспитатель: Молодцы! И с этим заданием вы справились! А у нас ещё один конверт.

«Родственные слова». Детям предлагается слово, к которому подбираются однокоренные слова: Лес (*лесной, лесник, лесовик, лесничий*). Дом (*домовой, домик, домашний, домработница*)

Дидактическая игра «Образуем новое слово».

Читается стихотворение, детям необходимо догадаться, каким словом надо закончить каждую строчку. Новые слова должны получиться от слова «дом».

Воспитатель: Молодцы, ребята! Вы справились со всеми заданиями, и мы можем смело написать о наших достижениях в письме Пиши - читаю.

Мектепке дейінгі білім берудегі менеджмент

Ибрагимова Гульнар, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің меңгерушісі
Тараз қаласы

Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін жаңғырту, білім берудің жаңа моделіне көшу (оқытуға бағытталған нәтиже) педагогтар мен білім беру ұйымдарының басшыларынан менталитеттің өзгеруін талап ету, дәстүрлі педагогикадан ауытқу, бала мен педагогтың жеке сипаттамаларын жақсы білуге негізделген. Тұлғалық бағытты жүзеге асыру мен құзыреттілікке

негізделген парадигмалар сәйкестігі білім беру жүйесін реформалау және маман дайындау өнеркәсіпті жүзеге асыруға қабілетті болады.

Білім беруді басқарудың (менеджмент) мақсаты: Білім берудің мемлекеттік-қоғамдық басқару жүйесін қалыптастыру.

Міндеті:

1. Білім берудегі менеджментті жетілдіру, оның ішінде корпоративтік басқару принциптерін енгізу, білім беру жүйесінде мемлекеттік-жекеменшік әріптестікті (МЖӘ) қалыптастыру.

2. Ұлттық білім беру статистикасының талаптарын есепке ала отырып, білім берудің дамуын бақылау жүйесін жетілдіру.

Білім беруді басқару жүйелері еңбек нарығындағы қатал бәсекеге төтеп беретін ұтқырлық пен динамизмді талап етеді. Білім саласын басқаруға қалың жұртшылық, соның ішіндегі педагогикалық топ және халықтың әртүрлі топтары тартылады. Ұжымдық басқарудың жетекші бағыты білім беруді басқарудың әртүрлі деңгейлерінде қоғамның

қатысуы, яғни қамқоршылық кеңестер түрінде болуы керек. Мектепке дейінгі білім беру жүйесін басқарудың ашықтығын қамтамасыз ететін білім беру ұйымдарындағы қамқоршылық кеңестер.

Басқару принциптері үш негізді қамтиды: стратегияны қабылдау, бюджетті бекіту, кадр саясаты. Тәрбие жұмысы саласында жоспарлау, бақылау, нәтижелерді бағалау жүйесін жетілдіру шаралары іске асады. Басқарушының біліктілігін арттыруда мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесін басқару мәселелері жүзеге асырылады. Ұйым басшысының жетістікке жетуі үшін кем дегенде үш компонент, яғни жақсы білім және ұйымның қызметін реттейтін құқықтық база, дұрыс құрылған ұйымдық құрылым және қалыптасқан ұйымдастырушылық мәдениет қажет. Дегенмен, ұйымдық құрылым және мәдениет ұғымдары қарастыруға көшпес бұрын, кем дегенде, басшыға ұйымды белгілі бір жағдайда басқаруға көмектесетін стратегиялық бағыт таңдау қажет. Стратегияны сәтті таңдау мен жүзеге асырудың негізгі шарты - мерзімді дұрыс анықтау және мақсат-міндеттерді қалыптастыру болып табылады. Стратегиялық мақсаттар мен олардан туындайтын міндеттерді анықтағаннан кейін, басшы ұйымның ішкі ортасын талдау, яғни SWOT талдаудың тиімді әдістемесін белгілеу қажет. Сыртқы факторларды талдау маңыздылығы ішкі ортаны талдаудан кем емес, яғни (STEP-талдау) ұйымға әсер етеді. Олардың қатарында ең маңыздысы: экономикалық әсер, технологиялық әсер, әлеуметтік демографиялық әсер ету. Сонымен, ұйымның мақсаттары мен міндеттері анықталып, оның сыртқы және ішкі ортасына әсер ететін факторлар анықталып, жан-жақты және толық талдау өткізілгеннен кейін, басшы келесі қадамға сенімді түрде өтуі мүмкін, яғни стратегияның негізі таңдау.

Мектеп жасына дейінгі балалардың креативті ойлауын дамыту

Акилбекова Гульмира, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің әдіскері
Тараз қаласы

Біздің заманымызда адамды жан-жақты тәрбиелеу мәселесі оның өмірлік саяхатының ең басында, яғни балалық шағында өте өзекті болып табылады. Бұл мәселе - үйлесімді тұлғаны тәрбиелеудегі эмоционалды және парасаттылық принциптері. Қазіргі қоғам жеке тұлғаға көбірек талаптар қояды. Көбіне, басқа қасиеттермен

қатар, шығармашылық, креативтілік сияқты тұлғалық қасиеттер көзге түседі. «Креативтілік» деген сөз бүгінде көптің аузында. Бұл терминді американдық психолог Элис Пол Торенс енгізген, бұл сөзді тек өнер мен мәдениетке қатысы бар мамандар ғана емес, сондай-ақ бизнес, кәсіпкерлік, менеджмент және басқа

да көптеген мамандықтардың өкілдері қолданады және де педагогикалық саланың да құрамдас бөлігі болды.

Қазақ тілінде «креативтілік» сөзі жақында пайда болды және ол негізінен жаңа идеялар мен күтпеген құбылыстарға қатысты қолданылады. Шығармашылық – жеке тұлғаның дәстүрлі немесе қабылданған ойлау үлгілерінен ауытқып, дарындылық құрылымына дербес фактор ретінде кіретін принципті жаңа идеяларды қабылдауға және жасауға дайындығымен сипатталатын шығармашылық қабілеттері. «Креативтілік» - бұл сөз көпшілік үшін «шығармашылық» сөзінің синониміне айналды, бірақ бұл ұғымдарды жалпылауға асықпаңыз.

Шығармашылық – терең қазу, екі жаққа қарау, иістерді сезу, үнілу, ертенге қол созу, өз толқынында ән айту» Дж. Гилфорд.

Ал креативтілік дегеніміз – интеллект пен ойлаудың көмегімен жүзеге асыру жолы.

Америкалық психолог Абрахам Маслоу шығармашылық – бұл әр адамда туа біткен, бірақ қалыптасқан тәрбие, білім беру және әлеуметтік тәжірибе жүйесінің әсерінен көпшіліктің жоғалтқан шығармашылық бағыты деп тұжырымдаған.

Күнделікті деңгейде шығармашылық тапқырлық, мәселені тапқыр шешу, яғни мақсатқа жету, қоршаған ортаны, заттар мен жағдайларды әдеттен тыс пайдалана отырып, үмітсіз болып көрінетін жағдайлардан шығудың жолын табу қабілеті ретінде көрінеді.

Кез келген креативтік бейімділік балаға болашақта оның мүмкіндіктерін толық пайдалануға, жаңа нәрсе жасауға ынталандырып көмектеседі. Мектепке дейінгі жас – стандартты емес ойлауды дамытудың ең қолайлы жасы. Бұл кезде балалар өз қиялын пайдалануға және оны басқаруға үйренеді. Мектепке дейінгі жастағы балалар табиғатынан дарынды. Әдеміге қосылуда бастапқы кезең ең маңызды болып саналады. Шығармашылық тапсырмалар жеке тұлғаның жан-жақты шығармашылық дамуына ықпал етеді, бұл өз кезегінде ептілікке,

көркемдік қиялға, бейнелі-ассоциативті ойлауға тәрбиелейді, есте сақтауды, бақылауды, интуицияны белсендіреді, яғни баланың ішкі әлемін қалыптастырады.

Шығармашылық ойлаудың негізінде дивергентті ойлау тәсілі жатыр, ол келесі негізгі белгілермен сипатталады:

1. Жылдамдық – идеялардың максималды санын білдіру қабілеті (бұл жағдайда олардың сапасы емес, саны маңызды).

2. Икемділік – алуан түрлі ойды жеткізе білу.

3. Түпнұсқалық – жаңа стандартты емес идеяларды тудыру мүмкіндігі (бұл жауаптарда, жалпы қабылданған шешімдермен сәйкес келмейтін шешімдерде көрінуі мүмкін).

4. Толықтық – «өніміңізді» жақсарту немесе оған дайын көрініс беру мүмкіндігі.

Креативті даму процесі спираль принципімен жүретінін білуіміз керек. Әрбір жаңа «орамда» жаңа қасиеттер пайда болады, бірақ сонымен бірге ескілері де қайталанатын. Шығармашылық даму – тұлғадағы қайтымсыз сапалы өзгерістер жүйесі. Баланы мүмкіндігінше көп шешім табуға ынталандыру керек, содан кейін онымен бірге сапаны бағалау керек.

«Мен көңілді, керемет тұлғамын»

Суюндикова Лайла, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің психологі
Тараз қаласы

Мақсаты: Тәрбиешілердің кәсіби шеберліктерін арттыру және топтасып жұмыс істеуді, дербестігін дамыту. Эмоционалды көңіл - күйлерін көтеру, бойдағы шаршаудан, стресстен арылуға ықпал жасау.

Барысы:

Психолог: Сәлеметсіздер ме, құрметті әріптестер! Біздің барлығымыз да үнемі табыс биігінен көрініп керемет болғымыз келеді. Ал енді «керемет» дегеніміз не? Біздің бүгінгі кездесуімізде осы керемет сөзін педагогикалық тұрғыдан талдап көрейік. Енді барлығымыз «Керемет» сөзіне ұқсас бір-бір сөзден айтып көрейік: идеал, үлгілі, өте жақсы, тамаша т.б.

Енді өзіміздің керемет екенімізді көрсетейік, белсенді қатыссыңдар.

Үстел үстіндегі қалаған жүрекшелер мен күндердің суреттері арқылы екі топқа бөлінеміз.

Енді осы екі топтың қайсысы керемет екенін көрейік

Ребусты шешейік

Слайдта көрсетілген алты түсті ұяшықтан біреуін таңдайды, таңдаған ұяшықтан сұрақтар шығады. 20 секунд ішінде сұрақтарға жауап беру керек. Соңында сұрақтардың жауабы шығады.

Логикалық тапсырмалар

Бейнетаспадан логикалық сұрақтар қойылды. Сұрақтарға жауап берген сон жауаптарын айтады.

Қолтырауын ойыны

Актёрлік қабілеттерін көрсетті. Жирафты, қолтырауынды қимылмен ыммен көрсетеді.

Арам-замзам сергіту сәтін жасау

Бейнетаспадан көріп, соны қайталайды. Басында жәй қимылмен, содан соң жылдам қимылмен жасайды.

Қорытынды «Суретті тест» жаттығуы

Психолог: Құрметті әріптестер бүгінгі тренингіміз қалай өтті? Барлығымыз қандай әсер алдық?

Қорыта келе тренингтен алған әсерлерімізді осы «Суретті тест» жаттығуы арқылы білетін боламыз. Қатысушыларға ақ параққа күннің, бұлттың, жаңбырдың, жасыл шөптер бейнеленген парақ таратылады. Тренингтен алған әсерін, бір-біріне тілектерін сол берілген суреттердің біреуіне жазады.

Талдау.

Релаксация жасау

Гүлдер

Күннің суреті-тренингке қатысушының толық қанағаттанғаны, көңілденгені.

Бұлттың суреті- алған әсері төмен.

Жаңбырдың суреті- ешқандай әсер алмаған.

Жасыл шөптер- көңілді, жақсы әсер алғаны.

Қорытынды: педагог мейірімді, әділ, көңілді болуы керек, педагог өз мамандығының кәсіби шебері, қатаң, қазіргі талапқа сай, жаңашыл, жан-жақты болуы керек.

- Құрметті әріптестер! Біздің сіздермен кездесуіміз өз мәресіне жетті. Бірақ біздің жолымыз әлі соңына жеткен жоқ, біз әрдайым қозғалыстамыз. Олай болса ХХІ ғасырдың жаңашыл, шығармашылықтарыңыз толағай табыстарға толы шебер маман иесі болуларыңызға тілектеспін!

«Қимыл-қозғалыстар арқылы ертегі әлеміне ену»

Шалгинбаева Индира, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің хореографі
Тараз қаласы

Партерлық гимнастика, ойын ара-
лы стретчинг элементтерімен.

Бүгін, біз сіздерді балалармен ертегі
әлеміне шақырғымыз келеді. Біз онда
ертегіні тыңдап қана қоймай, стретчинг
элементтері мен гимнастикалық
жаттығулар арқылы көріністі орындап
береміз. Мұндай гимнастика балалардың
денсаулықтарын жақсартып қана
қоймай, тыныс алу мүшелерінің,
бұлшықеттерінің, қан айналымының,
ойлау қабілетінің, жүрек қан тамырларының жұмыстарының
жақсы жұмыс істеуіне әсер етеді. Жаттығуларда
имитациялық мінез бар және олар сюжеттік, рөлдік ойындар
арқылы орындалады. Жаттығуларды орындап жатқанда
балалар құстардың, жануарлардың кейпіне енеді, сол
арқылы олардың творчестволық қиялы, фантазияларының
дамуы жақсарады. Әрине, барлық ата – аналар өздерінің
балаларына ертегі оқып береді, енді ертегіні оқып қана қой-
май оның орындалуының себепкері боласыздар. Балалармен
ойнап өткізген уақыт тек бақыт қана сыйламайды, бұл жерде
сіздер эмоционалды түрде жақындасасыздар. Бұл ойын сіздің
физикалық және психикалық көңіл күйіңізге әсер етеді.
Оқыңыздар, ойнаңыздар және дендеріңіз сау болсын!

Тіземізді жоғары көтеріп саппен жүреміз!

Екі қолымызды иығымызға қойып, аяқтың ұшымен
жүреміз!

Саппен жүреміз!

Өкшемен жолақ арқылы жүреміз!

Құс сияқты ұшамыз!

Ал енді ракета!

Жүреміз!

Біз қайда тап болдық? Қане көрейікші?

Жан жағымызға қарайық қайда келдік ?

Міне ғажайып, біз сіздермен ертегі әлеміне келдік!
Джунглида таң енді атып жатыр, айналамызда әдемі гүлдер,
жануарлар, құстар әлі ұйықтап жатыр. Оларды оятып алмас
үшін ақырын орындарыңызға жайғасып чешкиларыңызды
шешіңіздер. Барлығы енді оянып жатыр, әрқайсыларыңыз
өздеріңізге ұнаған гүлді көрсеніздер, сол гүлдің жанына тұра
қойыңыздар. Гүл ұйықтап жатыр, жайлап өсіп келеді. Ары
бері жайқалып тұр гүліміз. Отырамыз, ал мен гүлдерді жинап
алайын.

Ертеде, бір шаруа жігіт таңертең өзінің егістігіне барып
еңбек етеді екен. Ол өзімен сиыр тұқымдас күйіс қайыратын
жануар енекені алып жүреді. Ал енді біз сіздермен шаруа
жігіттің қалай жүретінін көрсетейікші: Аяқтарымызды
алдыға қаратамыз, арқамызды тік ұстаймыз. Тек аяқтарды
жұмыс істетеміз. Аяғымызды өзімізге, сыртқа қарай созамыз.
Кезекпен қайталаймыз. Жарайсындар! Жақсы жүріп келеміз.

Шаруа жігіт жұмыста жарты күн болады, ол уақытта
күн қатты қызып тұр. Кенет ол көлеңке жаққа ығысып
тұрмақшы. Сол кезде джунглидің қожайыны жолбарыс
шаруа жігіттің қасына келеді. Жолбарыс бұл үлкен мысық.

Мысықтың жүрісін көрсетейікші. Алдымен төртаяқтап
тұрамыз. Мысық ашуланғанда ол арқасын көтереді, ал
мейірімді болғанда арқасын иеді. Жолбарыс ашуланады, ал
енді мейірімді болады. Қайталаймыз, бірнеше рет! Құстың
кейпіне келіп, отырып, арқарай тыңдаймыз! Жолбарыс
шаруа жігіттен сұрап жатыр: Сен маған айтшы өзің кіп
кішкентай болып алып, не азу тістерің жоқ, не басқа сенен
қорқатын түгін жоқ, осындай үлкен, қорқынышты, мүйізді
жануарға өзіңе қалай жұмыс істетіп қойдың дейді. Сен одан
қорықпайсың ба деп тағы сұрақ қойды. Ол: Жоқ деді. Сонда
сен менен де қорықпайсың ба деді жолбарыс таңқалып. Ол:
Жоқ деді! Бірақта шаруа жігіт шынында қорқып қалды, бірақ
сыр бермеді. Мен саған айтайын адамдарда, жануарларда
жоқ нәрсе бар. Бізде ақыл бар дейді. Ақыл? Ол не дейді
жолбарыс. Мен саған оны көрсетемін, егер сен сәл күте
тұрсаң. Мен үйге барып оны алып келейін дейді жігіт.
Жарайды дейді жолбарыс. Бірақ мен барып келгенше сен
менің жануарымды жеп қоятын сияқтысың. Мен сені оданда
ағашқа байлап кетейін дейді жігіт. Жарайды деп оғанда
келіседі жолбарыс. Осының барлығын шөптердің ар жағынан
кәрі ақылды жылан бақылап отырады. Ол таңқалғаннан
қуыстан мойнын созып қарап тұрады. Ал енді біз жылан
сияқты қимыл қозғалыс жасайық! Ақырындап басымызды,
иығымызды көтеріп қарайық! Жәймен жерге қарай жатамыз.
Қайталаймыз!

Осының барлығын көрген жылан джунглидің өсекші
жануарларына жағдайды жеткізуге зытады. Ең бірінші
болған ол піл. Бұл хабарды естіген піл ағашқа байланып
жатқан жолбарысты көруге асыға жүйкиді. Пілдің қалай
жүгіргенін көрсетейік. Екі қолымызды иықтың деңгейімен
қойып, аяқтарымызды жоғары көтеріп қайшы жасайық!

Тезірек жүгіреміз! демаламыз! аяғымызды түсіреміз.

Піл арыстанды көріп басын шайқап ештеңе демеді.
Солдай үндемей кетіп қалды. Ал жыланға сол уақытта
носогроз кездеседі. Носорогта жолбарысты көргісі келеді,
ол өзінің мүйізімен жіптерді шешіп жолбарысты босатқысы
келеді. Бірақ шаруа жігіттен қорқады. Носорогтың қимылын
жасайық. Оның мүйізінің орнына үлкен мұрын өсіп кетеді.
Ал қанекей көрсетейік. Қолымызды басымызға қойып
аяқтарымызды бүгіп, басымызды тіземізге тигіземіз. Оң аяқ,
сол аяқ! Демааламыз! Кезекпен қайталап жасаймыз!

Ал джунглиде айқай шу басталып кетті. Барлығы
Жолбарысты шаруа адам ағашқа байлап кеткенін біліп
қойды. Білдей жолбарысты байлап кеткені қалай болды?
Ұят! Ұят деп айқайлады маймылдар. Олар бұтақтан бұтаққа
секіріп өткеншекті шайқалғандай қимыл жасады. Маймыл-
дардың өткеншекті шайқалғанын көрсетеміз бе?

Ішпен жатамыз, қолдарымызды созамыз. Өткеншекті
көтереміз, енді түсіреміз! Қимылдарды қайталаймыз!

Бір кезде жігіт келеді оның қолында таяқтар мен
кептірілген шөптер болады. Ол оларды жолбарыстың
айналасына жайғастырып оларды өрттейді. Осы қимылды
жасайықшы!

Жолбарыстың жан жағы өртеніп жатыр. Тіпті оның

жүндеріде. Бұрындары жолбарыстардың жүндерінің түсі түгел сары болатын ешқандай жолақтары болмайтын. Ол жігітке мені босатшы деп жалынады. Мен енді адамдарға мағынасы жоқ сұрақтар қоймаймын және оларға жоламаймын деп уәде беремін! Жігіт оны аяп босатып жібереді. Жолбарыс көзі түскен жаққа қарай қашып кетеді. Жолда үлкен өзенге түсіп үстіндегі отты сөндіреді. Бірақ балықтардың барлығын шошытып жібереді. Жолбарыстан қорқып басқа жаққа сүңгіп кеткен балықтарды көрсетейікші. Ішпен жатамыз! Басымызды аяғымызға дейін жеткіземіз. Көтерілеміз! Демаламыз!

Судан шыққан жолбарыстың жүндерінің түсінде қара жолақтар пайда болды. Сол кезден жолбарыстардың жүндерінің түсі өзгерді. Мұны көрген құрбақалар

жолбасрысқа әбден күлді! Құрбақалардың қимылдарын жасайықшы!

Саусақтарымызды ашамыз! Және тұрып отырамыз! Тұрамыз! Отырамыз!

Отырамыз! Міне осындай ертегі болды. Сендер енді жолбарысытың жүніндегі жолақтар қайдан пайда болғанның білдіңдер ғой? Енді жолбарыс адамдарға жоламайды. Өйткені ол джунглида тұрады! Ал біз қалада тұрамыз! Енді жолбарыс адамнан қорқады. Айтыңдаршы сендерге ертегідегі қай кейіпкер ұнады? Кімді суретке салғыларың келеді? Сендердің топқа барып немесе үйде сол кейіпкердің суретін салуға мүмкіндіктеріңіз бар! Келістік қой?

Бас иеміз! Жігіттер қыздарды шығарып саламыз!

«Наурыз думан»

Аманбаева Шакизат, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Білімділік: Балаларға Ұлыстың ұлы күні туралы толық мағлұмат беру, халқымыздың салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын үйрете отырып, Наурыз қазақтың ұлттық мейрам екенін ашып көрсету.

Дамытушылық: Балалардың сана-сына халқына деген мақтаныш сезім ұялату, өнерін, мәдениетін қастерлей дамыта оқытып үйрету, мерекеге

байланысты ұлағатты сөздердің мағынасына қарай дамыту.

Тәрбиелік: Адамгершілікке, елін, Отанын сүюге, ұлттық салт-дәстүрді дәріптеуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктері: Әже, «Сүттен жасалған тағамдар» слайд, «Ұлттық ойындар» слайд, мнемокесте.

Әдіс-тәсілдері: Таныстыру, түсіндіру, сұрақ - жауап, көркем сөз, қорытынды.

Сөздік жұмыс: Ырыс, Молшылық, Ақ мол болсын!

Билингвальді компонент: Наурыз мерекесі – Праздник Наурыз.

ҰОҚ барысы:

I Ұйымдастырушы қозғаушы:

Жылулық шеңбер:

Қош келіңіз, Наурыз!

Арман тойы халықтың.

Қуанышы халықтың,

Құтты болсын қадамың!

Тәрбиеші: Құрметті ұстаздар, балалар! Дәстүрімізге арналған Ұлыстың ұлы күні Наурыз құтты болсын! Күлімдеген шуақты көктеммен бірге қазақ даласына жер әлемді жайнатып, әнші құстарды сайратып, Наурыз тойын тойлатып жаңа жыл келді.

Той құтты болсын!

Ұлыс оң болсын!

Ақ мол болсын!

Ұлы мереке сіздерге тек жақсылық әкелсін!

Ұйымдастырушылық-ізденістік:

Суретпен жұмыс

Наурыз тілек. Әр адам өзіне, отбасына жақын туыстары мен дос жарандары дәм татады. Наурыз – қазақ халқының шын мағынасындағы ұлттық мейрамы. Бұл күн мен түн теңелетін мереке. Сондықтан халқымыз Наурызды «Жыл басы», «Ұлыстың ұлы күні» деп атайды.

Қазақ халқының күнтізбесі бойынша Наурыз мерекесі көктеммен бірге келеді. Өйткені көктемде жер дүние жасарып, жаңарады, өмірге қайта келеді. Осы тіршілікпен бірге, адамдардың да өмірі жаңарады, жайнай түседі. Олай болса, бүкіл тіршілік атаулыны жаңартып, жақсартқан Наурызға шын ниетпен «Қош келдің, Өз Наурыз!» деп атайық.

Сүттен жасалатын тағамдарды ата.

Айран, Сүт, Ірімшік, Құрт, Қатық, Шұбат, Қымыз, Қаймақ, Май.

Қазақтың ұлттық тағамдарын әңгімелеу.

Наурыз көже, 7 түрлі тағам қосылады. Олар: қыстан қалған сүр, айран, сүт, тұз, құрт, тары, бидай. 7 саны киелі сан. Ал наурыз көже тоқшылық белгісі.

Дидактикалық ойын «Дәнді дақылдарды орналастыр»

Шарты: Наурыз көже тағамының дәндерін ажырата білу.

Тақпақтар

Арпа, бидай, тары бар

Қатық, малта, тағы бар

Ішілетін, жейітінің

Бұл көжеде бәрі бар.

Бата беріп атамыз,

Бата беріп әжеміз

Тәтті болып жасаған

Көжеден дәм татамыз

Құрт, бауырсақ шашылып,

Наурыз тойы ашылсын.

Бір бірімен мына жұрт

Көрімдігін асырсын.

Дастарханымыздан ешқашан ырыс-береке кетпесін.

Ә.Табылдиевтің «Наурыз жыл басы» өлеңі мнемокесте арқылы жаттау

Күн менен түн теңелді

Жер шуаққа кенелді
Соны тойлар ел енді
Наурыз тойы салтымыз
«Көгерсін!» - деп халқымыз
Көшеге, тал егеді.

Дидактикалық ойын «Айырмашылығын тап»

Ұлттық ойындар: арқан тартыс, асық ату, алтыбақан, күрес, тоғыз құмалақ, аударыспақ, т.б.

Ойын «Арқан тартыс»

Әже: Халқымыз Жаңа жыл табалдырықтан аттағанда жалғыз сәуле жарық болмас деп төрге қос шырақ жаққан екен. Жыл бойы «ақ мол, дән таусылмасын, жауын-шашын көп болсын» деген ниетпен Қыдыр күні ыдыс атаулыны ырысқа (тары, бидай), аққа (сүт, айран), кәусар бұлақ суына толтырады екен. Алдын ала дайындаған ыдыстарға қажетті тағамдар мен суға толтырады. Біздің халқымыз осындай тамаша, тәрбиелік мәні зор салт дәстүрге бай халық.

Қандай ырым мен тыйым сөздерді білесіңдер?

Малды теппе, Ақты төкпе, Отты шашпа, Күлді баспа, Бүйірінді таянба, Жағынды таянба, Бос бесікті тербетпе, Бесікті ашық қалдырма.

Ән «Мен әжемді өте жақсы көремін»

Қорытындылау

Бата:

Ұлыс оң болсын,
Ақ мол болсын,
Қайда барса жол болсын,
Ұлыс бақты болсын,
Төрт түлік ақты болсын!
Ұлыс береке берсін,
Бәле-жала жерге енсін!

«Сиқырлы табиғат әлемі»

Байболова Бижамал, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Білімділік: Балаларға таза ауаның денсаулық үшін маңызы зор екенін түсіндіру. ауаның тіршіліктегі маңызы мен құндылығы, адамға пайдасы туралы білімдерін бекіту.

Дамытушылық: Ауаның қасиетін тәжірибе арқылы таныстыру. Ой-өрісін дамыту.

Тәрбиелік: Шығармашылық қабілеттерін арттыру. Табиғатты қорғай білуге, ауаны ластамауға, адамгершілікке тәрбиелеу.

Заттық дамыту ортасы: тақырыпқа сай суреттер.

Керекті құралдар: су, түтікше, целлофан калта, түрлі пішінді шарлар, веер.

Полингвизм: ауа-воздух-Air, су-вода-water, табиғат-природа.

Технологиялық қамтамасыз ету: денсаулық сақтау технологиясы, ақпараттық технология, интеграция,

Оқу қызметінің барысы:

Балалар шаттық шеңберіне тұрады.

Тәрбиеші: Амандасу үлкенге тәрбиенің басы ғой

Ал кәнекей балалар сәлем дейік қонақтарға

Сәлеметсіз бе, Здравствуйте!

-Балалар көңіл-күйлерің қандай? Бүгін ерекше күн!

Тосын сәт: Сайқымазақ кіреді. Бірнәрсені іздеп жүреді.

-Сәлеметсіз бе не іздеп жүрсіз?

Сайқымазақ: Сәлеметсіңдер ме, мен ауаны іздеп жүрмін, оны ұстап, көзіммен көргім келеді, ол туралы барлығын білгім келеді. Сендер маған көмектесесіңдер ме?

Тәрбиеші: Балалар ауа көзге көріне ме?

Балалар: жоқ

Сайқымазақ: мен сендерге сенбеймін мүмкін емес!

Тәрбиеші: Ендеше зерттеп көрейік, сендерді зертханаға баруды ұсынамын. Сендер зертхана не екенін білесіңдер ме?

Зертханада зерттейді, жаңалық ойлап шығарады, тәжірибелер жасайды.

Әуе шарына мініп көрдіңдер ме?

-Жоқ мініп көрген жоқпыз. Әуе шарына мініп, ауада қалқып барғыларың келе ме?

-Ия (балалар қуанады)

-Балалар табиғат қандай тамаша! Ауасы қандай тап-таза! Мұрнымызбен тыныс алып дем алайық. Қараңдаршы не көріп тұрсыңдар?(Ағаштар, көлдер, таулар). Бейнетаспадан табиғат көрінісі көрсетіліп тұрады.

Табиғат анамызбен сәлемдесейік.

Табиғат біздің анамыз

Табиғатқа баламыз

Іліп сәлем береміз

Біз әдепті баламыз

Здравствуй небо ясное

Здравствуй солнце красное

Здравствуй воздух и вода

Вас приветствуем всегда

Зертхана келеді.

-Зертханада арнайы киім киеміз және зертхананың ережелері бар. Шулауға болмайды, рұқсатсыз ешнәрсенің ұстамаймыз.

Зертханаға кіру үшін бірнеше сұрақтарға жауап берулерің керек.

1.Жұмбақ жасыру

Көзге ілінбейді,

Жұтсаң білінбейді.

Балалар жауабын айтады (ауа)

2. Табиғатқа, таза ауаға байланысты қандай тақпақ білесіңдер?

*Табиғатты қорғайық, аялайық
Барды жоқты аямай баяндайық.
Болашақта қызығын көру үшін,
Қатысса деп ойлаймыз барша халық.
Табиғаттың бауырысың досысың
Аянбау да керек шығар дос үшін
Екеуіңнің араңдағы байланыс
Өмір бақи үзілмесін қосылсын.
Птица в воздухе летает
Разным воздух наш бывает
Воздух может быть прозрачным
Пахнуть может дымом дачным
Воздух-это-то, чем дышим
Через воздух звук мы слышим
Воздух в небо иголет
Улетает самолет
-Ауа не үшін керек?
-Ауа мен тыныс аламыз.*

- Дұрыс айтасыздар, Ауа-адам, жануар, өсімдіктер тіршілігіне керек зат. Ауаны өсімдіктер, талдар бізге тазартып береді. Тірі табиғат өмір сүру үшін керек екен.

Ауаны не ластайды?

-Завод, фабрикалардың, машиналардың түтіні, қоқыстар,

суреттен көрсету. Ендеше ауаның бар екеніне көз жеткізу үшін сендермен бірнеше тәжірибе жасап көрейік.

Тәжірибі: Ауа қай жерде бар, ұстап көрейікші, ауаны ұстауға бола ма?

Балалар: Жоқ

Тәжірибі: Көзімізбен көре аламыз ба?

Балалар: Жоқ

Тәжірибі: Балалар, мынау қалташа. Қараңдаршы, ол өте жұқа. Енді біз оның ішіне ауа толтырамыз, ауызын ораймыз. Қалташа ауаға толы, ол көпшікке ұқсайды. Ауа қалташаның бүкіл жерін алып тұр. Ауаның түсің көріп тұрсындар ма? Енді қалташаның аузын ашып ішіндегі ауаны шығарамыз. Қалташа тағыда жұқа болып қалды. Не үшін?

Балалар: Онда ауа жоқ.

Тәжірибі: Ауа түссіз екен және көзге көрінбейді. Ал, біз оны жасадық. Біз ауаны ұстап алып қалташаны жауып қойдық, сосын жібере салдық.

Қорытынды жасау схема бойынша ауаның түсі жоқ, көзге көрінбейді.

Тәжірибе **Стакан ішіндегі суды түтікшемен үрлеу.**

Тәжірибі: Балалар алдарындағы стакан ішіндегі суды түтікшемен үрлеңдер. Не болды?

Балалар: Көпіршіктер шықты.

Тәжірибі: Міне көрдіңдер ма, демек біздің ішімізде ауа бар екен. Біз түтікшемен үрлесек ол шығады. Егер тағы үрлеу үшін, біз алдымен жаңа дем аламыз, ал содан соң түтікше арқылы шығарамыз және көпіршік пайда болады.

Қорытынды жасау схема бойынша адамның ішінде ауа бар.

-Ауаның пішіні бола ма?

-Жоқ ауаның пішіні болмайды.

Тәжірибе **Өртүрлі пішінді шарды үрлеу.**

-Балалар қараңдаршы көңілсіз шар ілініп тұр (желі шығып кеткен шар) Оның көңілін көтеру үшін не істеу керек?

-Шарды үрлеу керек.

-Сенің шарыңның пішіні қандай?

-Сопақша, жүрегіше, дөңгелек, ирек.

Қорыта келсек, ауаны қандай пішінге толтырсақ, сол пішінді құрайды. Яғни ауада пішін болмайды.

Схема карточка ілу.

Дидактикалық ойын: «Ауаны не ластайды?»

Шарты: балалар сурет қиындысынан суретті құрастырып, ауаны не ластайды қызыл түспен белгіленген торкөзге орналастырады. ауаны не тазартады жасыл түспен белгіленген торкөзге орналастыру керек..

Тәжірибе Желдеткіштермен. Ауа әрдайым қозғалыста болады.

Тәрбиеші: Балалар, келіңдер желдеткіш арқылы жел тұрғызайық. Желдеткіштермен алдымен өздеріңе желпіндер, содан соң бір-бірлеріңе. Не сездіңдер?

Балалар: Бетімізге жел келді.

-Ауаны қозғалтқаннан жел пайда болды. Желдің дыбысын шығарайық.

Үрлемелі құралмен дыбысын естіру.

Тәжірибе Ауаның иісі болмайды.

Тәрбиеші: Балалар, сендер қалай ойлайсындар ауада иіс бола ма? Иіскендерші. Қалай иіс білінема? Егер тәтті бәліш пісірсе біз иісін сеземіз я? Ауа қозғалысқа түсіп тәтті, қышқыл иісті мұрнымызға алып келеді екен, шын мәнінде ауада иіс болмайды.

Тәжірибе ауа судан жеңіл.

-Ауыр темір шарикті суға салады, суға батады. Желі бар шарикті суға салу бетінде қалқып жүреді. Яғни ауа судан жеңіл.

Ауа тазалығына байланысты қандай тыйым сөздер білесіңдер?

-Көң-қоқысты шашпа!

-Түтіндетпе!

-Өртеме!

-Су сеуіп сыпыр!

-Күлді көміп таста!

Қазақ халқында: «Таза ауа-дәртке дауа» деген сөз бар. Яғни өзін сыйлайтын адам табиғатты былғамайды, ластамайды. Адам табиғатпен дос болу керек. Әр адамзат көктемде 2-3 тал егу керек.

Барлық тәжірибені қайталап қорытындылайды.

Топтық жұмыс.

Дәстүрлі емес техникасын пайдаланып, сурет салу.

Үрленген шар мен жұмсақ қағазды, гуашты пайдаланып, сикырлы ағаштың суретін салдыру.

Бұл ағаштың қандай қасиеттері бар?

-Ағаш төрт жыл мезгілінде гүлдеп тұрады

-Көп таза ауа береді.

-Жапырағы түспейді.

-Жыл бойы жеміс береді.

Қандай керемет ағаш! Мүмкін болашақта осындай жаңалық ашатын ғалым болатын шығарсындар.

Бақшаға қайтатын уақыт болды, әуе шарға мініп әнмен қайтады.

Ластама, былғама

Айналаны қоршаған

Таза тыныс, таза ауа

Сыйлайтұғын сол ғана

Сайқымазақ: рахмет балалар мен көп нәрсе үйрендім.

-Балалар сендерге қандай тәжірибе жасаған қиын болды?(балалардың жауаптары тыңдалады.

-зертханада жұмыс жасаған ұнады ма?

-Ауа таза болу үшін не істеуіміз керек?

Сайқымазақ балаларға «Көпіршік» сыйға тартады.

«Сықырлы алақандар»

Батанова Салтанат, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Максаты: дәстүрлі емес денсаулық технологиялар мен ойындар арқылы балалардың ұсақ моторикасын, шығармашылық қабілетін, қиялын, сезімін дамыта отырып, өздігінен жұмыс істеуге машықтандыру

Білімділік: Заттардың көлеміне, пішініне, түсіне қарай топтап ажыратып білуге үйрету.

Дамытушылық: Әрбір баланың даралығын, көзбен бақылау қабілетін, меңгерілген тәжірибені саналы түрде пайдалануды, еске сақтау, ойлау қабілетін, зейінін дамыту.

Тәрбиелік: Ізденімпаздыққа, тапқырлыққа, достыққа, қамқорлыққа, қол ұшын соза білуге тәрбиелеу.

Билингвалды сыңары: балапан-птенец, достық-дружба.

Көрнекілігі: Ойын «Ұясын тап», денсаулық жолдары, ұнтақ жарма (манка), үлкен-кіші түймелер, паралон, «Үлпілдек балапан» ойын атрибуттары, «Құрттар» ойын атрибуттары, фетрден кесілген алақандар мен балапан, «Балапандар қайда?», көңілді әуен жазбасы, сергіту сәті «Балапандар биі».

Оқу барысы:

Ұйымдастырушы қозғаушы:

Балалар залға кіреді (сәлемдесу).

Психологиялық сәт «Сықырлы алақандар» (ойын-тренинг)

Балалар, сендердің қолдарыңда кішкентай дәрменсіз балапан бар деп елестетіндер. Қолдарыңды алға созыңдар - алақандарыңды жоғары көтеріңдер. Енді шынтақтарыңды бүгіп, қолымызды өзімізге жақындатамыз. Баяу, бір-бір саусақты бүгіп, балапанды алақанымызға жасырамыз, оған дем салып, оны бір-келкі тыныспен жылытамыз. Біздің алақанымыз сықырлы, өйткені онда жүрегіміздің жылуы бар. Олай болса, алақанымызды ашамыз, балапан қуана ұшып кетті. Оған күліп, мұңаймай, қолымызды бұлғайық, ол бізге тағы келеді! Ал енді, бір-бірімізге сықырлы алақандарымыз арқылы жүрегіміздің жылуын берейік! Достығымыз мықты болсын! Бәріміз дос болайық!

Балалар еліктеу әрекеттерін орындайды (имитация).

Билингвалды сыңары: дос-друг.

Ұйымдастырушылық-ізденістік:

Құстар дауысы шығады (балалар таң қалып тыңдайды).

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы біздің құстарымыз қайта ұшып, бізге рахметін айтып жатыр. Құстарды ағаштағы ұяларына отырғызайық.

Ойын «Ұясын тап»

Максаты: Балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту. Түстерін ажырата білуге үйрету.

Шарты: Ағаштағы ұяшықтарға құстарды түстеріне сәйкес отырғызу.

Жарайсыңдар, балалар! Құстарға қамқор болу керек!

Бақырған тауықтың дыбыстары естіледі (балалар құлақтарын түріп, дыбыстарды тыңдайды). Топқа тауық кіреді. Балапандарға балапандарының жоғалып кеткенін айтып, көмек сұрайды. Балалар тауыққа қол ұшын созуға келісіп, жол көрсетуді сұрайды.

«Денсаулық жолдары»

Тауық: - Балалар, мен балапандарыммен құмда серуендеп, оларды ойнатып жүргенде, жоғалтып алдым.

Ойын «Құмға тығылған балапандар»

Максаты: Балалардың қолдарының жанасу сезімдерін дамыту. Қойылған мақсатқа жете білу.

Шарты: Құм немесе ұнтақ жарма (манка) салынған үлкен ыдыстардың ішіндегі жасырылған ойыншықты (балапандар) іздеп табады.

Барлық балапандарым табылмады, қалғандарын іздейік!

«Денсаулық жолдары»

Ойын «Балапандар қайда?»

Максаты: Қол моторикасын және саусақ пен білек қимылдарын дәл орындау қабілетін дамыту.

Шарты: Берілген ойыншықтың түтікшесін тартып, қайтып қалпына келтіру (балапан стаканға тығылып, қайтып көрінеді).

Тәрбиеші: - Балапандардың қарны ашқан сияқты. Олар не жейді? (жем, бидай, жердегі құрттар)

Ойын «Құрттар»

Максаты: Балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалардың қызығушылығын ояту.

Шарты: Қасықпен суды төгіп алмай, қағаз құрттар үстіне дәлдеп құю.

Тауық: Рахмет, балалар! Менің балапандарымды тауып бердіңдер, тамақтандырдыңдар, алайда, балапандарымның түймелерінің барлығы түсіп қалды. Енді түймелерін іздейікші.

«Денсаулық жолдары»

Ойын «Түймелер»

Максаты: Балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту. Түстерін ажырата білуге, үлкен-кіші ұғымдарын білуге үйрету.

Шарты: Паралон ішінен түймелерді тауып түстеріне қарай іріктеу.

Жарайсыңдар, балалар! Балапандардарымды таптыңдар, менің көңілім жайланып қалды. Ал енді көңіл көтеріп билеп сергіп алайық.

Сергіту сәті «Балапандар биі»

Ой, балалар, менің балапандарымның қауырсындары қайда? Маған тағы сендердің көмектерің қажет. Мен сияқты балапандарымды әдемі, үлпілдек қылып беріңдерші (балалар, балапандардың қауырсындарын тауып беруге келіседі).

«Денсаулық жолдары»

Ойын «Үлпілдек балапандар»

Максаты: Балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалардың тыныс алу бұлшық еттеріне, өкпенің барлық желдететін бөлімдеріне жоғарғы тыныс алу жолдарына әсерін тигізу.

Шарты: Басына үлпілдек қауырсын жабыстырылған таяқшаларды тесікке дәлдеп салып, балапанды әрлеу. Тыныс алу жаттығулары: үлпілдек қауырсынға жәй және қатты үрлеу.

Билингвалды сыңары: балапан-птенец.

Тәрбиеші: Жарайсыңдар, Балалар! Бүгін біз өзіміздің сықырлы алақандарымызбен тауыққа көп көмек көрсеттік, қол ұшын созып балапандарына қамқор болдық.

Ал енді, тауық пен балапандарға сыйлық жасап берейік.

Ұжымдық жұмыс «Сықырлы алақандар»

Қиылған түрлі-түсті алақандардан сурет жасау (жапсыру)

Қорытындылау

Мадақтау.

Тауық балаларға сыйлық ұсынады (киндер-сюрприз).

«Ауа туралы бәрін білгім келеді»

Бекежанова Индира, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Тәжірибе жұмысы арқылы ауаның барлық жерде бар екенін түсіндіру. Тіршілік үшін ауаның маңызы зор екендігін ұғындыру.

Білімділік: Жеке жұмыс істеуге машықтандыру, ауа жайында зертханалық түсінік беру. Тақырып мазмұнын меңгерту. Ауаның серпімді, сығымды екенін және түссіз, иіссіз, дәмсіз, мөлдір екенін дәлелдеу.

деу.

Дамытушылық: Қорытынды шығара білу қасиетін, шығармашылық ізденістерін дамыту.

Тәрбиелік: Балаларға бағыт-бағдар бере отырып ауаны таза сақтауға тәрбиелеу, өсімдіктер ауаны тазартатындығын естеріне түсіре отырып, табиғатты сүйеу баулу, оны қорғауға тәрбиелеу.

Құралдар: Интерактивті тақта, мнемокесте, су, целофан пакеттер, түрлі-түсті текшелер, қол сүрткіштер (бала басына), пластик стакандар (түбіне водолаз суреті жапсырылған), су құйылған үлкен ыдыс (бала басына), пластик бөтелке, түтікше (бала басына), өшіргіш (ластик), рэзинке ойыншық (үйрек), фен, желдеткіш (веер), шардан жасалған құрсау, шарлар (бала басына), слайд «Кемелер», слайд «Әуе шарлары», қағаз кемелер, тіс шұқығыш, ысқырық, шарлар.

Әдіс - тәсілдер: Сұрақтар, зерттеу, әңгімелеу.

Сөздік жұмыс: Ауа-иіссіз, түссіз, дәмсіз, жеңіл.

Билингвалды сыңары: ауа-воздух, зертхана-лаборатория.

Зерттеу барысы:

Кіріспе

Балалар, біз бүгін сендермен зертханада жұмыс жасаймыз.

Қауіпсіздік ережесін ескерту

Ұйымдастырушы қозғаушы:

Балалар, жас зерттеушілер ұранын айтайық:

Естігенді ұмытамын!

Көргенімді есімде сақтаймын!

Байқап, жасап көрсем-түсінемін!

Ұйымдастырушылық-ізденістік:

Жарайсындар, балалар! Олай болса, бүгін не зерттейтінімізді табайық. Біз күнделікті немен дем аламыз? (ауамен).

Дидактикалық ойын: «Дем алады-Дем алмайды»

Мақсаты: Балалардың ауамен тірі жанның барлығы (адам, жануар, өсімдіктер) дем алатыны туралы түсініктерін бекіту.

Ойын шарты: интерактивті тақтаға адам, жануар, өсімдік және жансыз заттардың (жиһаз, ойыншық, т.с.с.) суреттері шығады, балалар қайсы дем алады, қайсы дем алмайтынын табады. Дем алатынға-екі рет шапалақтайды, дем алмайтын затқа-бір рет шапалақтайды.

Нәтиже: тыныс алу үшін ауа қажет!

Билингвалды сыңары: ауа-воздух.

Жарайсындар, балалар! Ал енді зертханалық жұмысымызды бастайық.

Кестемен жұмыс: Интерактивті тақтада көз, алақан, құлақ, мұрын, салмақ суреті (мнемокесте) шығады.

Тәжірибе «Көз»

Қажетті құралдар: целофан пакет (бала басына), түрлі-түсті текшелер, түтікше, үлкен ыдыста су, пластик стаканның ішкі жағынан түбіне водолаз суреті жапсырылған, тіс шұқығыш.

Тәжірибе шарты: целофан пакетке текшелерді салады: пакеттен текше көрінеді. Текшені шығарып, пакетпен ішіне ауа жинақтайды. Аузын бұрап, шар секілді болғанда ішіндегі ауаны көрінбей тұрғанына көз жеткізеді. Тіс шұқығышпен пакетті тесіп, ауаны шығарып бетіне жақындатады.

Нәтиже: Ауаның түсі болмайды, көзге көрінбейді, алайда оны сеземіз.

Тәжірибе шарты: ыдыстың ішіндегі суға түтікше салып жәй және қатты үрлейді.

Нәтиже: Ауа судан көпіршік түрінде шығады. Жәй үрлегенде-су көпіршіктері аз шығады, қатты үрлегенде-көп көпіршіктер шығады.

Тәжірибе шарты: түбінде водолаздың суреті бар стаканды суға түзу күйінде, ішіне су кірмейтіндей, ауа қалып тұратын күйінде батырамыз. Қайтіп судан шығарамыз, водолазды зерттейміз (су болғанын немесе құрғақ күйінде қалғанын).

Нәтиже: Ауа барлық жерде бар, бірақ көзге көрінбейді. Стаканда ауа болғандықтан су кірмей, водолаз құрғақ күйінде қалды.

Тәжірибе «Алақан»

Қажетті құралдар: фен, шарлар, желдеткіш (веер).

Тәжірибе шарты: алақанға үрлегенде-суық ауа сезіледі, дем алғанда-жылы ауа сезіледі. Фенмен балалардың алақанына жылы ауа жіберу, желдеткішпен салқын ауа жіберу.

Нәтиже: ауа Суық және жылы болады.

Слайд: «Әуе шары» (балаларға әуе шарларының ыстық ауамен ұшатынын түсіндіру)

Тосын сәт: «Шарлар»

Шарты: үрленген бірнеше шарларды біріне-бірін қосып, құрсау жасайды. Құрсауға фенмен желдеткенде, құрсау ұшады.

Тәжірибе «Құлақ»

Қажетті құралдар: шарлар, ысқырық (бала басына).

Тәжірибе шарты: балалар алдындағы шарларды үрлейді, аузын қысыңқырап желін шығарғанда, шардағы ауа дыбыспен шығатынын байқайды.

Тәжірибе шарты: ысқырықпен ысқырады.

Нәтиже: Ауаны естуге болады.

Тәжірибе «Мұрын»

Тәжірибе шарты: балаларға сұрақ:

Қазір иіс сезіп тұрсындар ма? (жоқ)

Ал, аналарың асханада дәмді тағам жасағанда иісті сеземіз бе? (ия)

Нәтиже: Ауаның иісі болмайды, алайда ауа иісті жеткізе алады.

Тәжірибе «Салмақ»

Қажетті құралдар: үлкен ыдыста су, өшіргіш (ластик), рэзинке ойыншық (үйрек), қағаздан жасалған кемелер (бала басына).

Тәжірибе шарты: балалар алдындағы суы бар ыдысқа өшіргіш пен ойыншықты салады. Өшіргіш суға батады, ойыншық батпайды.

Нәтиже: Ауаның салмағы судан жеңіл, сондықтан суға батпайды.

Тәжірибе шарты: кемелі суға жіберіп, үрлеп жылжытамыз.

Нәтиже: Ауа затты жылжытады.

Слайд «Кеме» (судағы кемелерді жел ұшырады).

Тосын сый «Фонтан»

Қажетті құралдар: пластик бөтелкеге түтікше қыстырылады, үлкен ыдыс, су, шар.

Шарты: бөтелкеге су құямыз, түтікшені ыдысқа қаратып қоямыз, бөтелке аузына шарды үрлеп киіміміз.

Нәтиже: Шардағы ауа суды итеріп шығарады.

Ойын «Шар»

Шарты: қол ұстасып, шеңбер құру. Шар үрлегенде шеңбер үлкейеді, шар жарылғанда шардың желі шығып кішірейеді.

Қорытындылау

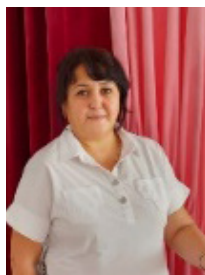
Билингвалды сыңары: зертхана-лаборатория.

Сөздік жұмыс: Ауа-иіссіз, түссіз, дәмсіз, жеңіл. Мадақтау. Қоштасу.

«Білгірлер сайысы: «Монополия»

Бекназарова Қарлығаш, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Максаты: Ойын арқылы математикалық білім дағдыларын шыңдау. Жыл бойы өтілген тақырыптар бойынша білім деңгейін байқау, нәтижесін көрсету. Баланың тілін, сөздік қорын, ойлау қабілетін, сөйлеу мәнерін қалыптастыруда «Монополия» ойын ережесіне сүйене отырып, сұраққа жауап беруге қызығушылықтарын арттыру,

достыққа, топтасып тапсырманы орындауға, жеңіске деген ұмтылысқа тәрбиелеу. 1-10 дейінгі сандарды тура және кері санау. Сандарды санау, салыстыру, геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, логикалық ойлау қабілеттерін, қиялын, есте сақтап түсіну, сұрақтарға толық жауап беру дағдысын қалыптастыру. Балалардың білімге деген қызығушылығын арттыру, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.

Әдіс - тәсілдер: Жұмбақ шешу, санамақтар, ойын, сұрақтар.

Сөздік жұмыс: банк - «Банк» сөзі «banco» деген [ағылшын тілінен](#) аударғанда «айырбас столы» дегенді білдіреді. Бұл «айырбас столы» тауарлармен, құнды қағаздармен, акшамен сауда жасайтын мекеме.

Билингвалды сыңары: төртбұрыш-квадрат, тіктөртбұрыш-прямоугольник, үшбұрыш-треугольник, шеңбер-круг.

Көрнекілігі: интерактивті тақта, ойынға арналған екі текше (нүктесі және геометриялық пішіндері бар текшелер), «Танграмм» ойыны, көрнекіліктер, оқу құралдары, «Жұбын тап» ойынының құралдары, тақта

Оқу барысы:

Ұйымдастырушы қозғауы:

Тәрбиеші балаларды ортаға шақырып, «Монополия» білгірлер сайысы өтетінін хабарлап, сайыс ұранын айтуды ұсынады.

Білгірлер сайысының ұраны:

Арманың барда

Шаршама талма

Жасқанып қалма

Жүре бер тек алға!

Ұйымдастырушылық –ізденістік:

Жарайсындар, балалар! Осы ұранмен бүгінгі сайысымызды бастайық! Олай болса екі банк ұжымы («Каспи банк» және «Халық банк») өз орындарына отырсын, ал бас банкирлер қалсын. (балалар «Каспи банк» пен «Халық банк» атты екі командаға бөлінеді (мойындарында банк ғалстуктері).

Бас банкирлер қол алысып, бір біріне сәттілік тілеңдер! (балалар қол алысып сәттілік тілейді)

Ал енді ойынға арналған нүктелері бар текшені лақтырып, қай банк бірінші бастайтынын анықтайық. (Банкирлер текшені лақтырады: балалар текшедегі нүктелерді санайды. Санау және салыстыру: аз-көп)

Тамаша, балалар! Жақсы санап және салыстыра алады екенсіңдер! «Монополия» ойынының ережесін түсіндіріп

өтейін. Сендер «Каспи банк» және «Халық банк» болып екі командаға бөліндіңдер.

Сөздік жұмыс: банк - «Банк» сөзі «banco» деген [ағылшын тілінен](#) аударғанда «айырбас столы» дегенді білдіреді. Бұл «айырбас столы» тауарлармен, құнды қағаздармен, акшамен сауда жасайтын мекеме.

«Банк» деген сөздің мағынасын түсіндік, ендеше балалар, сендер бүгін өз банктеріне тауар сатып аласындар! Бәсекелестікке шыққан тауарлар: «Chevron» мұнай компаниясы, Халықаралық Алматы әуежайы, «Kazenergy» электр станциясы, «Бөген» су қоймасы, «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы, АО «КазТрансГаз Аймақ», «Қазақтелеком» компаниясы және «Astana Motors» компаниясы. Тапсырманы бірінші орындаған команда, өз банкіне аталған компанияны сатып ала алады.

Бірінші бастаған банк командасы келесі геометриялық пішіндері бар текшені лақтырады және тапсырманы орындайды (бәсекелестікке тігілген компаниялар геометриялық пішінде орналасқан).

1-тапсырма: «Жыл басына таласқан хайуанаттар»

Максаты: балалардың логикалық ойлауын, зейінін дамыту. Басы-соңы, бұрын-кейін, үлкен-кіші, биік-аласа, ұзын-қысқа ұғымдарын бекіту.

Сұрақтар:

Жыл басына қанша хайуанат таласты?

Жыл басында қай жануар тұрды?

Жыл соңында қай жануар тұрды?

Иттің алдында қай жануар тұрды?

Жыланың артында қай жануар тұрды?

Тышқан мен сиырды салыстыр? (үлкен-кіші)

Жылан мен ұлуды салыстыр? (ұзын-қысқа)

2-тапсырма: «Санамақ»

Максаты: сандарды бекіту, сөздік қорын молайту, сөйлеуді дамыту. Тура-кері санауды, аз-көп, үлкен-кіші, ауыр-жеңіл ұғымдарын бекіту.

1 - дегенім – бесік,

Шықтым содан өсіп,

2 - дегенім - елім,

Далам, тауым, көгім,

3 - дегенім - үміт,

Үміт артар жігіт.

4 - дегенім - төзім,

Төзе білем өзім.

5 - дегенім - бақыт,

Бағалайтын уақыт.

6 - деген – ақыл,

Тыңдағаның мақұл.

7 - деген - жалау,

Жүректегі алау.

8 - деген - сөзің,

Серт беретін кезің.

9 - деген – тоқтау,
Елдің жоғын жоқтау.

10 - дегенім – Отан,
Қорға соны, ботам!
Тура және кері санау
Қайталанған санды тап
8-ден үлкен санды тап
3-тен кіші санды тап

Д/о: «Салмағын анықта» (1 алма 5 алмадан жеңіл)

Д/о: «Аз ба - көп пе, барлығы қанша?» (2 күшік пен 6 күшікті салыстыр)

3-тапсырма: «Танграмм»

Мақсаты: Пішіндер туралы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттері мен логикалық ойлауын дамыту.

Күшіктерге үйшік сал
Үйшікті қанша бөлшектен салдың?
Қандай пішіндер қолдандың?

Күшік туралы тақпақ айт

Күшік

Күшігім менің, күшігім,
Үй күзетер пысығым.
Үргені де шамалы,
Тамақ берсең болғаны.
Күшігім менің саққұлақ,
Келеді әне шапқылап,
Сақтығыңды көрейін,
Қойшы атайға берейін....

Билингвалды сыңары: төртбұрыш-квадрат, тіктөртбұрыш-прямоугольник, үшбұрыш-треугольник, шеңбер-круг.

4-тапсырма: «Жауабын тап»

Мақсаты: жұмбақты шешу барысында балалардың ойлау қабілеттерін, зейінін арттыру.

Алты қырлы,
Алтын сырлы. (қарындаш)
Жұқатақтай бөлшегі,
Ұзындықтың өлшемі. (сызғыш)
Лулі тұр кең алаң,
Кереметі мен одан.
Жазып алам көшіріп,
Сұртем сосын өшіріп. (тақта)
Сансыз ойлар бетінде,
Сайрап жаттыр бар тілде.
Қажеттің мен әрқұнде,

Өшпейді бір әрнім де. (қағаз)

Қабат-қабат қатталған,

Асыл сөзбен апталған.

Парағы бар сөйлейтін,

Ол қазына өлмейтін. (Кітап)

Осы тапқан жұмбақ жауаптары нені білдіреді? (оқу құралдары)

Олар не үшін қажет?

Сергіту сәті «Пішіндер»

5-тапсырма: «Орнын тап»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлау, оң-сол, жоғары-төмен ұғымдарын бекіту. Зейіні мен ойлау қабілеттерін арттыру.

Оқу құралдарын (суреті) кілемшенің бетіндегі атаған қалташаларға салу (жоғарыда оң жақта, жоғарыда сол жақта, ортада, төмендегі оң жақтағы қалташа, төмендегі сол жақтағы қалташа).

Қалташаның бетіндегі алманың суреті қай пішінге ұқсайды? Алма жеміс пе, көкөніс пе?

Қалташаның бетіндегі сәбіздің суреті қай пішінге ұқсайды? Көкөніс пе, жеміс пе?

Қалташаның бетіндегі қиярдың суреті қай пішінге ұқсайды? Көкөніс пе, жеміс пе?

Қалташаның бетіндегі ұшақ қай көлік түріне жатады?

Қалташаның бетіндегі кеме қай көлік түріне жатады?

6-тапсырма: «Қай кезде болады?»

Мақсаты: балалардың жыл мезгілдері, тәулік уақыты туралы білімдерін бекіту. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту.

Қанша жыл мезгілін білесің? Атап шық

Бір жылда неше ай бар? Атап шық

Бір аптада неше күн бар? Атап шық

Интерактивті тақтамен жұмыс (мнемокесте) Мысалы:

7-тапсырма: Ойын «Жұбын тап» (екі команда да қатысатыны)

Мақсаты: жеңімпаз команданы анықтау. Балалардың жылдамдығын, байқағыштық, зейін және ойлау қабілеттерін дамыту. Достық тәрбиелеу, ұжыммен жұмыс жасауға үйрету.

Шарты: екі командаға аяқ киім суреттері (түрлі-түсті, түрлі суреттері бар, түрлі өлшемде, т.б) беріледі. Берілген аяқ киімдердің жұбын тауып, оң қою керек. Жұбын жылдам, дұрыс тауып, аяқ киімдерді оң қаратып қойған команда жеңімпаз аталады.

Қорытындылау

Жеңімпаз команданы анықтау. Мадақтау.

Флешмоб «Достық бий»"

Ы.Алтынсарин. «Әке мен бала» әңгімесі

Джунусова Гульнар, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Қазақтан шыққан тұңғыш педагог Ы.Алтынсарин өмірі және оның шығармашылығы туралы білімдерін қалыптастыру. Тыңдай білу, әңгімелей білу, іскерліктері мен дағдыларын дамыту. «Әке мен бала» әңгімесінің мазмұны бойынша мәнерлеп жеткізу, балалардың еңбекке деген қызушылығын арттыру және оның мазмұнын түсіне отырып

әңгімені аяқтауға дағдыландыру. Үлкендерді тыңдауға, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: таға, үш тиын (сол кездегі құндылығы)

Билингвалды компонент: таға – подкова, әке – отец, бала – мальчик

Заттың даму ортасы: ұнтаспа, интерактивті тақта, суреттер, фото, шприц, ермексаз

ҰОҚ барысы

Балалар көңілді әуен ырғағымен ән залына кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біз бүгін Ы.Алтынсариннің видео мұражайына барамыз.

-Алдымен кассада билет алуымыз керек.

Жағдаят: Дөрекі адам билет алуға келеді

Жағдаят: Тәрбиелі адам билет алуға келеді.

-Балалар не байқадыңдар?

-Кімдікі дұрыс?

-Бұлай істеуге болады ма?

-Қандай қасиеттерді байқадыңдар?

-Билет сатушымен амандасу.

**Тараз қаласы білім бөлімінің МКҚК-нің №10 «Наурыз» бөбекжай-балабақшасынан
«Ясли-сад № 10 „Наурыз“ отдела образования города Тараз управления образования
акимата Жамбылской области»**

Амандасу рәсімі.

Біз бақытты баламыз

Шырқап әнге саламыз

Кішіге қамқор боламыз

Үлкендерді көргенде

Иліп сәлем саламыз.

Балалар кассир апаймен сәлемдеседі.

Билет сатушы:

-Бұл жай билеттер емес билеттер түрлі түсті.

Тәрбиеші: Кімде қандай түсті билет сол түске барып отырады.

Аудиожазба. Ы.Алтынсарин мұражайына қош келдіңіздер!

1) Ы.Алтынсарин видео мұражай көру

Тәрбиеші: Ы.Алтынсариннің қандай өлеңдерін білесіңдер?

Береке: *Кел, балалар, оқылық!*

Оқысаңыз, балалар,

Оқығанда көңілге.

Шамнан шырақ жағылар

Ықыласпен тоқылық.

Тілегенің алдыңан

Іздемей-ақ табылар.

Кел, балалар, оқылық.

Оқығанда көңілге

Ықыласпен тоқылық.

Гүлім: *Кел, балалар, оқылық.*

Сиса көйлек үстіңе

Оқығанда көңілге

Тоқуменен табылған.

Ықыласпен тоқылық.

Сауысқанның тамағы

Шоқуменен табылған.

Өнер-білім бәрі де

Оқуменен табылған.

2) «Әке мен бала» әңгіме видео ролик

«Сахналау» роліге бөлініп ойнау

«Әке мен бала» әңгімесінің мазмұнын айтып беру.

-Балалар, шығарма не жайында?

-Баланың істеген ісі дұрыс па?

-Неге дұрыс (дұрыс емес) деп ойласыңдар?

-Баланың мінезі ұнады ма? Неге?

-Баланың әкесі дұрыс істеді ме? Неге?

-Сендер әкелеріңнің тілін аласыңдар ма?

-Дұрыс, әкелеріңнің тілін алып, айтқанын істендер. Әкелер баласына ешуақытта жамандық ойламайды.

-Жердегі шиеңіңе жуеуге бола ма?

-Дұрыс, қазір болмайды. Бұрын жер таза еді. Қазір аспанға ұшақтар, зымырандар ұшырылып жатыр. Кейбір жерлерде олар құлап, жарылып жатыр. Жеке меншік машиналар көп. Олардан шыққан газдардың, түтіндердің жерге қалай қонғаны бізге көрінбейді. Осылардың бәрі жерді ластайды. Сондықтан жердегіні жумай жуеуге болмайды. Ал енді, балалар, үш тиынға зат алуға бола ма?

-Үш тиынға зат алу мүмкін емес, себебі ақшалар өзгерді. ҚР басқа мемлекеттермен байланыста өмір сүретін болғандықтан кейбір заттар солардың ақшаларымен есептеледі. Біздің ақша (тенге) деп аталар болса, олардың ақшалар: сом, доллар т.б. деп аталады. Олардың құны әртүрлі.

-Балалар әңгіменің мазмұнын тағы кім айтып береді?

Нұрмұхамед: *Аз жұмысты қиынсаң*

Азға қанағат ете білсең

Көп жұмысқа тап боларсың

Көптен құр қаларсың

Сабина: *Гүл өсерсең терлеп*

Қиындықтың бәрін

Мұның аты- еңбек

Еңбек қана жеңбек

Қырға шықсаң өрмелеп,

Мұның аты - Еңбек

Мақал-мәтел:

1. *Еңбек – бәрін де жеңбек*

2. *Шебердің саусағы – алтын*

3. *Еңбек етсең ерінбей, тойады қарның тіленбей*

Мағынасы: Бұл мақалдың мағынасы әр адам адал жолмен еңбек етіп, бар маңдай терін төксе ғана жұмысының жемісін көре алады. Күн, түн демей еңбек етсе, талаптанса дегеніне жетеді. Жатып алып қалағаныңды тілеп жатуға болмайды. Әрекет ету керек. Сонда ғана еңбектің тәтті дәмін татасың.

Ойын: «Әдепті-әдепсіз»

Ойын: «Қарама-қарсы сөздерді ата»

Жалқау-пысық

Әдепті-әдепсіз

Ақ-қара

Сыпайы-дөрекі

Мейірімді-зулым

Саусақ жаттығуы

1, 2, 3, 4, 5,

Жанұяға барамыз

Атаға, апаға, әкеге, анаға,

Інімізге барамыз

Ойыншықты береміз.

Щетканы қолымызда кезек-кезек қысамыз

Алақанда жүгіртіп

Енді осы массажды келесі қолмен жасаймыз.

Суретпен жұмыс:

Ата беделі әкеден жоғары, әулеттің тірегі Қазақ отбасында ата мен әженің рөлі зор. Әке – шаңырақтың алтын қазығы, ұрпағын мейірім шуағына бөлеп, халықтың салт-дәстүрін ұрпақ бойына сіңіруші. Әке – шаңырақ иесі, отбасындағы орны ерекше, Ана – отбасының ұйытқысы. Ер бала – шаңырақтың қуаты, әкенің тірегі. Қыз бала – шаңырақтың шуағы, әкенің көз қуанышы, ананың қолғанаты.

Тіл ұстарту:

Әріптерді көрсету Т, Ы, К, Н, Л

Та-та-та, Сақалды ата

Ыз-ыз-ыз, Әдемі қыз

Ке-ке-ке, Асқар әке

На-на-на, Асыл ана

Ла-ла-ла, Әдемі бала

Пазл. Суретті құрастыр.

Суретке қарап балалар қазақша, орысша әңгімелеп береді.

Рахымжан: *Кел, кел балам кел балам*

Жеті атаңды жат біліп,

Айтайын ақыл мен саған

Атаңдай бол аумаған

Демесен ешкім өзенді

Ата бала немере

Әкеден үлгі алмаған

Шөбере, шөпшек, немене,

Туажат, жекжат, жасағат

Біліңдер балам бәріңде,

Тапсырайын аманат

Шығармашылық жұмыс: «Тағаны әшекейле»

Рефлекссті коррекциялаушы

-Не істедің?

-Не үйрендің?

Мадақтау. Бағалау.

«Ғажайып табиғат»

Есимова Гульжан, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің логопеді
Тараз қаласы

Білімділік: көктем мезгіліндегі табиғи құбылыстарды, өсімдіктер мен жануарлардағы өзгерістерді бақылап ажырата білуге үйрету.

Дамытушылық-түзетушілік: артикуляциялық моторикасын, тыныс алуын, логикалық ойлауын, сөйлеуін саусақ моторикасы арқылы дамыту.

Тәрбиелілік: Балаларды табиғатты қорғауға, қамқорлық жасауға тәрбиелеу.

Әдіс-тәсілдер: Түсіндіру, әңгімелеу, көрсету, сұрақ-жауап, мадақтау, қорытындылау.

Заттың даму ортасы: суреттер, слайд, фетр, лэпбук.

Ұйымдастырылған оқу қызметінің барысы

Балалар залға музыка әуенімен кіреді.

Мотивациялық қозғаушылық

Шаттық шеңбері:

Қайырлы таң, Алтын күн!

Қайырлы таң, Көк аспан!

Қайырлы таң, Достар!

Қайырлы таң, Қонақтар!

Ұйымдастырушылық ізденістік

Педагог: Балалар, мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Сендер жауабын тауып көріңдерші!

Күн күркіреп,

Жаңбырлатып ойнайтын,

Қай мезгіл деп ойлайсың!

Балалар: Көктем.

Педагог: Дұрыс айтасындар. Ендеше көктемде жылу беретін, шуағын шашып тұратын, жарқын бейне не екен?

Балалар: Күн.

Педагог: Жарайсындар, бірақ балалар біздің күніміз бұлт арасынан шыға алмай тұр екен! Қане күнге көмектесіп бұлттарды ұшырайықшы!

Тыныс алу жаттығуы: «Бұлттарды ұшыру» Мақсаты: балалардың тыныс алуын дамыту.

Педагог: Балалар, сендер көктемнің қандай ерекшеліктерін білесіңдер? Көктемнің әр ерекшелігі ойындармен берілген. (Фетрмен көктем туралы әңгіме құрау)

Балалар: Көктем келді. Күн жылынды.

Тіл жаттығуы: «Тіл серуені».

Педагог: Көктемнің тағы қандай ерекшеліктерін білесіңдер?

Балалар: Жәндіктер мен жануарлар ұйқысынан оянып, тіршілігін бастады.

Балалар: Құстар жылы жақтан ұшып келді.

Саусақ жаттығуы: «Қарлығаш»

Дидактикалық ойындар:

«Жәндіктерді гүлге орналастыр»

Мақсаты: Әр жәндікті түстеріне қарай гүл шоғырына орналастыру және санау.

«Тығылған жануарды тап»

Мақсаты: Тығылып тұрған жануарларды тауып, атын атау.

«Құйрығын тап».

Мақсаты: Берілген жануарлардың құйрығын тауып, бау арқылы жалғау.

Педагог: Жарайсындар, балалар көктемде жаңбырдан соң не шығады?

Балалар: Кемпіркосақ.

Дидактикалық ойын: «Кемпіркосақ» Мақсаты: Жаңбыр тамшыларын кемпіркосаққа түстеріне қарай жапсыру.

Тіл ұстарту:

Ян-ян-ян-секеңдеген қоян

Ю-ю-ю-қорбандаған аю

Кі-кі-кі-айлакер түлкі

Қыр-қыр-қыр-бұл көкжал қасқыр

Қорытындылау:

Педагог: Балалар, бүгінгі оқу қызметінде қандай жаттығулар мен ойындар ойнадық?

Балалар: Тіл жаттығуы, саусақ жаттығуы, тыныс алу жаттығуын жасадық. Жануарлардың тығылған жерлерін, құйрығын табу ойынын ойнадық.

Педагог: Жарайсындар, балалар бүгінгі оқу қызметіне жақсы қатыстындар, сол үшін сендерге арналған сыйлығым бар.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Көктем мезгілі туралы

Игереді: Көктем мезгілінің ерекшеліктерін

Меңгереді: Әңгіме құрастыра білуді.

Терезедегі қысқы өрнек

Кубенова Назира, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің бейнелеу өнерінің мұғалімі
Тараз қаласы

Мақсаты: Балаларды дәстүрден тыс сурет салуға үйрету.

-білімділік: қысқы бейне дәстүрден тыс сурет салу әдіс-тәсілдерін үйреті; балауызбен сурет салуға, бояуды тегіс жағуды үйрету.

-дамытушылық: балалардың ақыл-ойын, тілдік қорын молайту, ұсақ қол моторикасын дамыту;

-тәрбиелік: баланың қызығушылығын, табиғатты сүйюге, қорғауға, ұқыпты болуға тәрбиелеу.

Методикалық әдістер: көрсету, түсіндіру, әңгімелеу, сұрақ-жауап, қорытындылау.

Қолданылатын құрал-жабдықтар: бояу, қылқалам, стакан су, салфетка, қағаз, губка, балауыз, картиналар, суреттер, әуен, слайд т.б.

Билингвальды компонент: **қыс-зима, ағаш-дерево, өрнек-узор, аяз-мороз.**

Мотивациялық - қозғаушылық

Шаттық шеңбер:

Күн шуағы жарқырап,

Бізге жылу береді.

Жылынамыз бой жазып,
Күлімдесіп төс қағып
Бір-бірімізге иіліп,
Сәлемдесіп қол созып,
Қайырлы таң, қайырлы күн, қонақтар!
-Балалар, мен сендерге жұмбақ өлең оқимын.

Аяз қысып,
Өрнек сызып,
Терезені торлайды.
Қарда омбығып,
Бет домбығып.
Балалар сырғанақ ойнайды.
Кейде ұлып, Кейде ысқырып
Ұйытқып боран соғады,
Бөбектерім айтындаршы

Бұл қай кезде болады?

Балалар: Қыста

-Дұрыс айтасындар, балалар.

- Сонымен балалар кәзір жылдың қай мезгілі?

Балалар: қыс мезгілі

-Қыс мезгілінің қандай ерекшелігі бар?

Балалар: қыс мезгілінде күн суық болады, қар жауып айнала

аппақ болады. Қар жалт-жұлт етіп, дала аяз болады.

Далада қар борайды,

Ақ мамыққа орайды.

Мұз болады, қатады,

Жып- жылтыр боп жатады.

-Балалар сендер қыс туралы таппақ білесіңдер ме? (Балалар қыс туралы таппақ оқып береді)

Ұйымдастырушылық – ізденістік

Балалар сендер жұмбақ шешкенді ұнатасындар ма? Ендеше, жұмбақ жасырайын:

1.Қоймасын қыс атқарып,

Жерді жапты ақ мамық. (қар)

2.Қолы менен қаламы жоқ,

Бірақ сурет салуы көп. (аяз)

3.Қыста шыны боп қатады,

Жылыда су боп жатады. (мұз)

4. Қолы жоқ сурет салады,

Тісі жоқ, тістеп алады. (аяз)

Балалармен тыныс алу жаттығуларын жасау

Балалар қарды қатты үрлесек боран болады, Ал аяз келгенде ол терезелерге өрнек салады.

Қонаққа Аяз келеді.

-Сендер мұнда не істеп жүрсіңдер. Мен сендерді тоңдырып тастаймын.

Педагог: Сәлеметсіз бе.

-Ашуыңызды басыңыз. Аяз өрнектерінің қандай болатынын білеміз. Терезеде өрнек жоқ. Сол өрнектер қандай болатынын біздің балалар көрсетеді.

Қыстың бейнесін слайд арқылы қарап шығады.

-Суреттен не көріп тұрсындар?

Суретке анықтап қарасаңдар әртүрлі заттардың бейнесін көруге болады

Біздің терезелерімізде өрнек бар ма?

-Олай болса сендермен жас суретшілер болып, терезенің өрнегін салуға көмектесейік?

Сендерге дәстүрден тыс сурет салу әдіс-тәсілдерімен сурет салуға болатынын Аязға көрсетейік

1-балауызбен ақ қағаз бетіне өрнек бейнесін салады;

2-кляксография әдісімен сол қағазды тегіс етіп жоғардан төмен қарай көлденең бояу ;

Сол кезде балауызбен боялған суреттер бетіне шығады.

3- боялған қағаз бетіне тұз себеміз.

Саусақ жаттығуы:

Наши пальчики устали,

Мы немножко стрехнем

1,2,3,4,5

Начинаем рисовать

4- Өрнек шыққан қағазға терезе рамасын жапсыру. Сондай-ақ терезе алдына құмырадағы гүл және мысықтың бейнесін отырғызып қоямыз.

5-балалардың жұмыстарынан көрме ұйымдастырамыз. Балаларды мақтап, мадақтаймыз

Күтілетін нәтиже:

Біледі: Қысқы табиғат ерекшелігін, сұлулығын. Қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауды.

Игереді: Дәстүрден тыс сурет салу әдіс-тәсілдерін

Менгереді: Құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалануды.

Қызықты математика

Қалдыбай Кенжеқыз, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Балалардың сан және санау, геометриялық пішіндер, кеңістікті бағдарлау, уақытты бағдарлау бөлімі бойынша жыл бойына өткен білімдерін бекіту. Логикалық ойлау қабілеттерін жетілдіру. Ойындар арқылы математика сабағына деген қызығушылықтарын арттыру, шашпандыққа, тапқырлыққа үйрету

Заттың дамыту ортасы: Мазмұнды суреттер, үлестірілген материалдар

Билингвальды компонент: геометриялық пішіндер – геометрические фигуры

Инновациялық технология: ақпараттық технология, денсаулық технология, интеграция

Оқу қызмет барысы

Шаттық шеңбер

Біз балдырған тең басқан,

Дос құшағын елге ашқан.

Тілегіміз бейбіт күн,

Ашық болсын кең аспан!

Мықты болсын іргеміз

Бәрімізде біргеміз

- Балалар бізге Білім ханшайымнан хат келіпті. Сіздерді мектепке барады деп естіп, сендерге тапсырмалар беріп жіберіпті. Тапсырманы дұрыс орындасаңдар мектепке қабылданасындар.

1-тапсырма:

Сұрақ – жауап

1. 1-жылда неше жыл мезгілі бар?

2. Бір аптада қанша күн бар?

3. Қанша демалыс күн бар?

4. Сендер қанша күн балабақшаға келесіңдер?

5. Біз кешке тамақтанамыз, жаттығуды қай кезде жасаймыз?

6. Көктемде ағаштар не істейді?

7. Қай уақытты жапырақтар сарғайып түседі?
8. Суға шомылып, демалатын қай уақыт?
9. Шаңғы теуіп, сырғанап ойнайтын қай уақыт?

2-тапсырма: «Адасқан сандарды тап» (флипчарт)
« Көршісін тап»

3-тапсырма: « Кім тапқыр» (флипчарт)

- Балалар заттарды артық, кем, тең белгілері арқылы салыстырады.

4-тапсырма: Заттарды түсіне қарай топтастыр.

5-тапсырма: Логикалық есептер

Дүкеннен анам дөңгелек 2 допты алып келді, оның біреуін ініме бердім. Менде неше доп қалды? (1)

Қоянда неше құлақ бар? (2)

Қолда қанша саусақ бар?

Ағашта 5 құс отыр, оның 2-уі ұшып кетті, ағашта қанша құс қалды?

Себетте 2 алма, табақта 3 алма қосқанда барлығы болады неше алма?

6-тапсырма: « Миға шабуыл»

Есептер шығары (флипчарт)

7-тапсырма: «Санамақ санайық»

Бір дегенім – белдік

Екі дегенім – етік

Үш дегенім – үйшік

Төрт дегенім – түлкі

Бес дегенім – бесік

Алты дегенім – алтын

Жеті дегенім – жалбыз

Сегіз дегенім – сағыз

Тоғыз дегенім – тоқыма

Он дегенім – оқулық

8-тапсырма: Кеңістікті бағдарлау

Ақ қағаз бетінің ортасына сопақша, сол жақ бұрышының жоғарғысына тіктөртбұрыш, төменгі бұрышына шеңберді орналастыр. Оң жағының жоғарғысына үшбұрыш, төменгі бұрышына төртбұрышына орналастыр.

9-тапсырма: Сергіту сәті

10-тапсырма:

Геометриялық пішіндерден денелер құрастыру.

- Балалар сендер сұрақтарға мүдірмей дұрыс жауап бердіңдер. Бір - бірлеріңе көмектесіп өз білімдеріңді көрсеттіңдер, енді сендерді мектепке қабылданасыздар.

Қорытынды: Балалар, бүгін қандай тапсырмаларды орындадық, қане, есімізге түсірейік. Біз енді пішіндерді білеміз. 1-ден 10-ға дейін тура және кері санаймыз. Жыл мезгілдерін білеміз. Апта күндерін білеміз.

Жарайсыңдар, балалар!

Көріскенше күн жақсы,

Сау саламат болайық.

«Жер-Ана» – табиғатты аялайық!

Сайрамбаева Раушан, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Балалардың қоршаған орта туралы жалпы түсініктерін қалыптастыру, табиғаттағы өз орны қандай екенін түсіндіру, адам мен табиғаттың тығыз байланысты екенін түсіндіру.

Білімділік: Жердің беті (жазықтар, тау, тас, құм, ойпаттар) туралы түсінік беруді жалғастыру. Өлі және тірі табиғат туралы

мағлұмат беру.

Дамытушылық: Ойлай білу, шығармашылық ойларын дамыту, байланыстырып сөйлеуін, сөздік қорын дамыту.

Тәрбиелік: Жер бетіндегі әрбір затын құрметтеуге, қоршаған ортаны қорғауға тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер, Жер мен Ай, Күн мен алыстағы жұлдыздар-осылардың барлығы да **Табиғат** деген ауқымды ұғымды білдіреді.

Билингвалды сыңары: Табиғат-природа, Жер-Земля.

Көрнекілігі: Жер планетасының макеті, қоқыс жәшіктері, қоқыс, тақырыпқа байланысты видеороликтер, «Жер бетіндегі бояулар» сергіту сәтінің атрибуты, шарлар, «Алаңқайды бояймыз» ойынның құралдары, «Тірі ме өлі ме» ойын құралдары, Қызыл кітап, «Тыйым салу» белгілері.

Оқу барысы:

Ұйымдастырушы қозғауы:

Балалар залға кіреді (сәлемдесу).

Шаттық шеңбер «Біз еліміздің болашағымыз»

Сәлем беріп сіздерге,

Бас иеді ұл мен қыз

Болашағы Қазақстанның

Азаматы біздерміз.

Тәуелсіз елде еркін біз

Жайқалып өсіп келеміз

Отанды біздер сүйеміз,

Отанға бас иеміз!

Табиғат бұрышында жұмыс. Бүгінгі күн, апта, ай, ауа-райы туралы әңгімелесу.

Ұйымдастырушылық-ізденістік:

Экранда көмек белгісі жанады **SOS**. Тәрбиеші балаларға бұл белгі «Халықаралық апат дабылы» дабылы екенін түсіндіреді. Экранда Жер-ана (планета) балалардан көмек сұрайды. Тәрбиеші балалардың қолдарына «Жас эколог» таңғышын байлап, Жер-Анаға көмек беру үшін Жер планетасының макетіне барады, ондағы қоқысты көреді. Қоқыстың зияны, оны қайта өңдейтін қоқыс бар екенін және жерде жылдар бойы шірімейтін қоқыстар туралы түсіндірме жұмысын жүргізеді.

Темір қоқысын бір сөзбен не деп айтамыз? (металломол);

Пластиктен жасалған қоқыстарды не дейміз? (пластмас);

Қағаз қоқысты не дейміз? (макулатура).

-Балалар, қазіргі кезде дүние жүзінде барлық ел қоқысты сұрыптайды. Бізде қоқысты сұрыптап үйренейік. (балалар қоқысты жәшіктерге сұрыптап салып, Жер макетін қоқыстан тазартады).

Жарайсыңдар, балалар! Олай болса Табиғатты ластауға болмайтынын есте сақтап жүрейік! (белгі ілінеді)

Тәрбиеші балаларға сиқырлы сандығындағы ойынын ойнауды ұсынады.

Ойын «Тірі ме, өлі ме?» (ТРИЗ)

Мақсаты: Тірі және Өлі табиғат туралы, қоршаған орта мен табиғат құбылыстары туралы түсініктерін бекіту. Сөйлеуін, ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Жер планетасы макетіне қоршаған орта (құстар, аңдар, өсімдіктер, таулар, өзендер) суреттерін және табиғат құбылыстары (жел, жаңбыр, кемпіркөсақ) суреттері қойылады. Балалар планетаны айналып әуен ырғағымен жүгіреді, әуен тоқтағанда балаларда тоқтайды. Суретті алып әңгімелеп, тірі немесе өлі табиғатқа жататынын айтып, тыйым сөзді айтады («Тыйым салу» белгілері ілінеді).

Тәрбиеші сандықшадан Қызыл кітапты шығарады. Түсіндірме жұмыстары жүргізіледі (көрнекіліктер).

Ойын «Аңдардың мекені»

Мақсаты: Қызыл кітапқа еңген аңдар мен құстар туралы түсініктерін бекіту. Сөйлеуін, ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Аңдарды үйлеріне (ін, апан, құс ұясы, т.б.) қойып шығады.

Ойын «Телефонға ЖОҚ дейміз!»

Мақсаты: Ұялы телефон, планшет, ноутбуктың табиғатқа келтіретін зияны туралы, олардың радиотолқын шығаратынын туралы түсініктерін бекіту. Сөйлеуін, ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Телефонның зияның көргенде (видеоролик) барлық телефонды жинап дорбаға салынады. Телефонға күні бойы үңілмеуін есте сақтау.

Сергіту сәті «Жер бетіндегі бояулар»

Балалар шеңбер құрып түрлі-түсті матаны қолдарына ұстап, баяу әуенмен қимылдарды орындайды:

Балалар, қараңдаршы, мұнда Жер бетіндегі барлық бояулар бар!

Алтын Күн Шықты (матаны жоғары көтеру);

Табиғат оянды;

Көк Аспанда мамық бұлттар оянып бір біріне жимияды (балалар бір-біріне жимияды);

Самал Жел тұрды (жәй үрлеу, матаны қалықтату);

Қызыл, сары, көк гүлдер жайқалып өсіп тұр (шеңбер бойымен жүру);

Жасыл Ағаштар тербеледі (тербелу);

Ағаш басында Тиындар секіріп ойнап жүр (секіру);

Құстар сайрап ұшып жүр (матаны жоғары ұшыру);

Самал Жел Биік қоңыр, кара Тауларда серуендеп көгілдір Өзенге келді (шеңбер бойымен жеңіл жүгіре отырып матаны жоғары-төмен бұлау);

Өзендегі түрлі-түсті әдемі Балықтар жүзіп жүр (шайқау);

Жер-Анаға рахмет айтып, табиғатты аялайық, балалар! (РАХМЕТ!).

Тапсырма «Өсімдік тұқымын себу»

Мақсаты: Табиғатты аялау, қалпына келтіру мақсатында ағаш егудің пайдасы туралы түсінік беру.

Шарты: Өсімдік тұқымын (емен жаңғағы, гүл тұқымы) топыраққа егу, су құйып баптау.

Балалар, біз Жер-Анамызға көп көмек көрсеттік: қоқыстан тазарттық, аңдар мен құстарды қорғадық, телефондарды жинап тастадық! Енді, құмыраларға гүл тұқымын сеуіп, емен ағашының жаңғағын егейік. Көктемде көгеріп өсіп шыққанда, өзіміздің алаңға егеміз. Осылайша Жерді көгертеміз

Ал енді мен сендермен тағы бір ойын ойнағым келіп тұр.

Шығармашылық жұмыс «Алаңқайды бояймыз»

Мақсаты: Балалардың шығармашылық қабілеттерін, қиялын, қол моторикасын дамыту.

Шарты: Берілген карточкадағы суреттерді (мақта дискілері жабысқан) боялған суды пипеткамен тамызып бояу.

Боялған суреттерді Жер планетасының макетіне қойып шығады.

Сөздік жұмыс: Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер, Жер мен Ай, Күн мен алыстағы жұлдыздар-осылардың барлығы да Табиғат деген ауқымды ұғымды білдіреді.

Билингвалды сыңары: Табиғат-природа, Жер-Земля.

Қорытынды

Психологиялық сәт «Неге ұқсағың келеді?» (ойын-тренинг)

Мақсаты: Балаларды ойын арқылы, табиғатты сүйуге, оған қамқор болуға, достыққа, жылулыққа тәрбиелеу.

Шарты: қолындағы шарды арман-тілегін айтып ұшыру.

- Балалар сендер табиғатта неге ұқсағыларың келеді?

1) Мен аққуға ұқсағым келеді, өйткені ол әдемі сұлу құс. Аққуды атпайды.

2) Мен гүлге ұқсап жайнап тұрғым келеді, себебі гүл адамға қуаныш сыйлайды. Гүлді жұлға болмайды.

3) Мен табиғатта бұлбұл сияқты әнші болғым келеді.

4) Мен күн сияқты адамдарға жарық жылу бергім келеді.

5) Мен табиғатта бүркіт құсқа ұқсағым келеді, себебі ол ба- тыл.

6) Табиғатта мен ағашқа ұқсағым келеді, себебі адамдарға көлеңке береді. Ағашты сындыруға болмайды.

7) Табиғатта мен қарлығашқа ұқсағым келеді. Себебі адам- мен дос. Құс ұясын бұзуға болмайды.

8) Тоқылдаққа ұқсағым келеді, себебі ол орман елшісі.

9) Сауысқанға ұқсағым келеді, себебі ол сак.

10) Айға ұқсағым келеді, себебі ол өте сұлу;

11) Көбелекке ұқсағым келеді, себебі ол өте әдемі ұшады. Көбелекті ұстауға болмайды.

12) Қоянға ұқсағым келеді, себебі ол мамық, сүйкімді. Аңдарды өлтіруге болмайды.

13) Құмырсқаға ұқсағым келеді, себебі ол өте еңбекқор. Құмырсқа илеуін бұзуға болмайды.

Шарды ұшырады (әдемі әуен ойнайды).

«Тұздың таңғажайып қасиеттері» – зертханалық жұмыс

Тамшыбаева Молдир, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Балалардың іздемпаздық арқылы шеберліктерін шыңдау. Дүниетанымдылығын арттыру. Тақырыптарды тереңдетіп зерттеуге қызығушылықтарын ояту.

Білімділік: Тұз туралы, оның адам ағзасына пайдасы мен зияны туралы білім беру, қойылған сұрақтарға жауап алып, тақырыпты терең түсінуге дағдыландыру.

Дамытушылық: Балалардың ғылыми шығармашылық (зертханалық) жұмыс арқылы тілін, шығармашылығын, дүниетанымдылығын, ойлай білуін, байланыстырып сөйлеуін, сөздік қорын дамыту.

нұсқауларын, ойлай білуін, байланыстырып сөйлеуін, сөздік қорын дамыту.

Тәрбиелік: Тұздың қасиетін білуге, оны шашпауға, үлкендердің еңбегін сыйлауға, тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Сөздік жұмыс: Астың дөмін тұз келтіреді

Билингвалды сынары: Тұз-соль, теңіз тұзы-морская соль, ас тұзы-пищевая соль.

Көрнекілігі: Зертханалық құралдар: лупа, пипетка (бала басына), шыны ыдыстар, пластик қасықтар (бала басына), түтікше (бала басына), тұз түрлері (теңіз тұзы, ас тұзы, майжа-ірі тұз, боялған тұз), түтікше, су (мұздай-жылы), картоп, «Тұз туралы» слайд, сахналық көрініс атрибуттары.

Зерттеу барысы:

Кіріспе

Балалар, біз бүгін сендермен зертханада жұмыс жасаймыз.

Қауіпсіздік ережесін ескерту (үлкендерді тыңдау, өзіңнің жұмыс орнында ғана тәжірибе жасау, қасындағы балаға кедергі жасамау, бірін-бірі итеруге болмайды, арнайы зертханалық киіммен жұмыс жасау)

Ұйымдастырушы қозғаушы:

Балалар, бұл біздің бірінші зертханалық жұмыс емес. Алдыңғы зертханада нені зерттедік?

Ауаны зерттедік.

Жарайсыңдар! Олай болса жас зерттеушілер ұранын айтайық: Естігенді ұмытпаймыз!

Көргенімді есімде сақтаймын!

Байқап, жасап көрсем-түсінемін!

Ұйымдастырушылық –ізденістік:

Жарайсыңдар, балалар! Олай болса, бүгін не зерттейтінімізді табайық.

Жұмбақ «Тұз»

Ақ қиыршық еритін,

Ас жоқ одан жеритін.

Өзі ащы, бірақ,

Дәмді етер асты.

-Тұз!

- Дұрыс, балалар! Ендеше біз бүгін тұзды зерттейміз. Зерттеу жұмыстарын бастамас бұрын біз бір ойын ойнайық.

Ойын «Бар ма, жоқ па?»

Мақсаты: балалардың логикалық ойлауын, есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Ойын шартын түсініп, дұрыс ойнауға дағдыландыру.

Шарты: тәрбиеші атаған өнімде тұз бар ма, жоқ па; тағамды жасауда тұз қосыла ма, жоқ па табу керек. **Ия**-отырады, **Жоқ**-шапалақтайды.

Жарайсыңдар, балалар! Олай болса орындарымызға отырып, зертханалық жұмысымызды бастайық!

Видеоролик «Қазақстанда тұзды қайда шығарады»

Қазақстан аумағында **тұз** қоры өте мол. Ас тұзы кендері: тұзды көлдер, қазба тұздар және жерасты тұзды сулар болып үшке бөлінеді. **Тұзды көлдер** Қазақстанда: Арал ойысында, Ертіс өзен аңғарларында табылады.

Видеоролик «Тұздың пайдасы мен зияны»

Тұз – ағзаның дұрыс және толассыз түрде қызмет етіп отыруына арналған қажетті компонент. Тұз әр заманда да адам өмірінде маңыз-

ды рөл атқарып, жоғары бағаланған. Адам ағзасындағы табиғи тұздың жеткіліксіздігінен миға ауа жетіспей түрлі ауруға шалдықтырады. Тұздың құрамында адамның ағзасына қажетті йод элементі бар. Йодтың көпшілігі теңіз өнімдерінде (теңіз балығында, балық майында, теңіз орамжапырақтарында) кездескенімен, оны бір шөкім йодталған тұзбен алмастыруға болады. Алайда тұзды көп мөлшерде қолдануға болмайды, өйткені онда ол кері әсерін тигізеді, яғни көп мөлшердегі тұз ағзаға зиянын келтіреді.

Видеоролик «Арал теңізінің мәселесі»

Балалар, енді сендер тұздың қайдан алынатыны туралы, оның адамға зияны мен пайдасы туралы білесіңдер. Алайда осы тұзды өндіру мақсатында адамдар табиғатқа көптеген зиянын келтірді. Осындай ауқымды экологиялық мәселенің бірі Арал теңізі туралы айтқым келеді. Адамдар Арал өңірін экологиялық апатқа ұшыратты. Теңіз суы жылдан жылға тартылып құрғап барады. Құрғап қалған теңіз түбінен жыл сайын айналаға зияндылығы өте жоғары 2 млн. т тұзды шандар көтеріліп, желмен тарай бастады. Бұл жағдайлар адам баласын көлден істеген қателігі ретінде дүние жүзіне белгілі болды.

Сендер жас зерттеушілерсіңдер! Еліміздің болашағысыңдар! Бүгін біз тұзды зерттеп, болашақта басқа қателік жібермеуді үйренеміз! Олай болса-іске сәт!

Тұзды зерттеу:

Түсі(ақ)

Иісі(жоқ)

Дәмі: тәрбиеші балаларға ұн (сары), қант (жасыл), тұз (қызыл) салынған ыдыстардан дәм татқызады. Балалар ұнның дәмі жоқ, қант – тәтті, тұз ащы болатынын айтып, тұздың дәмі барын қорытындылайды.

Дыбыс: балалар қасықпен тұзды басып, қозғап көреді. Тұз сықырлайды (карды басқандағы сықырлаған дауыс шығады). Сықырлаған дыбыс тұз кристал түріндегі ұнтақ болғандықтан шығады.

Көру: кристалды ұнтақты көру үшін лупаны қолдану. Балалар тұзды тарелкаға салып лупаның көмегімен жақындатып көреді, қолмен ұстайды, ұнтақ шашылып ұсақталған кристалдар екеніне көз жеткізеді. Енді түтікшемен тарелкадағы тұзға жәй ғана үрлеп көрейік. Тұз шашылады екен. Қорытынды: тұз майда кристал ұнтақ және шашылып тұр.

Тәжірибе «Тұз суды сіңіреді»

Тұзға аз мөлшерде (1-2 тамшы) су тамызады.

Қорытынды: тұз суды бойына сіңіріп, дымқылданды.

Тәжірибе «Тұз суда ериді»

Балалар, тұзды суға салсақ ериді. Алайда, жылы суда тұз салқын суға қарағанда тезірек ериді. Олай болса жылы және салқын суға тұзды 1 қасықтан салып көрейік. Жақсылап араластырамыз, не байқадық? (жылы судағы тұз тез еріді).

Қорытынды: тұз суда ериді, ал жылы суда жылдам еріп кетеді.

Тәжірибе «Суықта тұзды су қатпайды»

Тәрбиеші балаларға тұщы және тұзды суды тоңазытқышқа салғанын хабарлайды. Бір шыны ыдыстағы тұщы су мұз болып қатыпты, екінші ыдыстағы тұзды су қатпағанын көрсетеді.

Қорытынды: тұз су қатты суықта қатпайды. Сондықтан қыстың күні тұзды жолдарға мұзды еріту үшін себеді (слайд).

Тәжірибе «Картоппен»

Тәрбиеші екі ыдысқа су құйып, біреуіне көп мөлшерде (4-5 ас қасық) тұз қосады. Шикі картопты екеуіне салады. Нәтиже: тұщы судағы картоп батады, тұзды судағы картоп батпай бетіне қалықтап шығады.

Қорытынды: тұзды су тұщы судан ауыр, сондықтан оған картоп батпады.

Тәжірибе «Тұзды өнімдер ұзақ уақыт сақталады»

Тәрбиеші балаларға аналарының қысқа дайындаған тұздықтарын шығарып көрсетеді (қияр, қызанақ, қырыққабат, балық, ет, қазы). Оларды маринадтау үшін тұз қосады, сондықтан маринадталған өнім ұзақ уақыт сақталады. Әжелеріміз ертеде тоназытқыш жоқ уақытта ет-қазыларды тұздап сақтағанын айтып түсіндіреді.

Д/о «Тұзы бар ма?»

Мақсаты: балалардың тұз туралы түсініктерін бекіту, зейіндері

мен ойлау қабілеттерін арттыру.

Шарты: тұз қолданылатын суреттерді қосу.

Жарайсындар, балалар! Тұз туралы көп нәрсе білдік, алайда тұзды тек тағамдарға, жолды тазалау үшін ғана қолданбайды. Тұздың емдік қасиеттері де бар екен. Мысалыға:

Теңіз тұзын суға қосып шомылады (теңіз тұзын көрсетеді), суықты тартып алады екен. Қазіргі уақытта дүкендерде неше түрлі қоспалары бар теңіз тұзын сатып алуға болады.

Жаңа туған сәбилерді тұзды суға қырық күн шомылдырады екен. Оның себебі терісі таза болсын, тіл-көзден сақтасын деген екен.

Құлақ ауырғанда әжелеріміз тұзды табаға жылытып, сүлгіге орап құлаққа басатын. Бұл әдісті құлақ суықтағанда қолданған.

Қатты жаурап келгенде, суықтап қалмау үшін аяқты ыстық тұзды суға салып, бойдағы суықтан құтылады.

Тамақты, ауызды да тұз сумен шаяды, ол да суықтан профилактикалық ем екен.

Мұрынды тұзды сумен булау (ингаляция).

Көрдіндер ме, балалар, тұз адам ағзасына пайдасы көп екен. Алайда көп мөлшерде тұзды қолдануға болмайды, өйткені онда ол кері әсерін, яғни зиян тигізеді. Мысалыға денеге артық тұз жиналғандықтан асқазан, бұрек, тізе ауырады.

Қорытынды: Кез келген зат қалыпты мөлшерде тұтынылуы керек. Тұзбен де дәл солай.

Сергіту сәті «Өзіңе сен» (флешмоб)

Үй жұмысы: «Тұз-береке» (сахналық көрініс)

Автор: Ыбырайым ата келген қонақтың алдына нан мен тұз қояды екен. Бірде дастарханда тұрған тұзы төгіліп кетеді. Ата дереу төгілген тұзды тере бастайды.

Қонағы: Ештеме етпейді. Несіне сонша әуре болдыңыз? - дейді.

Ыбырайым ата: - Дүниедегі жеті берекенің бірі тұзға жасырылған екен. «Берекемді шашып алмайын» деп теріп жатырмын. Сондықтан есінде сақта! Тұзды ешкімге беруге болмайды және алуға болмайды. Мейлінше үйіне тұзды сатып алуға тырыс. Егер алып келуге мүмкіндік болмаса көршіңнен алған тұзға аз болса да ақы төле. Өйткені тұзда береке бар. Сен оның тұзымен қоса, берекеңін де алып кетуің мүмкін. Сондықтан да өзің біреуден тұз алма, біреуге тұз берме».

Автор: Қонақ пайғамбарға риза болып, тұзды бірге терісіпті. Осыдан бастап ел арасында «тұзды төкпе, шашпа» деген тыйым шығыпты. Тұз төгілсе, несібе азаяды, ырыс кемиді деп сенеді. Кей жерлерде тұз төгілсе, оның үстіне қант себеді. Онысы тұзым қатты

болмасын, тәтті болсын деген ниеттен туған екен. Әлі күнге дейін қазақ арасында үйде тұз таусылып қалса, көршілер бір-бірінен сұрамауға тырысады, алған күнде де үйдің бұрышына бір түйірін шашып кетеді.

Тәрбиеші балалармен тәрбиелік жұмыс жүргізеді.

Бұрындары тұз алтынмен бірге өте қымбатқа бағаланған. Сондықтан оны шашып-төгу бақытсыздық әкеледі деп сеніпті. Ежелде адамдар тұзды шашып алса, отбасында мәселелердің туындайтынын немесе жын-перілердің шаңырақты шайқалтатынын ойлаған. Осыған қатысты басқа да ырым бар. Жаман түс көрген яки жағымсыз жаңалық естіген адам сол иығынан тұзды шашып жібереді. Оның себебі, ежелгі жазулар бойынша адамның сол иығында шайтан отырады екен. Ал тұз болса оның дәл көзіне түсіп, соқыр етеді екен.

Мақал-мәтелдер мен тыйым сөздер:

1-бала: Тұзды бейберекет шашпайды, астың иманы – тұз деп қарайды.

2-бала: Тұз төгілсе ырыс төгіледі, дәм шамданады.

3-бала: Тұзсыз тамақ піссе де,

Тұздықсыз тамақ піспейді.

4-бала: Қыз ауыр ма, тұз ауыр ма?!

5-бала: Тұзсыз нан – күшсіз.

6-бала: Тұз астың дәмін келтіреді,

Мақал сөздің дәмін келтіреді.

7-бала: Астың дәмін келтірген тұз әулие

Елдің сәнін келтірген қыз әулие.

Көріксіз қыз тұзсыз нанмен тең.

8-бала: Доссыз адам,

Тұзсыз тағам

Шығармашылық жұмыс «Қыс көрінісі»

Балалар, қазір жылдың қай мезгілі? (Қыс)

Олай болса қазір біз қыс көрінісін тұзбен жасап көрейік.

Көк түсті қағаз бетіне кілегеймен сурет салып (шырша, ұлпақар), оның үстіне тұзды себелейді. Артық тұзды тәрелкеге ұқыптап түсіріп, қолдарын майлықпен сүртеді. Сурет анық шығады.

Қорытындылау

Психологиялық сәт «Сиқырлы тұз»

Балалар ішінен тілек айтып, тәрбиешінің көмегімен шыны ыдысқа (бөтелке) түрлі-түсті тұзды салады, нәтижесінде сиқырлы тұз себілген ыдыстың қақпағын жауып, қонақтарға көрсетеді. «Тілектер бөтелкесін» топқа апарып қояды.

«Қош келдің, Әз-Наурыз!»

Утегенова Асимкуль, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Балаларға қазақ халқының ұлы мерекесі Наурыз мейрамы туралы білім бере отырып, ұлыстың ұлы күні Наурыз мейрамы жақсы екендігін ұғындыру; Наурыз мейрамын сипаттау арқылы байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Халықтың салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын үйрете отырып, Наурыз қазақтың ұлттық мейрамы екенін ашып көрсету.

Балалардың ой-өрісін кеңейтіп, халқына деген мақтаныш сезімін ұялату, ана тілін, оның тарихын, өнерін, мәдениетін қастерлеуге, қазақтың салт-дәстүрлері туралы білімдерін кеңейту, сөйлеу шеберлігін жетілдіру, қазақ халқының ұлттық ойындарын, ұлттық тағамдарын, нақыл сөздерін қастерлей отырып, балаларға ұғындыру.

Сабақтың көрнекілігі: Слайд, суреттер, сандық, хатдидактикалық ойын, көрме.

Сөздік жұмыс: Кереге, уық, шаңырақ, түндік, т. б.

Оқу қызмет барысы:

Балаларға Наурыз мейрамы туралы өлең шумақ арқылы атады.

Наурыз тойын әдемі

Әжем еске түсірді.

Біздерге арнап әдейі,

Наурыз көже пісірді.

– Балалар, бүгін біз сендермен күнделікті өмірде кездесіп жүрген ата-бабаларымыз тойлайтын Наурыз мейрамы туралы толығырақ білетін боламыз.

– Наурыз қазақтың шын мағынасындағы ұлттық мейрамы.

Слайд көрсету

Наурыздың 22-сінде күн мен түн теңеледі, қыс өтіп, көктем келеді. Тіршілік басталады. Ол – тіршілік арқауы – тамақ. Малдың қыстан аман шығуы, оның өсіп-өніп төлдеуі. Қазақ халқы үшін үлкен мейрам – жаңа жыл болып саналған.

Медина: *Осыншама жақсылық*

Алып келген Наурызды.

Төрлет бізге нұр болып,

Шуақ шашып ақ жүзің!

Айша: Әуелесін армандар,
Үміті от боп жанғандар.
Бақ дарып, Қызыр қарасын,
Мерекеден қалмаңдар.

Сабина: О, жарандар, жараңдар,
Тамашадан қалмаңдар,
Құс қанатты көңілмен,
Жер әлемді шарлаңдар.

Береке: Ашылды да кебеже
Дәм әзірлеу басталды
Әжем наурыз көжесі,
Жеті түрлі дән салды.

Інжу: Оятып шың мен асқарды,
Ерітіп мұз бен ақ қарды
Нұрландырған даланы,
Наурыз көктем басталды.

Рахымжан: Наурыз мерекесі баршаңызға құт - береке әкел-
сін!

Тәрбиеші: Ұлыстың Ұлы күні - Наурыз мейрамы құтты
болсын Наурыз - көнеден келе жатқан мейрам. Күні бүгінге
дейін жер шарындағы көптеген халықтардың дәстүрлі мере-
кесіне айналған. Наурыз - бақтың бастамасы, жақсылықтың
жаршысы, өмірге нұр сыйлаған, халық қастерлейтін күн. Бұл
Ұлыстың ұлы күні. Ақ түйенің қарны жарылған күн. Наурыз
күн мен түннің теңелер мезгілі. Қар еріп, жер жүзі көктеп, кө-
геріп, тіршілік атаулыға жан бітіп, жасаратын шақ. Бұл ата - ба-
баларымыз үй - үйді аралап, Наурыз көжеден дәм тататын күн.

«Ұлыс оң болсын, ақ мол болсын! Ұлыс бақты болсын, төрт
түлік ақты болсын» десіп, өткенге салауат айтып, келер күннен
береке тілеп, ақ көңіл, адал жүрекпен құшақтарын айкастырып
табысатын қасиетті күн - Наурыз мерекесі! 22 - наурыз - аспан
денелері өздерінің бастапқы нүктелеріне келіп, күн мен түн
теңелетін, жан - жануарлар төлдеп, адамдардың аузы аққа ти-
етін, жер үстіне шаттық орнаған күн.

Сөздік жұмыс: Кереге, уық, шаңырақ, түндік, т. б.
Кел, балалар ойнайық,
Наурыз тойын тойлайық.

Баянды боп мереке,
Қыр гүліндей жайнайық.

Сұрақ-жауап

-Наурыз көжені кім дайындады?
-Наурыз көже ішіп көрдіңдер ме?

Ән: «Наурыз көктем»

Ойын: «Наурыз көже»

Ойын: «Тақия тастамақ»

Дәптермен жұмыс.

Суреттегі Наурыз көже неден жасалатынын атау.
(су, тары, ас тұзы, айран, бидай, күріш, ет) осындай жеті түрлі
тағам қосып Наурыз көжесін дайындау.

Тәрбиеші: «Құлақтан кіріп бойды алар,

Әсем ән мен тәтті күй.

Көңілге түрлі ой салар,

Әнді сүйсең менің сүй» – деп Абай ағамыз

жырлағандай ортаға әнші қызымыз Мединаның орындауында
«Көктем» әнін тамашалаңыздар.

Ал, халайық тұрмайық,

Әндетейік, шырқайық

Дөңгелесін бишілер,

Ортамызды ашайық.

Би: «Қазақ биі»

Қортынды: Наурыз көже қандай дәндерден жасалады?

-Наурыз көжені кім жасайды?

-Қандай ойын ойнадық?

«Дұрыс тамақтану»

Халыкова Гаухар, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: Балалардың салауатты өмір
салтын сақтауға дағдыландыру.

Білімділік: Жас ұрпаққа дұрыс та-
мақтанудың денсаулық үшін маңыздылығын
түсіндіру, салауатты өмір салты жөніндегі
ұғымдарды кеңейту.

Дамытушылық: Дұрыс тамақтану ере-
желері туралы күнделікті өмірінде білім-
дерін жинақтау, дененің физикалық дамуын жетілдіру. Ой өрісін,
есте сақтау қабілетін кеңейту, ізденушілігін арттыру.

Тәрбиелік: мәдени гигиеналық дағдыларының адамның
денсаулығына ықпалын тигізу; денсаулықты сақтау ережелерін
бекіту. Баланың шымыр да шапшаң, ұқыпты да жинақы болуға,
әдемі де сымбатты болуға тәрбиелеу.

Әдіс - тәсілдер: Жұмбақ шешу, дидактикалық ойындар, жат-
тығу, ойын, сұрақтар.

Сөздік жұмыс: Дұрыс тамақтану пирамидасы: денсаулық,
сұлулық, ұзақ өмір сүру және тағы басқалар тамақтану сапасына
байланысты. Сондықтан ғалымдар салауатты тамақтанудың пи-
рамидасын жасап шығарды, бұл адам ағзасына күнделікті қажет
дәрумендер және түрлі аурулардың алдын алуға пайдалы.

Билингвалды сыңары: денсаулық-здоровье, дәрумен-
дер-витамины, дұрыс тамақтану-правильное питание.

Көрнекілігі: Интерактивті тақта, «Шалқан» ертегісінің су-
реті, 6 түрлі түсті қорапшалар (жасыл, ақ, қызыл, сары, қызғылт
сары, күлгін), көкөністер мен жемістер, Д/о «Не қайда өседі?»,
Ойын «Көкөніс-жеміс», жаңғақтар мен шоколад, Ойын «Кине-
зиологиялық жаттығу», ет пен балық өнімдері, сүт өнімдері,
Ойын «Мен бастаймын, сен аяқта», Дәнді-дақылдар, д/о «Ботқа
пісіреміз», «Дұрыс тамақтану пирамидасы», құрғақ какао, какао
сусыны (бала басына), түтікшелер, жұмыртқа, су құйылған ыдыс-
тар (бала басына).

Оқу барысы:

Ұйымдастырушы қозғаушы:

Балалар залға кіреді (сәлемдесу).

Тәрбиеші: - Балалар, бүгінгі ұйымдастырылған оқу қыз-
метіміз салауатты өмір салтына арналады. Ал, деніміздің сау-
лығына не қажет? (балалар жауабы: шынығу, жеке гигиена,
спортпен шұғылдану және дұрыс тамақтану).

Жарайсыңдар, балалар! Олай болса, «Дұрыс тамақтану ұра-
нымен» салауатты өмір салтына жолымызды бастайық!

«Дұрыс тамақтану ұраны»

Ас – адамның арқауы.
Деген сөз бар ежелден.
Бойға сіңіріп, тарқау үшін
Керек бізге ереже.
Тамақты ішкін күнде сен,
Белгілі бір мезгілде,
Таңертең, түс, түстен соң,
Жатар алдын кезінде.

Билингвалды сыңары: дұрыс тамақтану-правильное питание.

Ұйымдастырушылық –ізденістік:

Интерактивті тақтада «Шалқан» ертегісінің кейіпкерлерінің суреті шығады.

Балалар, суреттен қай ертегінің кейіпкерлерін танып тұрсындар?

Дұрыс, біз бүгін «Шалқан» ертегісінің кейіпкерлеріне қонаққа барамыз. Алайда, қонаққа құр қол баруға болады ма? Әрине, болмайды! Олай болса, оларға біз сыйлық дайындайық. Сыйлықтарымызды шатастырып алмау үшін түрлі түсті қорапшаларға салайық.

Бірінші сыйлық «Атаға көкөністер»

Интерактивті тақта: «Көкөністер»

Сұрақ-жауап:

Тақтада не көріп тұрсындар? (атап шығады)

Бір сөзбен не деп айтамыз? (көкөністер)

Көкөністер қайда өседі? (бақшада)

Көкөністерден қандай тағам жасауға болады? (салат, түрлі тағамдар, шырындар)

Көкөністердің құрамында не бар? (дәрумендер)

Әңгімелесу:

Жарайсындар, балалар! Көкөністерде адам ағзасына қажетті көптеген дәрумендер бар. Дәрумендерсіз адам әлсіреп, аурушаң болады. Ал осы көкөністердің құрамынан бойымыздың өсуі үшін, деніміз сау болу үшін, күш жинау үшін барлық дәрумендерді таба алады екенбіз. Сондықтан көкөністерді күнделікті ас мәзірімізге қосуымыз керек.

Билингвалды сыңары: дәрумендер-витамины.

Атаға осы көкөністерді жасыл қорапшаға салайық. Міне атамыздың сыйлығы дайын.

Екінші сыйлық «Әжеге жемістер»

Интерактивті тақта: «Жемістер»

Сұрақ-жауап:

Тақтада не көріп тұрсындар? (атап шығады)

Бір сөзбен не деп айтамыз? (жемістер)

Жемістердің құрамында не бар? (дәрумендер)

Жемістер қайда өседі? (бауда ағашта)

Д/о «Не қайда өседі»

Ойын «Көкөніс-жеміс» (жемісте шапалақ ұрады, көкөністе үстелді ұрады)

Жарайсындар, балалар! Жемістер мен көкөністер туралы бәрін білесіңдер! Жемістерді де күнделікті жеу керек! Әжемізге қызыл қорапшаға жемістерді салайық!

Үшінші сыйлық «Немере қызға нан өнімдері»

Интерактивті тақта: «Немере қызға сыйлық»

Балалар, немере қызымыз жаңғақ пен шоколад жақсы көреді. Жаңғақтың құрамында адам ағзасына пайдалы майлар мен дәрумендер бар. Жаңғақ ми қызметін күшейтетін қасиетке ие. Күнде таңертең ашқарынға 1-2 дана жаңғақ жеп жүрген адам алғыр, зейінді болады деседі.

Шоколадтың да денсаулыққа тигізер пайдасы көп. Шоколад адамның қан айналымына, жүректің қалыпты жұмыс істеуіне, миына пайдасы мол екенін айқындайды. Шоколадты қакаодан жасайды (қакао ұнтағын көрсетеді). Қакао ұнтағынан қакао сусындарын да жасайды, кәне ішіп көрейік (қакао сусындарын ұсынады).

Балалар, ақылды болу үшін жаңғақ пен шоколадты жеп, қакао ішіп тұру керек екен. Олай болса немере қызға қызғылт сары қорапшаға жаңғақ пен шоколад салайық. Енді миымызды дамытатын бір ойын ойнап көрейік.

Сергіту сәті «Кинезиологиялық жаттығу»

(көңілді әуен ырғағымен карточкалар мен жұмыс)

Төртінші сыйлық «Күшікке ет және балық өнімдері»

Интерактивті тақта: «Ет және балық өнімдері»

Балалар, күшік жақсы көретін тағамдарды суреттен атап беріндерші (балалар жауабы). Біздің де күнделікті ас мәзірімізде ет, балық жұмыртқа болу керек, өйткені бұл тағамдар көптеген минералдар мен дәрумендерге бай тағамдар. Балалар, аналарыңның үйде жұмыртқа пісіргенін көрдіңдер ме? Бізде жұмыртқа пісіріп көрейік.

Тыныс алу жаттығуы «Жұмыртқа пісіру»

Су құйылған ыдысқа жұмыртқа салынады, түтікшемен суды үрлеп қайнатады (су бұрқылдайды).

Ендеше, күшіктің сыйлығын күлгін түсті қорапшаға салайық.

Бесінші сыйлық «Мысыққа сүт өнімдері»

Интерактивті тақта: «Сүт өнімдері»

Сұрақ-жауап:

Тақтада не көріп тұрсындар? (атап шығады)

Бір сөзбен не деп айтамыз? (сүт өнімдері)

Сүт өнімдерінің құрамында не бар? (ақуыз)

Сүт өнімдерін қайдан аламыз? (сүт өнімдерін бізге сиыр береді)

Д/о «Мен бастаймын, сен аяқта» (тақтада суреттері шығады)

Айран қышқыл, ал йогурт (тәтті)

Ірімшік (сыр) қатты, ал май (жұмсақ)

Сүт сұйық, ал қаймақ (қою)

Сүтті ішеді, ал ірімшікті (творог)..... (жейді)

Балмұздақ жылыға ериді, ал сүт (ашиды)

Сырды нанға қояды, ал қаймақты (жағады)

Жарайсындар, балалар! Мысық сияқты бізде сүт өнімдерін күнделікті жеп тұрайық, өйткені онда біздің денсаулығымызға пайдалы ақуыз бен дәрумендер бар.

Билингвалды сыңары: Денсаулық-здоровье.

Ендеше мысықтың сыйлығын ақ қорапшаға салайық.

Алтыншы сыйлық «Тышқанның сыйлығы»

Интерактивті тақта: «Дәнді-дақылдар»

Сұрақ-жауап:

Балалар, тышқан не жақсы көреді? (атап шығады)

Бір сөзбен не деп атайды? (дәнді дақылдар)

Бидайдан не жасайды? (ұн)

Ұннан не пісіреді? (нан, макарон, бөліш)

Күріш, қарақұмық, тары сияқты жармалардан не пісіруге болады? (ботқа)

Жарайсындар, балалар! Сендер өте ақылдысындар! Олай болса ойын ойнайық!

Д/о «Ботқа пісіреміз»

Қандай ботқа пісірдік? (қарақұмық ботқасы)

Балабақшада тағы қандай ботқа жейміз? (күріш, тары, бидай ботқасы)

Керемет, балалар! Біздің ағзамызға ботқа жеген өте пайдалы екен. Ендеше соңғы сары қорапшаға тышқанға сыйлық салайық.

Қорытындылау

Деніміз сау болу үшін не істеу керек? (дұрыс тамақтану керек)

Олай болса, балалар мен сендермен «Дұрыс тамақтану пирамидасын» құрғым келеді.

«Дұрыс тамақтану пирамидасына» балалар түс бойынша барлық өнімдерді қойып шығады.

Сөздік жұмыс: «Дұрыс тамақтану пирамидасы» денсаулық, сұлулық, ұзақ өмір сүру және тағы басқалар тамақтану сапасына байланысты. Сондықтан ғалымдар салауатты тамақтанудың пирамидасын жасап шығарды, бұл адам ағзасына күнделікті қажет дәрумендер және түрлі аурулардың алдын алуға пайдалы.

Мадақтау.

Тосын сәт: Тәрбиеші балаларға дәрумендерге толы жемістерді сыйға тартады.

«Денсаулық жолдары – Денсаулық еліне саяхат»

Аткашева Айгерим, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің тәрбиешісі
Тараз қаласы

Мақсаты: мектепке дейінгі ортаңғы топ балаларының салауатты өмір салтын сақтауға дағдыландыру.

Білімділік: балалардың тазалыққа, денсаулыққа деген қызығушылығын арттыру, көңіл-күйлерін көтеру үшін жағдай жасау.

Дамытушылық: дұрыс тамақтану ережелерін күнделікті өмірінде білімдерін жинақтау, дененің физикалық дамуын жетілдіру.

Тәрбиелік: мәдени гигиеналық дағдыларының адамның денсаулығына ықпалын тигізу; денсаулықты сақтау ережелерін бекіту.

Әдіс - тәсілдер: Жұмбақ шешу, жаттығу, ойын, сұрақтар.

Сөздік жұмыс: Саламатсыз ба! Сау-саламат келдіңізбе деп жағдай аман-есен келдіңізбе дегенді білдіреді. Соған қарағанда саламатсызба - амансызба, аман-саусызба дегенді білдіреді.

Билингвалды сыңары: денсаулық-здоровье, дәрумендер-витамины.

Көрнекілігі: «Таңертеңгі жаттығу» видеоролик, тазалық құралдары (сабын, мочалка, сүлгі, тіс пастасы, тіс щеткасы, тарақ), пайдалы және зиян тағамдар (көкөністер мен жемістер, чипсы, конфет, кириешки, т.б.), қызыл және жасыл себет, жаттығуға арналған құралдар.

Оқу барысы:

Ұйымдастырушы қозғаушы:

Балалар залға кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы бүгін бізге көп қонақтар келіпті. Қане кісілермен амандасайықшы: «Сәлеметсіздер ме! Здравствуйте!» Балалар біз қазір тек амандасып қана қоймай, бір-бірімізге және барлық қонақтарға денсаулық пен жақсы көңіл-күй тіледік.

Шаттық шеңбері:

«Дені саудың-жаны сау!»

Дені саудың – жаны сау

дейді халық мәтелі.

Сондықтан да балалар

Сақтайық осы мәнерді!

Ұйымдастырушылық –ізденістік:

Қонаққа Қоян келеді (жөтелген, ыңырсыған дыбыс шығады).

Балалар амандасады, тәрбиеші Қоянды қарсы алып, неге жөтеліп тұрғанын сұрайды. Ауырып тұрған Қоян мен балаларға «Денсаулық еліне» саяхатқа шақырады (балалар саяхатқа барғысы келетінін айтады).

Билингвалды сыңары: денсаулық-здоровье.

Олай болса, барлығымыз көлікке отырып, денсаулық жолымен саяхатқа кеттік (интерактивті тактада «Денсаулық» қалашығының суреті).

- Жан жаққа көп қараңдар.

Жолаушыны соқпаңдар!

Бип! Бип! Бип!

«Спорт» аялдамасы (спортшылар жаттығу жасап тұрған сурет)

Балалар, біз «Спорт» аялдамасына келдік. Не көріп тұрсыңдар? (суретте балалар жаттығу жасап тұр, спортпен шұғылданып тұр)

Таңертең жаттығу жасайсыңдар ма? Жаттығудың қандай пайдасы бар? (жаттығу жасасаң көңіл-күйің жақсы, бойың сергек болады) Ендеше, жаттығу жасаймыз! (видеороликпен жаттығу жасайды).

Жарайсыңдар, балалар! Көрдің бе, Қоян, біздің балалар күнде жаттығу жасап, үнемі шынығады. Сондықтан сенде жаттығу жасап жүр.

Ереже: Деніміз сау болу үшін таңертең күнделікті жаттығу жасау қажет.

Олай болса көлігімізге мініп, тағы да жолға шығайық!

- Жан жаққа көп қараңдар.

Жолаушыны соқпаңдар!

Бип! Бип! Бип!

«Тазалық» аялдамасы (тазалық құралдары)

«Тазалық» Ханшайымы балаларды қарсы алады (балалар амандасады).

-Қош келдіңдер, балалар! Мен «Тазалық» Ханшайымымын, тазалық сақтайтын балаларды жақсы көремін! Балалар қараңдаршы, менің сиқырлы сандықшам бар. Ал оның ішінде не бар екенін жұм-

бактың шешуін тапқан кезде білеміз (жұмбақ шешімін тапқан бала сандықшадан сол затты алады):

Сумен кірді ашады,

Өзі судан қашады (сабын).

2. Жуынып болғаныңда,

Жүреді қолдарыңда (сүлгі).

3. Түйістіреді көзіңді-көзіңе,

Жолықтырады өзіңді-өзіңе (айна).

4. Қалтамада жатыр тісі бар

Тістемей –ақ істер ісі бар (тарақ).

5. Қант та емес, ұн да емес.

Ұқсастық бар ептеген.

Тістің бәрін аппақ қып,

Тигізеді септігін. (тіс пастасы).

6. Арқалығы сүйектен,

Жапсырылған қылы бар.

Тістен көрсек кірлерді,

Тұра алмайтын жсыны бар (тіс щеткасы).

-Бұл құралдар бір сөзбен қалай аталады? Олар не үшін қажет? (балалар жауабы)

Тәрбиеші: - Балалар, «Тазалық» Ханшайымының аялдамасын да біз қандай ережемен меңгердік? Деніміз сау болу үшін не істеу керек?

Ереже: Деніміз сау болу үшін жеке гигиеналық, яғни тазалық ережелерін сақтау қажет.

Жарайсыңдар, балалар! Қоян, балалар, осы ережені естен шығармайық! Олай болса тағы да жолға шығайық! Ой, көлігіміздің желі шығып, жанармай таусылып қалыпты. Дөңгелегімізді пісейік!

Сергіту сәті: «Дөңгелекті пісу» (тыныс алу жаттығулары)

Дөңгелек пісеміз: екі қолын жоғары-төмен көтеріп (қысқа тыныс алу және шығару);

Бакты ашамыз (имитация), көлікке жанармай құямыз (терең тыныс алу және шығару);

Көлік тазалығышымен әйнегін сүртеміз (имитация);

Көлікке мініп жолға шығамыз! («Тазалық» Ханшайымымен қоштасады)

- Жан жаққа көп қараңдар.

Жолаушыны соқпаңдар!

Бип! Бип! Бип!

«Дәрумендер» аялдамасы (пайдалы және зиян ас)

Балалар, біз «Дәрумендер» аялдамасына келдік. Қараңдаршы, мұнда не бар екен? (үстел үстінде пайдалы және зиян ас тұрады: жемістер мен көкөністер және чипсы, кәмпіттер, торт, кириешки).

Тәрбиеші балалармен дәрумендердің пайдасы туралы және денсаулыққа зиянын тигізетін тағамдар туралы әңгіме жүргізеді.

Дидактикалық ойын: «Пайдалы және денсаулыққа зияны бар тағамдар»

Ойын шарты: жасыл себетке пайдалы ас, қызыл себетке зиян тағамды салады.

Мақсаты: балалардың дәрумендердің денсаулыққа тигізетін пайдасы мен денсаулыққа зиянын келтіретін ас туралы түсініктерін бекіту. Зейінін, ойлау қабілеттерін дамыту.

Ойын «Бұл не?»

Ойын шарты: балалар көзін жұмады, тәрбиеші ауыздарына алдында кесіп таяқшаға қадалған алма тілімдерін салады, балалар дәмін сезіп, не жегенін табады.

Мақсаты: дәм сезу мүшесі мен ойлау қабілеттерін арттыру.

Билингвалды сыңары: дәрумендер-витамины.

Жарайсыңдар, балалар! Олай болса, «Дәрумендер» аялдамасынан біз қандай ережені меңгердік?

Ереже: Деніміз сау болу үшін дұрыс тамақтану қажет.

Қоян, көрдің бе денің сау болу үшін осы үш ережені үнемі сақтау керек! Балалар, сендер де осы ережелерді ешқашан ұмытпаңдар. Енді құрметті саяхатшыларым, балабақшаға қайтуға дайындалу керек. Оған жету үшін кедергілер арасымен жүгіріп өтуіміз керек (көңілді әуен орындалады).

Қорытындылау

Сұрақ-жауап. Мадақтау.

Қоянмен қоштасу.

«Денсаулық еліне саяхат»

Сейдахметова Алия, №10 «Наурыз» бөбекжай-бақшасы» МКҚК-нің дене шынықтыру нұсқаушысы
Тараз қаласы

Мақсаты: Балалардың денесін шынықтыруға, денсаулығын нығайтуға, дұрыс өсіп қалыптасуға үйрету. Қызықты, көңілді ойындарды пайдалану арқылы балалардың ұйымдастырылған оқу қызметіне деген қызығушылықтарын арттыру.

Әдіс-тәсілдері: көрсету, түсіндіру, сұрақ-жауап.

Құрал-жабдықтар: бағытты шығыршықтар, гимнастикалық қабырға, шығыршықтар, мат, конус, парашют.

I. Кіріспе бөлім. Балалар музыка ырғағымен, бір қатармен спорт залға кіреді.

Нұсқаушы:

- Түзел! Тік тұрыңдар!

- Сәлеметсіздер ме? (балалар амандасады)

Балалар бүгінгі оқу қызметіміз өте қызықты болмақ. Біз денемізді шынықтыру үшін, нығайту үшін денсаулық еліне саяхат жасаймыз. Ол үшін балалар біз денсаулық жолымен жүреміз. (жәй жүріс, қол белде, аяқтың ұшымен, өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен жүру, тізені жоғары көтеріп жүру, жүгіру, тыныс алу)

Нұсқаушы: Міне балалар біз денсаулық еліне де келіп жеттік. (Денсаулық елінде Желаяқ әуенмен жүгіріп жүреді)

Желаяқ: Сендер кімсіңдер?

Нұсқаушы: Біз балалармен денсаулық еліне денемізді шынықтыру үшін арнайы саяхаттап келдік. Ал, сіз кімсіз?

Желаяқ: Мен Желаяқпын. Денсаулық еліне қош келдіңіздер! Менің денсаулығым мықты, жүгіргенде шаршамаймын. Көрдіңдерме балалар, менің қалай тез жүгіретінімді?

Нұсқаушы: Желаяқ, олай болса бізді денсаулық елімен таныстырасың ба?

Желаяқ: Жарайды балалар, алдымен біз жаттығу жасап алайық, жаттығуды біздің денсаулық еліндегі шығыршықтармен жасаймыз. (нұсқаушы балаларды екі қатарға тұрғызады, балалар кезекпен шығыршықтарды алады)

Негізгі бөлім.

I. Жалпы дамыту жаттығулары: (жұптасып шығыршықтармен)

1.Б.к: Күн шығыршық қолда, аяқ бірге 1- шығыршықты жоғары көтеріп оң аяқты артқа қою, 2-б.к келу. 3-шығыршықты жоғары көтеру сол аяқты артқа қою. 4-б.к оралу 7-8 рет

2.Б.к: шығыршық жоғарыда, аяқ иық көлеміндей алшақ, денені тік ұстау. 1- оң өкшеге қарай иілу. 2- б.к оралу. 3- сол өкшеге қарай иілу. 4- б.к оралу. 7-8 рет

3. Б.к: Әтеш. Қол белде, аяқ алшақ. 1- қолды артқа апару, деменен сәл аға иілу. 2-б.к оралу. 7-8 рет

4.Б.к: шығыршықтың ішіне кіріп бір-бірлеріне арқамен тұру. 1- бірінші қатардағылар екінші қатардағыларға қарай иіледі. 2- б.к оралу. 3- екінші қатардағылар бірінші қатардағыларға қарай иіледі. 4- б.к оралу. 7-8 рет

5.Б.к: еденге отыру, аяқ ашақ, өкшемен өкше бірге шығыршық қолда. 1- бірінші қатардағылар жатады. 2- б.к оралу. 3- екінші қатардағылар жатады. 4-б.к оралу. 7-8 рет

6.Б.к: шығыршық еденде аяқ бірге, қол белде 1- бірінші қатардағылар шығыршықтың ішіне секіреді, 2- шығыршықтан секіріп шығады. 3- екінші қатардағылар шығыршықтың ішіне секіреді, 4- секіріп шығады. 7-8 рет

7.Б.к: шығыршық төменде, аяқ иық көлеміндей алшақ. 1- терең дем алу аяқтың ұшына көтерілу. 2- дем шығару аяқтың ұшынан түсу. 2-3 рет

Нұсқаушы: Жарайсыңдар балалар саппен қатарға тұрамыз. Балалар денсаулық елінде түрлі кедергілер бар екен. Қане осы кедергілерден өтіп көрейік. Айналмалы кедергі бағыты.

Негізгі қимылдар: 1-қатардан 2 қатарға бөлініп бағытты шығыршықтардан секіру. 2-қатардан 1 қатарға жиналу гимнастикалық қабырғаға өрмелеп, келесі қабырғаға ауысып төмен түсу. 1-2 рет.

Желаяқ: Жарайсыңдар балалар, өте тәртіпті, шымыр балалар екенсіңдер! Енді балалар ойын ойнағыларың келе ме?

Ойын: «Көңілді парашют»

Шарты: балалар әуен ырғағымен шеңбер бойымен жүгіреді, әуен тоқтағанда балаларда тоқтап парашюттың ішіне салынған доптарды ортасындағы тесікке дәлдеп түсірулері керек 1-2 рет.

Желаяқ: Жарайсыңдар балалар! Ойын сендерге ұнады ма?

Нұсқаушы: Жарайсыңдар балалар демімізді басып, жерге отырып жаттығу орындайық. Сен де Желаяқ бізбен бірге орында. (Цветочек на клумбе жаттығуын жасайды)

Нұсқаушы: Көп рахмет, Желаяқ сен бізге көптеген жаттығулар жасаттың, ойындар ойнаттың. Енді біздің балабақшамызға қайтуымыз керек. Біз тағы да міндетті түрде денсаулық еліне саяхаттап келеміз.

Желаяқ: Олай болса балалар, келгендеріңе рахмет! Сендермен танысып, жаттығу жасап, ойын ойнағаныма менде қуаныштымын! Мына көңілді парашютты сендерге сыйға берейің, балабақшадағы басқа балалармен бірге ойнайсыңдар. Сау болыңдар!

Қорытынды бөлім:

Нұсқаушы:

- Балалар бүгінгі оқу қызметі сендерге ұнады ма?

- Біз қай жерге саяхат жасадық?

- Ненің үстімен жүрдік?

- Денсаулық елінде кімді көрдік?

- Қандай жаттығулар жасадық, немен жасадық?

- Қандай ойын ойнадық? (Балалар жауап береді)

Бағалау

Нұсқаушы: Түзел! Тік тұр! Сау болыңдар!

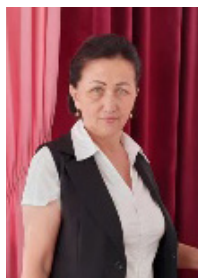
Балалар музыка ырғағымен, бір қатар саппен шығып кетеді.

Викторина «Хочу всё знать!»

Л.К. Абирова, учитель русского языка
ГККП «Ясли-сад № 10 „Наурыз“» отдела образования города
Тараз управления образования акимата Жамбылской области»

Образовательная область:
«Коммуникация».

Раздел: «Русский язык».

Цель: Развивать способность к поиску и решению заданий в условиях конкурса. Учить детей правильно высказывать свои мысли, отвечать на вопросы, отгадывать загадки, правильно произносить чистоговорки, учить отгадывать

действия игры. Развивать умение слушать своего собеседника и уважать его мнение. Активизировать творческое воображение, фантазию, развивать логическое мышление, зрительное внимание. Развивать произвольное внимание; умение пользоваться вспомогательными средствами. Вызвать у детей чувство радости, удовольствия от игр развивающего характера.

Словарная работа: интеллектуальная игра.

Материалы: горячий стол, слайды, кукла, звуковые часы, картинки из фетра, лэпбук, запись, чударики.

Билингвальный компонент: детский сад – балабақша, воспитатель – тәрбиеші, Отан – Родина, части тела – дене мүшелері.

Ход образовательной деятельности

– Добрый день, ребята, давайте поздороваемся с гостями. Сегодня у нас необычное занятие мы поиграем в интеллектуальную игру «Хочу всё знать!». А можно ли знать всё?

Дети: Нет.

Педагог: Да, всё знать невозможно, но некоторые люди знают очень много, т. к. они много прочитали книг. Представляю участников конкурса.

Приветствие: Команда «Ақ көгершін».

Наш девиз: Не унывать! Всё пройти и всё узнать.

Приветствие: Команда «Сұңқар».

Наш девиз: Один за всех и все за одного!

Педагог: А сейчас немного разогреемся и ответим на вопросы.

Этап «Интеллектуальный марафон». Игра «Горячий стол»:

- Сколько дней в неделе?
- Какое число больше 5 и меньше 7?
- Назови день недели после воскресенья.
- Назови признаки весны.
- Как называется наша Родина.
- Куда мы приходим каждый день утром?
- Назови символы Республики Казахстан.
- Назови весенние месяцы.
- Яблоко, груша, помидор, банан ... Что лишнее?
- Какое число меньше 6 и больше 2?

Педагог: Нас ждёт следующая игра.

Слайд «Составь по картинке предложение».

Заходит гость Чударик: Здравствуйте, ребята!

Педагог: Это же Чударик. Дети, поздоровайтесь.

Чударик: Мне сказали, что у вас идёт викторина. И я тоже принёс вам задания.

Педагог: Как интересно! Он нам принёс два задания: это звуковые часы и придумать чистоговорки. Нужно разделить слова на слоги: указать стрелками, какие слова состоят из одного слога, из двух слогов, из трёх слогов.

Следующее задание дети выполняют по мнемотаблице: Команда «Ақ көгершін» – «Расскажи-ка», а команда «Сұңқар» – «Скажи-ка».

Слайд: Тема «Цветы» (лэпбук). Каждой команде предлагается по одной загадке.

Физминутка.

Конкурс «Подделка из природного материала» (презентация).

Подведение итогов интеллектуальной игры.

«Н» дыбысымен және әрпімен таныстыру

Құспанова Алтынғаным, «Нұрбалапан» бөбекжайының тәрбиешісі, педагог-модератор
Батыс Қазақстан облысы, Казталов ауданы

Мақсаты: «Н» дыбысын дұрыс дыбыстау, «н» әрпімен таныстыру, құрылымы әртүрлі үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауға, дыбыстардың айтылу және дыбысталу ерекшеліктерін талдауға үйрету. Қаламды немесе қарындашты дұрыс ұстауға баулу.

Алдын-ала жүргізілетін жұмыстар: «н» әрпіне сөздер айтқызу.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, таныстыру, жұмбақ шешу, тыйым сөздер жаттау,

Қажетті көрнекі құралдар: жұмыс дәптері.

Қостілдік компонент: нан-хлеб, сөз-слов, буын-слог, дыбыс-звук.

Себепті қызығушылығын ояту кезеңі.

Шаттық шеңбер

Біз бақытты баламыз,

Оқып білім аламыз,

Әріптерді үйреніп,

Білімді бала боламыз.

Балалар орындарынан тұрып амандасады. Өлең жолдарын бірге айтады.

Ұйымдастырушылық ізденіс кезеңі

-Балалар біз сауат ашу оқу қызметінде нелермен танысып жатырмыз?

Әріптер, дыбыстар, сөз, сөйлем, буынға бөлу

-Қазақ тілінде неше әріп бар?

-42 әріп бар

-Дыбыс нешеге бөлінеді?

Екіге. Дауысты, дауыссыз

-Қандай дыбыстармен таныстық?

«А», «Т» дыбыстармен

-«А» дыбысы дауысты ма, дауыссыз ба?

-Дауысты

-«Т» дауысты ма дауыссыз ба?

-Дауыссыз.

«Ас атасы-нан» деген әңгімені бастау

«Бірде Науан әжесіне еріп, егіс даласына келеді. Ол шапқы басы иіліп тұрған бидай сабақтарын көріп, әжесінен:

-Мынау өсіп тұрған не? - деп сұрады.

-Науанжан, бұл пісіп тұрған -нан, -деп, жауап берді әжесі.

-Нан болса, таба нан қайда?

-Таба нан да осы дәннің ішінде.

-Бауырсақ ше?

-Бауырсақ та дәнге сыйып тұр.

-Әже, кіп-кішкентай қауызды дәнге осынша көп нан қалай сыйып тұр? – деп Науан таңғалды. «Ас атасы-нан, нан атасы-дән» деген. Осыншама мол дүние, тоқшылық әрбір дәннің ішінде, - деді әжесі.

Тосын сәт: Сикыршы келеді!

Сәлем балалар! Менің сикырлы кітабым сендерге бүгін көмектесем дейді. Менен бұрын кітабым ұшып барады. Осы кітаптың артынан қуып ұстай алмай келе жатыр едім. Енді тынышталды ғой баратын жері осы балалар екен ғой. Мен енді сикырлы таяғымды алып келейінші, - деп сикыршы шығып кетеді.

Сикырлы кітап сөйлей жөнеледі.

-Енді балалар тақтадағы бейнетаспаға назар аударыңдар. Бұл бейнетаспада «Сикырлы кітап» туралы әңгімелейді.

-Қай дыбыс туралы айтты?

-Балалар тақтадағы суретке қараңдар, нелердің суретін көріп отырсыңдар?

-Ендеше нан, нар, найзағай деп бірнеше рет қайталайық.

-Бірінші қандай дыбыс құлағымызға естіліп тұр?

-«Н» дыбысы

Балалар сөздерге дыбыстық талдау жасайды.

Дұрыс айтасыңдар, бүгінгі өтетін дыбысымыз- «н»

«Н» дыбысы сөздің басында, ортасында, соңында кездеседі.

-«Н» дыбысының дұрыс айтылуы артикуляциясы мынадай: ерін сәл ашылып, жіңішкерген тіл ұшы жоғары көтеріледі де, үстіңгі тісің үстіне тиеді, тілдің алдыңғы екі шеті үстіңгі тістерге қатты жабысады. Тілдің төмен түсуін «н» дыбысы жасалады.

«Н» дыбысын ауада жазып көрейік

«Н» дыбысының баспа, жазба әріптерін көрсету.

«Н» әрпі бар сөздер айту.

«Н» дыбысы бар сөздерге сөйлем құрау.

Тыйым сөздер.

Нанды бір қолмен үзбе!

Нан уағын тастама!

Нан-сөзіне дыбыстық талдау.

Ана-сөзіне дыбыстық талдау жасау.

А-на, нан сөздерін салыстыра оқыту арқылы буынға бөлгізіп, «нан» сөзінің бір буыны екен түсіндіру.

-Өзі үлкен жануар

Үстінде үлкен тауы бар.

Билингвальды компонент: нан-хлеб, нар-, найзағай-

«Кім тапқыр»

Су астындағы әріптер ішінде неше «н» әрпі бар?

Балалар санап санын айтады.

Сергіту сәті.

Нан қықымын шаппандар

Жерде жатса баспандар

Теріп алып қастерлеп

Торғайларға тастандар

Балалар қимыл-қозғалыспен жасайды.

Жұмыс дәптері: Дәптердегі № тапсырма бойынша орындайды.

Іс-әрекетті бақылау кезеңі.

-Қандай дыбыспен таныстық?

«Н» дыбысы

-Нан қоқымын басуға бола ма?

Болмайды

-«Н» дыбысынан басталатын сөзді ата.

Нан, нәресте, найзағай, нөсер, найза т/б.

Бүгінгі оқу қызыметі сіздерге ұнады ма?

Бүгінгі оқу қызыметіне жақсы қатысқан балаларда мадақтаулар айту.

Күтілетін нәтеже

Нені біледі: Суретке қарап әңгіме құрауды, жұмбақ шешуді, жаңа дыбысты ауада жазуды кеспе әріптермен тақтаға буындар жазуды біледі.

Қандай түсініктерді игерді: тыйым сөздердің мағынасын игерді

Менгерген дағдылары мен іскерліктері: сөздерді буынға бөле білу дағдыларын меңгерді.

«Робот Ботлимен саяхат» (STEAM-технологиясы бойынша)

Умбетова Аселим, №39 «Салтанат» бөбекжайы МКҚК-нің тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Орал қаласы

Мақсаты: Баланың даму деңгейін, пішіндер және түс туралы білімдерін анықтау.

Балалардың есте сақтау қабілеттерін арттыру, ойын арқылы танымдық қабілеттерін, логикалық ой-өрістерін дамыту, тапсырмаларды ұқыпты, таза орындауға тәрбиелеу.

Көрнекілік-құралдар: леги, тапсырмалар, геометриялық фигуралар.

Әдіс - тәсілдер : Сұрақ – жауап, әңгімелеу, түсіндіру, тәжірибе, логикалық ойындар. STEAM-технологиясы.

Шаттық шеңбері:

Алақанды ашайық.

Күннің нұрын салайық!

Жүрек жылуын салайық!

Жиналған жылы шұақты!

Қонақтарға сыйлайық!

Балалар амандасу

-Сәлеметсіздер ме!

-Здрастуйте!

Кіріспе бөлімі:

Тәрбиеші: Жақсы балалар, ендеше орынымызға отырып жайғасайық.

Тәрбиеші: Балалар, айтындаршы қазір жылдың қандай мезгілі?

Балалар: Күз мезгілі

Тәрбиеші: Күздің қандай айы?

Балалар: Қараша айы.

Тәрбиеші: Балалар күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады?

Балалар: Күз мезгілінде күн суытады. Жаңбыр жаады. Жапырақтар сарғайып, жерге үзіліп түседі. Құстар жылы жаққа ұшып кетеді.

Тәрбиеші: Балалар, күз айларын есімізге түсіріп атап шығайықшы.

Балалар: Қыркүйек, қазан, қараша.

Тәрбиеші: Жарайсындар балалар, олай болса күз мезгілі туралы кім тақпақ айтып береді.

1-бала:

Көктен көзін бір алмай,

Қызғылт тартты кәрі құз...

Жер қызығын қия алмай,

Маужырап тұр сары күз...

Негізгі бөлімі:

Тосын сәт:

Осы кезде жарық өшіп, жанып бір дыбыс шығады. Аспанан ұшып ұшатын табақ қонады.

Ішінен Робот шығады.

Робот: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен Робот Ботлимен, сендер өте ақылды, білімді, тәртіпті балалар екенсіңдер. Сендерді үнемі аспаннан бақылап қарап отырдым. Сендермен жақын танысып, өзімнің ғарыш әлеміме алып кетуге келдім. Сендер менімен бірге саяхаттауға барғыларың келе ме?

Тәрбиеші: Сәлеметсіз бе, Робот Ботли! Міне ғажап біз мүлдем күтпедік. Сізбен танысқанмызға өте қуаныштымыз. Балалар, Робот Ботлимен ғарыш әлеміне саяхаттауға барғыларың келеме?

Балалар: Ия

Робот Ботли: ендеше балалар мен сендердің тағыда білімдерінді тексеріп, тапқырылықтарыңды байқап қарайын. Өзіммен бірге сендерге қызықты тапсырмалар ала келдім. Соны орындасандар балалар, саяхаттауға шығамыз.

Тәрбиеші: Балалар біз тапсырама орындауға дайынбыз ба?

Балалар: Ия

1-тапсырма:

Балалар Лего конструктор мен және магнитный конструктор арқылы құрасытру.

Құрастырған заттарын айтып беру.

2-тапсырма:

Өздері таңдап алған пішінді тақтайшаға ризинка арқылы орындап беру.

Сергіту сәті:

Видео ролик арқылы

3-тапсырма:

Тәжірибе арқылы

1-тәжірибе: «Су мен қағаздың күпиясы»

Майлықты суға салып ішіндегі қандай сурет көрінді айтып беру.

2-тәжірибе: «Бояулар сыры»

Робот Ботли: Жарайсындар, балалар өте керемет бүкіл тапсырманы орындап шықтыңдар. Енді сендерге уәде бергендей ғарыш әлеміне саяхаттауға апарамын.

Слайд арқылы көрініс ғалам шар.

Топқа оралу, Робот Ботли сыйлығын табыстап ұшып кету.

Қорытынды бөлімі:

- Балалар, сендерге саяхат ұнады ма?

- Сендер саяхатқа қайда бардыңдар?

- Бізге кім келді?

-Қандай тапсырмалар орындадық?

- Бүгінгі ұйымдастырылған оқу қызметінде сендерге не ұнады?

Балаларды мадақтау.

Бүгінгі ұйымдастырылған оқу қызметіне жақсы қатыстыңыздар.

Өте жақсы балалар, енді қол ұстасып, бір-біріміздің жүрек жылуымызды сезініп, бүгінгі саяхатымызды аяқтай отырып қонақтармен қоштасайық.

«Жемістер әлеміне саяхат»

Есболова Айсұлу, №58 «Балауса» балабақшасының әдіскері
Балабаева Маржан, №58 «Балауса» балабақшасының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Мақсаты: Балаларды жемістердің түрлерімен таныстырып, оларды бір-бірінен түсі, пішіні арқылы ажыратып білуге үйрету. Олардың құрамындағы кездесетін дәрумендерді, оның адам денсаулығына маңызы жөніндегі білімдерін дамыту.

Көрнекілік: Жемістердің суреттері.

Ұйымдастыру кезеңі

Шаттық шеңбер

Үлкен шеңбер жасаймыз, балалар шеңберіміз неге ұқсайды допқа, күнге, шарға алмаға ұқсайды. Жарайсындар балалар, канекей, шарды үрлейік!

- Балалар, бүгін біз жемістердің түрлерімен таныса отырып, олардың бойында көп дәрумендер бар екенін білеміз.

Негізгі бөлім.

Балаларды текшелер арқылы екі топқа бөліп, оларға пазл таратылады. Бірінші топ «Алма» тобы, екінші топ «Алмұрт» тобына бөлінеді. Балалар жемістер пазлды құрастырады олардың атауын, түсін атайды. Жемістер туралы бірнеше тақпақтар айтады.

Күзім, күзім, күзім

Пісті алма жүзім

*Тұрғанда бәрін күз беріп
Кел алайық біз теріп.
Мен алмұртпын алмұртпын
Аузындамын бар жұрттың*

Жақсы, жарайсындар балалар, орындарыңа отырып, жемістердің түрлерімен таныса отырып, олардың бойында көп дәрумендер бар екенін білеміз.

Ойын: Жемістерді жинау

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар массажды жолмен жүріп барып, өзіне ұнаған жемісті жинап, сол массажды жолдың үстімен жүріп орнына келеді. Балалар қандай жемістер жинағанын сұрақ-жауап арқылы ол жемістердің түсін, пішінін айтады.

Балаларды орындарына отырғызу. Оқу қызметінде алған әсерлерімен бөлісу. Жемістердің денсаулыққа пайдасы туралы әңгіме.

Қорытынды бөлім.

Д/О «Ия, Жоқ» ойыны.

Алманың пішіні ұшбұрыш па?

Алмұрт ащы ма?

Банан жеміске жатама?

Жақсы қатысқан балаларды мадақтау.

«Менің елім»

Байгушикова Күльсара, КМҚК «№ 27 бөбекжай-бақшасының» тәрбиешісі
Алматы қаласы, Әуезов ауданы

Сабақтың мақсаты: «Махаббат» жалпы адамгершілік құндылығы арқылы барлық нәрселерге өз махаббатымен бөлісе білу, достаса білу, көмек көрсете білу ынтасын, қамқорлығына алу ынтасын айқындау.

Сабақтың міндеттері: сөзі мен ісін бағалауды үйрету; айналасындағы адамдарға деген ізгі ниеттерін дамыту; балалардың бойында өз еліне, туған жеріне, отбасына деген сүйіспеншілігін, махаббатын, мінез-құлықтың жағымды қасиеттері-мейірімділікті, сыйластықты, құрмет көрсетуге тәрбиелеу;

Әдіс-тәсілдер: әңгімелеу, түсіндіру, көрсету, ойын, тапсырма беру.

Ресурстар: домбыра үні жазылған аудиожазба, ауылды мекендер, қала көріністері бейнеленген суреттер топтамасы немесе слайдтар,

Сөздік жұмысы: менің елім, атамекен, туған жер, менің отбасым, Отан, жақсы көремін, құрмет көрсету.

Шаттық шеңбері:

Сәлеметсің бе, Алтын күн!

Сәлеметсің бе, Көк Аспан!

Сәлеметсің бе, Жер-Ана!

Сәлеметсің бе, жан досым!

Әңгімелеу: адам қай жерде дүниеге келсе, сол жер онын Отаны, туған жері, атамекені болып саналады. Уақыт өте келе, адам есейеді. Азамат болған шағында жер әлемін шарлайды. Шет мекендерімен өзінің елін салыстыра бастайды. Сонда мынадай ойға (тұжырым жасайды) келеді: өзінің туып өскен жерінен артық жер жоқ екенін түсінеді. Енді мына мақалдың мәніне үңіліп көрейік

«Отан отбасынан басталады» Отбасы мүшелерін ағай қойындар. Әрине, ол ата-анаң, ата-әжең, барлық туыстарың. Олар ауылды жерде, қалаларда тұруы мүмкін. Бір сөзбен айтқанда, олар сенің отбасың. Сен оларды қатты жақсы көресің, оларға құрмет көрсетесің, сыйлайсың, қол ұшын бересің. Сенің отбасың ата-бабасы мекендеген өз атамекенінде тұрады. «Атамекен», «Отан», «туған жерім», «менің елім» деген түсініктер адамның жүрегінде мекендейтін ыстық сөздер, шынайы мейіріммен, сүйіспеншілікпен айтылатын асыл сөздер. Бұл сөздерді адам өз ісімен көрсете алу керек, ал істерін ол бағалай білу керек.

Оқып көрейік: Бауыржан Жақып «Менің елім»

Менің елім – алып ел,

Бар ғой онда бәрі де.

Өзен де бар, көл де бар,

Теңіз де бар, шөл де бар.

Дөңес те бар, тау да бар,

Бақша да бар, бау да бар.

Орман да бар, қырат та бар,

Шалғын да бар, бұлақ бар.

Алуан құс пен аңы бар,

Алып елді танып ал!

Осындай керемет баға жетпес атамекенімізді бағалай билейік, қорғай билейік. Сендерге бойымызды жазып алу үшін, күш сынасу ойыны «Аударыспақты» ұсынамын. Ойын шарты: екі баладан ортаға шығып, арқаларын бір-біріне түйістіріп тұрып, бір-бірін кезекпен көтеру керек. Бұл ойында тек достық пен сыйластық, бір-біріне құрмет көрсету орын алады.

Армандаймыз: отбасымыз мейірімділікке, сүйіспеншілікке, ынтымаққа, бақытқа толы үйде тұрады. Сенің орныңның маңызы неде? Отбасында қандай қарым-қатынаста өмір сүру керек? «Әке – асқар тау, шеше – бұлақтың құрағы» дегенді қалай түсінесің? Ал, «Адам Отансыз, бұлбұл ормансыз өмір сүре алмайды» деген мақалды түсіндіріп берші. (Балалардың жауаптары)

Құрастыру: сіріңкеден киіз үйдің керегесі мен төбесін көрсету.

Оқып көрейік: Ермек Өтетілеуов. «Отан»

*Отанды біз атамекен,
Деп аялап атаймыз.
Өйткені оны мекен еткен,
Бабамыз бен атамыз.
Отанды жас, кәріміз де,
Туған жер деп сүйеміз.
Өйткені, онда бәріміз де,
Туып, өмір сүреміз.
Отан деген-атамекен,
Отан деген туған жер.
Отан-Ана,
Отан-үлкен,
Қазақстан – туған ел.*

Қорыту: бүгін маңызды сөздерің мағыналы істермен айқындалатынын көрдік, түсіндік, көз жеткіздік. Сөзімізді ісімізбен жүзеге асырайық!

Үй тапсырмасы: өзіңнің елді мекеніңнің сурет сал, оны бояп әрле.

Жүректен жүрекке шеңбері: ортаға шығып, шеңбер құрап, бір-біріне ортақ тілектер айту:

*Еліміз бүтін, аспанымыз ашық,
Жеріміз бейбітшілік мекені болсын!
Отбасымыз амандықта,
Өздеріміз достық пен сыйластықта,
Мейірімділік пен сүйіспеншілік
Мекенінде бола билейік!*

Күтілетін нәтиже: балалардың туған еліне, отбасы мүшелеріне, достарына деген шынайы сүйіспеншілігі мен саналы қарым-қатынасы.

Білу керек: өз туған жерінен қымбат отаны болмайтынын.

Болу керек: «Атамекен», «Отан», «туған жерім», «менің елім» сөздерінің мәндері туралы түсініктері.

Үйрену керек: сөзі мен ісі арқылы игі істерді жүзеге асыра білуді; «Махаббат» жалпы адамгершілік құндылығы арқылы айналасындағы адамдармен махаббатымен бөлісе алуды, достаса білуді, өз қамқорлығына алуды, қол ұшын беріп көмектесуді.

Төрт түлігім – ырысым

Кубасева Бағдагүл, №10 «Балапан» бөбекжайы МКҚК-ның тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Орал қаласы

Мақсаты: Балалардың тілін дамыта отырып, ата-бабаларымыздан келе жатқан кәсіпке толық мағұлмат беру, төрт-түлік малдың төлдерін табу, олардың пайдасына тоқталу, сөз құрау, мақал-мәтел, қызықты ойындар ойнау арқылы олардың ойлау қабілеттерін, қиялын дамыту. Төрт түлік малды қадірлеуге тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: төрт түліктің суреттерімен ойыншықтар, сауынды сиыр шаңырақ, асық, ұнтаспа, мақта, ақ акварел бояуы, резеңке қолғап.

Шаттық шеңбер

*Сәлем бердім халқыма,
Сәлем бердім жалпыға.
Сәлем беру кіреді,
Ата дәстүр салтына*

Тосын сый: Ауылдың шетінде тұратын атаның үйіне қонақа келеді. Атаның есімі Бауыржан.

Ата: Сәлеметсіздер ме, балалар? -Менің де сендер сияқты не-мелерім бар.

-Сен кімнің баласың, атаңның аты кім? -Ал, балалар, маған қонақа келген екенсіңдер бері жүріңіздер, менің төрт-түлігіммен таныстырайын.

-Анау - жатқан менің түйем, аты - Маймақ бәрін еркелетем, әрқайсысына ат қоям түйенің төлін қалай атайды білесіздер ме?

Балалар: бота

Ата: Мынау, тұрған менің сауынды жылқыларым, жакында төл-деді аттары -Тұйғын, Лашын, Торбие.-Ал, мында мен кішкентай қошакандарым, қойларым жайылымда

«Қой» туралы бір мақалдың есіме түсіп тұрғаны

«Мал өсірсен қой өсір, өнімі оның көл көсір.»

-Ал, енді мына күйіс қайрап тұрған менің сиырым аты - Алабай, сендер білесіңдер ме сиырдың қандай пайдасы мол екенін?

-Сиыр бізге не береді?

Балалар: сүт

Ата: Ия дұрыс айтасыңдар, қазір біз барлығымыз сиырды өзіміз сауып көретін боламыз.

Ойын «Сиыр сауу» (қол моторикасына арналған)

Сүт өнімдерін көрнекілік ретінде көрсету (қаймақ, сүт, ірімшік, қатық, айран тб)

Жылқыдан (етінен қазы, сүтінен шипалы сусын қымыз)

Түйеден (етімен, терісі, жүні, сүті- шұбат)

Қойдан (еті мен жүні, терісі)

Ата: Сонымен қатар, балалар әр малдың яғни төлдің өз пірлері бар екен:

Қойдың пірі-Шопан ата,

Жылқының пірі - Қамбар ата,

Түйенің пірі- Ойсыл кара,

Сиырдың пірі - Зенгі баба,

Ешкінің пірі - Сексек ата,

Бауыржан ата қалтасына қолын сұғып жіберіп, бір нәрсе көрсетеді, балалардың өздерінен сұрайды.

Ата: Бұл не? (асық) Қандай малдың сүйегі деп ойлайсыздар?

Балалар: асық

Ата: Осы асықпен балалар ойнайды екен, әртүрлі ойын түрлері бар.

Балаларым, жақсы екен бәрін біледі, менің де кететін уақытым келді жайылымға қойдың артынан ауылға барғанда ата-әжелеріңе көмектесіңдер, төрт-түлікті жақсы күтейік, қамқор болайық.

-Ал, балалар, алақандарыңды жайындар «Жанбырмен жер көгер, батамен ел көгерер» демекші батамды беріп жіберейін:

Батам батам батпасын,

Батам жерде жатпасын,
Көйлектері көк болсын!
Ұлы қалқым тоқты болсын
Төрт түлік ақты болсын!
Қайғы уайым жоқ болсын
Қуаныштарың көп болсын!

Тәрбиеші: Қазір мен сіздерге жұмбақ жасырам оның жауабына сай шығармашылық жұмысымызға кірісетін боламыз.

Жұмбақ

Аласа гана бойы бар

Айналдырып киген тоны бар (кой)

Шығармашылық жұмыс: (қойдың сұлбасының сыртқы жағы-на скоч материялы жабысқан, соған мақта жапсырамыз)

Тәрбиеші: Балалар, осы қошақан туралы әсем өлең бар еді ғой, кане, есімізге түсірейік:

Жазда атамның ауылына,
Барып едім қыдырып.
Бір қошақан алдымнан,
Шауып шықты жүгіріп.

Серігу сәті

Керегені құрайық,
Уықтар боп иіліп,
Шаңыраққа киіліп,
Киіз үйді құрайық.
(Ойын түрде) «Ненің даусы?»

Мақсаты: Суреттерді тани отырып, дыбыстарын салу.

Күтілетін нәтиже:

Біледі: балалар төрт түліктің пайдасы туралы;

Игерді: олардың төлдері мен пірлері жөнінде;

Меңгерді: төрт түлікті қаділеуді.

Ақ мандайлы ай мекен,
Шекер мекен бал мекен.
Кетім оны сағынып,
Қошақаным, қайда екен?

«Тәулік бөліктері»

Узакова Айжан, МКҚК № 64 бөбекжай-балабақшасының тәрбиешісі
Алматы қаласы, Өуезов ауданы

Мақсаты: Балаларды тәулік бөліктерімен таныстыру. Тәулік бөліктерін атауға ажыратуға жаттықтыру.

Таң, кеш, күн, түн дұрыс ажыратып атай білуге машыктандыру.

Әдіс-тәсілі: түсіндіру, көрсету, сұрақ-жауап жұмбақ жасыру.

Қолданылатын көрнекі құралдар: слайдтан сурет.

Қостілділік: Таңертең-утро, Күндіз-день, Кеш-вечер, Түн-ночь.

Ұйымдастырылған оқу қызметінің барысы:

-Балалар көңіл-күйлерің қалай?

-Қане, балалар, ендеше жақсы көңіл күймен оқу іс-әрекетімізді бастайық.

Шаттық шеңбері:

Алақанды ашайық,

Күннің нұрын салайық,

Таза ауаны салайық,

Жүрек жылуын салайық,

Жинаған жүрек жылуын

Қонақтарға сыйлаймыз.

Ал балалар орнымызға отырайық.

-Балалар мен сендерге жұмбақ жасырайын.

Қызыл күлше тау асады,

Ыстық нұрын шашады.

-Бұл жұмбақтың жауабы не екен балалар? (Күн)

-Дұрыс айтасындар күн қай уақытта атады? (Таңертең)

-Таң не істеді?

-Таң шуағын тараттып арайлап аты.

Таңертең балалар біз бір-бірімізбен қалай амандасамыз. (Қайырылы таң)

Балалар бізге қонаққа Бекарыс келіпті. Ол бізбен амандасып жатыр.

Бекарыс: Қайырлы түн балалар деп амандасып жатыр. Ол дұрыс па?

-Балалар ойландаршы қазір түнбе?

-Әрине балалар қазір таң.

Бекарыс бізден көмек сұрап жатыр балалар. Ол жақында мектепке барады екен, бірақ тәулік бөліктерін ажырата алмайды екен.

-Қане балалар Бекарыс қашан таң күн кеш түн болатынын айтып мектепке дайындайық.

Ендеше қазір ойын ойнаймыз.

Ойын Сұрақ-жауап.

Ойынның мақсаты: Мен сендерге сұрақ қоямын. Сендер жауап беріндер.

-Балалар күн қашан атады?

Күн таңертең оянады.

-Күн қашан қыдырады?

Күн күндіз қыдырады.

-Ал күн қай кезде демалуға жатады? Күн кешке шаршап демалуға жатады.

-Ал күн қашан ұйықтайды.

Күн түнде ұйықтайды екен.

-Ал балалар қазіргі уақыт қалай аталады (Күндіз)

-Ендеше келесі суретке назар аударындар. Біз қазір Менің бір күнім деп аталатын яғни таңертең

күндіз кеште түнде не істейтініміз жайлы әңгімелейміз.

Ендеше суреттерге назар аударайық.

Біз таңертеңгісін ұйқымыздан тұрамыз,жуынамыз содан кейін ата-анамыз бізді балабақшаға әкеледі.

Балабақшада біз таңертеңгі жаттығу орындаймыз. Таңертеңгі ас ішеміз, және де сабақ оқимыз,

Тәрбиеші апаймен бірге таза ауаға серуенге шығамыз. Серуеннен келгеннен кейін қолымызды жуып түскі ас ішеміз, түскі астан кейін түскі ұйқыға кірісеміз, ұйқыдан тұрғаннан кейін бесін ас ішеміз.

Ойындар ойнаймыз содан кейін бізді ата-анамыз үйімізге алып кетеді.

Үйге келгеннен кейін бауырларымызбен ойнаймыз, Содан кейін ата-анамызбен теледидар көреміз

Содан кейін жатуға дайындалып түнгі ұйқыға кірісеміз. Яғни ұйықтаймыз.

-Сонымен балалар тәулік бөліктерін айтайық. Таңертең, күндіз, кеш, түн.

Сергіту сәті.

Бала бала балақан,

Қане қайсы алақан,

Саусақтарың әйбат,

Былай былай ойнап

Бір қадам алға басамыз алақанмен соқ соқ соқ.

Бір қадам артқа басамыз аяқпенен топ топ топ.

-Балалар қараңдаршы, күн жылжып төменге, солға қарай түсіп келеді, яғни ұясына

батуға жақындап қалыпты.

Бұл мезгіл кеш деп аталады.

-Біз кешке балабақшада не істейміз?

-Балалар, енді үйге барып не істейміз екен?

-Бұл кезді түн деп атайды.

-Балалар түн мезгілінде қараңғы болады.

Аспанда ай болады, жұлдыздар шығады. Ай біреу болса, жұлдыздар көп болады.

Жұлдыздардың пішіні ұшбұрыш болады. Ал балалар тәулік бөліктерімен таныстық.

Енді балалар ойын ойнаймыз ба?

Ойын «Күнмен Түн»

Ойынның шарты: Күн мен Түнді ажыратады.
«Күн» дегенде қол шапалақтайды. «Түн» дегенде ұйықтайды.
-Ал, балалар! Бекарысқа тәулік бөліктерімен таныстырдық.
-Ал, енді тапсырма орындайық балалар!
-Балалармен үстел үсті жұмысы.

1-топ: Күннің шашақтарын жапсырады, нұрын шашып тұрғанын бейнелейді.

2-топ: Айдың суретінің қасына жұлдыздар жапсырады.
-Балалар, бүгін біздер ұйымдастырылған оқу қызметінде не өттік?

-Балалар тәулік мезгілдерін атаңдаршы...
-Жарайсыңдар, балалар!

Бүгінгі оқу іс-әрекетіне жақсы, белсенді қатыстыңдар.

«Су тіршілік көзі»

Есболова Айсұлу, №58 «Балауса» балабақшасының әдіскері
Заманова Айсұлу, №58 «Балауса» балабақшасының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Максаты: балаларды қарапайым зерттеу әдістеріне тарту, жансыз табиғаттың қасиеттерін зерттеу. Баланың сумен эксперимент жасау процесінде танымдық қызығушылығын ояту.

Міндеттері:

Білімділік: Су туралы білімдерін кеңейту. Балаларды судың қасиеттерімен таныстыру. (түсі, ісі) судың үш күйі туралы білімдерін қалыптастыру;

Дамытушылық: алғашқы тәжірибелер жасау дағдыларын дамыту, ойлау, сөйлеу, ой-өрісін және білуге құмарлық қасиеттерін дамыту.

Тәрбиелілік: Қауіпсіздік ережелерін сақтауға, топпен жұмыс жасай білуге, суға ұқыпты қарай білуге тәрбиелеу.

Дамытушы ойын: «Су кімге керек?»

Сөздік: Балалармен әңгімелесу, тәрбиешінің түсіндіруі, іздену сұрақтары.

Құралдар: Пластмассалық стақандар, су, қант, акварельді краска, бояғыш (краситель), тарелкелер, қасықтар, түрлі-түсті смайликтер (әр балаға жеке беру)

Билингвальды компонент: Су – вода, мұз – лед.

Шаттық шеңбері

- Балалар қарандаршы бүгін бізге көп қонақтар келді барлығымыз қонақтармен амандасайық.

Біз қандаймыз, қандаймыз,

Шұғылалы таңдаймыз.

Күлімдеген күндейміз,

Ренжуді біз білмейміз.

Қуанамын мен де, қуанасың сен де,

Қуанайық, достарым,

Арайлап атқан күнге

Сұрақ-жауап:

- Балалар, қане, айтыңдаршы қазір қандай мезгіл?

Балалар мен сендерге жұмбақтар жасырайын:

Дәмі жоқ, түсі жоқ

Пайдаланбас кісі жоқ.

-Бұл, жұмбақ не туралы?

- Шомыласың, жүзесің,

Шөлдегенде ішесің. Бұл не?

Айтып берейікші.

Су қай жерде кездеседі?

Өзенде, жаңбырда,

Су бізге не үшін қажет?

Балалар: тамақ істеуге, шомылуға, ішуге, өсімдіктерді, бау-бақшаны суарамыз. Суға адамдар, жануарлар шомылады.

- Ендеше, біз су туралы қызықты ұйымдастырылған оқу қызметі болады.

Жаңбырдың дыбысы естіледі:

-Балалар не естіп тұрсыңдар?

Жаңбыр жауғанда жерде не болады?

Жаңбыр – қонаққа келеді.

Ол өзінің көңілсіз екенін айтады:

- Балалар мен өзім туралы ештеме білмеймін. Сондықтан менің көңіл күйім жоқ. Адамдар мені жақсы көрмейді, себебі жаңбыр жауғанда үстері су болады. Сендер сондай ақылды, білімді

балаларсыңдар ғой, мүмкін мен жайлы білетін боларсыңдар.

Тәрбиеші: көмектесеміз бе, балалар!

Балалар жаңбыр келгенге қуанады.

Балалар жаңбырдың неге көңілсіз екеніне таң қалады.

Ешқандай тірі зат сусыз өмір сүре алмайды. Ия, балалар сусыз өмір, тіршілік жоқ. Дұрыс айтасыңдар.

-Балалар су жоқ болса не істейміз?

Дамытушы ойын: «Су кімге, неге керек?» (ұжымдық жұмыс)

Максаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту. Қайсысына су қажет екендігін тауып, оны фонға орналастыра білуге үйрету. Судың қажеттілігін және маңыздылығын түсіне білуге, суды орнымен пайдалануға тәрбиелеу.

Ойынның шарты: фартукта ілінген суреттердің арасынан суды қажет ететін заттарды фартукқа жабыстыру.

Балалар! Сендер білесіңдерме судың сиқырлы қасиеттері бар: онымен ойнауға, түрлі іс-тәжірибелер мен сиқырлар көрсетуге болады. Қазір нағыз ғалымдар сияқты түрлі тәжірибелер (эксперименттер) жасаймыз, сондықтан сендерді зертханаға шақырамын.

Жаңбыр: зертхана деген не?

Балалар: ол жерде тәжірибелер жасаймыз.

Тәрбиеші: ол жерде кімдер жұмыс жасайды?

Балалар: ғалымдар, мамандар.

Жаңбыр: Ой, мен де судың қандай қасиеті бар екенін білгім келеді.

Тәрбиеші: бүгін мен зерттеуші ғалым боламын, ал сендерменің көмекшілерім боласыңдар. Ол үшін біз арнайы киімдерімізді киеміз.

Зертханаға келу. Зертханада біз қандай ережелерді сақтаймыз. Айқайламаймыз, ешнәрсеге тиіспейміз, өз орнымызда ғана жұмыс жасаймыз. Орындарымызға отырамыз. Балалар алдында су құйылған стақандар.

1-тәжірибе: Судың қасиетін анықтау.

1. Су сұйық зат. Су құйылады. Су-бұл сұйықтық, ол ағады, оны құюға болады. Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құюға болады. Кәне, балалар суды бір ыдыстан басқа ыдысқа құйып көрейік. 3-4 балаға суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құйдыру.

Қорытынды: су – бұл сұйық нәрсе, оны құюға болады.

2. Су иіссіз, дәмсіз.

Қолданылатын құралдар: бала басына су құйылған стақандар, бос стақандар.

Максаты: судың қасиетін анықтау: түссіз, иіссіз. Балалар суды ішіп және иіскеп көреді.

Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, судың дәмі бар ма?

Мен дәмін көріп алайын.

Дәмі жоқ екен. Ал, енді, сендер судың дәмін көріңдер.

Дәмі бар ма?

Түтікше арқылы тыныс алу жаттығуын жасау. Ал енді қасықпен қант алып, басқа стақанға құйылған су ішіне салыңдар. Судың қасықпен шайқап, дәмін көріңдер, дәмі өзгерді ма? Енді, балалар келесі бос стақандарға тұз салып араластырып, көрейік. Судың дәмі қалай өзгерді? қасықпен тұз алып, басқа стақанға құйылған су ішіне салыңдар. Судың қасықпен шайқап, дәмін көріңдер, дәмі өзгерді ма?

Қорытынды: Судың дәмі жоқ, ол дәмсіз, бірақ су өзінің ішіне салған басқа заттың дәмін сіңіп алады.

-Балалар қалай ойлайсыңдар, судың иісі бар ма?

Үстел үстінде сендердің алдында какао тұр, оны су толған стакан ішіне салып, ісін іскеп көріңдер.

Судың іісі бар ма? Таза судың іісі жоқ, бірақ оның ішіне басқа бір нәрсе қоссақ, ол сол нәрсенің іісі шығады. Алдамыздағы су какао ісін алды.

Сергіту сәті: Музыка ырғағына сәйкес қимылдар қайталайды. «Күн және Жаңбыр» қимылды жаттығуын жасау.

Су туралы тақпақ айтады.

1-бала: *Егер үстің былғанса,
Кім көмекке келеді?
Тазалықты бәрінен,
Анам жақсы көреді
Су дегенің тіршілік,
Өмір сүру ізгілік.*

2-бала: *Сылдырлайды мөлдір су,
Мөлдір суға қолыңды жу.
Жуынсаң сен әрдайым,
Таза бетің, маңдайың.
Тазалықтың досы,
Су дегенің осы.*

2-тәжірибе: Су мөлдір. «Суда не ериді?». Судың түсі өзгереді.

Қолданылатын құралдар: су құйылған стакандар, түрлі-түсті бояулар.

Мақсаты: суға қандай баяу қоссаң су сол түске айналатынын айтып түсіндіру. Балалар, егер суға біз бояу қоссақ, не болады? Оны да тәжірибе арқылы дәлелдейік, стакандағы суға гуаш бояуын қосайық. Не өзгерді? Сонымен қатар суы бар стаканға сүтті араластырып көрейік, су бар стаканға қасық салсақ ол көрінеді ме? -Ия көрінеді. Сүт құйылған стаканға қасық салсақ қасық көрінеді ме?

Жоқ көрінбейді. Сондықтан судың түсі жоқ, ол мөлдір екен.

Балалар сонымен су-түссіз, дәмсіз, иіссіз, тұрақты пішіні жоқ ресурс.

3-тәжірибе: «Батады, батпайды»

Қолданылатын құралдар: пластмасса ойыншық, доптар, тас-тар.

Мақсаты: жеңіл, ауыр, қатты, бататын, батпайтын заттар қасиетін айтып түсіндіру.

Балалар доп суға неге батпады?

Балалар: өйткені доп жеңіл.

Тәрбиеші: қане допты алып барлығымыз суға салып көрейік.

Ал балалар мынау не?

Тас, тас қандай? Қатты, ауыр. Тасты суға салайық. Тас не істеді суға батып кетті, өйткені тас ауыр.

4-тәжірибе: Судың үш күйі; су, мұз, бу. Балалармен судың үш күйін көрсету арқылы әңгіме жүргізу. Стакандағы суды тоңазтқышқа қойсақ, ол мұз болып қатып қалады. Ал мұзды жылы жерге әкелсек ол еріп суға айналады. Суды шайнекке құйып қайнатсақ, қақпағыннан бу шығады яғни бу болып ұшады.

- Балалар мен сендермен уақытымды көңілді әрі қызықты өткіздім. Барлығың да менің сұрақтарыма жауап беріп, өздеріңді жақсы жағынан көрсеттіңдер, сендерге рахмет! Мені үлкен жұмыстар күтіп тұр. Өзімнен сендерге мына бұлақ суын сыйға тартамын. Жаңбыр сиқырлы бұлақ суларын қалдырып балалармен қоштасады.

Келгеніңізге ризамыз. Рахмет сізге, Жаңбыр! Сау болыңыз! Жаңбыр: Сау болыңдар!

Жаңбыр қоштасып шығып кеткеннен соң, балалармен оқу қызметін қорытындылайды.

Қорытынды.

- Балалар, бүгін біз судың қасиеттерімен танысып алдық. Судың иісі, дәмі, түсі бар ма?

-Жоқ.

-Судың қандай қасиеттері бар?

-Қатты, бу сұйық.

Сусыз өмір сүруге бола ма?

-Жоқ.

Суды күнделікті өмірде қалай пайдалану керек?

-Үнемдеу керек.

-Оқу қызметі ұнады ма?

-Жарайсыңдар, балалар! Оқу қызметіміз қызықты өтті деп айта аламын. Сендерге рахмет! Мен сендерді жақсы көремін, алдағы уақыттарда да тәжірибелер жасайтын боламыз. Ал енді келген қонақтармен қоштасайық.

«Ғажайып ғарыш»

Шаутова Арайлым, МКҚК «Нұрбалапан» бөбекжайының тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Казталов ауданы

Мақсаты: Балаларға ғарыш, ғарыштық ұшулар, Байқоңыр ғарыш айлағы туралы түсінік беру. Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері туралы түсінік бере отырып, балалардың ғарыш әлеміне қызығушылығын арттыру. Балалардың байланыстырып сөйлеуін, көркемдік талғамын, шығармашылық қабілетін арттыру.

Көрнекі құралдар: иллюстрациялық суреттер.

Қолданылатын әдіс-тәсілдер: әңгімелеу, таныстыру, сұрақ-жауап, жұмбақ шешу, тақпақтар, ойын.

Жылулық шеңбері:

*Арайлап таң атты
Алтын сәуле таратты
Жарқырайды даламыз
Жайнай түссін қаламыз
Қайырлы таң, балалар!
Қайырлы таң, апай!*

Тәрбиеші: Балалар, біз қай ғаламшарда өмір сүріп жатырмыз?

Балалар: Жер - біздің тұрып жатқан мекеніміз, ортақ үйіміз.

Тәрбиеші: Ал жоғарыда біздің үстімізде не бар?

- Балалар, сендер түнгі аспанды көрдіңдер ме?

- Сендерге ұнай ма?

Балалардың жауаптары.

Тәрбиеші: Маған да ұнайды. Түнгі аспан әдемі, сиқырлы сияқты. Қалай ойлайсыңдар жұлдыз деген не? Олар неге ұқсайды?

(Балалардың жауабы)

Тәрбиеші: Дұрыс, балалар, біз жұлдыздарға қарағанда олар кішкентай ұсақ болып көрінеді. Өйткені олар өте биік жоғарыда орналасқан. Жарайсыңдар!

(Есік қағылып, хат тасушы хат әкеліп береді)

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы бізге хат келіпті, қане оқып көрейін ішінде не жазылған екен?

- Міне, қызық хаттың ішінде жұмбақтар бар екен, жұмбақтың жауабын тауып көреміз бе?

Жұмбақтар:

*Таңмен көзін ашады,
Әлемге нұрын шашады. (Күн)
Күндіз бәрің ашады,
Түнде аспанды басады. (Жұлдыз)
Ұшады қанатсыз
Зырайды аяқсыз (Зымыран)
Көлде жүрген ақ үйрек,
Түнде бар да, күндіз жоқ. (Ай)*

Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар! Олай болса балалар зымыран, күн, жұлдыз, ай барлығы қайда орналасқан?

Балалар: Аспан әлемінде.

Тәрбиеші: Балалар, бүгінгі біздің сабағымыз өте қызықты болмақ, өйткені біз аспан әлемі, ғарыш туралы әңгімелесетін боламыз. Жерді қоршаған бүкіл дүние – Ғарыш деп аталады екен, Ғарыш әлемі кең байтақ! Оны адамзат әлі толығымен зерттеп болған жоқ. Ғарыш әлемінде көптеген ғаламшарлар бар. Меркурий, Венера, Жер, Марс,

Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун, Плутон. (суреттері көрсетіледі)

–Аспан әлемінде көптеген жұлдыздар да бар. Мына жұлдыз — Жетіқарақшы деп аталады. Ал мына жұлдыз – Темірқазық. Ал ең үлкен жұлдыз-Күн.Күн- ғарыштың жүрегі, біздің планетамыздың жылу көзі. (суреттері көрсетіледі)

Тәрбиеші:Ал ғарышқа кімдер ұшады?

Балалар: Ғарышкер

Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар, балалар! Ғарыш әлеміне ұшатын, оны зерттейтін адамдарды ғарышкер дейміз. Мына суретте ең алғаш ғарышқа ұшқан адам. Ол Кеңес Одағының батыры Юрий Гагарин. Ол 1961 жылы 12-сәуірде алғаш ғарышқа ұшты. Сол күннен бастап 12-сәуір «Ғарышкерлер күні» деп аталады. Осы ұзақ уақыт ішінде ғарышкерлер ғарышқа ұшып, көптеген зерттеулер жасады. Солардың ішінде біздің қазақ еліміздің ғарышкерлері де бар. Ғарышқа ұшқан қазақ батыр ағаларымыз Токтар Әубәкіров пен Талғат Мұсабаев. Біздің Талдықорған қаласының, Өтенай ауылының тұрғыны, жерлесіміз Айдын Айымбетов ағамыз да Қазақстан ғарышкері, халық қаһарманы.(суреттері көрсетіледі)

Тәрбиеші: Ғарышкер болу үшін қандай болу керек?

Балалар: Денсаулығы мықты, өзі батыл, әрі білімді болуы керек.

Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар,балалар! «Ұшты-ұшты» ойыны

Тәрбиеші: Балалар, ғарышқа ұшу үшін қандай көлік керек?

Балалар: Зымыран

Тәрбиеші: Дұрыс айтасындар, «зымыран» қажет. Зымыран ұшатын жерді «ғарыш айлағы» деп атайды. Ғарыш айлағы біздің Қазақстанда Байқоңыр қаласында орналасқан. Барлық зымырандар осы қалада орналасқан ғарыш айлағынан ұшады. Балалар сендер

қалайойлайсындар, ғарышкер ғарышта жүргенде зымыран ішінен шығады ма? (балалардың жауабы)

Тәрбиеші: Ия шығады, өйткені олар жұмыстарын жасайды, зерттейді, әртүрлі планетаны зерттеп ашық аспанда жүреді. Бірақ балалар аспанда ауа жоқ, өте ыстық, ал ғарышкерлерге скафандр деген киім көмектеседі, арнайы ауасы бар, ыстықтан қорғайтын киім. Мына суретте ғарыштағы адам, ол үстіне арнайы киім скафандр киген. Ғарыш кеңістігінде ауа жоқ, сондықтан ол жақта тек осындай арнайы киіммен ғана жүруге болады. (суреті көрсетіледі)

–Балалар ғарышкерлер ғарышта ұзақ жүреді, ал олар қалай тамақтанады, не жейді, от жағып пісіре ме? (Балалардың жауабы)

Тәрбиеші: Ғарышкерлерге әдейі арналған зымыранмен тамақ әкелінеді, тамақ оларға жабық түрде, езілген түрде, тіс пастасының қорабы сияқты қорапта беріледі, шай, суда солай әкелінеді, сонысығып жейді.

Дидактикалық ойын: «Жұлдызды аспан әлемі»

Ойын шарты: балалардың алдына аспанда болатын және жерде болатын денелердің арасынан тек аспанда болатын денелерді табу. Мысалы: гүл жерде, ай аспанда т.б.

Қорытындылау.

Сұрақ-жауап арқылы ұйымдастырылған оқу қызметін пысықтау.

–Ғарышкер деген кім?

–Біздер қандай ғаламда тұрамыз?

–Ғарышқа ұшқан орыс азаматы кім?

–Қазақ елінен ұшқан ғарышкерлер кімдер?

–Ғарышқа киетін киімді не деп атайды?

–Неге арнайы киім киеді?

«Құстар – біздің досымыз»

Мақсаты: Балалардың құстар туралы түсініктерін кеңейту. Сөздік қорын, сөйлеу тілін дамыта отырып, құстарға деген сүйіспеншілік сезімін қалыптастырып, оларға қамқорлық жасауға, күтіп-баптауға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: Үнтаспа, слайд, құстардың суреттері, түрлі-түсті бөлшектер, сөйлейтін қалам.

Ұйымдастырылған оқу-қызметі:

Релаксация

Тәрбиеші: Балалар, көзімізді жұмамыз.

(Үнтаспадан құстардың дыбысы, ағын су, табиғат әуені естіледі)

Көз алдымызға елестетейікші, кең далада тұрмыз.Табиғат қандай керемет?!Көктем иісі шығады. Айнала жасыл шөптер, жайқала өскен қызылды-жасылды гүлдер кең далаға көрік беріп тұр. Тып-тыныш далада тек құстардың сайраған дыбысын және сарқырап аққан судың дыбысын естіп отырмыз. Енді балалар, кеудемізді кере кең тыныстап, таза ауамен дем алайықшы. (3 рет таза ауамен тыныстатады).

Ал енді көзімізді ашайық. Тобымызға оралайық.

Негізгі бөлім.

Балалар естеріңде ме, өткен оқу қызметімізде құстар, олардың түстері, құстар немен қоректенетіндігі туралы айтқан болатынбыз.

Миға шабуыл.

Балалар, айтындаршы, құстар болмаса не болар еді?

Балалардың жауаптары.

- Табиғи апат болады, Өйткені құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден, кеміргіштерден тазартады. Егер құстар болмаса, өсімдіктер өспейді. Табиғатымыз лас болады. Ал табиғатымыз таза болса, біздердің деніміз сау болады. Сондықтан біздер құстарды қорғап, қамқорлауымыз керек.

Құстарға қалай қамқорлық жасаймыз?

Балалардың жауаптары.

–Құстарға жем береміз.

Айдаш Айнұр, №58 «Балауса» балабақшасының тәрбиешісі, Мукашева Айпатша, қазақ тілі мұғалімі
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

–Ұя жасаймыз.

–Құстарға тас лақтырмаймыз.

(Слайд)

Құстардың ортақ қасиеті: тұмсықпен шоқиды, қанатымен ұшады.

Құстардың айырмашылығы: әртүрлі дыбыстайды.

Құстардың пайдасы: ағаштарды зиянды жәндіктерден қорғайды.

Дидактикалық ойын: «Жалғастыр»

Шарты: суретке қарай отырып, балалар тәрбиешінің айтқан тақпағын мұқият тыңдап, тақпақты бір-бірін жалғастыра айтып, қарай жалғастыруы керек. Балалар тапқырлық пен шапшаңдық қасиеттерін игереді, тақпақты дұрыс айта отырып тілдік қорын дамыта алады. (Слайд)

1-бала: Ала қанат сауысқан
Жерді шоқып тауысқан.

2-бала: Қарға қарға қарғалар
Қар үстінде жорғалар
Боран соқса, қар болар
Бұтаға қонар қарғалар.
Шыр-шыр еткен торғайды
Қорғамасақ болмайды
Шыр-шыр еткен торғайлар
Ағаштарды қорғайды.
3-бала: Тоқылдақтар тоқылдап,
Ешбір тыным көрмейді.
Ағашты қанша тессе де,
Жұмысы бір өнбейді.

Сөйлейтін қаламды пайдалана отырып, құстардың дыбыстарын есту.

Сергіту жаттығуы:

Кәне қанат жазайық

Қарлығаш боп ұшайық

Ұшып, ұшып алайық

Сауысқан боп секіріп

Торғай болып қонайық.

Сұрақ жауаптар: Миға шабуыл.

Құстардың дене бөліктерін кім атап бере алады?

Балалар жауабы:

Басы, денесі, құйрығы, аяғы бар.

Тәрбиеші: Балалар, жарайсыңдар, ал енді келесі тапсырмаға кезек берейік.

Балаларға үстел үстіне түрлі-түсті құстың қауырсындары қойылады, әр бала өзіне ұнаған түсті таңдап алып, бірдей түс түскен екі бала жұптаса отырады.

Дидактикалық ойын: «Түрлі-түсті бөлшектер»

Шарты: үстел үстіндегі түрлі бөлшектерден құстың бейнесін құрастыру керек.

Тыныс алу жаттығуы: «Құсты ұшыру»

Таяқшаға жіп арқылы байланған құстардың бейнесін үрлей отырып, тыныс алу жаттығуын жасайды.

Балалар, бәріміз бірге осы құстар туралы біраз мәлімет алдық, енді әдемі көктем мезгілінің бейнесін жасайық.

Ұжымдық жұмыс: «Көрікті көктем»

Шарты: Фетр матадан балалардың ой-қиялымен түрлі бейнелер қиықтарынан әдемі көктемгі табиғат көрінісін бейнелеу.

Қорытындылау:

-Балалар, құстар болмаса, не болар еді?

-Табиғи апат болар еді, өсімдіктер өспейді.

-Құстарға қалай қамқорлық жасаймыз?

-Құстарға жем береміз, ұя жасаймыз, тас лақтырмаймыз.

-Құстардың ортақ қасиеті, айырмашылығы неде?

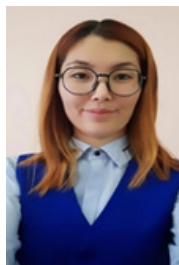
-Тұмсықпен шоқиды, қанатымен ұшады, әртүрлі дыбыстайды.

-Жарайсыңдар, сендерге бүгінгі оқу қызметіміз ұнады ма?

Балалар сендер өте ақылды, тапқыр екеніңдер алдағыда дәл осы қалпыңдарда талмай жүре беріңдер! Ендеше қонақтарымызбен қоштасайық. Сау болыңыздар.

«Бір шаңырақ астында»

Smart мақсаты: Балалар Қазақстан, Отан туралы айта алады. Балалардың сөздік қоры көбейіп, сөзді байланыстыра сөйлей алады, туған елін, жерін сүю, құрмет көрсету сезімдерін көрсете алады. Көп ұлтты мемлекет екенімізді айта алады.

Күтілетін нәтижелер: Отан туралы, еліне, жеріне деген сүйіспеншіліктерін танытты, ұлттық салт-дәстүр туралы айта алды, ұлттық

ойынды ойнады.

4К моделі-Коммуникативтілік, креативтілік

Көрнекіліктері: Ұлттық салт-дәстүр, ұлттық аспаптар, суреттері, тиым сөздер, мақал-мәтелдер.

Технологиялар: АКТ, Ойын

Мотивациялық қозғаушылық

Ойын: Педагог балаларды шеңбер құрып тұруға шақырады.

-Біздің шеңберіміздің көлемі қандай болды?

-Ол неге ұқсайды?

-Ендеше, біз шеңберімізді шар сияқты үрлеп, үлкен шеңбер жасайық. Кәне, бәріміз бірдей үрлейік.

-Жақсы, енді өзара: «Денеміз сау болсын!» - деп, бір-бірімізді емдейік.

-Қайырлы таң, көздерім, сендер ояныңдар!

-Қайырлы таң, құлақтарым, сендер ояныңдар!

-Қайырлы таң, саусақтарым, сендер де ояныңдар!

-Қайырлы күн, сен де ояның ба?

Тағы бір күн артта қалып, тағы арайланып таң атты.

Ғажайып сәт: Әже келеді Сәлеметсіздерме балалар? Қалдарің қалай? Мен сендерге сиқырлы қорапша алып келдім. Оның ішінде сендерге тапсырамдар бар.

1-тапсырма: Қазақ халқының салт дәстүрі туралы не білесіңдер? Қандай ойындары бар?

Ұйымдастырушылық-ізденушілік

Балалар біз қандай мемлекетте тұрамыз?

Қазақстан Республикасында.

Біздің тудың түсі қандай?

Көк түсті, күннің, қыран құстың суреті бейнеленген.

Біздің ана тіліміз қандай тіл?

Қазақ тілі

Дұрыс айтасыңдар!

Отан дегенімізді қалай түсінесіңдер?

Отан үйіміз, Отан жүрегіміз, Отан отбасымыз, Менің Отаным Қазақстан.

4К моделі-Коммуникативтілік

Мақал

1. Отан отбасынан басталады.

Рысқалиева Азылзада, «Жұлдыз-ай» бөбекжайының тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Бәйтерек ауданы, Дариян ауылы

2. Отан оттан да ыстық.

3. Отансыз адам -

Ормансыз бұлбұл.

-Дұрыс айтасыңдар, балалар.

Сонымен бірге өз салт-дәстүрлеріміз бар.

Қазір біз сіздермен өзіміздің қазақ халқының салт-дәстүрлерімен танысатын боламыз.

Салт-дәстүр туралы түсінік

Ләпбукпен жұмыс

Тиым сөздер

Ұлттық ойын: «Асық»

2-тапсырма: Орыс халқының символына айналған қуыршақты қалай атайды? Матрешка деген қандай қуыршақ? Балалар біз бәріміз матрешканы білеміз, ол орыс халқының шығармашылығының символына айналған, ағаштан жасалған қуыршақ және кәдесый ретінде де беріледі.

Балалар мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп отыр.

Жұмбақ:

Қандай ойыншықты ортасынан бөлеміз және онымен ойнаймыз? Қандай ойыншық ол? (Матрешка)

Матрешка қай елдің қуыршағы?

Ресей елінің.

Бір біріне киіледі

Бұл ойыншық орыс халқының қуыршағы оны ағаштан жасайды және түрлі түсті бояулармен әдемілеп сәндейді.

3-тапсырма: Кесілген суреттерді жина? Осы матрешка қуыршағын сәндеу керек?

Ал еді матрешканы киіндірейік, бірақ дәстүрлі емес ермек-саздың орынына тұздалған қамырмен матрешканы сәндейміз. Біз жұмысқа кіріспей тұрып сергіп тынығып алайық.

Сергіту сәті:

Көтеріліп шаңырақ,

Уықтары шанышылар,

Керегелер керіліп,

Өрімдей боп өрілер.

Бәріміз жүрсек айналып

Киіз үй болып керілер.

4К моделі-креативтілік

Ал балалар орнымызға отырып тапсырмамызды орындайық. Алдарыңда тұрған тұздықамырды алып қуыршақ матрешканың көйлегін сәндейік.

Ал мына топ кескінді суреттерді құрастырыңдар.

Д/ойын: «Кесілген суреттерді жина»

Қараңызшы, әжем бізге кесілген суреттер әкелді.

Суретті жинайық, бізде не болды?

Суретті өз бетінше жинауды ұсынады

Рефлексиялық түзетушілік.

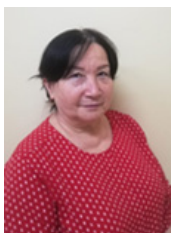
Балалар мына тақтада ілініп тұрған күннің шуақтары жетіспейді. Енді бүгінгі оқу қызметінен алған әсерімізді, білгенімізді күннің шуақтары арқылы айтып орналастырайық.

*Отан деген – атамекен,
Отан деген – туған жер.
Отан – деген ана, пан,
Қазақстан – туған ел.*

*Отан – менің ата-анам,
Отан – досым, бауырым,
Отан – өлкем астанам,
Отан – аудан, ауылым.*
Қазақстанның көпұлтты халқының татулығы, ынтымақтастығы, бейбітшілігі біздің еліміздің ең басты байлығы.
Жарайсындар балалар. Рахмет сендерге.

«Аналар асыл қазынам»

Айтымова Зиннехан, №58 «Балауса» балабақшасының тәрбиешісі
Есболова Айсұлу, әдіскер
Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Балалар музыкамен залға кіреді.

Жүргізуші: Қош келдіңіздер аяулы аналар, асыл әжелер, қызғалдақ қыздар. Көңілдеріңізге көктем шуағындай, сезіммен 8-наурыз халықаралық әйелдер мерекесі де келіп жетті. Осынау көктем мерекесінің қай кезде де орны бөлек. Өйткені аналарға ыстық сезім, алғыспен құрмет ешқашан сөнбек емес. Себебі, ана өмірдің гүлі, көңілдің жыры әр отбасының алтын діңгегі. Ендеше көктемнің алғашқы күндеріне арналған ертеңгілігімізді бастауға рұқсат етіңіздер.

1-бала: *Армысың мейірімді аналарым,
Мейірбан ашық көңіл даналарым,
Гүл көктемнің алғашқы мейрамымен
Құттықтайды сіздерді балаларың.*

2-бала: *Армысың ақ жасулықты әжелерім,
Ақылы дариядай кемеңгерім.
Ардақты аналардың мейрамында
Арнайды бүлдіршіндер өлеңдерін.
Ару ана өмірдің асылдары
Жайнаған көңілімнің жасыл бағы
Сіздер үшін ән мен би, өлең мен күй
Сіздер үшін мереке шашулары.*

Жүргізуші: Олай болса асыл аналар,
*Ақжасулықты әжелер мерекелеріңіз құтты болсын.
Жер әлемді жайнатып,
Әнші құстарды сайратып,
Гүлге бөлеп даланы,
Әнге бөлеп қаланы,
Көрікті көктем келді.*

«музыкамен Көктем кіреді»

Көктем: *Мен көрікті көктеммін,
Былтырда келіп кеткенмін,
Құшағым гүлге толсын деп,
Нәсерімді төгемін.*

Жүргізуші: Ару көктем қош келдің, төрге шық. Сенің көктемгі жаңбырыңның арқасында айналамыз әсемдікке кенелді. Кең байтақ даламыз гүлге бөленді. Сондықтан ару көктем біз саған ризамыз.

Ән: «Көктем»

Көктем: Кең даламды қош иісімен, сұлулығымен жайнатқан менің әсем гүлдерім аналарымызға қуаныш сыйлап би билеп берейік.

Би: «Гүлдер»

Жүргізуші: Қыздарымыз әдемі би биледі, енді балаларымыздың тақпағын тыңдаңыздар.

*Көктем келді шуақты,
Балаларды қуантты.
Алақай-ау, алақай!
Құстар сайрап,
Бақтар жайнап, гүл атты.
Дала гүлге толыпты,
Аққу көлге қоныпты.
Алақай-ау, алақай,
Көктем қандай,*

Көктем қандай көрікті!

*Көктем болды алақай!
Қуанар барлық балақай,
Көктемде жаңбыр болады.
Бақшаға гүлдер толады.*

*Көктем келді жеріме,
Бақ әкелсін еліме
Күн күлімдеп көгімде
Шуақ шашып төгіле.*

Көктем: Мен гүлдеріммен биімді биледім, енді балалармен ойын ойнағым келіп тұр.

Ойын: «Кір жаю»

Жүргізуші: Ардақты аналар мінекей күлімдеген көктем келіп айналамыз құлпырып кетті. Олай болса аяулы аналарымызға арналған балалардың құттықтауларын қабыл алыңыздар:

*Әр сөзімді жаттаған,
Жүрегімде сақтаған,
Анашым деп мақтанам,
Айналайын ақ анам*

*Бал бөбегін баптаған
Мамам үшін мақтанам
Ақ бетіңнен сүйейін
Келші келші ақ мамам*

*Әлпештеген аялаған
Ақ сүт берген апатайым
Тақпақ айтып бүгін саған
Мейрамыңмен құттықтаймын.*

*Еркелеймін шаттанам,
Жарқын күлкің бақ маған
Ақ бетіңнен сүйейін
Келші келші ақ мамам!*

*Үн қатасың бал тілмен
Еркелеймін күнде мен
Құттықтаймын анашым
Сегізінші мартыңмен.
Жарқын жүзді жан анам
Сендей болса бар адам
Шаттық кетпес баладан.*

Ән: «Ай дидарлы анашым»

Көктем қоштасып шығып кетеді.

Жүргізуші: Балалар бізде бүгін мереке сондықтан бізге келетін қонақтар көп.

Сайқымазақ кіреді.

-Сәлеметсіздер ме, балалар, құрметті қонақтар? (барлығы аман-дасады)

-Балалар, қандай әдемісіңдер, мереке тойлап жатырсындар ма? Кімдердің мерекесін тойлап жатырсындар?

Балалар: Аналардың мерекесін.

Сайқымазақ: Дұрыс-дұрыс, жарайсындар балалар.

Қане, көңілімізді көтеріп, аналарға тақпақ, ән айтып беріндер.

Жүргізуші: Рахмет сізге Сайқымазақ бізбен бірге болыңыз.

Сайқымазақ:

Рахмет сізге, жарайды сендер мен бірге болайын.

Мен үшін не керек- бәрін іздеп табасың.

Айналайын анашым, жұмысыңа барасың.

Қайтып мені көргенде, шын сағынып қаласың.

Жан анам, асыл анам, қиынға жасымаған

Сен барда ақ теңіздей тасып ағам

Мейірімін төккен маған, көңілің көктем маған

Мен үшін менің анам Аяулы анам

Көрмесем сағынамын, өзіңе бағынамын,

Ауырма жалынамын Аяулы анам.

Жүргізуші: Ортамызда әжелерімізде бар, осы әжелерге арнап балалар тақпақ айтып береді.

Менің әжем мейірбан,

Мені жақсы көреді,

Қажетіне жарасам,

Жас балаша күледі.

Мені жақсы көреді,

Күнде күліп келеді,

Көп ертегі біледі,

Маған айтып береді.

Әжестай, нұрға толсын жүзіңіз

Қуаныңыз, шаттаныңыз, күліңіз

Тіріліктің қызығына бөленіп,

Аман-есен ортамызда жүріңіз.

Аяладың мәпеледің жасымнан

Мен де сенің табыламын қасыңнан

Қуаныш қып менің өскен бойымды

Естен кетпес сипағаның басымнан.

Ән: «Әже» Сайқымазақ ойын ойнатады. Ата-анамен ойын: Сіздер үйде баланы жылы сөзбен еркелетесіздер. Сол еркелетіп айтқан сөздерді естігіміз келеді. Ендеше кім өз баласына деген жылы сөздерін айтады. Ортаға екі бала шығады.

Ойынның шартты: Аналар әр қадамдарыңызбен балаңызға жылы лебіз айту керек. Балалар аналарға гүл сыйлайды.

Сайқымазақ қошасып шығып кетеді.

Құттықтау сөз:

Шұғылалы көктемнің алғашқы мерекесі – 8-наурыз Халықаралық әйелдер күні мейрамымен шын жүректен құттықтаймын. Ана қуанышы, әйел қуанышы әр үйдің отбасының Отанның мерейі, дендеріңізге саулық, отбастарыңыздарға береке, табыс, қызметте өрлеу, махаббат пен әсемдікті тілеймін.

«Наурыз келді алақай!»

Бакатова Айгуль, МКҚК «Нұрбалапан» бөбекжайының тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Орал қаласы, Казталов ауданы

Мақсаты: «Наурыз» мейрамы туралы түсінік беру арқылы қазақ халқының салт-дәстүрлерін көрсету және оны құрметтей білуге тәрбиелеу. Наурыз мерекесінің қазақ даласындағы орны, наурыз мерекесі туралы түсінік беру, Наурыз мерекесін ұлттық салт-дәстүрімізбен, әдет-ғұрпымызбен байланыстыра насихаттап, ұрпақтардың өз ұлтына деген сүйіспеншілігін арттыру.

Жүргізуші: Армысыздар ағайын!

Наурыз қайта оралды аты аңыз,

Сұраймыз алғыста біз, ақы да біз

Үй-дастархан, даламыз сахнамыз,

Ұлы мейрам Наурызға шақырамыз!

Ұлыс оң болсын!

Ақ мол болсын!

Құрметті қонақтар, «Айым-Ерке» ауылындағы өткізіліп жатқан Наурыз думан тойына қош келдіңіздер!

Жүргізуші: *Алқа-жұртым, той думан*

Ортамызды ашайық

Ән мен күйді төгіп біз,

Инжу маржан шашайық деп «Наурыз той» әнін

шырқайық!

Ән: «Наурыз той»

Жүргізуші: Осы көктемнің мерекесіне арналған балаларымыздың тақпақтарын қабыл алыңыздар. Мәуелі, Жанерке, Ильшат, Бексұлтан, Әділет.

Мәуелі: *Жыл басы – Наурыз мереке,*

Ақ нұрға әлем боянды.

Наурыз тойы береке

Тірілік жана оянды!

Жанерке: *Жылдың басы Наурыз,*

Жердің басы Наурыз.

Мерекеге арналсын

Бүгінгі жыр- әніміз.

Ильшат: *Наурыз келді еліме,*

Наурыз келді жеріме.

Байлық, бақыт тілеймін,

Бүкіл қазақ еліне.

Бексұлтан: *Жылдың басы Наурыз,*

Жердің басы Наурыз.

Мерекеге арналсын

Бүгінгі жыр- әніміз.

Жүргізуші: Бүгін-Ұлыстың ұлы күні!

-Бүгін-Самарқанның көк тасы еріген күн!

-Бүгін-Жаңғыру мейрамы!

-Бүгін Күн мен Түннің теңелуі!

-Бүгін Қыдыр Атаны қарсы алатын күн

Қыдыр ата кіреді

Қыдыр ата: *Ұлыс оң болсын!*

Ақ мол болсын

Ұлыс бақыты болсын!

Төрт түлік ақты болсын!

Өткенге салауат айтып, келер күнге жақсылық тілеп, ақ көңілмен, адал жүреппен, дос құшағын айқастырып табысатын қасиетті Наурыз мерекесі құтты болсын!

Жүргізуші: -Ата, жаңбыр менен жер көгерер, бата менен ел көгерер демекші мына елге бата беріңіз!

Қыдыр ата: *Әрине, бата бер десең, бата берейін*

Сұрасаң бата берейін,

Үстем болсын мерейің

Ықыласпен қол жайсаң,

Ақ тілекті төгейін

Ұлыс оң болсын

Ақ мол болсын

Қайда барсаң жол болсын!

Ұлыс бақты болсын,

Төрт түлік ақты болсын!

Мына ұлыстың ұлы күні әрбір отбасына қуаныш, бақыт әкелсін! Аумин!

Балалар, мен енді жүрейін, ел-елдерді аралап, жақсылық тілеп, бата беруім керек.

Аман-сау болындар!

Жүргізуші: Балалар қазақтың ұлттық ойындарының бірі арқан тартыс ойынын ойнайық.

Арқан тартыс. Ойынға ұзындығы 10 метрдей кендір арқан керек. Арқанның қақ ортасы қызыл орамалмен байланады. Осы орамалдың екі жағынан 1,5-2 метрдей қашықтықта жерге белгі салынады. Екі топқа бөлінген жастар бойларына қарай арқанның екі шетінен ұстайды. Төреші белгі берген сәттен-ақ екі топтың ойыншылары арқанды өздеріне қарай тартады. Арқанның ортасындағы қызыл орамалды жердегі белгіге бірінші сүйреп әкелген топ жеңімпаз атанады.

Жүргізуші: Қастерлі менің халқымның
Мерекесі Наурыз жыл басы
Жиналған жұрт таң қалсын,
Өнерден құмбез жасайық дей келе
Балаларымыздың тақпақтарына кезек берейік.

Айдай: Наурыз – бұл мереке
Құтты болсын береке
Қыдыр ата келсін
Жақсы тілек әкелсін.

Ару: Наурыз көктем, наурыз жыр,
Ана мейрім, шуақ нұр.
Жан иесін жаңартқан,
Аққан бұлақ, нәзік сыр.

Нұртас: Наурыз келді алақай,
Кел билейік балақай,
Бізде қарап тұрмайық,
Тойға шашу шашайық!

Айгүл апайы: Құрметті қонақтар біздің ауылдың кішкентай бөбегі Әсия қызымыздың тұсау кесер рәсімін жасайық.

«Тұсау кесер» жыры:

«Қаз-қаз, балам, қаз балам,
Қадам бассаң, мәз болам.
Қаз-қаз, балам, қаз балам.
Тақымыңды жаз балам.
Күрмеуңді шешейін,
Тұсауыңды кесейін,
Қадамыңа қарайық,
Басқаныңды санайық,
Қаз-қаз, балам, жүре ғой...
Балтырыңды түре ғой.
Тай-құлын боп шаба ғой,
Озып бәйге ала ғой.

Жүргізуші:

Наурыз мейрам жүректерге нұр сепкен,
Маңдайымнан сүйіп жатыр күн – көктем.
Жарығымен, шуағымен күн – ана
Алып келді жер бетіне гүл көктем
Қош келдің, Наурызым ардақты,
Халқым саған бар үмітті арнапты.
Жылда осылай келе берсін жасарып,,
Гүлге бөлеп, жырға бөлеп аймақты – дей келе
Құрметті қонақтар бүгінгі Балбала тобының дайындаған «Наурыз келді алақай» атты ертеңгілігіміз осымен аяқталды еліміз аман жұртымыз тыныш наурыздан наурызға аман есен жете берейік. Сау болыңыздар!

Алтын балық

Айнаш Гүлден, №47 «Нұр-Ай» балабақшасының тәрбиешісі
Ақтөбе қаласы

Мақсаты: Триз әдісін пайдалана отырып балықтың суретін салады. Сурет салу барысында түстерді ажырата білуге үйренеді.

Ресурстар: бояу, қылқалам, қағаз, су, мақталы таяқша

Әдіс-тәсілдер: 4К моделі, бала үні, саралау, бақылау.

Оқу қызметінің барысы:

Тәрбиеші: Балалар бүгінгі күн ерекше болмақ. Ұйымдастырылған оқу қызметімізді шаттық шеңберімен бастайық.

Достармен бірге жүреміз

Бірге ойнаймыз күлеміз.

Бірге балық аулаймыз

Міне біздер қандаймыз.

Бөлінбейді іргеміз,

Әрқашан біз біргеміз.

Жарайсыңдар балалар орындарыңа отыра қойыңдар.

Ғажайып сәт

- Балалар тыңдандаршы ненің дауысын естіп тұрмыз?- Теңіздің дауысы- Дұрыс ,бұл теңіздің дауысы екен. Теңізде нелер тіршілік етеді? **Бала үні-** Балық

Тәрбиеші: Балалар негізінен судағы тіршілікке бейімделген жануар жүзу жағынан олар өзге жануарлардан асып түседі. Балықтар өкпе арқылы емес, желбезек арқылы дем алады.

Балалар қазір біз «**Кім епті?**» деген ойын ойнасақ, ойнағыларың келе ме?

(Ойын шарты түсіндіріледі)

- Балалар менің қолымдағы не деп ойлайсыңдар?

- Қармақпен не істеуге болады?

- Жарайсыңдар балалар! Бұл жай қармақ емес, сиқырлы қармақ. Осы қармақпен балық аулап көреміз бе?

- Қане Айша келе ғой. Теңізден балық аулап көрейік.

Балалар қараңдаршы Дильназ қармағына бір балық түсіпті, ол қандай балық болды екен?

Тәрбиеші: Балалар мына балық ерекше екен? Қандай ба-

лық екен? **Бала үні, сыни ойлау, тікелей бақылау.** Балаларды мадақтау.

Алтын балық - Дұрыс, Алтын балық қандай ертегіде кездеседі екен?- «Балықшы мен балық» ертегісінде Балықшы мен балық ертегісіндегі қандай кейіпкерлерді білеміз. Кім айтады?

- Ата, Әже, алтын балық

-Жарайсыңдар балалар!

Мына, алтын балықтың достары жоқ екен, барлығымыз алтын балыққа көмектесеміз бе?

Балалар бүгін бізге қонаққа келген алтын балығымыз жалғыз, ал біз көппіз, біз алтын балығымызға достар салып береміз бе балалар.

Балалардың назарын тақтадағы аквариум ішінде орналасқан балықтың суретіне назар аудару. Біз алтын балыққа аквариумдегі алтын балық салып береміз.

Сурет салу жолдарын түсіндіру.

Балалар сурет салмас бұрын қолғап киіп алайық. Балалар орындарында отырып суреттерін салады.

-Балалар, балықтар қайда тіршілік етеді?

- Дұрыс айтыңдар. Негізінде балықтардың түрлері өте көп.

- Балалар, балықтардың дене бітімі қандай пішінге ұқсайды екен?

- Балықтың мынау несі

- Басында желбезегі болады.

(көрсету, қайталану)

Несі болады екен?

Олар осы желбезегі арқылы дем алады.

Ал денесін денелері бар екен?

Дұрыс айтасыңдар. Ал денесіне жалғасқан мынау не екен?

Денесінің арқасындағы, жүзбе қанаттары. (қайталану)

Осы жүзбе қанаттары арқылы суда еркін жүзе алады.

- Балалар, аквариумдағы балықтың түсі қандай екен?

- Бұл балық «Алтын балық» деп аталады.

- Неше балық бар екен?
- Аквариумда басқа тағы нелер көріп тұрмыз?
- Дұрыс айтасыңдар.
- Жарайсыңдар! Балалар, аквариумдағы балықтар күніне таңертең кешке екі шымшымнан ғана ас жей алады, одан артық беруге болмайды.
- Балалар ертегілерде алтын балық адамдардың тілектерін орындайды екен. Мүмкін біздің де тілегімізді орындап қалар. Біз де алтын балыққа тілегімізді айтып көрсек қалай қарайсыңдар?

Сергіту сәті.

Балық суда жүзеді,

Өте таза жылы су.

Бірде жазылады,

Бірде жиырылады,

Сөйтіп ініне тығылады.

Балалар сергіту сәтін қимылмен жасайды.

- Жарайсыңдар балалар әдемі «Алтын балық» суретін салып шықтыңдар.

Ойын: «Балықтарды көлеңкелеріне орналастыр»

Алтын балығымыз көп достарын салып бергендеріне куанып, риза болып тұр, сіздерге алтын тиындарын сыйламақшы.

- Балалар «Алтын балық» біздің тілегімізді естімеген сияқты кәне жасаған алтын балыққа дауыстап тілегімізді айтып көрейікші.

(Балалар тілектерін айтады).

Балалар, бізде қандай оқу қызметі болды? *Бала үні*

- Онда біз нелермен таныстық?

- Қандай балықтарды көрдіңдер?

- Бүгінгі оқу қызметінде кімге көмектестік?

- Бүгінгі оқу іс қызметіміз ұнады ма?

Жарайсыңдар, бүгінгі оқу қызметіне барлықтарың да жақсы қатыстыңдар.

«Ауылдағы адам еңбегі»

Кордабаева Раушан, №2 «Жанар» МКҚК бөбекжайының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қаласы

Білімділік: Балаларды ауылдағы адамдардың еңбегімен таныстыру, ауылдағы басты еңбек түрін ажырата білуге үйрету. Жыл мезгілдеріне қарай еңбек түрлері және қолданылатын техника құралдары жайлы білімдерін дамыту.

Дамытушылық: әңгіме арқылы ойын, қиялын дамытуға, өз ойын қиялмен ұштастыра айтуға баулу. Балалардың ой-өрісін дамыту.

Тәрбиелік: Табиғатты қорғауға оның әсемдігін, әдемілігін сезіне білуге тәрбиелеу. Тыныш отырып тыңдауға тәрбиелеу.

Көрнекілік: Суреттер

Сөздік жұмыс: Егінші, бағбан

Әдіс-тәсілдер: Көрсету, түсіндіру, сұрақ-жауап, мадақтау, қорытындылау

Сабақтың барысы:

Шаттық шеңбері

Біз қандаймыз қандаймыз

Шұғылалы таңдаймыз

Күлімдеген күндейміз

Ренжісуді білмейміз

Қуанамын менде

Қуанамын сенде

Қуанайық достарым

Арайлап атқан күнге

Тәрбиеші: Балалар қазір жылдың қай мезгілі?

Балалар: Қыс мезгілі

Тәрбиеші: Қыс мезгілінде неше ай бар?

Балалар: 3 ай бар, желтоқсан, қаңтар, ақпан.

Тәрбиеші: Қыс мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер пайда болады?

Балалар: Аяз болады, қар жауады

Тәрбиеші: Қыс мезгілі туралы кім тақпақ айтады?

Балалар: Берекет, Әбубәкір

Тәрбиеші: Балалар мен сендерге мақал-мәтел айтайын.

Еңбек етсең ерінбей

Тояды қарның тіленбей

-Мақалдың мағынасы не жайында айтылған?

Балалар: Мағынасы еңбек жайында айтылған.

Тәрбиеші: Дұрыс айтасыңдар еңбек жайында айтылған.

Еңбек еткен адамның ырысы мол болады, қарны тоқ болады.

Тамағымыз көп болады. Еңбектің түрлері өте көп.

-Біздің бүгінгі тақырыбымыз «Ауылдағы адам еңбегі» туралы болмақ.

Тәрбиеші: Сендер ауылды білесіңдер ме?

Балалар: Ауылда біздің ата-әжеміз тұрады.

Тәрбиеші: Ендеше балалар суреттерге қарап ауыл еңбегі жайында танысайық. Ауыл мен қаланың ерекшеліктері мен айырмашылықтары мынада.

Қаладағы адамдар мен ауылдағы адамдар бірдей жұмысқа барады. Айырмашылығы ауылдағы адамдар мал бағады, егін шаруашылығымен айналысады. Суреттерге назар аударайық.

Тәрбиеші: 1 жылда 4 мезгіл бар. Олар: Күз, жаз, қыс, көктем.

-Жаз мезгілінде жапырақтар жайқалып жасыл түстес болады.

Күз мезгілінде жапырақтар сары түске боялып, жеміс-жидектер мен көкөністер піседі.

-Қыс мезгілінде ағаштар аппақ тонға оралады.

-Көктем мезгілінде ағаштар бүршік атып жаңадан жапырақ шыға бастайды.

-Шопан-қой бағады

-Егінші-егін егеді

-Бағбаншы-ағаш отырғызып, оларды күтіп баптаиды.

-Мақташы-мақтаны қолмен жинайды.

Егістік даласында жұмыс осындай.

Тәрбиеші: Балалар олай болса сергіту сәтін жасап алайық.

Сергіту сәті

Шаршасаңдар балалар

Қолдарыңды созыңдар

Саусақтармен ойнаңдар

Қолдарыңды сермеңдер

Денелерің шынықсын

Саналарың тынықсын.

Тәрбиеші: Балалар серігіп алдық па?

Балалар: Ия

Тәрбиеші: Балалар ауыл туралы таппақ кім айтады?

1) Ауыл қонды жайлауға

Дала жатыр жадырап

Қой қаптады қойнауы

Қозы-лақтар жамырап

2) Ауылым алтын бесігім

Жүрегім жырым сенікі

Кеңесті далам, кең далам

Тудым, өстім, есейдім

3) Ауыл десем, мал елестер көзіме

Ауыл десем, дән елестер көзіме

Ауыл десем, ер саламын құр атқа

Ауыл десем ән естілер құлаққа

Тәрбиеші: Жарайсындар балалар

Тәрбиеші: Дидактикалық ойын: «Ортақ атауын ата?»

Шарты: Балалар ортадағы карточкалардан тақтаға іліп қандай сурет ілгенін айтады және олардың ортақ атауын табады.

Тәрбиеші: Алма, жүзім, ананас, өрік.

Балалар: Жемістер

Тәрбиеші: Жуа, сәбіз, картоп

Балалар: Көкөністер

Тәрбиеші: Балалар бүгін біз не жайлы білдік?

Балалар: Еңбек жайында

Тәрбиеші: Шопан деп кімді айтамыз?

Балалар: Қой бағатын адамды шопан деп атаймыз

Тәрбиеші: Бүгінгі оқу-қызметі арқылы балаларды мадақтау.

Қорытындылау

Күтілетін нәтиже:

Нені білуі керек: Балалар ауыл еңбегі туралы білуі керек

Нені игереді: Күз мезгілінің ерекшелігін игереді

Нені біледі: Ауылдағы адам еңбегін бағалауды біледі.

«Қоян, қонжық»

Аяп Гаухар, МКҚК «Нұрбалапан» бөбекжайының тәрбиешісі
Батыс Қазақстан облысы, Казталов ауданы

Мақсаты:

Орман аңдары жайында әңгімелесу арқылы, балалардың белсенді сөздік қорын толықтыру. Жабайы аңдар қоян мен аюдың балаларымен таныстыру. 2–3 сөзден тұратын сөз тіркестерін құрастырып, ауызекі сөйлеулерін дамыту. Сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәр-

биелеу.

Әдіс-тәсілдер: Сұрақ -жауап, көрсету, түсіндіру, ойын, тіл ұстарту жаттығуы

Қажетті көрнекі құралдар: көжек, қонжық, аңдардың суреті, үлестірмелі материалдар, сиқырлы сандықша, алма, сәбіз.

Ұйымдастырылған оқу қызметінің барысы:

Мотивациялық-қозғаушылық

Шаттық шеңбері:

Қуанамыз, біргеміз,

Бөлінбейді іргеміз.

Аясында достықтың,

Бір жүреміз күнде біз.

Ұйымдастырушылық-ізденістік

Бүгін біздер аю мен қоян туралы әңгімелесеміз.

Қоян, көжек, аю, қонжық сөздерін қайталап айтқызу.

Мен бір дыбыс естіп тұрмын, қардың үстімен біреу келе жатқан секілді. Бұл көжек пен қонжық екен.

Сәлеметсіңдер ме, көжек, қонжық!

Көжек, қонжық: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: Сендер мұнда не істеп жүрсіңдер?

Көжек, қонжық: Сендермен ойын ойнағымыз келеді.

Тәрбиеші: Жақсы, біздің топтың бұлдіршіндері ойынды жақсы көреді. Ең алдымен бойымызды сергітіп алсақ қай-теді?!

Сергіту сәті:

Көжек, қонжық,

Ұйқыдан тұрсаңшы,

Бетіңді жусаңшы,

Айнаға қарашы,

Шашыңды тарашы,

Менімен ойнашы.

Көжек пен қонжықты салыстырып көрейік. Көжектің құлағы ұзын, қонжықтыкі кішкентай екен. Түстері ақ, қоңыр.

Көжек сен нені жақсы көресің? Ал қонжық сен ше?

Көжек, қонжық: Сәбіз, алманы жақсы көреміз.

Тәрбиеші: Балалар, қыс мезгілінде бұндай азық табу қиын. Оларға көмектесейік. Бірақ қазір алма мен сәбізді қайдан алсақ екен? Бәлкім сиқырлы сандықшада болар. Ол үшін бәріміз сиқыр жасайық. Үрлейміз.

Жарайсындар, бәрің сиқыршы екенсіңдер ғой. Мынаның ішінде алма мен сәбіз бар екен. Қане енді, алма мен сәбізді көжек пен қонжыққа сыйлайық. Қыс мезгілінде көбірек азық жинап алсын. Енді олардың үйлеріне қайтатын уақыттары болды, аналары іздеп жатқан болар. Қараңғы түспей тұрғанда тезірек үйлеріңе жетіп алындар.

Балалар алма мен сәбізді себеттеріне салып береді.

Көжек, қонжық: Рахмет, балалар, қош сау болыңдар! (қоштасып шығып кетеді)

Тәрбиеші: менімен бірге қайталаңдар:

-Ян, -ян, -ян - секіреді қоян,

-Ю, -ю, -ю - қорбаңдаған аю.

Рефлексиялық-түзетушілік

«Сәйкесін тап» ойынымен қорытындылау.

Балалар алдарында берілген суреттерге қарап, сәйкес суретін тауып, үстіне қоямыз.

Жарайсындар, белсенді қатыстыңдар

Мадақтау.

«Ғажайып жолмен келеміз, ертегі әлемін сүйеміз!»

Ж. Сайтбекова, ММ №2 балабақша МКҚК-нің тәрбиешісі
Алматы облысы, Текелі қаласы

Мақсаты: Ертегі арқылы балалардың халық ауыз әдебиетіне қызығушылықтары артып, білімдері кеңейеді. Балалардың сөйлеу мәдениеті және өз ойларын еркін жеткізе білу дағдысы қалыптасады. Кеңістікті бағдарлай отырып, ертегі кейіпкерлері мен сандарды кілемше бетінде өз реттілігімен орналастырады, сандарды ретімен санайды және сәйкестендіреді.

Балалардың ойлау, қиялдау және шығармашылық қабілеттері артады. Балалар ұйымшыл топпен жұмыс жасауға дағдыланады.

Көрнекіліктер, қажетті құралдар: «Мақта қыз бен мысық» ертегісі бейнеленген кілемше, түрлі-түсті гүлдер, коврограф, түймедақ гүлі, атрибуттар және «Мерседес» әдісінің қажетті материалдары.

ҰОҚ әдіс-тәсілдері: Ойын тапсырмалар, түсіндірме, әңгімелеу, ашық-жабық сұрақтар, қимылды жаттығулар. В. Воскобович әдісінің элементтері, ойынның үш тәсілі (тәрбие жетекшілігімен жүргізілетін ойын, құрылымдалған ойын және еркін ойын)

Дайындық бөлімі

Шаттық шеңбері:

Біз әдепті баламыз!

Әлемге нұр шашамыз.

Шаттанамыз, күлеміз,

Ертегі әлемін сүйеміз.

Қайырлы таң достарым!

-Балалар, бүгінгі көңіл-күйлерің қалай?

Балалар: жақсы!

-Балалар, сендер ертегі жақсы көресіңдер ме?

Балалар: ия, жақсы көреміз!

Олай болса мен сендерге жұмбақ жасырғым келеді.

Жұмбақ жасыру:

Сандығым бар өзгеше,

Қолыма алып жүремін.

Ішін ашып ақтарып,

Өмір сырын білемін.

-**Балалар:** бұл кітап.

-Әрине, балалар бұл кітап екен.

-Балалар, кітап бізге не үшін керек?

-**Балалар:** кітап бізге түрлі ертегі, әңгімелерді және өлеңдерді оқу үшін керек.

-Дұрыс айтасыңдар балалар! Қане, біз осы кітаптың бетін ашып көрейік, не бар екенін.

- **Кітап бетінен Ы.Алтынсариннің суреті шығады.**

-Балалар, бұл кім болады, таныдыңдар ма?

-**Балалар:** Ы. Алтынсарин.

- Дұрыс айтасыңдар балалар, Ыбырай Алтынсарин қазақтың алғашқы ағартушы педагогы, ұлы акын жазушысы, ол көбіне ба-

лаларға арнап ертегі әңгімелер жазған екен.

-Балалар, бізде Ы.Алтынсариннің көптеген ертегі әңгімелерін білеміз, оқып тыңдаймыз.

-Мысалы үшін Ы.Алтынсариннің *«Әке мен бала», «Бір уыс мақта», «Бір үзім нан»* және тағы басқа көптеген шығармалары бар екен.

-Балалар, ал сендер Ы.Алтынсариннің қандай ертегісін білесіңдер?

-**Балалар:** *«Мақта қыз бен мысық»* ертегісін білеміз.

-Олай болса, сендердің «Мақта қыз бен мысық» ертегісін қаншалықты жақсы білетіндеріңді анықтайық.

1-Педагог жетекшілігімен жүргізілетін ойын: «Кім зейінді?»

Шарты: балалар Әдемі кілемшеде бейнеленген «Мақта қыз бен мысық» ертегісіне қарап, ертегі кейіпкерлерін атайды және әр кейіпкердің өзіне тиесілі, қажетті заттарын дұрыс орналастырып құрастырады.

-Жарайсыңдар балалар!

2-Құрылымдалған ойын:

Шарты: балалар гүлдердің түстеріне қарай үш топқа бөлінеді:

1-топ ойыны: *«Сиқырлы кілемше»*

Шарты: балалар В.Воскобовичтің Коврограф кілемшесіне топтасады. Кілемшеде ертегі кейіпкерлерін реттік санымен сәйкестендіреді. Кейіпкерлерді санайды және оларды ертегі желісі бойынша орналастырады.

2-топ ойыны: *«Түймедақ» гүлі*

Шарты: Түймедақтағы ертегі кейіпкерлерін күлтелерге реттілігімен баулар арқылы байланыстырады.

-Жарайсыңдар балалар!

III-Еркін ойын: «Ертегіні сахналау»

-**Шарты:** балалар өз қалауынша рольге бөлініп ертегіні кейіптендіреді.

-Жарайсыңдар балалар!

- Сергіту сәті:

Тікелейін құлағы,
Менен бұрын тұрады.
Бойын жазып керіліп,
Беті қолын жуады.
Мысық сүтке тояды,
Қарнын сипап қояды.
Жүрісі оның баяу,
Дейді мысық мияу-мияу.
Ұйқы келсе жатады,
Пырыс, пыр, пыр...
Мұртын сипап қояды.
-Жарайсындар балалар!

Қорытынды: «Мерседес» әдісі

Жасыл түске: ақын-жазушылардың арасынан «Мақта қыз бен мысық» ертегісінің авторы Ы.Алтынсаринді таңдап қояды.

Сары түске: «Мақта қыз бен мысық» ертегісіндегі кейіпкерлердің суретін қояды.

Қызыл түске: кейіпкерлердің бір-біріне беретін заттарын қояды.

-Жарайсындар балалар!

-Балалар, сендерге бүгінгі оқу-қызметі ұнады ма?

-Балалар: Ия, ұнады!

-Жарайсындар балалар!

Тосын сәт: Балалар, сендерге «Мақта қыз бен мысық» ертегісіндегі дүкенші риза болып бір қорап тәттілер дайындап қойыпты. Қане, бәріміз рақметімізді айтып, қонақтарымызбен қоштасып тобымызға оралайық.

Балалар: Рахмет! Сау болыңыздар!

Күтілетін нәтиже:

-Ертегі авторы мен ертегі кейіпкерлерін атайды.

-Түрлі әдіс-тәсілдер арқылы ертегіні құрастырады, ертегі желісі бойынша кейіпкерлерді санмен сәйкестендіріп байланыстырады, кеңістікті бағдарлайды және ертегіні кейіптендіреді.

-Ұйымшыл топпен жұмыс жасау дағдысы қалыптасады.

«Жаса, жайна, Қазақстан!»

Жұмағалиева Ардақ, №58 «Балауса» балабақшасының бейнелеу өнері мұғалімі

Айсұлу Есболова, әдіскер

Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы

Ұсақ қол моторикасын дамыта отырып, шығармашылық қабілеттерін арттыру.

Қажетті құрал жабдықтар: түрлі-түсті бояулар, түтікше, қайшы, қатты картон.

Қажетті құрал жабдықтар: Қазақстанның картасы, үлгі сурет, қазба байлық суреттері, текшелер, слайд.

Әдіс-тәсілдер: түсіндіру, сұрақ-жауап.

Ұйымдастыру сәті:

Сәлеметсіздер ме !

Балалар, бүгін ерекше күн екен. Бүгін бізге көптеген қонақтар келіп отыр.

Сабақтың барысы:

Тәрбиеші: Балалар, сендер келген қонақтарды танысындар ма? (балалар жауабы)

Тәрбиеші: -қазақ халқы күн болсын, түн болсын есігіне құлып салмаған халық. Көлденең келген көк аттыны жылы жүзбен қабылдап, төрінен орын берген. Оны қазақ «құтты қонақ» деп атаған. Қазақта мынадай мақал бар, «қырықтың бірі қыдыр». Осы мақалды қалай түсінесіңдер? (балалар жауабы)

Тәрбиеші: -Бұл мақалдың мағынасын мен сендерге былай түсіндірер едім. Осы отырған қонақтардың бірі, бізге Қыдыр болуы мүмкін. Яғни, соның тілегі қабыл болады деген сөз. Ал сендер қонақ жайында мақал білесіңдер?

«Адам болар бала қонаққа үйір» , «Қонақты қуа берсең құт қашады», «Қонақтың алтынын алма, алғысын ал»

-Міне, қазақ халқында осындай әдемі мақал-мәтелдер бар екен. Қазақ халқының тілі бай, жері де бай үлкен мемлекет. Бұл мемлекеттің аты – Қазақстан. Олай болса, барлығымыз да Қазақстан картасына назар аударайық. Оқу қызметін бастамас бұрын сендерге ескертіп өтейін. Кім алғыр, сұраққа толық, дұрыс жауап береді, сол балаға белгі қойылып отырады. Соңында жеңімпаз анықталады. Бұл жерде Қазақстанымыздық қалалары орналасқан.

«А» дыбысынан басталатын Батыстың үш қаласын

Қайсысын тауып аласың? (Атырау, Ақтөбе, Ақтау)
Апорт деген алманың Отанын кім табады? (Алматы)
Бір қала бар, қасында оның кең қазған,
Ол мен білсем,? (Жезқазған)
Төңірегі толып тұрған бақша бау
Оның аты.....? (Көкшетау)
Ө әріпінен басталатын өскелең
Бір қала бар ол әрине? (Өскемен)
Т әріпінен басталған, үш қала бар,
Атын жаттап, біліп алғын балалар! (Талдықорған, Түркістан, Тараз)

Сол қаламен көкжиегім кеңейді
Олай болса көрсетейік? (Семейді)
Қ әріпінен басталатын қалалар,
Ал, кәнеки, кім айтады балалар? (Қызылорда, Қарағанды, Қостанай)

Ойланайық балалар,
«Ш» әріпінен басталатын
Қандай әсем қала бар? (Шымкент)
Қазақстан астанасын
Кім айтады бас қаласын? (Нұрсұлтан)
Біз картаға қарап байтақ жерімізбен таныстық. Балалар қараңдар, мына жерде көптеген қазба байлықтар бар. Бұл қазба байлықтардың барлығы біздің байлығымыз.

Д.О. «Орнын тап»

Шарты: Карточкада берілген қазба байлықтың суреттерін Қазақстан картасына орналастыру.

Д.о. «Кубиктегі суретті тап»

Шарты: Суретке қарап текшеден сұлбасын табу. Соңында Бәйтерек, Ақ орда, Хан шаһар, Бейбітшілік сарайы шығады.

Біз тапқан осы әсем ғимараттар қай қаланың көрінісі? (Нұр Сұлтан)

Бейбітшілік сарайы- мемлекет басшылары жиналып, ортақ келісімге келіп, қол қойылатын жер. Бейбітшілік сарайы пирамидаға ұқсайды екен. Біз қазір, пирамиданы жасайтын боламыз. Мен міне пирамиданы осылай дайындадым (үлгі суретті таныстыру)

-Пирамида айналасында не бейнеленген? (От шашу) Өйткені біздің Қазақстанның Тәуелсіздік алғанына биыл 30 жыл толып отыр. Соған орай осы Пирамиданы жасап көрейік.

Пирамида бейнеленген, боялған қағазды алып, сызба бойынша киіп шығамыз. Қағаз шетіне желім жағып, картон бетіне жапсыра-

мыз. Содан соң, бояу тамыза отырып, түтікшемен үрлеу арқылы от шашу саламыз. Жіңішке қылқаламмен от шашу жолдарын бейнелейміз. Міне, балалар пирамидамыз дайын болды.

Қол қимыл жаттығуы

Білсең бәрін демес кім? (алаканды ашып тұру)
Ұғыппазсың, зерексің (бір-бірлеп саусақтарды бүгу)
Өнерлісің, өренсің.
Мен кішкентай бөбекпін
Бәрің маған керексің (саусақтарды ойнату)
Балалардың өз бетінше жұмысы. (әдемі әуенмен)

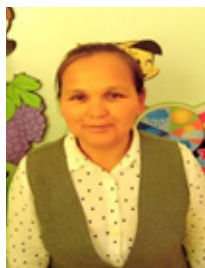
(аяқталған балалар жұмысын тактаға ілеміз)

Сабақты қорытындылау: Міне, біз бүгінгі жұмысымызды да аяқтадық.

Қандай тақырыпта сурет салдық?
От шашуды не үшін салдық?
Суретті немен салдық?
Бүгін өте белсенділік көрсеткен балаларымызды қарайық!
(Тактадағы магниттер арқылы анықталған белсенді балаларды мадақтау) (Балалар қонақтармен қоштасады)

«Көңілді қыс»

Тлегенова Сулу, №2 «Жанар» МКҚК бөбекжайының тәрбиешісі
Маңғыстау облысы, Жаңаөзен қаласы

Мақсаты: Балаларды табиғатты тамашалап, қыс қызықтарын айтып беруге үйрету.

Білімділік: Қыс мезгілі туралы түсініктерін кеңейту. Өзіне тән ерекшеліктерін ажырата білуге, өз ойын толық жеткізе білуге үйрету. Қысқы ойындарға қажетті құралдарды атау.

Дамытушылық: Сөздік қорларын, шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелік: Табиғатты аялауға, әсемдікті сезініп, көре білуге тәрбиелеу.

Әдіс-тәсілдері: Өңгімелесу, түсіндіру, сұрақ-жауап, көрсету, ғажайып сәт, ойын, сергіту сәті.

Көрнекілігі: Мазмұнды суреттер, аққала, ойынға қажетті заттар.

Қызмет кезеңдері Педагогтің әрекеті Балалардың әрекеті

Мотивациялық көзғаушы күш

Тәрбиеші: Балалар, күн суық болса да, біздің жүрегіміз жылы. Жылуымызды жан-жағымызға беріп, жылулық шеңберін құрып, келген қонақтарымызбен амандасайық.

Шаттық шеңбері

Арайлап таң атты,
Алтын сәуле таратты.
Жарқырайды даламыз,
Жарқырайды қаламыз.
Қайырлы таң балалар,
Қайырлы таң қонақтар.
Ұйымдық іздену
Аяз қысып, өрнек сызып,
Терезені торлайды.
Қарға омбығып,
Бет домбығып,
Сырғанап жастар ойнайды.
Кейде ұлып, кейде ысқырып,
Ұйытқып боран соғады.
Бөбектерім айтыңдаршы,
Бұл қай кезде болады?

Қыс мезгіліндегі суреттерді көрсету.(слайд)

Балалар бір жылда неше мезгіл бар?

1.Балалар мына суреттерде қандай мезгіл бейнеленген?

2.Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады?

3.Ауа райы қандай болады?

4.Қандай ойындар ойнаймыз?

Тәрбиеші: Балалар, қыста ауа таза болады. Сондықтан да сендер ауырмау үшін, денсаулықтарың мықты болу үшін таза ауада ойнауларың керек. Ойын арқылы денелерің шынығады.

Тәрбиеші: Балалар, біздер қыс мезгілінде қандай мерекелерді тойлаймыз?

Балалар, мынау ненің суреті?

Тәрбиеші: Аққала неден жасалады?

Тәрбиеші: Қане, барлығымыз қарды қолмен ұстап көрейік.

Тәрбиеші: Қардың түсі қандай?

Тәрбиеші: Қар мұздай ма, жылы ма?

Тәрбиеші: Аққала неше бөліктен тұрады?

Тәрбиеші: Оның бөліктерінің пішіндері қандай?

Ғажайып сәт. (Осы кезде аққала келеді)

Аққала: Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендермен ойнауға, сендердің өнерлеріңді тамашалауға келдім. Мына сандықшаның ішінде сендерге арналған сыйлықтарым бар.

Тәрбиеші: Кел төрлет, сен туралы айтып отыр едік. Балалар, қонаққа не келді?

Аққала: Балалар, мен сендермен ойын ойнағым келіп тұр.

«Қар жинау» ойыны.

Ойын шарты: Қар ерімей тұрып, шелекке тез жинау.

Тәрбиеші: Жарайсыңдар, бәрекелді! Балалар, бізге аққаламыз құр келмепті, балалар аққалаға арнап қыс мезгілі туралы тапқатар айтады.

1-бала: Қар жауады жапалақтап,
Дала аптақ қарашы.

Шаңғыменен ойнаймыз біз,
Қыс келбеті тамаша!

2-бала: Ауыл сырты-биік жар-
Бізді күтіп тұр қарап.

Төбесіне шығып-ап,
Жөнелеміз сырғанап.

3-бала: Қандай қызыққис деген,
Бәрін шебер істеген.

Бау-бақшаны, тауды да,
Бояған ақ түспенен.

Сергіту сәті: «Аққала»

Қар жауғанда топ бала,

Соқтық келіп аққала.

Мұрны сәбіз, үп-үшкір,

Көзі көмір қап-қара.

Көне шелек басында,

Сытырғышы қолында.

Мұзайдынды ариуга,

Келгендей-ақ ол мұнда.

Аққаламыз құр елмей тапсырма ала келіпті.

Балалар сендерге қыс мезгілі ұнай ма?

Қыс мезгілінің ұнайтын және ұнамайтын жақтарын атаңдаршы?

Тәрбиеші: Жарайсыңдар, балалар.

Аққаламызға суретін құрап берейік.

Ойын: «Аққала құрастыру»

Аққала: Жарайсыңдар балалар, менің тапсырмаларымды орындадыңдар! Рахмет! Балалар, сендер өте ақылды, өнерлі, тапқыр екенсіңдер! Топтарың ыстық екен, мен жылы жерде көп тұра алмаймын, еріп бара жатырған сияқтымын. Еріп кетпей тұрғанда, қайтайын. Өзіммен бірге алып келген сандықшамдағы сыйлықтарымды берейін. Жаксы балалар мен сендермен қоштасамын, келесі жыл кездескенше сау болыңдар! -Қыс мезгілінде

Қыс

Күн суытады, қар жауады, боран соғады, суық, аяз, боран,
-Қар лақтырып, аққала жасап, шанамен сырғанақ тебеміз.

Балалар: Жаңа жыл!

Балалар: Аққала

Балалар: Қардан

Балалар: Қарды қолмен ұстап көреді.

Балалар: Ақ

Балалар: Мұздай

Балалар: Үш бөліктен тұрады

Балалар: Дөңгелек

Балалар: Аққала

Аққаламен бірге сергіп алады.

Балалар: ұнайтын жағы: Жаңа жыл келеді, шаңғы, коньки тебеміз, шанамен сырғанаймыз, қар жауады, қар лақтырып ойнаймыз, аққала жасаймыз.

Ұнамайтын жағы: қатты аяз болады, суық жел тұрады, боран соғады.

-Сау болыңдар!

Рефлексік түзету. Қорытынды: Балалар, бүгін біз жылдың қай мезгілі туралы әңгімелестік?

Бізге бүгін қонаққа не келді?

Барлығымызға ұнады ма?

Жарайсыңдар, балалар, енді келген қонақтарымызбен қоштасайык.

«Жүректен - жүрекке»:

Балдай тәтті баламыз,

Айтқан тілді аламыз.

Ойынменен өседі,

Ойымыз бен санамыз.

Қол ұстасақ бәріміз,

Жарасады сәніміз.

Көріскенше күн жақсы,

Сау болыңыз бәріңіз Қыс мезгілі

Аққала

Ия

Күтілетін нәтиже:

Білі: қыс мезгілінің ерекшеліктерін ажырата алады

Игерді: тақпақтар айтуды, ойындарды

Менгеру: Қысқы ойындарды атап, сурет бойынша әңгімелей біледі.

«Формирование познавательной деятельности у дошкольников с помощью мелкой моторики»: консультация для родителей

Т.Ф. Бондаренко, воспитатель

А.Д. Баяхметова, методист мини-центра

при КГУ «Гимназия им. А. Бокейхана отдела образования г. Темиртау
управления образования Карагандинской области»

Цель: совершенствование профессиональных знаний педагогов о формировании познавательной деятельности у дошкольников с помощью мелкой моторики.

Задачи: 1. Повышать методический уровень педагогов. 2. Совершенствовать педагогическое мастерство воспитателей.

Предварительная работа: 1. Подготовка информационного стенда о планируемой консультации. 2. Отбор и изучение методической литературы по данному вопросу. 3. Разработка сценария консультации. 4. Разработка доклада.

Повестка дня:

1. Доклад консультации «Формирование познавательной деятельности у дошкольников с помощью мелкой моторики».
2. Обсуждение педагогами консультации.
3. Рекомендации.

Ход консультации

1. Доклад консультации «Формирование познавательной деятельности у дошкольников с помощью мелкой моторики». Мелкая моторика – совокупность скоординированных действий нервной, мышечной и костной систем, часто в сочетании со зрительной системой в выполнении мелких и точных движений кистями и пальцами рук и ног. В применении к моторным навыкам руки и пальцев часто используется термин ловкость. К области мелкой моторики относится большое количество разнообразных движений: от примитивных жестов, таких как захват объектов, до очень мелких движений, от которых, например, зависит почерк человека.

Систематические игры и упражнения, требующие тонких движений пальцев, повышают работоспособность головного мозга, дают мощный толчок детям к познавательной и творческой активности, развивают внимание, мышление, память. Кисти рук становятся более подвижными и гибкими, что помогает будущим школьникам успешно овладеть навыками письма. Нетрадиционное использование предметов, стимулирует умственную деятельность, способствует хорошему эмоциональному настрою, повышает общий тонус, снижает психоэмоциональное напряжение, координирует движения пальцев рук, расширяет словарный запас, приучает руку к осознанным, точным, целенаправленным движениям.

Значение мелкой моторики: 1. Движение рук – это основа для формирования навыков самообслуживания у детей. 2. Уровень

развития тонкой моторики является одним из важных показателей готовности ребенка к обучению в школе. 3. Движение пальцев рук влияют на развитие моторной функции речи, и стимулирует развитие других психических функций – мышления, памяти, внимания. Функция руки универсальна и уникальна. В.А. Сухомлинский в своих воспоминаниях писал о том, что «ум ребенка находится на кончиках пальцев. Чем больше мастерства в детской руке, тем ребенок умней. Именно руки учат ребенка точности, аккуратности, ясности мышления. Движение рук возбуждают мозг, заставляя его развиваться».

Мелкую моторику рук развивают:

- различные игры с пальчиками, где необходимо выполнять те или иные движения в определенной последовательности;
- игры с мелкими предметами, которые неудобно брать в руку (только под контролем взрослого);
- игры, где требуется что-то брать или вытаскивать, сжимать – разжимать, наливать – выливать, насыпать – высыпать, проталкивать в отверстие и т.д.;
- рисование карандашом (фломастером, кистью и т.д.);
- застегивание и расстегивание молний, пуговиц, одевание и раздевание и т.д.

Мелкую моторику рук также укрепляют физические упражнения. Это разнообразные висы и лазание (на спортивном комплексе, на лесенке и т.д.). Такие упражнения укрепляют ладони и пальцы малыша, развивают мышцы. Малыш, которому позволяют лазать и висеть, лучше осваивает упражнения, направленные непосредственно на развитие мелкой моторики.

Понятие «развивающая среда» означает создание необходимых условий для развития ребенка. Каждый предмет в группе может стать развивающим.

Постаралась создать среду, окружающую детей таким образом, что она определяла направленность их деятельности и в то же время решала поставленную задачу по развитию мелкой моторики. В группе создана необходимая предметно-развивающая среда, изготовлены игры и пособия для развития мелкой моторики, побуждая малышей к самостоятельным действиям с дидактическим материалом, наблюдаю за их действиями, при необходимости оказываю помощь. Проведение игр-занятий способствует развитию мелкой моторики рук, совершенствуют координацию движений, формируют

сенсомоторные способности детей и развивают другие психические функции (внимание, мышление, память). В группе имеется большое количество игрушек развивающего характера: пирамидки, вкладыши различного типа, разноцветные счёты, матрёшки, мозаика, игры с карандашами, конструкторы; дидактические игры и пособия, необходимые для развития мелкой моторики, большинство из которых сделаны самостоятельно и с помощью родителей.

Система работы по развитию мелкой моторики с использованием нестандартного оборудования. Работу организовывала через совместную и индивидуальную работу с детьми, работу с родителями. Работа с детьми проводилась по следующим направлениям: пальчиковые игры, игры с предметами, дидактические игры с использованием нестандартного оборудования.

Игре придаётся большое значение как средству создания эмоционального подъема, положительных эмоций и радости.

«Пальчиковые игры» как бы отображают реальность окружающего мира предметы, животных, людей, их деятельность, явления природы. В ходе «пальчиковых игр» дети, повторяя движения взрослых, активизируют моторику рук. Очень важны эти игры для развития творчества детей.

Благоприятное воздействие на развитие движений всей кисти и пальцев руки оказывают игры с предметами: пирамидки, вкладыши различного типа, разноцветные счёты, матрёшки, мозаика, игры с карандашами. «Мозаика», «Конструктор» – этот материал способствует интенсивному развитию движений пальцев рук. Идея мозаики заключается в составлении из мелких частей целого изображения. Во время игры ребенок постоянно манипулирует деталями, проявляет сообразительность, наблюдательность, терпение и настойчивость. Так же хорошо развивают мелкую моторику пальцев рук и дидактические игры из бросового материала, нестандартного пособия и оборудования.

Игры с бусинками: «Разноцветные бусы», «Сделаем куклам бусы» - помогут скоординировать движения обеих рук. Ребёнку предлагаются для нанизывания на верёвочку бусы с дырочками разного диаметра и глубины, что способствует совершенствованию координации системы «глаз-рука». В этой детской игре формируется не только ручная умелость, но и сенсорные эталоны (цвет, форма, величина). Начинала обучение с более лёгких заданий: бусинки - крупные, диаметр шнурка большой; далее, чередование крупных и мелких бусинок; и совсем сложное задание, мелкие бусинки геометрических форм с очень маленьким отверстием и леска.

Игры-шнуровки - развивают сенсомоторную координацию, мелкую моторику рук; развивают пространственное ориентирование, способствуют усвоению понятий «вверху», «внизу», «справа»,

«слева»; формируют навыки шнуровки (шнурование, завязывание шнурка на бант); способствуют развитию речи; развивают творческие способности; развивают усидчивость; игра способствует улучшению координации движений, гибкости кисти и раскованности движений вообще, что является залогом отсутствия проблем с письмом в школе. Например: «Ежик», «Жук», «Улитка», «Бабочка», «Домик», «Пуговица», «Колобок» и т.д.

2. Обсуждение педагогами консультации.

Методист: Уважаемые педагоги, предлагаю обсудить прослушанную консультацию.

/Педагоги высказывают свои мнения/.

3. Рекомендации. Воспитатель познакомила педагогов с рекомендациями по теме «Формирование познавательной деятельности у дошкольников с помощью мелкой моторики».

Игры с прищепками развивают мелкую моторику, пространственное воображение, способствуют развитию интеллекта и мышления, а также становлению речи. Например:

Игра «Солнышко». Вырежьте из желтого картона 2 круга, склейте их. Нарисуйте с одной стороны глазки, носик, улыбку (веселое личико); а с другой стороны – тоже глазки, носик и ротик, но с опущенными уголками (грустное личико). Поверните круг к ребёнку той стороной, где нарисовано грустное лицо и расскажите малышу сказку о том, что на небе жило-было солнышко. И вот однажды оно потеряло свои лучики. С тех пор оно стало грустным-грустным. Чтобы развеселить солнышко нужно прицепить ему лучики. Покажите, как с помощью прищепки можно сделать лучики. Затем, когда все лучики будут на месте, поверните солнышко другой стороной и посмотрите, какое оно стало веселое.

Игра «Ёлочка». Вырежьте из зелёного картона треугольник. Это будет ёлочка. Предложите ребёнку прицепить на ёлочку с обеих сторон иголки (прищепки). Если у вас есть зелёные прищепки, предложите ребёнку использовать только их, так вы ещё и параллельно будете обучать малыша цветам. Потом ёлочку можно раздеть и одеть снова.

Игра «Травушка-муравушка». Вырежьте из зелёного картона длинный прямоугольник и предложите ребёнку прицепить к нему сверху зелёные прищепки. Так у вас получится травка. Детей привлекает красочность игрушек, играя с ними, они приобретают умения различать форму, величину, цвет, овладевают разнообразными новыми движениями. Особенно интересно детям раскручивать и закручивать предметы, разбирать их на части и собирать снова. Моя задача – поддержать это стремление, организовать общение ребёнка со сверстниками и взрослыми в процессе предметной деятельности.

«Лесная математика»: занятие по математике в средней группе

Область: «Познание».

Раздел: «Основы математики».

Цель: создание условий для развития элементарных математических условий.

Задачи: совершенствовать умение называть и различать знакомые геометрические фигуры (круг, квадрат, треугольник); закрепить умение называть количество предметов (один, много, поровну, столько

же); упражнять в умении выделять основные признаки предметов (форма, цвет, величина); развивать умение принимать самостоятельное решение и аргументировать свой выбор; активировать речь детей; развивать память, речевую активность, мелкую и общую моторику пальцев рук; воспитывать самостоятельность, уверенность в себе, активность, дружеское отношение друг к другу.

Методы обучения: практические, наглядные, словесные, игровые.

М.М. Уразбекова, методист,

Ж.К. Тайшева, воспитатель ГККП «Детский сад № 58 „Балауса“»
г. Актау Мангистауской области

Материалы: фоновая музыка, раздаточный материал, дидактические игры («Палочки», «Игры на липучках»); стойки, треугольники из фетра разной величины, «Теремок», 2 белочки.

Ход занятия

Организационный момент.

– Ребята, скажите, пожалуйста, какое сейчас время года? (Зима).
– Очень хочется, чтобы зима побыстрее закончилась и наступили тёплые дни. Как хочется в путешествие! В лес. Вы хотите в путешествие? А скажите лес это далеко или близко? А можно до леса дойти пешком? (Ответы детей). А на чём можно доехать? (На машине, на автобусе). Мы поместимся в машину? А в автобус? А хотите поехать на поезде? (Ответы детей).

– Для этого нам нужны билеты. (Воспитатель показывает, какие бывают билеты и спрашивает, какой он формы).

На столе лежат разные геометрические фигуры. Воспитатель предлагает детям выбрать билет прямоугольной формы и поднять вверх.

– Молодцы! Билетики вы приобрели, а теперь нам надо отправляться в путешествие.

Воспитатель: Я буду паровозиком, а вы будете моими пассажирами. А ну-ка, пассажиры, займите свои места, согласно своим билетам. *(Звучит звук паровозика)*. Отправляемся! Чух-чух-чух! Поехали!

Основная часть.

Остановка «Поляна».

– Посмотрите, эта полянка абсолютно пустая. *(Звучит мелодия «Звуки леса»)*.

– Вы слышите, где мы? *(В лесу)*. Совершенно верно. Но посмотрите на эту поляну. Где все деревья? Где все ёлочки? *(Ответы детей)*. Ребята, а давайте мы с вами посадим ёлочки. Из каких геометрических фигур состоит ёлочка? Какого цвета треугольнички? *(Ответы детей)*.

Задание «Собери ёлочку». Воспитатель предлагает детям собрать ёлочки из фетра. Дети выполняют работу.

– А ну-ка, сделаем шаг назад и полюбуемся своими посаженными ёлочками. Посмотрите, ребята, какая замечательная поляна получилась. Ева, сколько ёлочек ты посадила? А ты Марсель?.. *(Ответы детей)*.

– А сколько ёлочек всего на поляне? *(Много)*. Теперь эта поляна стала ещё краше!

– А сейчас нам пора отправляться дальше, но на поезде мы не сможем поехать туда, потому что мы распугаем всех зверей. И поэтому мы пойдём пешком. Пошли за мной друг за дружкой по лесным дорожкам. Ходят наши ножки, ходят наши ножки: топ-топ, топ-топ – ходят наши ножки. Мы шли, шли, шли – на поляночку пришли.

Остановка «Теремок».

Задание «Назови фигуру и цвет».

– Кто, кто в теремочке живёт? Кто, кто в невысоком живёт? В теремочке живут зверята, из сказки «Теремок». Они спрятались за окошечками. Окошечки в виде разных геометрических фигур. Оди-

наковые окошечки? *(Нет)*. Какую форму и цвет имеет это окошко? А вы хотите узнать, кто спрятался за эти фигурами? *(Да!)*. Для того чтобы узнать, кто спрятался за окошечками, нужно правильно назвать геометрическую фигуру.

Задание «Домики для зверят».

Воспитатель: Ребята, сколько зверят живёт в теремке? *(Много)*. Мне кажется, что им там тесно. Давайте каждой зверюшке построим свой домик. Вы хотите построить домик для зверят? *(Да!)*. *(Самостоятельная работа детей)*.

– Для какого животного твой дом? А твой?.. *(Ответы детей)*.

Воспитатель *(хвалит детей за выполненную работу)*: Молодцы, ребята, и со вторым заданием вы справились. Теперь пойдём дальше. По лесным дорожкам, ходят наши ножки ... Мы шли, шли, шли – на поляночку пришли.

Остановка «В гости к белочке».

Воспитатель: А вот ещё одна поляна. Как вы думаете, кто здесь живёт? *(Ответы детей)*. Правильно, белочки. Ребята, а вы знаете, чем питаются белочки? *(Грибами, желудями, шишками, яблоками)*.

Задание «Угощения для белочки». Воспитатель предлагает детям собрать на нить угощения для белочек. На бумаге нарисована нить. Дети должны собрать угощение в определенной последовательности, по образцу *(шишки, жёлуди, грибочки на ленточках)*.

– А теперь, ребята, нам пора возвращаться в детский сад, в нашу группу. Как мы доберёмся до группы? *(Ответы детей)*. На чём мы приехали в лес? *(На поезде)*. Все на свои места становись! *(Звук поезда)*. Чух-чух-чух! Поехали!

Заключительная часть.

– Вот мы и приехали в группу. Посмотрите, все ли вернулись из леса. *(Все!)*. Садитесь на свои места и расскажите, пожалуйста, куда мы с вами ездили. Что мы там делали? Кого встретили? С героями из какой сказки встретились? Вам понравилось в лесу? Что вам больше всего понравилось? *(Ответы детей)*.

«Медведь и зайчик»: ОУД в средней группе

В.А. Кобец, воспитатель мини - центра „Бастау“ при КГУ «Железенская ОШ»
Жамбылского района Северо-Казахстанской области

Образовательная область: «Творчество».

Раздел: «Музыка».

Цель: научить определять характер музыкального произведения, развивая умение выполнять музыкально – ритмичные движе-

ния под музыку; развивать у детей представление о том, что музыка может передавать повадки различных животных.

Оборудование и материалы: экран, игрушки зайца и медведя.

Билингвальный компонент: аю – медведь, коян – заяц.

Этапы деятельности	Действия воспитателя	Действия детей
Мотивационно-побудительный	– Здравствуйте, ребята, к нам сегодня пришли гости, а кто это, угадайте сами. Я вам загадаю загадки, а вы постарайтесь их отгадать. Летом шубку серую А зимой белую Носит попрыгайчик – Боязливый ... Хозяин лесной Просыпается весной, А зимой, под вьюжный вой, Спит в избушке снеговой.....	Дети входят в зал под звуки марша, высоко поднимают колени. – Зайчик. – Медведь.
	– Правильно, ребята, это наши лесные друзья: мишка и заяц. <i>(Показывает игрушечных мишку и зайку)</i> . – Ребята, мишка и заяц никак не могут подружиться, потому что заяц смеётся над тем, что мишка такой неуклюжий и неповоротливый. – Предлагаю поиграть с нашими игрушками. – Давайте покажем, как быстро и весело прыгает заяц. – А теперь покажем, как неуклюже и неповоротливо ходит мишка.	Дети радостно реагируют на появление игрушек. Прыгают под музыку как заяц. Ходьба под музыку неуклюже, неповоротливо.

Организационно-поисковый	– Как же нам их помирить зайку и мишку? – Предлагаю вместе поиграть. Музыкально- ритмическая игра с движениями: «Пляска зайцев». – Порадовали нашего зайку, а теперь давайте порадуем нашего мишку, чтобы ему стало весело, мы покажем, что мы тоже бываем неуклюжими. «Танец медвежат».	Соглашаются играть. Выполняют плясовые движения под музыку. Танцуют под музыкальное сопровождение, изображая неуклюжего медвежонка.
Рефлексивно-корректирующий	Как хорошо мы повеселили зайку и мишку. Наше занятие окончено, давайте попрощаемся с гостями, ведь они живут в лесу, и им пора возвращаться домой. – Если вам понравилось наше занятие, похлопайте в ладоши 3 раза, а если не понравилось – два раза! – Ребята, что вам сегодня понравилось на занятии?	Прощаются с гостями. Хлопки в ладоши. Ответы детей.

Ожидаемый результат:

Знать о повадках животных (зайца и медведя).

Иметь представление о том, что музыка может передавать повадки различных животных.

Уметь выполнять музыкально-ритмические движения под музыку.

«Насекомые»: занятие по русскому языку в старшей группе

М.М. Уразбекова, методист,

Р.Н. Джауметова, преподаватель русского языка

ГККП «Детский сад № 58 „Балауса“» г. Актау Мангистауской области

Образовательная область: «Коммуникативная».

Раздел: «Русский язык».

Цель занятия: овладевают навыками и приёмами последовательного рассказывания о насекомых, отгадывания загадок; совершенствуют умение правильно говорить на русском языке, а также познавательные способности,

расширяют кругозор; проявляют любовь и интерес к живому миру, к окружению.

Словарная работа: насекомые – жәндіктер, жук – қоңыз, бабочка – көбелек, муха – шыбын, паук – өрмекші, кузнечик – шегіртке, божья коровка – қанқыз, гусеница – құрт, муравей – құмырска.

Предварительная работа: беседа о насекомых, разгадывание загадок, чтение познавательных рассказов о насекомых.

Материалы: разрезные картинки по теме (жук, паук, гусеница, бабочка, кузнечик, муха, муравей); картинки с насекомыми, разрезанные на 4-5 частей; песочные часы.

Методы и приёмы: беседа, игра, разгадывание загадок, прослушивание аудиосказки, модель 4К (коммуникативность, командная работа, критическое мышление, креативность), голос ребёнка, тайм-менеджмент.

Ход занятия

Организационный момент. Приветствие «Как прекрасен мир вокруг».

Модель 4К (критическое мышление). Голос ребёнка:

Как прекрасен мир вокруг,
Собрались мы снова в круг,
Я – твой друг и ты – мой друг.
Вместе в круг мы соберёмся
И друг другу улыбнёмся.

Основная часть.
На доску выставляются картинки с насекомыми. **Модель 4К (коммуникативность).**

– Ребята, к нам на занятие пришли сегодня гости. Отгадайте загадки и найдите на доске картинки-отгадки. Это и есть наши гости.

Загадки:

На лугу живёт скрипач,
Носит фрак и ходит вскачь. (Кузнечик)

Летом много их бывает, а зимой все вымирают.

Прыгают, жужжат над ухом. Как они зовутся? (Мухи)

Не жужжу, когда сижу,
Не жужжу, когда хожу.
Если в воздухе кружусь,
Тут уж вдоволь нажужжусь. (Жук)

Над цветком пархает, пляшет,
Веерком узорным машет. (Бабочка)

В тёмном уголке живёт, паутину он плетёт. (Паук)

Волосата, зелена, в листьях прячется она.
Хоть и много ножек, бегать все равно не может. (Гусеница)

Без работы, хоть убей, жить не может... (Муравей)

– А, как их всех назвать одним словом? (Насекомые)

– В какое время года их можно увидеть в природе? (Весной, летом и осенью).

– Для чего нужны насекомые? (Они опыляют растения и являются кормом для птиц)

– Назовите ещё раз насекомых.

Словарная работа проводится в игровой форме.

Игра «Кого не хватает?».

Правило проведения словарной работы: На доске картинки с насекомыми. Дети закрывают глаза, убирается одна картинка. Дети должны определить и назвать, на двух языках какого насекомого не хватает. (Насекомые – жәндіктер, жук – қоңыз, бабочка – көбелек, муха – шыбын, паук – өрмекші, кузнечик – шегіртке, божья коровка – қанқыз, гусеница – құрт, муравей – құмырска).

Музыкальная физминутка «Бабочка».

Бабочка, бабочка по небу летит, (дети разводят руки и машут ими)

Бабочка, бабочка вовсе не спешит. (Скрестив руки, останавливаются)

Крылья расправила, села на цветок, (Дети разводят руки и садятся на корточки)

Вот и долеталась, полетай в сачок. (Дети разводят руками)

Красная лента, зелёная трава, (Дети разводят руки, имитируя волны)

Жёлтое солнце, в панамке голова. (Почередно поднимают две руки вверх)

Весело шагаем мы в еловый лес, *(Шагают, высоко поднимая ноги)*

А там грибочков не счесть *(Дети разводят руками)*

Игра «Сложи картинку». Модель 4К (критическое мышление).

Правило игры: Детям раздаются картинки: зелёного листочка с отложенным яйцом бабочки, гусеницы, кокон бабочки; разрезанные на 4-5 частей, соблюдая тайм-менеджмент, дети собирают картинку, работая в паре.

«В мире интересного». Схема-картинка

Прослушивание аудио-сказки о превращении гусеницы в бабочку.

Заключительная часть.

– О ком мы сегодня говорили? Что нового мы узнали на занятии о насекомых? *(Ответы детей).*

Ребёнок: Как прекрасен мир вокруг,
Собрались мы снова в круг,
Я – твой друг, и ты – мой друг,
Вместе в круг мы соберёмся
И друг другу улыбнёмся.

«Я – исследователь»: опыты с солёным тестом

А.Ж. Бактыбаева, воспитатель ДО «Бобек»
с. Ушкатты Айтекебийского района Актюбинской области

Образовательные области: «Социум», «Творчество».

Раздел: «Ознакомление с окружающим», «Лепка».

Цель: расширить опыт работы с тестом.

Задачи: учить детей работать с тестом: замешивать, делить на части, раскатывать, придавать форму; совершенствовать и активизировать освоенные способы лепки и

оформления поделок (раскатывание шара: прямое и круговое, сплющивание в диск); развивать память, фантазию, чувство формы, пропорций, мелкую моторику кистей рук, согласованность их в работе.

Оборудование: поделки из солёного теста разной формы, подготовленные заранее; солёное тесто, доски для лепки, фартуки, салфетки из ткани или бумаги.

Ход занятия

Жила-была в старинные годы бабушка Ладушка – великая искусница – хлебопек. День изо дня, из недели в неделю, из года в год трудилась она у жаркой печки – ладила хлеба сытные да душистые. Тесто замешивала, разговаривая с ним, чтобы выше поднялось и принесло здоровье. Затем открывала бабушка трубу и затопляла печь. Она должна быть хорошо протопленной, но не слишком жаркой. Ставила бабушка хлеба в печь, накрывала, обкладывала горячим угольком. На чистое веселье всем и добрым людям на радость славный выходил хлебушек – пышный да румяный, с крепкой блестящей корочкой и мягким лёгким нутром. После печного жара выкладывала бабушка его на стол, отдыхать под вышитыми полотенцами. И плыли из избы да во двор, да по широкой улице душистые волны хлебного духа.

Трушки, ту-тушки! Пекла бабушка ватрушки. Всем по ватрушке. Да молока по кружке. Молоко вкусненько. Ватрушки сладеньки.

А если вдруг случилось кому-то в дальнюю путь-дорогу ехать из родного дома, тогда бабушка ладушка пекла хлебцы-подорожники.

И пока ходились в заплечной сумке хлебцы-подорожники, казалось путнику, что светит ему огонь родного дома, и слышится рядом тихий ласковый шёпот: «Отдохни родимый, я сберегу твой сон. Всё-то будет у тебя хорошо, всё будет ладушки».

– А раз мы с вами на кухне и будем работать с тестом, предлагаю надеть фартуки и колпаки, помогая друг другу. А теперь потрём наши ручки влажными салфетками.

– Ребята, сегодня мы с вами попробуем замесить тесто. Главное что необходимо – мука. Перед вами в чашечках мука; потрогайте посмотрите какая она, что вы можете о ней сказать. *(Ответы детей: белая, мягкая, пушистая ...).* Засыпаем муку, соль, наливаем воду, размешиваем.

– Посмотрите, что произошло. *(Ответы детей: получилось тесто).* Тесто, которое мы замесили должно полежать, подготовиться, а у нас есть готовое из которого мы с вами будем лепить пирог. Но сначала давайте разомнём наши пальчики.

Мы спросили нашу печь: «Что сегодня нам испечь?» Печку мы спросили, тесто замесили. Тесто скалкой раскатали, раскатали –

не устали. Начинили творогом и назвали пирогом! Ну-ка печка, Дай творожнику местечко!

– А теперь отщипните кусочек теста и круговыми движениями катаем шарик. Готовый шарик сплющиваем и раскатываем скалкой, а теперь берём формочку и выдавливаем фигурку.

– Мы печём пшеничные пироги отличные. Кто придёт к нам попробовать пироги пшеничные? Мама, папа, брат, сестра, пёс лохматый со двора. И другие, все кто может, пусть приходят с ними тоже.

– Ребята, вы сегодня очень хорошо потрудились, давайте посмотрим, что же у нас получилось.

Воспитатель (достаёт пироги со словами):

Вокруг я печки хожу да похаживаю,
Я на печку гляжу да поглядываю.
Вот поднялся пирог, пирожок медовый,
Зарумянился пирог из муки из новой.
Отворяла я заслон, отворяла,
Доставала я пирог, доставала.
Угощайтесь, детушки, угощайтесь!
Наедайтесь, милые, наедайтесь!

«Калейдоскоп народных игр»: спортивное развлечение в старшей группе

С.А. Ходырева, воспитатель I категории
ГККП «Ясли-сад „Жұлдыз-ай“» отдела образования
района Бәйтерек управления образования акимата
Западно-Казахстанской области»

SMART цель: дети смогут расширить свои знания об играх казахского, русского и грузинского народов.

Задачи: расширить представления о народах, проживающих на территории Казахстана, о традициях, подвижных играх; воспитывать в детях дружелюбие, умение радоваться успехам других, уважение к национальным культурам разных народов, проживающих в Казахстане.

Билингвальный компонент: игра – ойын, день – күн, ночь – түн.

Методы и приёмы: наглядно-словесный, практический, игровой.

Ресурсы: лошадки, обруч, камча (для казахской народной игры); русский народный костюм, грузинский народный костюм, казахский народный костюм, аудиозаписи песен «Хоровод», «Дружба народов».

Технологии: здоровьесберегающая.

Интеграция: «Познание», «Здоровье», «Социум», «Творчество», «Коммуникация».

Ход спортивного развлечения

Воспитатель: Еврей и тувинец, бурят и удмурт,
Русский, татарин, казах и якут –
Разных народов большая семья,
И этим гордиться должны мы, друзья.
Казахстаном зовётся общий наш дом,
Пусть будет уютно каждому в нём.
Любые мы трудности вместе осилим
И только в единстве наша сила!

Воспитатель: В Казахстане живут люди разных национальностей: казахи, русские, немцы, азербайджанцы, татары, армяне. Каждый народ имеет свои обычаи, традиции, песни, танцы, сказки, игры. Давайте все вместе споём песню «Дружба народов»! (Исполнение песни).

Воспитатель: Ребята, слышите, кто-то к нам идёт?

В зал заходят мальчики. Один мальчик в казахском национальном костюме. Другой мальчик в грузинском костюме. Третий мальчик в русском национальном костюме. Слышно, как мальчики спорят о чём-то.

Воспитатель: Мальчики, о чём вы спорите?

Мальчик в русском национальном костюме: Мы спорим о том, чья игра лучше? В какую игру нам поиграть в казахскую, русскую или грузинскую? Мы даже поссорились, так как каждый считает игры своего народа самыми интересными.

Воспитатель: Ребята, давайте сегодня поиграем в русскую, казахскую и грузинскую игру и узнаем, у какого народа интересные игры и кто же из этих мальчиков прав. Сначала поиграем, в русскую народную игру, которая называется «Воротики».

SMART цель: дети смогут играть в игру, соблюдая правила игры. (Модель 4 К: коммуникабельность, работа в команде, темп, скорость, результат, интерес, Голос ребёнка).

Игра «Воротики». Двое игроков встают друг напротив друга и, взявшись за руки, поднимают руки вверх. Получаются «воротики». Остальные дети встают друг за другом и кладут руки на

плечи идущему впереди либо просто берутся за руки. Получившаяся цепочка должна пройти под воротами.

«Воротики» произносят:

Золотые ворота
Пропускают не всегда!
Первой мать пройдёт
И детей проведёт.
Первый раз прощается,
Второй запрещается,
А на третий раз
Не пропустим вас!

Правила игры: После этих слов «воротики» резко опускают руки, и те дети, которые не успели пройти, становятся «воротиками». Постепенно количество «ворот» увеличивается, а цепочка уменьшается. Игра заканчивается, когда все дети становятся «воротиками».

– Ребята, вам понравилась русская народная игра? Весело было играть? (Ответы детей).

– А сейчас поиграем в казахскую народную игру: «Кыз ку».

SMART цель: Дети смогут играть в игру, соблюдая правила игры.

(Модель 4 К: коммуникабельность, работа в команде, креативность, темп, скорость, результат, интерес, Голос ребёнка).

– Все казахские ребята очень любят играть в эту игру. В ней участвуют девочки и мальчики, которые состязаются парами на лошадях полукровных пород, чтобы догнать друг друга.

– А сейчас давайте поиграем в грузинскую народную игру. «День и ночь».

SMART цель: дети смогут играть в игру, соблюдая правила игры.

(Модель 4 К: коммуникабельность, критическое мышление, работа в команде, креативность, темп, скорость, результат, интерес, Голос ребёнка).

На некотором расстоянии друг от друга проводятся две линии. У одной линии выстраиваются мальчики, у другой – девочки. Ведущий между ними. Команда мальчиков – «Ночь», а команда девочек – «День». По команде «Ночь» мальчики ловят девочек, по команде «День» девочки ловят мальчиков.

Воспитатель: Вам понравилось играть? Интересные были игры? Весёлые? Получается, что у каждого народа интересные и занимательные игры. И дети всех народов одинаково любят веселиться, развлекаться, играть и не скучать. И значит мальчики зря спорили – игры всех народов интересные.

Воспитатель:

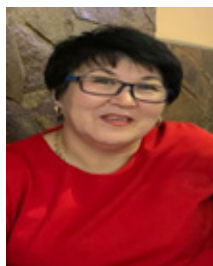
Мы сегодня поиграли,
Много новых игр узнали.

А теперь давайте устроим большой хоровод,
Пусть все люди Земли с нами встанут в него,
Пусть повсюду звучит только радостный смех,

Пусть без слов станет песня понятной для всех. (Дети все вместе водят хоровод под песню «Большой хоровод»).

«Скольжение на груди»: комбинированное занятие по плаванию в старшей группе

Цель: Освоение безопорного горизонтального положения на груди в плавании.

Задачи:

1. Освоить скольжение на груди, закрепить приобретённые умения в игровых упражнениях.

2. Развивать физические качества: ловкость, быстроту, силу.

3. Воспитывать морально-волевые качества: настойчивость, волю, трудолюбие.

Продолжительность урока: 20 мин.

Возраст детей: 5-6 лет.

Место проведения урока: бассейн.

Инвентарь: доски для плавания.

Экипировка: купальный костюм, шапочка, сланцы.

Содержание урока:

1. Подготовительная часть (5-7 минут):

1.1. Вход в воду, построение, переключки. Сообщение темы и задач урока.

1.2. Подготовительные упражнения:

– передвижения по воде мелкими, большими шагами, прыжками;

– бег по воде.

1.3. Упражнения на дыхание (выполняется у бортика 4-5 раз).

2. Основная часть (10 минут):

2.1. Оттолкнуться ногами от стенки бортика, выполнить скольжение на груди с доской (2-4 раза).

2.2. Оттолкнуться от стенки бортика, выполнить скольжение на груди с разными положениями рук (2-4 раза):

– руки вверх, прижать к голове;

– одна рука вверх, другая прижата к туловищу;

– руки в положении «стрела»;

– руки вдоль туловища.

2.3. Упражнение на дыхание (выполняется у бортика 4-5 раз).

2.4. Игровое упражнение «Чья звёздочка выше?».

Методические указания: оттолкнуться ногами от стенки бортика, выполнить скольжение на груди, принять положение «звёздочка». Чья «звёздочка» дальше от бортика, тот и выигрывает.

2.5. Игровое упражнение «Чей поплавок дальше?».

Методические указания: Оттолкнуться ногами от стенки бортика, выполнить скольжение на груди, принять положение «поплавок». Чей «поплавок» дальше от бортика, тот и выигрывает.

2.6. Игровое упражнение «Дыхание вулкана».

Методические указания: Дети становятся в круг, по сигналу делают глубокий вдох и приседают в воду с головой, под водой выполняют выдох.

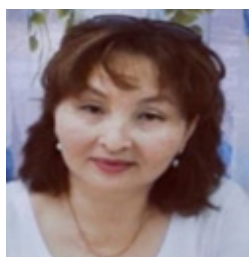
3. Заключительная часть (3-5 минут):

3.1. Подведение итогов урока.

3.2. Организация выхода из воды. Выход из бассейна.

Сценарий праздника «Наурыз-мейрамы» в группе дошкольной подготовки

В зале стоит юрта, по краю ковра застелены корпешки. Под музыку дети входят в зал друг за другом и становятся в круг. Ведущая в национальном костюме.

Надин: Құрметті қонақтар, сүйікті балалар! Наурыз мерекесі кұтты болсын! Добрый день, дорогие ребята, уважаемые гости! Мы приветствуем вас на праздновании весеннего праздника Наурыз-мейрамы! Слушайте, слушайте Пришёл весенний праздник! Кто не видел, смотрите! Праздник «Наурыз – мейрамы» начинается!

Ребёнок:

Радион

Наурыз – великий праздник –

Пригласил сегодня нас.

Все мы вместе веселимся:

Русский, алтаец и казах.

Праздник радостно встречаем

Мы в республике родной.

Весь народ мы поздравляем

С Наурызом и весной.

Надин: Наурыз – это не только праздник встречи Нового года по древнему обычаю, это праздник весны, пробуждения и обновления.

Дети:

Наурыз – шаттық әніміз,

Салтанатты сәніміз.

Ән салып, жас-кәріміз

Би билейік бәріміз.

Көктем келіп, жер көгеріп

Дала ғажап тұрды енді

Аулымыз да, алмамыз да,

Күлпырды да гүлдері.

Под музыку в зал входит Бабушка.

Надин: К нам из аула приехала бабушка. Проходите, Эже, садитесь на самое почётное место. Мы просим вас, Эже, рассказать о традициях и обычаях праздника Наурыз.

Даша: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар, қонақтар! Наурыз мерекесімен сізді шын жүректен құттықтаймын! Науры – мейрамы – это светлый весенний праздник пробуждения природы, вселяющий веру и надежду на свершение самых светлых и заветных желаний.

– Наурыз – это главный праздник в году как у казахов, так и у многих народов Азии, отмечаемый уже более пяти тысяч лет. Это праздник весны, обновления природы, начала нового года, новой жизни. В далёком прошлом казахи называли Наурыз Великим днём улуса. Наурыз отмечается в день весеннего равноденствия с 21 на 22 марта. С этого времени дни становятся длиннее, а ночи короче. Люди заранее готовились к встрече этого праздника. В эти дни важно получить благословение – бата. Это пожелание – напутствие старших:

Ақ мол болсын!

Ұлыс оң болсын!

Қайда барсан да,

Жол болсын!

Праздник начинался с приветствия. Здраваться нужно непре-

менно обеими руками. Затем все направлялись в степь – поклониться солнцу. Специально к празднику из семи компонентов готовится главное блюдо праздника Наурыз-көже. Его едят досыта, чтобы весь следующий год был плодотворным. Праздник Наурыз всегда сопровождался массовым весельем. Молодёжь собиралась у качелей – алты бакан. Все пели, танцевали, играли в национальные игры. На Наурыз часто устраивались соревнования между юношами в борьбе, или скачках. Иногда юноши соревновались в умении держаться в седле с девушками. Также на Наурыз устраивались айтысы, где в своём мастерстве соревновались акыны – поэты-певцы. Так встречают весенний праздник Наурыз!

Песня «Поздравление с праздником Наурыз».

Дети:

Алдияр Е

Жылдын басы – Наурыз.

Жырдын басы – Наурыз.

Мерекке арналсын,

Бүгінгі жыр, әніміз.

Наурыз – это праздник веселья.

Наурыз – это праздник Весны.

Наурыз – это праздник цветения

Наурыз – это праздник любви.

Наурыз начало года

Так считает наш народ

И обычаи народа

Любим всем передаёт.

С Наурызом поздравляем

Мы сегодня всех людей.

Счастья, радости желаем

И весенних тёплых дней.

Надин: Эже, а чем же вы так обеспокоены?

Даша: Балаларым, ребята, вы ведь пришли ко мне в гости, а мне нечем вас угостить. (Качает головой). У меня вот есть тесто, чтобы напечь бауырсаков, но одна я не успею!

Надин: Не переживайте, мы вам сейчас поможем.

Детям раздают заготовки теста, просят раскатать пончики и поставить на поднос. Дети выполняют задание.

Надин:

К нам Наурыз пришёл чудесный

С новым танцем, с новой песней

Вместе с ним весну встречаем,

Дружно весело играем.

Дети: Молодцы ребята! Быстро справились с нелёгкой задачей! Ну а сейчас давайте поиграем!

Игра «Киіз үй» – «Юрта». На ковре лежат платки, дети делятся на команды по 4 человека. Пока звучит музыка, дети двигаются в свободном направлении, как только музыка остановится, дети должны взяться обеими руками за уголок платка с четырёх сторон и поднять его над головой. Побеждает команда, которая справилась с заданием первой.

Дети: Пришёл Наурыз, весна пришла,
И сразу наша земля расцвела.
Все рады празднику вокруг,
И каждый здесь и брат, и друг,
Согреты солнцем и теплом,
О Наурызе песню мы поём.

Даша: Балаларым, балапандарым, молодцы какие! Вон сколько много бауырсаков теперь я напекла, пошла я на кухню! (Берёт разное и уходит с ним).

Надин: Мы здесь сегодня собрались:
Чтоб встретить праздник – Наурыз!
Улыбки, игры, звонкий смех,
Пусть радуют сегодня всех.

Дети: В степи, на жайлау,
Пасутся овечки,
Там дедушка юрту
Поставил у речки.
Светла и бела,
Словно тучка, она.
Под куполом дырка
Заместо окна.

В неё синева
Поднебесная лётся.
Нам с дедушкой в юрте
Отлично живётся.
К нам в гости с утра
Через коврик-порог
Влетает небесный
Степной ветерок...

Надин: Наурыз – это день возрождения природы, пробуждения её ото сна. В этот день, когда природа начинает радоваться весеннему теплу, пусть радость жизни войдёт и в ваше сердце!

Дети:

Под звуки drobные капли
И под салют холодных брызг
Идёт на жаворонка трели
Восточный праздник Наурыз.

Он нас заставит потрудиться:
Сперва убрать следы зимы,
Потом же можно веселиться
Среди весенней кутерьмы.

Песня «Наурыз».

Надин:

К нам Наурыз пришёл чудесный,
С новым танцем, с новой песней.
Вместе с ним Наурыз встречаем,
Дружно весело играем.

Игра «Такия тастамак» (тюбетейка-невидимка). В игре принимают участие несколько детей. Вначале всем нужно сесть, образуя круг. Обходя этот круг с внешней стороны, ведущий незаметно оставляет тюбетейку сзади кого-нибудь из детей и убегает. Если игрок, за спиной которого оставили тюбетейку, заметил это, то он должен догнать ведущего, а ведущий должен постараться занять место игрока в круге. Если игроку так и не удастся догнать ведущего, то он должен будет показать свое искусство, например, спеть песню, рассказать стихотворение или станцевать.

Дети: Если снег повсюду тает,

День становится длинней,

Если всё зазеленело

И в полях звенит ручей,

Если солнце ярче светит,

Если птицам не до сна ...

Если стал теплее ветер,

Значит, к нам пришла весна.

Мы танцуем и поём,

Хлопаем в ладоши,

И ничуть не устанем,

С музыкой хорошей.

Танец «Қара жорға» (мальчики).

Надин: Будем праздник продолжать, Будем весело играть!

Игра «Байга». Дети делятся на две команды (колонны) у впереди стоящего коня, которого по очереди будут передавать следующим участникам игры. Под музыку нужно доскакать до цели, поднять её с пола и вместе с ней прискакать в конец колонны. Побеждает команда справившихся быстрее всех.

Надин: Молодцы ребята, хорошо поиграли, а загадки вы отгадывать умеете? Сейчас узнаем, слушайте:

1. Яркое сияет, всех согревает? (Солнце).
2. Птички запели, ручьи зазвенели, это девица пришла, а зовут её ... (Весна).

Под музыку в зал входит Бабушка с разномом бауырсаков.

Обряд «Шаиу» (раздаёт детям угощение).

Надин: Спасибо вам, Эже, за угощение!

Даша: И вам спасибо за то, что вы ко мне в гости пришли и за такой чудесный праздник! Сау болыңыздар!

Эже уходит.

Надин:

Наурыз мы будем помнить долго,
С любовью праздник вспоминать.
А через год, событий полный,
К нам Наурыз придёт опять!

Все вместе:

Мы вместе сегодня праздник встречали,
Пели, плясали и стихи читали.
Наурыз нам праздник подарил,
Наурыз нас всех объединил!